

BANCO DE SABADELL, S.A. I SOCIETATS QUE FORMEN EL GRUP BANC SABADELL

Comptes anuals consolidats i
Informe de gestió consolidat
corresponents a l'exercici anual
acabat el 31 de desembre de 2023

Índex dels comptes anuals consolidats i Informe de gestió consolidat corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2023 del Grup Banc Sabadell

Comptes anuals consolidats	700
Estats financers consolidats	700
Balanços consolidats del Grup Banc Sabadell	701
Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup Banc Sabadell	704
Estats d'ingressos i despeses reconeguts consolidats del Grup Banc Sabadell	706
Estats totals de canvis en el patrimoni net consolidats del Grup Banc Sabadell	707
Estats de fluxos d'efectiu consolidats del Grup Banc Sabadell	709
Memòria consolidada	711
Nota 1 – Activitat, polítiques i pràctiques de comptabilitat	711
1.1 Activitat	711
1.2 Bases de presentació i canvis en la normativa comptable	711
1.3 Principis, polítiques comptables i criteris de valoració aplicats	717
1.3.1 Principis de consolidació	717
1.3.2 Combinacions de negocis	718
1.3.3 Classificació i valoració dels instruments financers i registre de les variacions que han sorgit en la seva valoració posterior	719
1.3.4 Deteriorament del valor dels actius financers	724
1.3.5 Operacions de cobertura	741
1.3.6 Garanties financeres	742
1.3.7 Transferències i baixa del balanç d'instruments financers	742
1.3.8 Compensació d'instruments financers	743
1.3.9 Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda i operacions interrompudes	743
1.3.10 Actius tangibles	744
1.3.11 Arrendaments	745
1.3.12 Actius intangibles	746
1.3.13 Existències	747
1.3.14 Elements de patrimoni propi	748
1.3.15 Remuneracions basades en instruments de patrimoni	748
1.3.16 Provisions i actius i passius contingents	749
1.3.17 Provisions per pensions	749
1.3.18 Operacions en moneda estrangera i diferències de conversió	750
1.3.19 Reconeixement d'ingressos i despeses	751
1.3.20 Impost sobre els guanys	753
1.3.21 Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat	754
1.3.22 Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat	754
1.3.23 Estat de fluxos d'efectiu consolidat	754
1.4 Comparabilitat de la informació	754
Nota 2 – Grup Banc Sabadell	755
Nota 3 – Retribució a l'accionista i resultat per acció	756
Nota 4 – Gestió de riscos	758
4.1 Entorn macroeconòmic, polític i regulador	758
4.2 Fites principals de l'exercici	761
4.2.1 Perfil de risc del grup en l'exercici	761
4.2.2 Enfortiment de l'entorn de gestió i control del risc	761
4.3 Principis generals de gestió de riscos	762
4.3.1 Política del Marc Global de Riscos	762
4.3.2 Política d'apetència pel risc (Risk Appetite Framework – RAF)	764
4.3.3 Risk Appetite Statement (RAS)	764
4.3.4 Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants	765
4.3.5 Organització global de la funció de riscos	765
4.4 Gestió i seguiment dels principals riscos rellevants	767
4.4.1 Risc estratègic	767
4.4.2 Risc de crèdit	771
4.4.3 Riscos financers	787
4.4.4 Risc operacional	806
Nota 5 – Recursos propis mínims i gestió de capital	811
Nota 6 – Valor raonable dels actius i passius	819

Nota 7 - Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	829
Nota 8 - Valors representatius de deute.....	830
Nota 9 - Instruments de patrimoni.....	831
Nota 10 - Derivats mantinguts per negociar.....	832
Nota 11 - Préstecs i bestretes.....	833
Nota 12 - Derivats - comptabilitat de cobertures.....	842
Nota 13 - Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	847
Nota 14 - Inversions en negocis conjunts i associades	849
Nota 15 - Actius tangibles.....	850
Nota 16 - Actius intangibles.....	853
Nota 17 - Altres actius i passius.....	856
Nota 18 - Dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit.....	857
Nota 19 - Dipòsits de la clientela	858
Nota 20 - Valors representatius de deute emesos.....	858
Nota 21 - Altres passius financers	859
Nota 22 - Provisions i passius contingents.....	860
Nota 23 - Fons propis.....	866
Nota 24 - Un altre resultat global acumulat	869
Nota 25 - Interessos minoritaris (participacions no dominants)	871
Nota 26 - Exposicions fora del balanç	872
Nota 27 - Recursos de clients fora del balanç.....	873
Nota 28 - Ingressos i despeses per interessos	874
Nota 29 - Ingressos i despeses per comissions	875
Nota 30 - Resultats d'operacions financeres (nets) i diferències de canvi (netes)	875
Nota 31 - Altres ingressos d'explotació.....	876
Nota 32 - Altres despeses d'explotació	876
Nota 33 - Despeses d'administració.....	877
Nota 34 - Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers o valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació.....	881
Nota 35 - Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers.....	881
Nota 36 - Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	882
Nota 37 - Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes.....	882
Nota 38 - Informació segmentada	883
Nota 39 - Situació fiscal (impost sobre els guanys d'activitats continuades)	887
Nota 40 - Transaccions amb parts vinculades	892
Nota 41 - Retribucions i saldos amb els membres del Consell d'Administració i l'Alta Direcció	894
Nota 42 - Altra informació	898
Nota 43 - Esdeveniments posteriors.....	900
Annex I - Societats del Grup Banc Sabadell.....	901
Annex II - Entitats estructurades - Fons de titulització.....	910
Annex III - Detall de les emissions vives i passius subordinats del grup.....	911
Annex IV - Altres informacions de riscos	914
Annex V - Informe bancari anual	928
Glossari de termes sobre mesures alternatives de rendiment.....	929

Comptes anuals consolidats
de l'exercici anual acabat
el 31 de desembre de 2023

Balanços consolidats del Grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2023 i 2022

En milers d'euros

Actiu	Nota	2023	2022 (*)
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista (**)	7	29.985.853	41.260.395
Actius financers mantinguts per negociar		2.706.489	4.017.253
Derivats	10	2.563.994	3.600.122
Instruments de patrimoni		—	—
Valors representatius de deute	8	142.495	417.131
Préstecs i bestretes		—	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		—	—
Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració		1.915	93.000
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		153.178	77.421
Instruments de patrimoni	9	52.336	23.145
Valors representatius de deute	8	65.744	54.276
Préstecs i bestretes	11	35.098	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		35.098	—
Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració		—	—
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—
Valors representatius de deute		—	—
Préstecs i bestretes		—	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		—	—
Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració		—	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		6.269.297	5.802.264
Instruments de patrimoni	9	183.938	179.572
Valors representatius de deute	8	6.085.359	5.622.692
Préstecs i bestretes		—	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		—	—
Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració		557.303	1.977.469
Actius financers a cost amortitzat		180.913.793	185.045.452
Valors representatius de deute	8	21.500.927	21.452.820
Préstecs i bestretes	11	159.412.866	163.592.632
Bancs centrals		156.516	162.664
Entitats de crèdit		6.995.951	4.700.287
Clientela		152.260.399	158.729.681
Promemòria: prestats o lliurats com a garantia amb dret de venda o pignoració		5.996.602	6.542.504
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	2.424.598	3.072.091
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	12	(567.608)	(1.545.607)
Inversions en negocis conjunts i associades	14	462.756	376.940
Negocis conjunts		—	—
Associades		462.756	376.940
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		—	—
Actius tangibles	15	2.296.704	2.581.791
Immobilitzat material		2.067.106	2.282.049
D'ús propi		2.058.058	2.272.705
Cedit en arrendament operatiu		9.048	9.344
Inversions immobiliàries		229.598	299.742
De les quals: cedit en arrendament operatiu		229.598	281.707
Promemòria: adquirit en arrendament		872.305	897.903
Actius intangibles	16	2.483.074	2.484.162
Fons de comerç		1.018.311	1.026.810
Altres actius intangibles		1.464.763	1.457.352
Actius per impostos		6.837.820	6.851.068
Actius per impostos corrents		452.289	206.561
Actius per impostos diferits	39	6.385.531	6.644.507
Altres actius	17	436.123	479.680
Contractes d'assegurances vinculats a pensions		80.693	89.729
Existències		62.344	93.835
Resta dels altres actius		293.086	296.116
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	770.878	738.313
TOTAL ACTIU		235.172.955	251.241.223

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

(**) Vegeu-ne el desglossament en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat del grup.

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023.

Balanços consolidats del Grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2023 i 2022

En milers d'euros

Passiu	Nota	2023	2022 (*)
Passius financers mantinguts per negociar		2.867.459	3.598.483
Derivats	10	2.530.086	3.374.036
Posicions curtes		337.373	224.447
Dipòsits		—	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		—	—
Valors representatius de deute emesos		—	—
Altres passius financers		—	—
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—
Dipòsits		—	—
Bancs centrals		—	—
Entitats de crèdit		—	—
Clientela		—	—
Valors representatius de deute emesos		—	—
Altres passius financers		—	—
Promemòria: passius subordinats		—	—
Passius financers a cost amortitzat		216.071.766	232.529.932
Dipòsits		183.947.196	203.293.522
Bancs centrals	18	9.776.360	27.843.687
Entitats de crèdit	18	13.840.183	11.373.390
Clientela	19	160.330.653	164.076.445
Valors representatius de deute emesos	20	25.791.284	22.577.549
Altres passius financers	21	6.333.286	6.658.861
Promemòria: passius subordinats		3.607.858	3.477.976
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	1.171.957	1.242.470
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	12	(422.347)	(959.106)
Passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		—	—
Provisions	22	536.092	644.509
Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació		58.308	63.384
Altres retribucions als empleats a llarg termini		69	170
Qüestions processals i litigis per impostos pendents		60.550	89.850
Compromisos i garanties concedits		165.376	176.823
Resta de provisions		251.789	314.282
Passius per impostos		332.951	226.711
Passius per impostos corrents		217.981	112.994
Passius per impostos diferits	39	114.970	113.717
Capital social reemborsable a la vista		—	—
Altres passius	17	722.524	872.108
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	13.347	—
TOTAL PASSIU		221.293.749	238.155.107

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023.

Balanços consolidats del Grup Banc Sabadell

El 31 de desembre de 2023 i 2022

En milers d'euros

Patrimoni net	Nota	2023	2022 (*)
Fons propis	23	14.343.946	13.635.172
Capital		680.028	703.371
Capital desemborsat		680.028	703.371
Capital no desemborsat exigit		—	—
Promemòria: capital no exigit		—	—
Prima d'emissió		7.695.227	7.899.227
Instruments de patrimoni emesos diferents del capital		—	—
Component de patrimoni net dels instruments financers compostos		—	—
Altres instruments de patrimoni emesos		—	—
Altres elements de patrimoni net		21.268	21.548
Guanys acumulats		6.401.782	5.859.520
Reserves de revaloració		—	—
Altres reserves		(1.584.816)	(1.602.079)
Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en negocis conjunts i associades		54.836	(72.449)
Altres		(1.639.652)	(1.529.630)
(-) Accions pròpies		(39.621)	(23.767)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant		1.332.181	889.392
(-) Dividends a compte		(162.103)	(112.040)
Un altre resultat global acumulat	24	(498.953)	(583.400)
Elements que no es reclassifiquen en resultats		(30.596)	(29.125)
Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		(3.313)	(1.969)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(27.283)	(27.156)
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global [element cobert]		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global [instruments de cobertura]		—	—
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit		—	—
Elements que es poden reclassificar en resultats		(468.357)	(554.275)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)		77.997	119.348
Conversió de divises		(384.086)	(476.030)
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)		(49.215)	(64.224)
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(145.732)	(180.199)
Instruments de cobertura (elements no designats)		—	—
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades		32.679	46.830
Interessos minoritaris (participacions no dominants)	25	34.213	34.344
Un altre resultat global acumulat		—	—
Altres partides		34.213	34.344
TOTAL PATRIMONI NET		13.879.206	13.086.116
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		235.172.955	251.241.223
Promemòria: exposicions fora del balanç			
Compromisos de préstecs concedits	26	27.035.812	27.460.615
Garanties financeres concedides	26	2.064.396	2.086.993
Altres compromisos concedits	26	7.942.724	9.674.382

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023.

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Nota	2023	2022 (*)
Ingressos per interessos	28	8.658.756	4.988.603
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		134.309	68.608
Actius financers a cost amortitzat		7.771.231	4.499.843
Ingressos restants per interessos		753.216	420.152
(Despeses per interessos)	28	(3.935.538)	(1.189.877)
(Despeses per capital social reemborsable a la vista)		—	—
Marge d'Interessos	28	4.723.218	3.798.726
Ingressos per dividends		8.413	2.609
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	14	122.807	152.917
Ingressos per comissions	29	1.671.213	1.742.311
(Despeses per comissions)	29	(285.055)	(252.103)
Resultats d'operacions financeres (nets)	30	169.473	231.612
Guany o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets		23.250	13.227
Actius financers a cost amortitzat		15.939	(9.190)
Resta d'actius i passius financers		7.311	22.417
Guany o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets		122.249	204.691
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en un altre resultat global		—	—
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		—	—
Altres guanys o (-) pèrdues		122.249	204.691
Guany o (-) pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets		11.781	(4.157)
Reclassificació d'actius financers des de valor raonable amb canvis en un altre resultat global		—	—
Reclassificació d'actius financers des de cost amortitzat		—	—
Altres guanys o (-) pèrdues		11.781	(4.157)
Guany o (-) pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets		—	—
Guany o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets		12.193	17.851
Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua). netes	30	(101.093)	(127.971)
Altres ingressos d'explotació	31	91.184	121.554
(Altres despeses d'explotació)	32	(538.228)	(458.867)
Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança		—	—
(Despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança)		—	—
Marge brut		5.861.932	5.210.788

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2023.

Comptes de pèrdues i guanys consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Nota	2023	2022 (*)
(Despeses d'administració)		(2.496.362)	(2.337.415)
(Despeses de personal)	33	(1.494.644)	(1.391.608)
(Altres despeses d'administració)	33	(1.001.718)	(945.807)
(Amortització)	15, 16	(518.965)	(545.091)
(Provisions o (-) reversió de provisions)	22	(6.290)	(96.821)
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació)	34	(824.393)	(839.579)
(Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global)		852	(182)
(Actius financers a cost amortitzat)		(825.245)	(839.397)
Resultat de l'activitat d'explotació		2.015.922	1.391.882
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades)		—	(12.200)
(Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers)	35	(25.845)	(61.116)
(Actius tangibles)		(11.526)	(37.098)
(Actius intangibles)		—	—
(Altres)		(14.319)	(24.018)
Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	36	(39.344)	(17.369)
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats		—	—
Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	37	(59.955)	(27.801)
Guanys o (-) pèrdues abans d'impostos procedents de les activitats continuades		1.890.778	1.273.396
(Despeses o (-) ingressos per impostos sobre els resultats de les activitats continuades)	39	(557.175)	(373.256)
Guanys o (-) pèrdues després d'impostos procedents de les activitats continuades		1.333.603	900.140
Guanys o (-) pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes		—	—
RESULTAT DE L'EXERCICI		1.333.603	900.140
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)	25	1.422	10.748
Atribuïble als propietaris de la dominant		1.332.181	889.392
Benefici (o pèrdua) per acció (en euros)	3	0,23	0,14
Bàsic (en euros)		0,23	0,14
Diluit (en euros)		0,23	0,14

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2023.

Estats d'ingressos i despeses reconeguts consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Nota	2023	2022 (*)
Resultat de l'exercici		1.333.603	900.140
Un altre resultat global	24	84.447	(305.826)
Elements que no es reclassifiquen en resultats		(1.471)	12.633
Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides		(1.919)	(4.123)
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda		—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		1.250	17.114
Guanys o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures d'instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, nets		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)		—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)		—	—
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit		—	—
Impost sobre els guanys relatiu als elements que no es reclassifiquen		(802)	(358)
Elements que es poden reclassificar en resultats		85.918	(318.459)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)		(41.351)	(38.393)
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		(41.351)	(38.393)
Transferit a resultats		—	—
Altres reclassificacions		—	—
Conversió de divises		91.944	5.238
Guanys o (-) pèrdues per canvi de divises comptabilitzades en el patrimoni net		91.944	5.238
Transferit a resultats		—	—
Altres reclassificacions		—	—
Cobertures de fluxos d'efectiu (part eficaç)		22.291	(52.125)
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		(74.571)	(26.671)
Transferit a resultats		95.129	(25.493)
Transferit a l'import comptable inicial dels elements coberts		1.733	39
Altres reclassificacions		—	—
Instruments de cobertura (elements no designats)		—	—
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		—	—
Transferit a resultats		—	—
Altres reclassificacions		—	—
Instruments de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		48.733	(230.451)
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		53.041	(207.699)
Transferit a resultats		(4.308)	(22.752)
Altres reclassificacions		—	—
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda		—	—
Guanys o (-) pèrdues de valor comptabilitzades en el patrimoni net		—	—
Transferit a resultats		—	—
Altres reclassificacions		—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades		(14.151)	(82.768)
Impost sobre els guanys relatiu als elements que es poden reclassificar en guanys o (-) pèrdues		(21.548)	80.040
RESULTAT GLOBAL TOTAL DE L'EXERCICI		1.418.050	594.314
Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)		1.422	10.748
Atribuïble als propietaris de la dominant		1.416.628	583.566

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat de l'exercici 2023.

Estats totals de canvis en el patrimoni net consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Instruments de patrimoni emesos diferents del capital			Altres elements del patrimoni net	Guany acumulats	Reserves de revaloració	Altres reserves	(-) Accions pròpies	Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	Dividends a compte	Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Altres elements	Total
Fonts dels canvis en el patrimoni net	Capital	Prima d'emissió												
Saldo de tancament 31/12/2022 (*)	703.371	7.899.227	-	21.548	5.859.520	-	(1.365.777)	(23.767)	858.642	(112.040)	(650.647)	-	34.344	13.224.421
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables (vegeu la nota 1.4)	-	-	-	-	-	-	(236.302)	-	30.750	-	67.247	-	-	(138.305)
Saldo d'obertura 01/01/2023	703.371	7.899.227	-	21.548	5.859.520	-	(1.602.079)	(23.767)	889.392	(112.040)	(583.400)	-	34.344	13.086.116
Resultat global total del període	-	-	-	-	-	-	-	-	1.332.181	-	84.447	-	1.422	1.413.060
Altres variacions del patrimoni net	(23.343)	(204.000)	-	(280)	542.262	-	17.263	(15.854)	(889.392)	(50.063)	-	-	(1.553)	(624.960)
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducció del capital (vegeu la nota 23)	(23.343)	(204.000)	-	-	-	-	23.343	204.000	-	-	-	-	-	-
Dividends (o remuneracions als socis)	-	-	-	-	(111.645)	-	-	-	-	(162.103)	-	-	-	(273.748)
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	(276.200)	-	-	-	-	-	(276.200)
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	3.477	56.346	-	-	-	-	-	59.823
Reclassificació d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	777.352	-	-	-	(889.392)	112.040	-	-	-	-
Augment o (-) disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	(280)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(280)
Altres augments o (-) disminucions del patrimoni net	-	-	-	-	(123.445)	-	(9.557)	-	-	-	-	-	(1.553)	(134.555)
Saldo de tancament 31/12/2023	680.028	7.695.227	-	21.268	6.401.782	-	(1.594.816)	(39.621)	1.332.181	(182.103)	(498.953)	-	34.213	13.875.206

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat de l'exercici 2023.

(*) Corresponen als saldos inclosos als comptes anuals consolidats de l'exercici 2022 formulats pels administradors de Banco de Sabadell, S.A.

Estats totals de canvis en el patrimoni net consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros														
	Capital	Prima d'emissió	Instruments de patrimoni emesos diferents del capital	Altres elements de patrimoni net	Guany acumulats	Reserves de revaloració	Altres reserves	(-) Accions pròpies	Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	(-) Dividends a compte	Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Un altre resultat global acumulat	Interessos minoritaris: Altres elements	Total
Fonts dels canvis en el patrimoni net														
Saldo de tancament 31/12/2021 (*)	703.371	7.899.227	-	19.108	5.441.185	-	(1.201.701)	(34.523)	530.238	-	(385.604)	-	24.980	12.996.281
Efectes de la correcció d'errors	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efectes dels canvis en les polítiques comptables (vegeu la nota 1.4)	-	-	-	-	-	-	(236.302)	-	-	-	108.030	-	-	(128.272)
Saldo d'obertura 01/01/2022	703.371	7.899.227	-	19.108	5.441.185	-	(1.438.003)	(34.523)	530.238	-	(277.574)	-	24.980	12.968.009
Resultat global total del període	-	-	-	-	-	-	-	-	889.392	-	(305.826)	-	10.748	894.314
Altres variacions del patrimoni net	-	-	-	2.440	418.335	-	(164.076)	10.756	(830.238)	(112.040)	-	-	(1.384)	(376.207)
Emissió d'accions ordinàries	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'accions preferents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emissió d'altres instruments de patrimoni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exercici o venciment d'altres instruments de patrimoni emesos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Conversió de deute en patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reducció del capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividends (o remuneracions als socis)	-	-	-	-	(168.809)	-	-	-	-	(112.040)	-	-	-	(280.849)
Compra d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	-	(86.457)	-	-	-	-	-	(86.457)
Venda o cancel·lació d'accions pròpies	-	-	-	-	-	-	4.537	97.213	-	-	-	-	-	101.750
Reclassificació d'instruments financers del patrimoni net al passiu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reclassificació d'instruments financers del passiu al patrimoni net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferències entre components del patrimoni net	-	-	-	-	530.238	-	-	-	(530.238)	-	-	-	-	-
Augment o (-) disminució del patrimoni net resultant de combinacions de negocis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pagaments basats en accions	-	-	-	2.440	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.440
Altres augments o (-) disminucions del patrimoni net	-	-	-	-	56.906	-	(168.613)	-	-	-	-	-	(1.384)	(113.091)
Saldo de tancament 31/12/2022	703.371	7.899.227	-	21.548	5.859.820	-	(1.602.079)	(23.767)	889.392	(112.040)	(583.400)	-	34.344	13.086.116

Es presenta, únicament i exclusivament, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).
Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos 1 a 7 adjunts formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat de l'exercici 2023.
(*) Corresponen als saldos inclosos als comptes anuals consolidats de l'exercici 2021 formulats pels administradors de Banco de Sabadell, S.A.

Estats de fluxos d'efectiu consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Nota	2023	2022 (*)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		(10.523.303)	(6.627.920)
Resultat de l'exercici		1.333.603	900.140
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació		1.912.593	1.823.371
Amortització		518.965	545.091
Altres ajustos		1.393.628	1.278.280
Augment/disminució net dels actius d'explotació		3.764.543	(8.795.849)
Actius financers mantinguts per negociar		1.310.764	(2.045.624)
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		(75.756)	2.137
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		(431.840)	914.235
Actius financers a cost amortitzat		3.146.531	(7.063.285)
Altres actius d'explotació		(185.156)	(603.312)
Augment/disminució net dels passius d'explotació		(17.125.186)	(488.059)
Passius financers mantinguts per negociar		(731.024)	2.218.585
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—
Passius financers a cost amortitzat		(16.558.167)	(1.899.289)
Altres passius d'explotació		164.005	(807.355)
Cobraments/Pagaments per impost sobre els guanys		(408.856)	(67.523)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió		(163.020)	(64.796)
Pagaments		(533.861)	(435.324)
Actius tangibles	15	(236.420)	(238.939)
Actius intangibles	16	(296.085)	(194.638)
Inversions en negocis conjunts i associades	14	(1.356)	(1.747)
Entitats dependents i altres unitats de negoci		—	—
Actius no corrents i passius que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		—	—
Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió		—	—
Cobraments		370.841	370.528
Actius tangibles		122.648	96.547
Actius intangibles		—	—
Inversions en negocis conjunts i associades	14	28.669	210.300
Entitats dependents i altres unitats de negoci		—	—
Actius no corrents i passius que s'han classificat com a mantinguts per a la venda		219.524	63.681
Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió		—	—

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat de l'exercici 2023.

Estats de fluxos d'efectiu consolidats del Grup Banc Sabadell

Corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022

En milers d'euros

	Nota	2023	2022 (*)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament		(617.001)	(1.236.880)
Pagaments		(1.676.824)	(1.338.630)
Dividends		(273.748)	(280.849)
Passius subordinats	4	(900.000)	(750.000)
Amortització d'instruments de patrimoni propi		—	—
Adquisició d'instruments de patrimoni propi		(276.200)	(86.457)
Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament		(226.876)	(221.324)
Cobraments		1.059.823	101.750
Passius subordinats		1.000.000	—
Emissió d'instruments de patrimoni propi		—	—
Alienació d'instruments de patrimoni propi		59.823	101.750
Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament		—	—
Efecte de les variacions dels tipus de canvi		28.782	(23.205)
Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents		(11.274.542)	(7.952.801)
Efectiu i equivalents a l'inici de l'exercici	7	41.260.395	49.213.196
Efectiu i equivalents al final de l'exercici	7	29.985.853	41.260.395
Promemòria			
FLUXOS D'EFECTIU CORRESPONENTS A:			
Interessos percebuts		6.082.345	4.869.638
Interessos pagats		1.943.749	1.029.597
Dividends percebuts		8.413	2.609
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DE L'EXERCICI			
Efectiu	7	726.122	686.258
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	7	28.566.694	39.236.780
Altres dipòsits a la vista	7	693.037	1.337.357
Altres actius financers		—	—
Menys: descoberts bancaris reintegrables a la vista		—	—
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DE L'EXERCICI		29.985.853	41.260.395
<i>Del qual: en poder d'entitats del grup, però no disponible pel grup</i>		—	—

(*) Es presenta, únicament i exclusiva, a efectes comparatius (vegeu la nota 1.4).

Les notes explicatives 1 a 43 i els annexos I a V adjunts formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat de l'exercici 2023.

Memòria consolidada del Grup Banc Sabadell de l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2023

Nota 1 – Activitat, polítiques i pràctiques de comptabilitat

1.1 Activitat

Banco de Sabadell, S.A. (a partir d'ara, també Banc Sabadell, el banc, l'entitat o la societat), amb NIF A08000143 i domicili social a Alacant, avinguda Óscar Esplá, 37, té per objecte social el desenvolupament de l'activitat bancària i està subjecte a la normativa i les regulacions de les entitats bancàries que operen a Espanya. La supervisió de Banc Sabadell en base consolidada la porta a terme el Banc Central Europeu (BCE).

L'entitat figura inscrita al Registre Mercantil d'Alacant, al tom 4070, foli 1, full A-156980 i al Registre Oficial d'Entitats de Crèdit del Banc d'Espanya amb el codi 0081. El codi identificador d'entitat jurídica (LEI) de Banco de Sabadell, S.A. és SI5RG2MOWQQLZCXKRM20.

Els estatuts socials i altra informació pública es poden consultar tant al domicili social del banc com a la seva pàgina web (<https://www.grupbancsabadell.com>).

El banc és la societat dominant d'un grup d'entitats (vegeu la nota 2 i l'Annex I) l'activitat de les quals controla directament o indirectament i que constitueixen, juntament amb aquest, el Grup Banc Sabadell (a partir d'ara, el grup).

1.2 Bases de presentació i canvis en la normativa comptable

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2023 del grup s'han elaborat d'acord amb el que estableixen les Normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE) d'aplicació al tancament de l'exercici 2023, tenint en compte la Circular 4/2017 del Banc d'Espanya (BdE), de 27 de novembre, i altres disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al grup i considerant els requeriments de format i marcatge que estableix el Reglament delegat UE 2019/815 de la Comissió Europea, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera consolidada del grup el 31 de desembre de 2023 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, tots ells consolidats, que s'han produït en l'exercici 2023.

Els comptes anuals consolidats s'han preparat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts pel banc i per cadascuna de les entitats restants integrades en el grup. Inclouen les reclassificacions i els ajustos necessaris per homogeneïtzar els principis i les polítiques comptables, a més dels criteris de valoració aplicats pel grup, descrits en aquesta mateixa nota.

La informació continguda en aquests comptes anuals consolidats és responsabilitat dels administradors de l'entitat dominant del grup. Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2023 del grup han estat formulats pels administradors de Banc Sabadell en la reunió del Consell d'Administració del 22 de febrer de 2024, i estan pendents d'aprovació per la Junta General d'Accionistes, la qual s'espera que els aprovi sense canvis significatius.

Aquests comptes anuals consolidats, llevat de menció en sentit contrari, es presenten en milers d'euros. Per tal de presentar els imports en milers d'euros, els saldos comptables han estat objecte d'arrodoniment; per això, és possible que els imports que apareguin en certes taules no siguin la suma aritmètica exacta de les xifres que els precedeixen.

Normes i interpretacions emeses per l'International Accounting Standards Board (IASB) que han entrat en vigor en l'exercici 2023

En l'exercici 2023, les normes i interpretacions adoptades per la Unió Europea, juntament amb les seves modificacions, que ha aplicat el grup a causa de la seva entrada en vigor o la seva aplicació anticipada, són les següents:

Normes	Títols
NIIF 17	Contractes d'assegurances
Modificació de la NIIF 17	Primera aplicació de la NIIF 17 i de la NIIF 9: Informació comparativa
Modificació de la NIC 1 i del Document de Pràctica 2 de les NIIF	Desglossament de polítiques comptables
Modificacions de la NIC 8	Definició de les estimacions comptables
Modificacions de la NIC 12	- Impost diferit relacionat amb actius i passius que sorgeixen d'una única transacció - Reforma fiscal internacional - Regles del model del segon pilar

Excepte per l'impacte derivat de l'adopció de la NIIF 17 (vegeu l'apartat "Adopció de la NIIF 17 "Contractes d'assegurances"" en aquesta nota i nota 1.4), de l'aplicació de les normes esmentades no s'han derivat efectes significatius en aquests comptes anuals consolidats.

Adopció de la NIIF 17 "Contractes d'assegurances"

L'1 de gener de 2023 ha entrat en vigor la NIIF 17, que ha substituït la NIIF 4 i ha suposat la modificació del conjunt de requeriments comptables per al registre, la valoració, la presentació i el desglossament dels contractes d'assegurances. L'objectiu de la NIIF 17 és assegurar que les entitats proporcionen informació rellevant i fidedigna sobre aquest tipus de contractes.

D'acord amb aquesta norma, els contractes d'assegurances combinen trets dels instruments financers i dels contractes de serveis. A més a més, molts contractes d'assegurances generen fluxos d'efectiu que varien substancialment i que tenen una gran durada. Amb l'objectiu de proporcionar informació útil sobre aquests aspectes, la NIIF 17:

- Combina el mesurament actual dels fluxos d'efectiu futurs amb el reconeixement d'ingressos al llarg del període en què es presten els serveis establerts en els contractes.
- Presenta els resultats pels serveis prestats separatament de les despeses i els ingressos financers d'aquests contractes.
- Requereix que les entitats decideixin si reconeixeran la totalitat dels seus ingressos i despeses financeres pels contractes d'assegurances en el compte de pèrdues i guanys o si part d'aquests resultats es reconeixeran en el patrimoni net.

Així mateix, l'exercici 2020 es van incorporar algunes modificacions de la NIIF 17, que tenen com a objectiu reduir els costos d'implantació, simplificant els requeriments d'aquesta norma, a més de facilitar les explicacions que s'han de proporcionar en relació amb els resultats de les operacions de les entitats i la transició a aquesta nova norma, diferint la seva data d'entrada en vigor a l'1 de gener de 2023 i reduint els requeriments de primera aplicació.

La primera aplicació d'aquesta norma afecta, fonamentalment, l'import pel qual figuren registrades les inversions en les entitats d'assegurances associades al grup que són controlades per Zürich Seguros (p. ex., BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros i BanSabadell Seguros Generales, S.A. de Seguros y Reaseguros).

L'aplicació de la NIIF 17 requereix reexpressar la informació comparativa, i la data de transició d'aquesta norma és l'1 de gener de 2022. En aquest sentit, la primera aplicació de la NIIF 17 ha generat una reducció del patrimoni net del grup de 128 milions d'euros l'1 de gener de 2022 i de 138 milions d'euros el 31 de desembre de 2022.

A continuació, es detallen els principals impactes quantitatius de la primera aplicació de la NIIF 17 en la informació dels estats financers corresponent a l'exercici 2022:

- La conciliació entre el balanç consolidat del grup el 31 de desembre de 2021 publicat als comptes anuals consolidats de l'exercici 2021 i el balanç consolidat d'obertura l'1 de gener de 2022 reexpressat sota criteris de la NIIF 17 és la següent:

En milions d'euros			
	Saldo publicat 31/12/2021	Impacte NIIF 17	Saldo reexpressat 01/01/2022
Total actiu	251.947	(128)	251.819
<i>Del qual:</i>			
<i>Inversions en negocis conjunts i associades</i>	639	(128)	511
Total passiu	238.951	—	238.951
Total patrimoni net	12.996	(128)	12.868
<i>Del qual:</i>			
<i>Altres reserves</i>	(1.202)	(236)	(1.438)
<i>Un altre resultat global acumulat</i>	(386)	108	(278)

- La conciliació entre el balanç consolidat del grup el 31 de desembre de 2022 publicat als comptes anuals consolidats de l'exercici 2022 i el balanç consolidat d'obertura el 31 de desembre de 2022 reexpressat sota criteris de la NIIF 17 és la següent:

En milions d'euros			
	Saldo publicat 31/12/2022	Impacte NIIF 17	Saldo reexpressat 31/12/2022
Total actiu	251.379	(138)	251.241
<i>Del qual:</i>			
<i>Inversions en negocis conjunts i associades</i>	515	(138)	377
Total passiu	238.155	—	238.155
Total patrimoni net	13.224	(138)	13.086
<i>Del qual:</i>			
<i>Altres reserves</i>	(1.366)	(236)	(1.602)
<i>Resultat atribuïble als propietaris de la dominant</i>	859	31	890
<i>Un altre resultat global acumulat</i>	(651)	67	(584)

- La conciliació entre els ingressos i les despeses reconeguts consolidats del grup el 31 de desembre de 2022 publicats en els comptes anuals consolidats de l'exercici 2022 i els ingressos i les despeses reconeguts consolidats del grup el 31 de desembre de 2022 reexpressats sota criteris de la NIIF 17 és la següent:

En milions d'euros			
	Saldo publicat 31/12/2022	Impacte NIIF 17	Saldo reexpressat 31/12/2022
Resultat de l'exercici	869	31	900
<i>Del qual:</i>			
<i>Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació</i>	122	31	153
Un altre resultat global	(265)	(41)	(306)
<i>Del qual:</i>			
<i>Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades</i>	(42)	(41)	(83)

L'entrada en vigor de la NIIF 17 no ha tingut impactes significatius sobre la classificació i el registre de la resta dels actius i passius del grup.

Modificació de la NIIF 17 “Primera aplicació de la NIIF 17 i la NIIF 9: Informació comparativa”

Aquesta modificació d'abast limitat té com a objectiu proporcionar a les entitats asseguradores una opció a l'efecte de la presentació de la informació comparativa dels actius financers per tal d'evitar asimetries comptables entre els actius financers i els passius per contractes d'assegurances en aquesta informació comparativa en la data de primera aplicació de la NIIF 9 i la NIIF 17.

Modificacions de la NIC 1 i del Document de Pràctica 2 de les NIIF “Desglossament de polítiques comptables”

Aquestes modificacions tenen com a objectiu ajudar les entitats a millorar els seus desglossaments en relació amb les seves polítiques comptables, i proporcionar informació més útil en els seus comptes anuals.

Les modificacions de la NIC 1 requereixen que les entitats desglossin informació material en relació amb les seves polítiques comptables, en comptes de les polítiques comptables significatives, aclarint que la informació comptable relacionada amb transaccions, esdeveniments o situacions immaterials no cal que sigui desglossada. Per part seva, les modificacions del Document de Pràctica 2, sobre la realització de judicis sobre la materialitat, proporcionen indicacions en relació amb com s'ha d'aplicar el concepte de materialitat als desglossaments de polítiques comptables.

Modificacions de la NIC 8 “Definició de les estimacions comptables”

Aquestes modificacions incorporen la definició d’“estimacions comptables” com aquells imports en els estats financers el mesurament dels quals està subjecte a incertesa que proporcionen indicacions sobre com distingir entre els canvis en les estimacions comptables i els canvis en els criteris comptables. Aquesta distinció és rellevant perquè els canvis en les estimacions comptables es registren prospectivament, mentre que els canvis de criteris comptables s'apliquen, generalment, de manera retrospectiva. En particular, s'aclareix que els canvis en les estimacions comptables com a conseqüència de nova informació o desenvolupaments no es tracten com a correccions d'errors de períodes anteriors.

Modificacions de la NIC 12 “Impost diferit relacionat amb actius i passius que sorgeixen d'una única transacció”

Aquestes modificacions introdueixen una excepció al criteri d'exempció de reconeixement inicial de la NIC 12 per a aquelles situacions en què una única transacció doni origen a diferències temporàries deduïbles i imposables pel mateix import. Aquestes modificacions afectaran les transaccions que s'hagin produït en la data d'inici, o posteriorment, del període més antic per al qual es presenti informació comparativa.

Modificacions de la NIC 12 “Reforma fiscal Internacional - Regles del model del segon pilar”

Aquestes modificacions tenen per objecte respondre a les preocupacions que mostren els diferents actors respecte a la incertesa existent sobre la comptabilització dels impostos diferits que sorgeixen de la reforma fiscal internacional de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE). L'OCDE va publicar les normes model del segon pilar al desembre del 2021 per garantir que les grans empreses multinacionals estiguessin subjectes a un tipus impositiu mínim del 15%.

La Directiva (UE) 2022/2523 del Consell, del 14 de desembre del 2022, relativa a la garantia d'un nivell mínim global d'imposició per als grups d'empreses multinacionals i els grups nacionals de gran magnitud a la Unió, estableix un impost complementari mitjançant un sistema de dues normes interconnectades, anomenades conjuntament regles GloBE o del segon pilar, afavorides per l'OCDE, per tal que, si el tipus impositiu efectiu d'una empresa multinacional en una jurisdicció determinada és inferior al 15%, es recapti una quota tributària addicional. Els estats membres han de posar en vigor les disposicions legals, reglamentàries i administratives necessàries per donar compliment al que estableix aquesta directiva. El 31 de desembre de 2023, Espanya no havia aprovat cap normativa aplicable al respecte, i el Regne Unit era l'única geografia rellevant per al grup amb legislació substancialment aprovada relacionada amb la reforma fiscal de l'OCDE.

Les modificacions de la NIC 12 introdueixen una excepció temporal obligatòria a la comptabilització dels impostos diferits que sorgeixen de jurisdiccions que implementin les normes fiscals globals per garantir la consistència en els estats financers mentre es facilita la implementació de les regles. Aquesta excepció obligatòria ha estat aplicada pel grup. Així mateix, aquestes modificacions introdueixen requeriments de desglossament per ajudar els inversors a comprendre millor l'exposició als impostos sobre societats derivats de les normes del segon pilar abans que la normativa a cada jurisdicció entri en vigor.

S'ha fet una anàlisi basada en la informació disponible i s'estima que l'impacte per al grup de la reforma fiscal internacional no serà significatiu.

Normes i Interpretacions emeses per l'IASB no vigents

El 31 de desembre de 2023, les normes i interpretacions més significatives que han estat publicades per l'IASB, però que no s'han aplicat en l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, perquè la seva data d'efectivitat és posterior a la data d'aquests o bé perquè encara no han estat adoptades per la Unió Europea, són les següents:

Normes i Interpretacions	Títol	Aplicació obligatòria per a exercicis Iniciats a partir de:
<i>Aprovades per a la seva aplicació a la UE</i>		
Modificacions de la NIIF 16	Passiu per arrendament en operacions de venda amb arrendament posterior	1 de gener de 2024
Modificacions de la NIC 1	Presentació d'estats financers: - Classificació de passius com a corrents o no corrents - Passius no corrents amb condicions pactades	1 de gener de 2024
<i>No aprovades per a la seva aplicació a la UE</i>		
Modificacions de la NIC 7 i la NIIF 7	Acords de finançament de proveïdors	1 de gener de 2024
Modificacions de la NIC 21	Absència d'intercanviabilitat	1 de gener de 2025

El grup ha avaluat els impactes que es deriven d'aquestes normes i interpretacions i ha decidit no exercir-ne l'aplicació anticipada, en cas que sigui possible. Així mateix, s'estima que l'adopció de les modificacions emeses per l'IASB no vigents no tindrà un impacte significatiu per al grup.

Aprovades per a la seva aplicació a la UE

Modificacions de la NIIF 16 "Passiu per arrendament en operacions de venda amb arrendament posterior"

Aquestes modificacions tenen per objecte especificar els requisits que ha de fer servir un venedor-arrendatari per quantificar el passiu per arrendament que sorgeix en una operació de venda amb arrendament posterior, amb l'objectiu que el venedor-arrendatari no reconegui cap guany o pèrdua relacionat amb el dret d'ús que reté.

L'aplicació de les modificacions de la NIIF 16 es realitzarà de manera retrospectiva, i se'n permetrà l'aplicació anticipada.

Modificacions de la NIC 1 "Presentació d'estats financers"

Classificació de passius com a corrents o no corrents

Aquestes modificacions tenen com a objectiu aclarir com classificar els deutes i altres passius de les entitats entre corrents i no corrents, en particular els passius sense data de venciment determinada i els que es podrien convertir en capital. Es permet aplicar anticipadament aquestes modificacions.

Passius no corrents amb condicions pactades

Aquestes modificacions tenen com a objectiu aclarir com afecten les condicions pactades en un préstec (covenants) a la seva classificació com a passiu corrent o no corrent en funció de si aquestes condicions s'han de complir abans o després de la data dels estats financers. Aquestes modificacions canvien la "Classificació de passius com a corrents o no corrents" i difereixen la data d'entrada en vigor a l'1 de gener de 2024. Es permet aplicar anticipadament aquestes modificacions.

No aprovades per a la seva aplicació a la UE

Modificacions de la NIC 7 i la NIIF 7 "Acords de finançament de proveïdors"

Aquestes modificacions tenen per objecte requerir a les entitats que proporcionin desglossaments addicionals sobre els seus acords de finançament de proveïdors. A aquest efecte, s'han desenvolupat nous requeriments per proporcionar informació als usuaris dels estats financers que els permeti avaluar com afecten els acords de finançament de proveïdors als fluxos i als passius de l'entitat, així com entendre l'impacte d'aquests acords de finançament de proveïdors en l'exposició de l'entitat al risc de liquiditat i com l'afectaria si els acords ja no estiguessin vigents.

L'aplicació anticipada d'aquestes modificacions està permesa. En cas d'aplicar-les a un període anterior a la data d'aplicació obligatòria, cal desglossar aquest fet.

Modificacions de la NIC 21 "Absència d'intercanviabilitat"

Aquestes modificacions tenen com a objectiu requerir a les entitats l'aplicació d'un enfocament consistent en l'avaluació de la intercanviabilitat entre divises i, en cas que no fossin intercanviables, determinar el tipus de canvi que s'ha d'utilitzar i els desglossaments que s'han de proporcionar.

L'aplicació anticipada d'aquestes modificacions està permesa. En cas d'aplicar-les a un període anterior a la data d'aplicació obligatòria, cal desglossar aquest fet.

Judicis i estimacions duts a terme

La preparació dels comptes anuals consolidats exigeix l'ús de certes estimacions comptables. Així mateix, exigeix a la direcció que exerceixi el seu judici en el procés d'aplicar les polítiques comptables del grup. Aquests judicis i estimacions poden afectar l'import dels actius i passius i el desglossament dels actius i passius contingents en la data dels comptes anuals consolidats, així com l'import dels ingressos i les despeses de l'exercici.

Els principals judicis i estimacions efectuats es refereixen als conceptes següents:

- La classificació comptable dels actius financers en funció del seu risc de crèdit (vegeu les notes 1.3.4, 8 i 11).
- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers i exposicions fora del balanç (vegeu les notes 1.3.4, 8, 11 i 26).
- Les hipòtesis emprades en el càlcul actuarial dels passius i compromisos per retribucions postocupació (vegeu les notes 1.3.17 i 22).
- La valoració dels fons de comerç de consolidació (vegeu les notes 1.3.12 i 16).
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament dels actius tangibles i altres actius intangibles (vegeu les notes 1.3.10, 1.3.11, 1.3.12, 15 i 16).
- Les provisions i la consideració de passius contingents (vegeu les notes 1.3.16 i 22).
- El valor raonable de determinats actius financers no cotitzats (vegeu les notes 1.3.3 i 6).
- El valor raonable dels actius immobiliaris mantinguts en el balanç (vegeu les notes 1.3.9, 1.3.10, 1.3.13 i 6).
- La recuperabilitat dels actius fiscals diferits no monetitzables i crèdits fiscals (vegeu les notes 1.3.20 i 39).

Les estimacions estan basades en el millor coneixement de les circumstàncies actuals i previsibles considerant les incerteses derivades de l'entorn econòmic actual; per tant, els resultats finals podrien diferir d'aquestes estimacions.

1.3 Principis, polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

A continuació, es descriuen els principis i les polítiques comptables, així com els criteris de valoració més significatius aplicats per elaborar aquests comptes anuals consolidats. No hi ha cap principi comptable o criteri de valoració que, tenint un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats del grup de l'exercici 2023, s'hagi deixat d'aplicar en la seva elaboració.

1.3.1 Principis de consolidació

En el procés de consolidació es distingeix entre entitats dependents, negocis conjunts, entitats associades i entitats estructurades.

Entitats dependents

Les entitats dependents són aquelles sobre les quals el grup té el control, situació que es produeix quan el grup està exposat, o té dret, a rendiments variables procedents de la seva implicació en la participada i té la capacitat d'influir en aquests rendiments a través del seu poder sobre aquesta.

Perquè es consideri que hi ha control han de concórrer les circumstàncies següents:

- Poder: Un inversor té poder sobre una participada quan té drets en vigor que li proporcionen la capacitat de dirigir les activitats rellevants, és a dir, les que afecten de manera significativa els rendiments de la participada.
- Rendiments: Un inversor està exposat, o té dret, a rendiments variables per la seva implicació en la participada quan els rendiments que obté per aquesta implicació poden variar en funció de l'evolució econòmica de la participada. Els rendiments de l'inversor poden ser només positius, només negatius o alhora positius i negatius.
- Relació entre poder i rendiments: Un inversor controla una participada si l'inversor no tan sols té poder sobre aquesta i està exposat, o té dret, a uns rendiments variables per la seva implicació en aquesta, sinó que també té la capacitat d'utilitzar el seu poder per influir en els rendiments que obté per aquesta implicació en la participada.

En el moment de prendre el control d'una entitat dependent, el grup aplica el mètode d'adquisició que preveu el marc normatiu per a les combinacions de negoci (vegeu la nota 1.3.2), llevat que es tracti de l'adquisició d'un actiu o grup d'actius.

Els estats financers de les entitats dependents es consoliden amb els del banc per aplicació del mètode d'integració global.

La participació de tercers en el patrimoni net consolidat del grup es presenta en l'epígraf "Interessos minoritaris (participacions no dominants)" del balanç consolidat, i la part del resultat de l'exercici atribuïble a aquests es presenta en l'epígraf "Resultat de l'exercici- Atribuïble a interessos minoritaris (participacions no dominants)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Negocis conjunts

Són aquelles entitats sobre les quals es tenen acords contractuals de control conjunt, en virtut dels quals les decisions sobre les activitats rellevants les prenen de manera unànime les altres entitats amb qui comparteix el control.

Les inversions en negocis conjunts es valoren per aplicació del mètode de la participació, és a dir, per la fracció del patrimonial net que representa la participació de cada entitat en el seu capital una vegada considerats els dividends percebuts d'aquestes i altres eliminacions patrimonials.

El grup no ha mantingut inversions en negocis conjunts els exercicis 2023 i 2022.

Entitats associades

Són entitats associades aquelles sobre les quals el grup exerceix una influència significativa, que es manifesta, en general, encara que no exclusivament, pel fet de mantenir una participació, directa o indirecta, del 20% o més dels drets de vot de la participada.

En els comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel mètode de la participació.

Tanmateix, quan el grup té una participació en una entitat associada mantinguda directament o indirectament per una entitat de capital de risc o anàloga, aquest té l'opció de mesurar aquesta inversió a valor raonable amb canvis en resultats d'acord amb la NIIF 9. Aquesta elecció es realitza de manera separada per a cada entitat associada en la data del seu reconeixement inicial. Així mateix, quan el grup té una participació en una entitat que és una entitat d'inversió, té l'opció, en aplicar el mètode de la participació, de conservar el mesurament del valor raonable aplicat per aquesta associada que és una entitat d'inversió a les entitats dependents. Aquesta elecció es fa de manera separada per a cada associada que sigui una entitat d'inversió, en la data posterior d'entre les següents: (a) quan l'associada es reconeix inicialment; (b) quan l'associada és una entitat d'inversió, i (c) quan l'associada esdevé una entitat dominant d'un grup d'entitats.

Entitats estructurades

Una entitat estructurada és una entitat que ha estat dissenyada de manera que els drets de vot o similars no siguin el factor decisiu a l'hora de decidir qui controla l'entitat.

En els casos en què el grup participa en entitats, o les constitueix, per a la transmissió de riscos o altres fins, o amb l'objectiu de permetre l'accés als clients a determinades inversions, es determina, considerant el que estableix el marc normatiu, si hi ha control, segons s'ha descrit anteriorment, i, per tant, si han de ser objecte de consolidació. En particular, es prenen en consideració, entre d'altres, els factors següents:

- Anàlisi de la influència del grup en les activitats rellevants de l'entitat que puguin arribar a influir en l'import dels seus rendiments.
- Compromisos implícits o explícits del grup per donar suport financer a l'entitat.
- Identificació del gestor de l'entitat i anàlisi del règim de retribucions.
- Existència de drets d'exclusió (possibilitat de revocar els gestors).
- Exposició significativa del grup als rendiments variables dels actius de l'entitat.

Entre aquestes entitats es troben els denominats "fons de titulització d'actius", que són consolidats en els casos en què, basant-se en l'anàlisi anterior, es determina que el grup ha mantingut el control. Per a aquestes operacions, generalment hi ha acords contractuals de suport financer d'ús comú en el mercat de les titulitzacions, i no hi ha acords de suport financer significatiu addicional al que s'ha establert contractualment. Per això, es considera que, per a la majoria de les titulitzacions realitzades pel grup, els actius titulitzats no es poden donar de baixa i les emissions dels fons de titulització es registren com a passius en el balanç consolidat.

En l'Annex II es facilita el desglossament de les entitats estructurades del grup.

En tots els casos, la consolidació dels resultats generats per les societats que s'integren en el grup en un exercici es fa tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament de l'exercici. Així mateix, la consolidació dels resultats generats per les societats alienades en l'exercici s'efectua tenint en compte, únicament, els relatius al període comprès entre l'inici de l'exercici i la data d'alienació.

En el procés de consolidació s'han eliminat tots els saldos i les transaccions importants entre les societats que integren el grup en la proporció que els correspongui en funció del mètode de consolidació aplicat.

Les entitats financeres i asseguradores, tant dependents com associades, independentment del país on estiguin localitzades, estan subjectes a la supervisió i regulació de diferents organismes. Les lleis vigents en les diferents jurisdiccions, juntament amb la necessitat de complir amb uns requeriments mínims de capital i l'actuació supervisora, són circumstàncies que podrien afectar la capacitat d'aquestes entitats bancàries per transferir fons en forma de diners en efectiu, dividends, préstecs o bestretes.

En la nota 2 s'inclou la informació sobre les adquisicions i alienacions més significatives que han tingut lloc en l'exercici. En l'Annex I es facilita informació significativa sobre les societats que s'integren en el grup.

1.3.2 Combinacions de negocis

Una combinació de negocis és una transacció o qualsevol altre esdeveniment pel qual el grup obté el control d'un negoci o diversos. El registre comptable de les combinacions de negocis s'efectua per aplicació del mètode de l'adquisició.

D'acord amb aquest mètode, l'entitat adquirent ha de reconèixer en els seus estats financers els actius adquirits i els passius assumits, considerant també els passius contingents, pel seu valor raonable; incloent-hi els que l'entitat adquirida no tenia reconeguts comptablement. Alhora, aquest mètode requereix l'estimació del cost de la combinació de negocis, que normalment es correspon amb la contraprestació lliurada, definit com el valor raonable, en la data d'adquisició, dels actius lliurats, dels passius en què s'ha incorregut davant dels antics propietaris del negoci adquirit i dels instruments de patrimoni emesos, si escau, per l'entitat adquirent.

El grup reconeix un fons de comerç en els comptes anuals consolidats si en la data d'adquisició hi ha una diferència positiva entre:

- la suma de la contraprestació lliurada més l'import de tots els interessos minoritaris i el valor raonable de les inversions prèvies en el negoci adquirit, i
- el valor raonable dels actius i passius reconeguts.

Si la diferència és negativa, es registra en l'epígraf "Fons de comerç negatiu reconegut en resultats" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

En els casos en què l'import de la contraprestació depengui d'esdeveniments futurs, qualsevol contraprestació contingent és reconeguda com a part de la contraprestació lliurada i mesurada pel seu valor raonable en la data d'adquisició. Així mateix, els costos associats a l'operació no formen, a aquests efectes, part del cost de la combinació de negocis.

Si el cost de la combinació de negocis o el valor raonable assignat als actius, passius o passius contingents de l'entitat adquirida no es pot determinar de manera definitiva, la comptabilització inicial de la combinació de negocis es considerarà provisional. En tot cas, el procés ha de quedar completat en el termini màxim d'un any des de la data d'adquisició i amb efecte en aquesta data.

Els interessos minoritaris en l'entitat adquirida es valoren prenent com a base el percentatge proporcional dels actius nets identificats de l'entitat adquirida. En el cas de compres i alienacions d'aquests interessos minoritaris, es comptabilitzen com a transaccions de capital quan no donen lloc a un canvi de control. No es reconeix cap pèrdua ni guany en el compte de pèrdues i guanys consolidat i no es torna a valorar el fons de comerç inicialment reconegut. Qualsevol diferència entre la contraprestació lliurada o rebuda i la disminució o l'augment dels interessos minoritaris, respectivament, es reconeix en reserves.

Pel que fa a les aportacions no monetàries de negocis a entitats associades o controlades conjuntament en què es produeix una pèrdua de control sobre aquests, la política comptable del grup suposa el registre en el compte de pèrdues i guanys consolidat del guany o la pèrdua completa, i valora la participació romanent al seu valor raonable, si escau.

1.3.3 Classificació i valoració dels instruments financers i registre de les variacions que han sorgit en la seva valoració posterior

Generalment, tots els instruments financers es registren inicialment pel seu valor raonable (vegeu definició en la nota 6), que, llevat d'evidència en contra, coincideix amb el preu de la transacció. Per als instruments financers que no es registren a valor raonable amb canvis en resultats, l'import del valor raonable s'ajusta afegint o deduint els costos de transacció directament atribuïbles a la seva adquisició o emissió. En el cas dels instruments financers a valor raonable amb canvis en resultats, els costos de transacció directament atribuïbles es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Com a norma general, les compres i les vendes convencionals d'actius financers es registren la data de liquidació.

Les variacions en el valor dels instruments financers amb origen en la meritació d'interessos i conceptes assimilats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en els epígrafs "Ingressos per interessos" o "Despeses per interessos", segons que correspongui. Els dividendes percebuts d'altres societats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què neix el dret de percebre'ls.

Els instruments que formen part d'una relació de cobertura es tracten d'acord amb la normativa aplicable a la comptabilitat de cobertures.

Les variacions en les valoracions que es produeixen amb posterioritat al registre inicial per causes diferents de les esmentades anteriorment es tracten en funció de la classificació dels actius i passius financers a l'efecte de la seva valoració. En el cas dels actius financers, amb caràcter general, aquesta classificació es realitza sobre la base dels aspectes següents:

- El model de negoci sota el qual es gestionen.
- Les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals.

Model de negoci

El model de negoci és la manera com es gestionen els actius financers per generar fluxos d'efectiu. El model de negoci es determina considerant com es gestionen conjuntament grups d'actius financers per aconseguir un objectiu concret. Per tant, el model de negoci no depèn de les intencions del grup per a un instrument individual, sinó que es determina per a un conjunt d'instruments.

A continuació, s'indiquen els models de negoci que fa servir el grup:

- Manteniment dels actius financers per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals: sota aquest model, els actius financers es gestionen amb l'objectiu de cobrar els seus fluxos d'efectiu contractuals concrets i no per obtenir un rendiment global conservant i venent actius. Tot i això, es permeten alienacions anteriors al venciment dels actius en determinades circumstàncies. Entre les vendes que poden ser compatibles amb un model de mantenir els actius per rebre fluxos d'efectiu contractuals, es troben les poc freqüents o poc significatives, les d'actius propers al venciment, les motivades per un increment del risc de crèdit i les efectuades per gestionar el risc de concentració.
- Venda dels actius financers.
- Combinació dels dos models de negoci anteriors (manteniment dels actius financers per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals i venda dels actius financers): aquest model de negoci implica vendes d'actius més freqüents i de més valor, i aquestes són essencials al model de negoci.

Característiques de fluxos d'efectiu contractuals dels actius financers

Un actiu financer s'ha de classificar en el moment inicial en una de les dues categories següents:

- Els que tenen unes condicions contractuals que donen lloc, en dates especificades, a fluxos d'efectiu que consisteixen només en pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.
- Resta d'actius financers.

A l'efecte d'aquesta classificació, el principal d'un actiu financer és el seu valor raonable en el moment del reconeixement inicial, que pot canviar al llarg de la vida de l'actiu financer; per exemple, si hi ha reemborsaments de principal. Així mateix, s'entén per interès la suma de la contraprestació pel valor temporal dels diners, pels costos de finançament i estructura i pel risc de crèdit associat a l'import del principal pendent de cobrament durant un període concret, més un marge de guany.

En cas que un actiu financer contingui clàusules contractuals que puguin arribar a modificar el calendari o l'import dels fluxos d'efectiu, el grup ha d'estimar els fluxos d'efectiu que es puguin generar abans i després de la modificació i ha de determinar si aquests són només pagaments de principal i interessos (SPPI, per les sigles en anglès) sobre l'import de principal pendent.

Els judicis més significatius emprats en aquesta avaluació s'indiquen a continuació:

- Valor temporal del diner modificat: a fi d'avaluar si el tipus d'interès d'una operació incorpora alguna contraprestació diferent de la vinculada al transcurs del temps, es fa una anàlisi per a les operacions que presenten una diferència entre el període de referència del tipus d'interès i la freqüència de revisió del tipus d'interès, considerant un llindar de tolerància, amb l'objectiu d'avaluar si els fluxos d'efectiu contractuals no descomptats de l'instrument diferirien significativament dels fluxos contractuals no descomptats d'un instrument financer que no presentés una modificació temporal del valor del diner. Actualment, s'utilitzen uns llindars de tolerància del 10% i del 5%, respectivament per a les diferències en cada període i l'anàlisi dels fluxos d'efectiu acumulats al llarg de la vida de l'actiu financer.
- Termes contractuals que modifiquen el calendari o l'import dels fluxos d'efectiu: s'analitza l'existència de clàusules contractuals en virtut de les quals es pugui modificar el calendari o l'import dels fluxos contractuals de l'actiu financer:
 - Clàusules de convertibilitat en accions: conjunt de clàusules que inclouen una opció de convertibilitat en *equity* i la pèrdua de la potestat de reclamar els fluxos de caixa contractuals en cas de reducció del principal per insuficiència de fons. En cas que aquesta condició estigui inclosa en el contracte, aquest incomplirà automàticament el test SPPI.

- Existència d'opció de prepagament o ampliació de l'instrument financer, extensió del contracte i possibles compensacions residuals: un actiu financer complirà els requisits del test SPPI si inclou una opció contractual que permeti a l'emissor (o deutor) pagar anticipadament o tornar un instrument de deute abans del venciment, i l'import pagat anticipadament representa substancialment els imports no pagats del principal i interessos, podent incloure compensacions addicionals raonables pel fet de cancel·lar anticipadament el contracte.
- Actius financers amb tipus d'interès vinculats a objectius mediambientals, socials o de governança (característiques vinculades a criteris ESG): aquests actius financers proporcionen finançament general a un tipus d'interès contractual que s'ajusta en funció del fet que el prestatari compleixi una sèrie d'objectius ESG específics i predeterminats, i la finalitat de l'ajust és incentivar el compliment d'aquests objectius. En aquest sentit, la consideració clau és si els fluxos d'efectiu resultants reflecteixen un rendiment per un risc que no està relacionat amb un acord bàsic de préstec. Així doncs, si l'ajust vinculat als objectius ESG no introdueix una compensació per riscos no consistents amb un acord bàsic de préstec, aleshores es considera que aquest actiu financer té fluxos d'efectiu contractuals que són compatibles amb un acord bàsic de préstec. A més, per a aquesta tipologia d'actiu financer es té en compte la naturalesa de la característica vinculada a criteris ESG com un esdeveniment contingent, que es considera un indicador a l'hora d'avaluar si els fluxos d'efectiu contractuals consisteixen només en pagaments de principal i interessos.
- Altres clàusules que puguin modificar el calendari o l'import dels fluxos d'efectiu: es considera que passen el test SPPI les clàusules que puguin alterar els fluxos contractuals com a conseqüència de modificacions en el risc de crèdit.
- Palanquejament: els actius financers amb palanquejament (p. ex., aquells en què la variabilitat dels fluxos contractuals s'incrementa fent que no tinguin les mateixes característiques econòmiques que el tipus d'interès del principal de l'operació) no compleixen el test SPPI.
- Instruments financers vinculats contractualment: es considera que els fluxos derivats d'aquest tipus d'instruments financers consisteixen únicament en pagaments de principal i interessos sobre el principal pendent sempre que:
 - les condicions contractuals del tram la classificació del qual s'estigui avaluant (sense examinar el conjunt subjacent d'instruments financers) donin lloc a fluxos d'efectiu que només siguin pagaments de principal i interessos sobre el principal pendent;
 - el conjunt subjacent d'instruments financers estigui compost per instruments que tinguin fluxos d'efectiu contractuals que només siguin pagaments de principal i d'interessos sobre el principal pendent, i
 - l'exposició al risc de crèdit corresponent al tram que s'estigui avaluant sigui igual o millor que l'exposició al risc de crèdit del conjunt subjacent d'instruments financers.
- Actius financers sense recurs: en cas d'instruments de deute que es reemborsen principalment amb els fluxos d'efectiu d'actius o projectes concrets i per als quals no hi ha responsabilitat personal del titular, s'avaluen els actius o fluxos d'efectiu subjacents per determinar si els fluxos d'efectiu contractuals de l'instrument consisteixen, efectivament, en pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

Per als casos en què una característica d'un actiu financer no sigui congruent amb un acord bàsic de préstec (p. ex., si hi ha característiques de l'actiu que donen lloc a fluxos contractuals diferents de pagaments de principal i interessos sobre el principal pendent), s'avalua la significativitat i la probabilitat d'ocurrència per determinar si aquesta característica s'ha de tenir en compte en l'avaluació del test SPPI:

- Pel que fa a la significativitat d'una característica d'un actiu financer, la valoració que es fa consisteix a estimar l'impacte que pot tenir sobre els fluxos contractuals. L'impacte no es considera significatiu (efecte de *minimis*) quan aquest suposa una variació en els fluxos d'efectiu esperats inferior als llindars de tolerància indicats anteriorment.
- Si la característica d'un instrument pogués tenir un efecte significatiu sobre els fluxos contractuals, però aquesta característica afectés els fluxos contractuals de l'instrument només en el moment en què es produís un succés molt improbable, aquesta característica no es tindrà en compte a l'hora d'avaluar si els fluxos d'efectiu contractuals de l'instrument són únicament pagaments de principal i interessos sobre el principal pendent.

Carteres de classificació dels instruments financers a l'efecte de la seva valoració

Els actius i passius financers es classifiquen a l'efecte de la seva valoració en les carteres següents, en funció dels aspectes descrits anteriorment:

Actius financers a cost amortitzat

Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:

- Es gestionin amb un model de negoci l'objectiu del qual sigui mantenir-los per percebre els seus fluxos d'efectiu contractuals.
- Les seves condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates especificades, que siguin només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

En aquesta categoria es recull la inversió procedent de l'activitat típica de crèdit, com ara els imports d'efectiu disposats i pendents d'amortitzar pels clients en concepte de préstec o els dipòsits prestats a altres entitats, sigui quina sigui la seva instrumentació jurídica, i els valors representatius de deute que compleixin les dues condicions anteriorment assenyalades, així com els deutes contrets pels compradors de béns o usuaris de serveis que constitueixin part del negoci del grup.

Després del seu reconeixement inicial, els actius financers classificats en aquesta categoria es valoren a cost amortitzat, el qual s'ha d'entendre com el cost d'adquisició corregit pels reemborsaments de principal i la part imputada en el compte de pèrdues i guanys consolidat, fent servir el mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre el cost inicial i el valor corresponent de reemborsament al venciment. Així mateix, el cost amortitzat es minora per qualsevol reducció de valor per deteriorament reconeguda directament com una disminució de l'import de l'actiu o mitjançant un compte corrector o partida compensadora del seu valor.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats durant la vida esperada de l'instrument, a partir de les seves condicions contractuals, com ara opcions d'amortització anticipada, però sense considerar pèrdues creditícies esperades. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual que s'estableix en el moment de la seva adquisició, considerant, si escau, les comissions, els costos de transacció i les primes o descomptes que, per la seva naturalesa, siguin assimilables a un tipus d'interès. En els instruments financers a tipus d'interès variable, el tipus d'interès efectiu coincideix amb la taxa de rendiment vigent per tots els conceptes fins a la primera revisió del tipus d'interès de referència que hagi de tenir lloc.

Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global

Aquesta categoria inclou els actius financers que compleixin les dues condicions següents:

- Es gestionin amb un model de negoci l'objectiu del qual combini la percepció dels seus fluxos d'efectiu contractuals i la seva venda.
- Les condicions contractuals donen lloc a fluxos d'efectiu en dates específiques que siguin només pagaments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

Aquests actius financers es corresponen, fonamentalment, amb valors representatius de deute.

Així mateix, el grup pot optar, en el moment del reconeixement inicial i de manera irrevocable, per incloure en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global les inversions en instruments de patrimoni net que no s'han de classificar com a mantinguts per negociar i que es classificarien, d'una altra manera, com a actius financers obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats. Aquesta opció s'exerceix instrument a instrument.

Els ingressos i les despeses dels actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es reconeixen d'acord amb els criteris següents:

- Els interessos meritats o, quan correspongui, els dividendes meritats, en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- Les diferències de canvi, en el compte de pèrdues i guanys consolidat quan es tracta d'actius financers monetaris i en un altre resultat global, quan es tracta d'actius financers no monetaris.
- Les pèrdues per deteriorament de valor dels instruments de deute, o els guanys per la seva posterior recuperació, en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- La resta de canvis de valor, en un altre resultat global.

Quan un instrument de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa del balanç, l'import per canvi de valor registrat en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat" del patrimoni net consolidat es reclassifica en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Tanmateix, quan un instrument de patrimoni net a valor raonable amb canvis en un altre resultat global es dona de baixa del balanç, aquest import no es reclassifica al compte de pèrdues i guanys consolidat, sinó a una partida de reserves.

Actius financers a valor raonable amb canvis en resultats

Un actiu financer es classifica en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en resultats sempre que pel model de negoci del grup per a la seva gestió o per les característiques dels seus fluxos d'efectiu contractuals no sigui procedent classificar-lo en alguna de les carteres descrites anteriorment.

Aquesta cartera se subdivideix, al seu torn, en:

- *Actius financers mantinguts per negociar*

Els actius financers mantinguts per negociar són els que s'han adquirit amb l'objectiu de realitzar-los a curt termini, o siguin part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament, per a la qual s'han dut a terme actuacions recents per obtenir guanys a curt termini. També es consideren actius financers mantinguts per negociar els instruments derivats que no compleixin la definició de contracte de garantia financera ni hagin estat designats com a instruments de cobertura comptable.

- *Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats*

En aquesta cartera es classifiquen la resta dels actius financers valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats.

Els canvis de valor raonable es registren directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat, i es distingeix, per als instruments que no siguin derivats, entre la part atribuïble als rendiments meritats de l'instrument, que es registra com a "Ingressos per interessos", aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu, o com a dividends, segons la seva naturalesa, i la resta, que es registra com a resultats d'operacions financeres en l'epígraf que correspongui.

Els exercicis 2023 i 2022 no s'han realitzat reclassificacions significatives entre les carteres en què es registren els actius financers a l'efecte de la seva valoració.

Passius financers mantinguts per negociar

Els passius financers mantinguts per negociar inclouen els passius financers que s'han emès amb l'objectiu de readquirir-los a curt termini, o siguin part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament, per a la qual s'han dut a terme actuacions recents per obtenir guanys a curt termini. També inclouen les posicions curtes com a conseqüència de vendes en ferm de valors rebuts en préstecs de recompra inversa, en préstecs de valors o en garantia amb dret de venda, així com els instruments derivats que no compleixen la definició de contracte de garantia financera ni han estat designats com a instruments de cobertura comptable.

Els canvis de valor raonable es registren directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat, i es distingeix, per als instruments que no siguin derivats, entre la part atribuïble als rendiments meritats de l'instrument, que es registra com a interessos, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu, i la resta, que es registra com a resultats d'operacions financeres en l'epígraf que correspongui.

Passius financers a cost amortitzat

Els passius financers a cost amortitzat corresponen als passius financers que no tenen cabuda en les categories anteriors i que responen a les activitats típiques de captació de fons de les entitats financeres, siguin quins siguin la seva forma d'instrumentalització i el seu termini de venciment.

En particular, s'inclou en aquesta categoria el capital amb naturalesa de passiu financer que es correspon amb l'import dels instruments financers emesos pel grup que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no compleixen els requisits per poder-los qualificar com a patrimoni net consolidat a efectes comptables. Bàsicament, són les accions emeses que no incorporen drets polítics i la rendibilitat de les quals s'estableix en funció d'un tipus d'interès, fix o variable.

Després del seu reconeixement inicial, es valoren a cost amortitzat, aplicant criteris anàlegs als actius financers a cost amortitzat i registrant els interessos meritats, calculats pel mètode del tipus d'interès efectiu, en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Tanmateix, en cas que el grup disposi de discrecionalitat respecte al pagament dels cupons associats als instruments financers emesos i classificats com a passius financers, la política comptable del grup és reconèixer aquests amb càrrec a les reserves consolidades.

Instruments financers híbrids

Els instruments financers híbrids són els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer, denominat "derivat implícit", que no pot ser transferit de manera independent ni té una contrapart diferent, i l'efecte dels quals és que alguns dels fluxos d'efectiu de l'instrument híbrid varien de manera similar als fluxos d'efectiu del derivat considerat de manera independent.

Generalment, quan el contracte principal d'un instrument financer híbrid és un actiu financer, el derivat implícit no segrega i les normes de valoració s'apliquen a l'instrument financer híbrid considerat en el seu conjunt.

Quan el contracte principal d'un instrument financer híbrid és un passiu financer, se segreguen els derivats implícits d'aquest contracte, i es tracten de manera independent a efectes comptables si les característiques i els riscos econòmics del derivat implícit no estan estretament relacionats amb els del contracte principal; un instrument financer diferent amb les mateixes condicions que les del derivat implícit compliria la definició d'instrument derivat; i el contracte híbrid no es valora en la seva integritat a valor raonable amb canvis en resultats.

Els passius financers híbrids emesos pel grup són, la majoria, instruments els pagaments de principal i/o interessos dels quals estan indexats a instruments de patrimoni específics (generalment, accions d'empreses cotitzades), a un cistell d'accions, a índexs borsaris (com l'IBEX o el NYSE) o a un cistell d'índexs borsaris.

El valor raonable dels instruments financers del grup el 31 de desembre de 2023 i 2022 es desglossa en la nota 6.

1.3.4 Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer o una exposició creditícia es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva que s'ha produït un esdeveniment o l'efecte combinat de diversos esdeveniments que dona lloc a:

- En el cas d'instruments de deute, incloent-hi els crèdits i valors representatius de deute, un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar la transacció, a causa de la materialització d'un risc de crèdit.
- En el cas de les exposicions fora del balanç que comporten risc de crèdit, que els fluxos que s'esperin rebre siguin inferiors als fluxos d'efectiu contractuals, en cas de disposició del compromís, o als pagaments que s'hagin de fer, en el cas de garanties financeres concedides.
- En el cas d'inversions en negocis conjunts i associades, que no se'n podrà recuperar el valor comptable.

1.3.4.1 Instruments de deute i exposicions fora del balanç

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de deute i altres exposicions creditícies fora del balanç es registren com una despesa en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què aquest deteriorament s'estima, i les recuperacions de les pèrdues prèviament registrades, si escau, es reconeixen també en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què el deteriorament desapareix o es redueix.

El càlcul del deteriorament dels actius financers es fa en funció del tipus d'instrument i d'altres circumstàncies que els puguin afectar, un cop tingudes en compte les garanties eficaces rebudes. Per als instruments de deute valorats al cost amortitzat, el grup reconeix tant comptes correctors, quan es constitueixen provisions per insolvències per cobrir les pèrdues per deteriorament, com sanejaments directes contra l'actiu, quan s'estima que la recuperació és remota. Per als instruments de deute a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, les pèrdues per deteriorament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat amb contrapartida a l'epígraf "Un altre resultat global acumulat" del patrimoni net consolidat. Les cobertures per pèrdues per deteriorament en les exposicions fora del balanç es registren en el passiu del balanç consolidat com una provisió.

En els riscos classificats en l'*stage* 3 (vegeu l'apartat "Definició de les categories de classificació" d'aquesta nota), el reconeixement en el compte de pèrdues i guanys consolidat de la meritació d'interessos es fa aplicant el tipus d'interès efectiu sobre el seu cost amortitzat ajustat per qualsevol correcció de valor per pèrdues per deteriorament.

Amb l'objectiu de determinar les pèrdues per deteriorament, el grup porta a terme un seguiment dels deutors de caràcter individual, almenys per a tots els que siguin significatius, i col·lectiu per als grups d'actius financers que presenten característiques de risc de crèdit similars indicatives de la capacitat dels deutors per pagar els imports pendents.

El grup disposa de polítiques, mètodes i procediments per estimar les pèrdues en què es pot incórrer com a conseqüència dels riscos de crèdit que manté, tant per la insolvència atribuïble a les contraparts com per risc de país. Aquestes polítiques, mètodes i procediments s'apliquen en la concessió, l'estudi i la formalització dels instruments de deute i exposicions fora del balanç, així com en la identificació del seu possible deteriorament i, si s'escau, en el càlcul dels imports necessaris per a la cobertura de les pèrdues esperades.

1.3.4.1.1 Classificació comptable en funció del risc de crèdit per insolvència

El grup ha establert criteris que permeten identificar els acreditats que presentin increments significatius de risc o debilitats o evidències objectives de deteriorament i classificar-los en funció del seu risc de crèdit.

En els apartats següents es desenvolupen els principis i la metodologia de classificació utilitzats pel grup.

Definició de les categories de classificació

Les exposicions creditícies, així com les exposicions fora del balanç, es classifiquen, en funció del risc de crèdit, en les següents fases o *stages*:

- *Stage 1*: operacions amb risc normal, és a dir, que no han vist modificat el seu perfil de risc des del moment de la concessió ni plantegen dubtes sobre el compliment dels compromisos de reemborsament d'acord amb les condicions pactades contractualment.
- *Stage 2*: operacions amb risc normal en vigilància especial, és a dir, les operacions que, sense complir els criteris per classificar-les individualment com a *stage 3* o fallit, presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial (SICR, per les sigles en anglès). S'inclouen en aquesta categoria, entre d'altres, operacions en què hi hagi imports vençuts de més de 30 dies d'antiguitat, amb l'excepció del *factoring* sense recurs, per al qual s'aplica un llindar de més de 60 dies (l'import de les operacions de *factoring* sense recurs amb impagaments entre 30 i 60 dies suposen 28 i 55 milions d'euros al tancament dels exercicis 2023 i 2022, respectivament), així com les operacions refinançades i reestructurades no classificades en l'*stage 3* fins que siguin classificades en una categoria de menys risc quan donin compliment als requisits establerts per modificar aquesta reclassificació.
- *Stage 3*: es considera risc dubtós tota operació que presenti dubtes raonables de poder ser reemborsada en la seva totalitat d'acord amb les condicions pactades contractualment. Comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en els quals, sense concórrer les circumstàncies per classificar-los en la categoria de risc fallit, es presentin dubtes raonables sobre el seu reemborsament total (principal i interessos) per part del titular, així com les exposicions fora del balanç el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa.
 - Per raó de la morositat del titular: totes les operacions, sense excepcions, amb algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment amb més de 90 dies d'antiguitat, llevat que sigui procedent classificar-les com a fallides. En aquesta categoria també s'hi inclouen les operacions de deute i garanties concedides classificades per arrossegament (la titularitat té més del 20% classificat amb venciments a més de 90 dies).
 - Per raons diferents de la morositat del titular: operacions en què, sense concórrer les circumstàncies per classificar-les en les categories de fallits o en l'*stage 3* per raó de la morositat, es presentin dubtes raonables sobre l'obtenció dels fluxos d'efectiu estimats de l'operació, així com les exposicions fora del balanç no qualificades en l'*stage 3* per raó de la morositat el pagament de les quals per part del grup sigui probable i la seva recuperació dubtosa. Aquesta categoria inclou les operacions que van ser classificades com a *stage 3* per raó de la morositat i que es mantindran per un període de prova de 3 mesos en la categoria de *stage 3* per raons diferents de la morositat.

La definició comptable de *stage 3* està alineada amb la que es fa servir en la gestió del risc de crèdit efectuada pel grup.

- Risc fallit:

El grup dona de baixa del balanç consolidat les operacions que, després d'una anàlisi individualitzada, es considerin totalment o parcialment de recuperació remota. Igualment, s'hi inclouen operacions que, sense presentar cap de les situacions anteriors, tenen un deteriorament notori i irrecuperable de la seva solvència.

L'import romanent de les operacions amb imports donats de baixa ("baixa parcial"), tant per extinció dels drets del grup ("pèrdua definitiva") –per motius com ara condonacions o quitaments– com pel fet de considerar-los irrecuperables sense que es produeixi l'extinció dels drets ("fallits parcials"), s'ha de classificar íntegrament en la categoria que li correspongui en funció del risc de crèdit.

En les situacions anteriors, el grup dona de baixa del balanç consolidat l'import registrat com a fallit juntament amb la seva provisió, sense perjudici de les actuacions que es puguin dur a terme per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els drets de percebre'l, tant per prescripció o condonació com per altres causes.

Operacions comprades o originades amb deteriorament creditici

La pèrdua creditícia esperada en la compra o originació d'aquests actius no forma part de la cobertura ni de l'import comptable brut en el reconeixement inicial. Quan una operació es compra o s'origina amb deteriorament creditici, la cobertura és igual que l'import acumulat dels canvis en les pèrdues creditícies esperades en la vida de les operacions posteriors al reconeixement inicial, i els ingressos per interessos d'aquests actius s'han de calcular aplicant el tipus d'interès efectiu ajustat per qualitat creditícia al cost amortitzat de l'actiu financer.

Grau d'alineament de la categoria comptable de stage 3 amb la definició prudencial de default

La definició de *default* prudencial adoptada pel grup pren com a referència la regulació EBA/RTS/2016/06 pel que fa als llindars de materialitat i recompte de dies d'impagament i la guia EBA/GL/2016/07 per a la resta de condicions.

En general, tots els contractes deteriorats des del punt de vista comptable també es consideren deteriorats a efectes prudencials, excepte si són deteriorats per raó de la morositat comptablement, però aquests impagaments són iguals o inferiors a un llindar de materialitat (100 euros d'exposició per al segment *retail* i 500 euros per al segment *non-retail*, i un 1% d'exposició impagada per a tots dos casos).

Tanmateix, la definició prudencial és, en general, més conservadora que la comptable. Els principals aspectes diferencials s'indiquen a continuació:

- Sota el criteri prudencial, el còmput de dies en *default* prudencial s'inicia en el moment del primer impagament que supera el llindar de materialitat, sense possibilitat que aquest comptador es reiniciï o es redueixi fins que el client hagi pagat tots els imports impagats o els impagaments se situïn per sota dels llindars de materialitat. Sota el criteri comptable, es pot aplicar un criteri FIFO a les quotes impagades quan hi ha recobraments parcials, i es permeten reduccions en el nombre de dies impagats per aquest motiu.
- Sota el criteri prudencial hi ha un període de prova per a tots els imports en *default* de 3 mesos, i per als imports en *default* classificats com a refinançament, de 12 mesos. Sota el criteri comptable, únicament s'aplica el període de 3 mesos als imports classificats en *stage 3* per raons de la morositat, i el de 12 mesos, als imports classificats en *stage 3* que corresponguin a refinançaments.
- En termes d'imports en *default* subjectius (per raons diferents de la morositat), hi ha criteris que es defineixen explícitament a nivell prudencial, i són addicionals als que s'apliquen a nivell comptable.

Criteris de classificació d'operacions

El grup aplica una diversitat de criteris per classificar els acreditats i les operacions en les diferents categories en funció del seu risc creditici. Entre aquests, es troben:

- Criteris automàtics.
- Criteris basats en indicadors (*triggers*).
- Criteris específics per als refinançaments.

Els factors automàtics i els criteris de classificació específics per als refinançaments constitueixen el que l'entitat anomena l'algoritme de classificació i cura i s'apliquen sobre la totalitat de la cartera.

Així mateix, amb l'objectiu de permetre una identificació primerenca de l'increment significatiu de risc o de les debilitats i del deteriorament de les operacions, el grup estableix *triggers*, diferenciats per als acreditats significatius i no significatius. El detall per a cadascuna de les poblacions es descriu als apartats de "Classificació individual" i "Classificació col·lectiva", respectivament. En particular, els acreditats no significatius són avaluats per un procés l'objectiu del qual és la identificació d'un increment significatiu del risc respecte al moment de concessió de l'operació que pugui suposar assumir pèrdues superiors a altres operacions similars classificades en l'*stage 1*. D'altra banda, els acreditats significatius disposen d'un sistema d'indicadors automatitzat que genera un conjunt d'alertes que serveixen d'indici, en la valoració de l'acreditat, per adoptar una decisió sobre com classificar-lo.

Com a resultat de l'aplicació d'aquests criteris, el grup classifica els seus acreditats com a *stage 2* o *3*, o els manté en l'*stage 1*.

Classificació individual

El grup ha establert un llindar de significativitat en termes d'exposició i classificació per considerar determinats acreditats com a significatius, que requereixen una anàlisi individual dels seus riscos.

Els llindars establerts a nivell client per qualificar un acreditat com a significatiu són 10 milions d'euros per als clients classificats en l'*stage 1* o *2*, i 5 milions d'euros per als clients classificats en l'*stage 3*. Aquests llindars inclouen el risc disposat, el disponible i els avals.

Així mateix, es consideren de manera individualitzada les exposicions superiors a 1 milió d'euros d'acreditats pertanyents als Top 10 principals grups de risc classificats en l'*stage 3*, identificats amb freqüència anual. De manera excepcional, i amb l'únic objectiu de classificar i deteriorar amb més exactitud les operacions, es poden incloure en el perímetre d'anàlisi individual aquelles titularitats que, encara que no superin els llindars de significativitat, pertanyin a un grup en què l'anàlisi individual dels seus components es basa en dades consolidades.

Per analitzar les operacions d'acreditats significatius s'estableix un sistema de *triggers* que informen de l'indici d'increment significatiu del risc i també d'indis de deteriorament.

Un equip d'analistes de risc expert realitza l'anàlisi de l'acreditat de manera individualitzada i es revisa i assigna a cada operació la classificació comptable corresponent.

El sistema de *triggers* dels acreditats significatius està automatitzat i inclou les especificitats de segments de comportament diferenciat de la cartera creditícia, havent-hi *triggers* específics per a determinats segments. En tot cas, el sistema de *triggers* no classifica de manera automàtica ni singular l'acreditat, sinó que anticipa el venciment de l'anàlisi per a la valoració de l'acreditat per part de l'analista i per adoptar una decisió sobre com classificar-lo. A continuació, s'enumeren els principals aspectes que s'identifiquen mitjançant el sistema de *triggers*:

Triggers de stage 2:

- Canvis adversos en la situació financera, com ara un augment significatiu dels nivells de palanquejament o caigudes significatives de la xifra de negocis, o del patrimoni net.
- Canvis adversos en l'economia o en els indicadors de mercat, com una caiguda significativa del preu de les accions o una disminució en el preu de les emissions de deute.
- Descens significatiu de la qualificació creditícia interna del titular (*rating*).
- Augment significatiu del risc de crèdit d'altres operacions del mateix titular, o en entitats relacionades del grup de risc del titular.
- Per a operacions amb garantia real, empitjorament significatiu del valor de la garantia rebuda.

Triggers de stage 3:

- EBITDA (Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Amortization; en català, el benefici abans d'interessos, impostos, deterioraments i amortitzacions) negatiu, descens significatiu de l'EBITDA o de la xifra de negocis o, en general, dels fluxos d'efectiu recurrents del titular.
- Increment de ràtios de palanquejament del titular.
- Patrimoni net negatiu o disminució com a conseqüència de pèrdues del patrimoni net del titular en, com a mínim, un 50% durant l'últim exercici.
- Existència de qualificació creditícia, interna o externa, que posi de manifest que el titular es troba en situació d'impagament.

El grup fa una revisió anual de la raonabilitat dels llistats i de les cobertures d'anàlisi individualitzada assolides amb la seva aplicació.

Classificació col·lectiva

Per als acreditats que no superen el llistat de significativitat i que, a més, no hagin estat classificats en els stages 2 o 3 per l'algoritme automàtic de classificació, es disposa d'un procés per identificar les operacions que presenten un increment significatiu del risc pel que fa al moment de concessió de l'operació, i que poden comportar pèrdues superiors a les d'altres operacions similars classificades en l'stage 1.

Per a les operacions d'acreditats avaluats sota aproximació col·lectiva, el grup disposa d'un model estadístic que aplica a les diferents geografies excepte TSB i permet obtenir l'estructura temporal de la PD (*probability of default*, en anglès, o probabilitat d'incompliment) i, per tant, la PD *lifetime* residual d'un contracte (o PD des d'un moment determinat fins quan l'operació venç) en funció de diferents característiques:

- Sistèmiques: caracteritzen les condicions macroeconòmiques comunes per a totes les exposicions.
- Transversals: caracteritzen aspectes comuns i estables en el temps a un grup d'operacions, com l'efecte comú de les polítiques de crèdit vigents en el moment de la concessió, o el canal de concessió.
- Idiosincràtiques: caracteritzen aspectes específics de cada operació o acreditat.

Sota aquesta especificació, es disposa de la possibilitat de mesurar la PD *lifetime* residual anualitzada d'una operació sota les condicions que es donaven en el moment de la concessió (o originació), o sota les condicions que es donen en el moment del càlcul de la provisió.

L'ús del model estadístic que estima l'increment significatiu del risc per al perímetre de models col·lectius. S'estima a partir d'una regressió logística que considera variables explicatives la ràtio i l'increment absolut entre la PD *lifetime* anualitzada sota les condicions econòmiques i idiosincràtiques del moment de càlcul de la provisió i la PD *lifetime* residual anualitzada sota les condicions al moment de concessió, juntament amb altres variables definitòries de l'acreditat o de l'exposició. Per a aquest model s'han calibrat uns llistats d'increment de PD *lifetime* anualitzada que impliquen la classificació en l'stage 2, utilitzant informació històrica amb l'objectiu de maximitzar l'eficiència i l'anticipació en la detecció d'impagaments a 30 dies, refinançaments i *defaults*, i per tant, maximitzant la discriminació del risc entre la població classificada com a stage 1 i 2.

Els llistats d'increment significatiu de risc varien en funció de la cartera, mida d'empresa, producte i nivell de PD de concessió, exigint increments relatius més elevats si el nivell de la PD de concessió és baix.

Excepcionalment, aquests llistats no són aplicables en determinats nivells baixos de PD corrent, que pràcticament no presenten increments significatius de risc en l'horitzó de 6 mesos (Low Credit Risk Exemption), nivells que varien en funció de la cartera/segment i que han estat calibrats amb la informació històrica. Els llistats de PD corrent per identificar la població exempta d'increments significatius de risc s'han calibrat de manera diferenciada per a cadascuna de les carteres sota el perímetre de models col·lectius, és a dir, empreses diferenciades per mida, hipoteques i préstecs al consum.

En qualsevol cas, com a criteri general, i addicional als que s'han descrit amb anterioritat, es reclassifiquen a stage 2 els acreditats inclosos dins de la *watchlist* identificada en la funció de riscos (llista d'acreditats d'alt risc) i totes les operacions que presentin una PD 12 mesos corrent superior a un cert llistat que varia en funció de la cartera/segment calibrat de manera estadística. Així mateix, es reclassifiquen a stage 3 totes les operacions que presentin un llistat de PD 12 mesos corrent superior a un llistat que varia en funció de la cartera/segment.

En el cas de TSB, la metodologia de classificació a *stage 2* utilitza com a *inputs* el multiplicador de *PD lifetime* de concessió i corrent complementat amb un increment absolut de *PD* personalitzat per a cada cartera. Ambdós llinars han de ser assolits perquè es produeixi el traspàs de l'exposició a l'*stage 2*. En els exercicis 2023 i 2022, el llinar del multiplicador de la *PD* corrent respecte a la de concessió oscil·la entre 1 (no es produeix increment relatiu entre la *PD* de concessió i el corrent) i 3 (un increment de dues vegades la *PD* de concessió), mentre els llinars absoluts han oscil·lat entre 10 i 770 punts bàsics en tots dos exercicis, a excepció dels descoberts, que utilitzen únicament un llinar absolut de 400 punts bàsics.

Operacions de refinançament i reestructuració

Les polítiques i els procediments en matèria de gestió de risc de crèdit aplicats pel grup garanteixen un seguiment detallat dels acreditats, i posen de manifest la necessitat de realitzar provisions quan s'evidenciïn indicis de deteriorament de la seva solvència (vegeu la nota 4). Per això, el grup constitueix les provisions d'insolvències requerides per a les operacions en què la situació del seu acreditat així ho exigeixi abans de formalitzar les operacions de reestructuració/refinançament, que s'han d'entendre com:

- Operació de refinançament: operació que, sigui quin sigui el titular o les garanties, es concedeix o s'utilitza per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres, actuals o previsibles, del titular (o titulars) per reemborsar una o diverses operacions concedides pel grup, al titular (o titulars) o a una altra o altres empreses del seu grup, o per la qual es posen les operacions esmentades totalment o parcialment al corrent de pagament, a fi de facilitar als titulars de les operacions refinançades el pagament del seu deute (principal i interessos) perquè no puguin, o es prevegi que no hagin de poder, complir dins el temps establert i en la forma escaient amb les seves condicions.
- Operació reestructurada: operació en què, per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres, actuals o previsibles, del titular (o titulars), es modifiquen les seves condicions financeres, per tal de facilitar el pagament del deute (principal i interessos) perquè el titular no pugui, o es prevegi que no hagi de poder, complir dins el temps establert i en la forma escaient amb aquestes condicions, encara que aquesta modificació estigüés prevista al contracte. En tot cas, es consideren com a reestructurades les operacions en què es realitza una quitació o es reben béns per reduir el deute, o en les quals es modifiquen les condicions per allargar el termini de venciment, variar el quadre d'amortització per minorar l'import de les quotes a curt termini o disminuir-ne la freqüència, o establir o allargar el termini de carència de principal, d'interessos o d'ambdós, excepte quan es pugui provar que les condicions es modifiquen per motius diferents de les dificultats financeres dels titulars i siguin anàlogues a les que s'aplicarien en el mercat en la data de la seva modificació a les operacions amb un perfil de risc similar.

Si una operació està classificada en una categoria de risc determinada, l'operació de refinançament no suposa una millora automàtica en la seva consideració de risc. Per a les operacions refinançades l'algoritme estableix la seva classificació inicial en funció de les seves característiques: se sustenten en un pla de negocis inadequat, hi concorren determinades clàusules com períodes dilatats de carència o presenten imports donats de baixa per considerar-se irrevocables; posteriorment, l'algoritme modifica la classificació inicial en funció dels períodes de cura fixats. Només es considera la classificació en una categoria de menys risc si s'ha demostrat una millora significativa de la recuperació de l'operació continuada en el temps, de manera que no es produeixen millores immediates pel simple fet del refinançament.

Les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades es mantenen identificades com a tals durant un període de prova fins que es compleixin tots els requisits següents:

- Que s'hagi conclòs, després d'una revisió de la situació patrimonial i financera del titular, que no és previsible que pugui tenir dificultats financeres.
- Que hagi transcorregut un termini mínim de dos anys des de la data de formalització de l'operació de reestructuració o refinançament o, si és posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de risc en l'*stage 3*.
- Que el titular hagi pagat les quotes meritedes del principal i interessos des de la data en què es va formalitzar l'operació de refinançament o reestructuració o, si és posterior, des de la data de reclassificació des de la categoria de risc en l'*stage 3*.
- Que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts més de 30 dies al final del període de prova.
- Que la manca de capital hagi deixat d'estar vigent, almenys fa 12 mesos.

- Que s'hagi reduït l'import refinançat, tant del contracte com de la titularitat, l'import acumulat del qual des de la data de refinançament sigui com a mínim l'import equivalent a l'import impagat refinançat, la quitació i el nou risc concedit.

D'altra banda, les operacions de refinançament, refinançades o reestructurades es mantenen en la categoria de *stage 3* fins que es verifiquin els criteris generals que determinen la reclassificació de les operacions a la categoria de *stage 2* i, en particular, els requisits següents:

- Que s'hagi conclòs, després d'una revisió de la situació patrimonial i financera del titular, que no és previsible que pugui tenir dificultats financeres.
- Que hagi transcorregut un període d'un any des de la data de refinançament o reestructuració.
- Que el titular hagi pagat les quotes meritades de principal i interessos.
- Que el titular no tingui cap altra operació amb imports vençuts en més de 90 dies en la data de reclassificació a la categoria de risc en *stage 2* de l'operació de refinançament, refinançada o reestructurada.
- Que la manca de capital hagi deixat d'estar vigent, almenys fa 12 mesos.
- Que s'hagi reduït l'import refinançat, tant del contracte com de la titularitat, l'import acumulat del qual des de la data de refinançament sigui com a mínim l'import equivalent a l'import impagat refinançat, la quitació i el nou risc concedit.

Als préstecs refinançats/reestructurats classificats en l'*stage 2*, a més dels criteris generals de classificació, els són aplicables determinats criteris específics, que, en cas que es compleixin, comporten la reclassificació a una de les categories de més risc descrites anteriorment (és a dir, a l'*stage 3*, per raó de la morositat de la contrapart, quan presentin, amb criteri general, impagaments superiors a 90 dies, o per raons diferents de la morositat, quan es presentin dubtes raonables sobre la seva recuperabilitat).

La metodologia d'estimació de les pèrdues per a aquestes carteres en general és similar a la de la resta d'actius financers valorats a cost amortitzat. Però sí que es té en compte que, *a priori*, una operació que s'ha hagut de reestructurar per poder atendre les seves obligacions de pagament ha de tenir una estimació de pèrdues superior a la d'una operació que mai no ha tingut problemes d'impagament, fora que s'aportin prou garanties addicionals eficaces que justifiquin el contrari.

1.3.4.1.2 Cobertura per risc de crèdit

Per determinar les cobertures per risc de crèdit, el grup fa servir els paràmetres que es defineixen a continuació:

- EAD (Exposure at Default, per les sigles en anglès): l'entitat defineix com a exposició en el moment de *default* l'import de l'exposició que s'espera tenir en el moment de l'incompliment.

El grup considera com a mètrica d'exposició per a la seva cobertura els saldos disposats actualment i l'estimació de les quanties que s'espera desemborsar en cas d'entrada en mora de les exposicions fora del balanç mitjançant l'aplicació d'un factor de conversió (Credit Conversion Factor o CCF).

- PD (Probability of Default): estimació de la probabilitat d'incompliment d'un acreditat a un horitzó temporal determinat.

El grup disposa d'eines d'ajuda a la gestió del risc de crèdit per predir la probabilitat d'incompliment de cada acreditat que cobreix la pràctica totalitat de l'activitat creditícia.

En aquest context, el grup revisa anualment la qualitat i estabilitat de les eines de *scoring* i *rating* que estan actualment en ús.

Les eines orientades a l'avaluació de la probabilitat d'incompliment d'un deutor en el cas d'empreses són els *ratings* i les eines d'alertes primerenques (HAT) que es descriuen a continuació:

- *Rating* (empreses): El model de *rating* estima la qualificació del risc a mitjà termini, partint d'informació qualitativa aportada pels analistes de risc, estats financers i altra informació rellevant. Compost per factors predictius de la morositat a un any, està dissenyat per a diferents segments. El model de *rating* es revisa anualment basant-se en l'anàlisi del comportament de la morositat real. A cada nivell de qualificació de *rating* se li assigna una taxa de morositat anticipada que, al seu torn, permet la comparació homogènia respecte a altres segments i a les qualificacions d'agències de *rating* externes mitjançant una escala mestra.

Els usos del *rating* en la gestió del risc són diversos, i destaquen la seva integració en el procés de concessió (mòdul d'autonomies), seguiment del risc i polítiques de fixació de preus de les operacions.

- Eina d'alertes primerenques o HAT (empreses): la HAT és una puntuació (*score*) que estima el risc de *default* a curt termini de l'empresa a partir d'informació variada (saldos, impagaments, CIRBE, *bureaus* de crèdit externs, etc.). La HAT pretén captar el risc a curt termini de l'empresa i és molt sensible a variacions en el seu estat o comportament i, per tant, s'actualitza amb una cadència diària.
- *Scoring*: Les eines orientades a l'avaluació de la probabilitat d'incompliment dels deutors de persones físiques es qualifiquen mitjançant sistemes de *scoring* basats també en la modelització quantitativa de dades estadístiques històriques, detectant els factors predictius rellevants. En les àrees geogràfiques en què hi ha *scoring*, es divideix en dos tipus:
 - *Scoring* reactiu: s'utilitza per avaluar propostes de préstecs al consum, hipotecaris i targetes. Una vegada incorporades totes les dades de l'operació, el sistema emet un resultat basant-se en l'estimació de capacitat d'endeutament, perfil financer i, si escau, el perfil dels actius en garantia. El resultat de l'*scoring* està integrat en la gestió del risc a través del mòdul d'autonomies.
 - *Scoring* de comportament: el sistema classifica automàticament tots els clients a partir de la informació de la seva operativa segons la seva situació financera (saldos, operativa, impagaments), les seves característiques personals i les de cadascun dels productes. Les seves aplicacions se centren en la concessió d'operacions, l'assignació de límit de descobert en compte (autoritzat), les campanyes comercials i la modulació del procés de gestió de recobraments en la seva primera fase.

En cas que no hi hagi un sistema de *rating* o *scoring*, aquest queda substituït per anàlisis individualitzades complementades amb polítiques.

- LGD (Loss Given Default, per les sigles en anglès): estimació de la pèrdua que s'espera experimentar sobre les operacions que presenten incompliment. Aquesta pèrdua té en compte, a més del deute pendent, els interessos de demora i les despeses del procés de recuperació. Així mateix, a cada un dels fluxos (saldos pendents i recuperacions), s'aplica un ajust a fi de considerar el valor temporal dels diners.
- Tipus d'interès efectiu (TIE): tipus de descompte que iguala exactament els fluxos d'efectius futurs a cobrar o a pagar estimats durant la vida esperada d'un actiu o passiu financer amb l'import comptable brut de l'actiu financer o amb el cost amortitzat del passiu financer.
- Múltiples escenaris: per estimar les pèrdues esperades, el grup aplica diferents escenaris per recollir l'efecte de la no linealitat de les pèrdues. En aquest sentit, s'estimen les provisions necessàries davant els diferents escenaris per als quals s'ha definit una probabilitat d'ocurrència. Concretament, el banc ha considerat tres escenaris macroeconòmics: un escenari base, el més probable de tots (60%), un escenari alternatiu 1 més optimista que preveu uns creixements potencials més grans i absència d'inflació (10%) i un escenari alternatiu 2 més advers que preveu un fre al procés de desinflació, inestabilitat financera i recessió (30%). En el cas de TSB, la probabilitat de l'escenari advers es redueix al 20% per atorgar un 10% de probabilitat a un escenari més greu caracteritzat per una pujada de tipus d'interès. Per fer les projeccions d'aquests escenaris es consideren horitzons temporals a cinc anys, en què les variables principals considerades són l'evolució del PIB, la taxa d'atur i el preu de l'habitatge. L'exercici 2022, el grup va considerar tres escenaris macroeconòmics amb pesos del 61%, 9% i 30%, respectivament, i les mateixes variables macroeconòmiques que el 2023.

- El creixement econòmic global és fràgil i està condicionat per la materialització dels impactes del tensionament de la política monetària sobre l'activitat, les condicions de finançament i la concessió de crèdit. Per regions, persisteixen els ajustaments estructurals a la Xina, mentre que a la zona euro la feblesa d'Alemanya contrasta amb una perifèria que es beneficia dels fons Next Generation (NGEU). Els mercats laborals mostren una estabilitat relativa, amb una situació més equilibrada entre demanda i oferta de treball.
- Les inflacions es moderen gradualment cap als objectius de política monetària. La dinàmica de la inflació està especialment determinada per factors de caràcter majoritàriament domèstic, com ara la situació del mercat laboral, del mercat immobiliari i la política fiscal de cada país. Tot i això, les inestables condicions d'oferta poden generar noves disruptions en les cadenes de producció i noves pressions puntuals de costos.
- L'entorn geopolític és incert, caracteritzat per una confrontació més elevada entre blocs i una manca de cooperació en diferents àmbits. Els països tendeixen a prioritzar les relacions comercials de proximitat o amb altres països afins i responen en general amb polítiques proteccionistes davant de qualsevol esdeveniment que generi incertesa.
- En termes de política econòmica, la preocupació per la salut dels comptes públics guanya centralitat. El major rol de l'Estat en els reptes i les transicions importants a què s'enfronta la societat a partir d'ara (clima, demografia adversa, geopolítica convulsa, política industrial, noves tecnologies, etc.) obliga els governs a buscar noves mesures d'ingressos, sovint de caràcter heterodox, per intentar sufragar les despeses estructurals més elevades. A la Unió Europea, el desplegament dels fons Next Generation avança i serveix de mecanisme canalitzador de la inversió pública en els pròxims anys.
- Els bancs centrals retallen els tipus d'interès a mesura que la inflació es va moderant i apropant als objectius de política monetària per evitar un repunt addicional del tipus d'interès real. Aquest procés s'inicia el 2024 i continua gradualment fins que s'assoleixen nivells al voltant de la neutralitat monetària. D'altra banda, els bancs centrals continuen fent avenços en les polítiques de reducció dels seus balanços, encara que eventualment es veuen obligats a aturar aquest procés per evitar causar problemes de liquiditat als mercats.
- L'entorn de condicions financeres restrictives és procliu a l'aparició de nous episodis d'estrès per problemes en algun segment del sector financer, incloent-hi alguns bancs, o desajustos de liquiditat en el sistema. En qualsevol cas, aquests esdeveniments són localitzats i aconsegueixen ser controlats per les autoritats, de manera que no acaben tenint repercussions econòmiques.
- Espanya continua destacant en positiu dins la zona euro. La recuperació de les rendes reals de les llars, gràcies a l'evolució favorable del mercat laboral, la pujada dels salaris i la menor inflació suposa una millora en el consum privat. La robustesa del balanç de les llars i una sensibilitat relativament reduïda a les pujades de tipus també recolza la despesa de les llars. El desplegament dels fons NGEU continua suposant un factor addicional de suport.
- El crèdit al sector privat d'Espanya es redueix a curt termini, mentre que a llarg termini continua mostrant uns creixements inferiors al PIB nominal, impactat per l'elevat nivell dels tipus d'interès, el context de feblesa econòmica global, uns coixins de liquiditat folgats a les empreses i, en el cas del crèdit hipotecari, també pel deteriorament en la taxa d'esforç i accessibilitat.
- Pel que fa als mercats financers, les rendibilitats del deute públic a llarg termini es mantenen estables en l'horitzó de previsió, malgrat l'entorn de debilitat en el creixement econòmic i la moderació de la inflació. Això és degut al fet que el mercat descompta progressivament una major prima a termini, a causa dels *quantitative tightening* (QTs) dels bancs centrals i de les preocupacions al voltant de l'estat dels comptes públics.
- Les primes de risc de la perifèria europea es mantenen en nivells continguts i alineades amb els respectius *ratings*.
- El dòlar es deprecia de mica en mica en un context de desacceleració de la inflació i de l'economia nord-americana i un cop la Reserva Federal comenci a reduir els tipus d'interès el 2024.

Escenari alternatiu 1: Majors creixements potencials i absència d'inflació

- El context geopolític millora, i el conflicte a Ucraïna es resol amb un acord vàlid per a totes les parts, de manera que s'esvaeix una font d'incertesa per a Europa.
- Les condicions d'oferta globals milloren substancialment i es recupera una situació similar a la que hi havia abans de la COVID-19. Això és resultat del millor entorn geopolític, l'absència de xocs climàtics i els guanys de productivitat pels avenços tecnològics (per exemple, els relacionats amb la intel·ligència artificial).
- El creixement econòmic global és més vigorós i sincronitzat des d'un inici que en l'escenari base a partir d'un clima empresarial millor, menys incertesa associada a l'entorn geopolític, preus energètics i de les matèries primeres inferiors i la positiva evolució de la inflació subjacent. A més, a mitjà termini, se sumen guanys de productivitat derivats de la ràpida implementació de les noves tecnologies i una economia més sostenible, que augmenten el creixement potencial de les economies.
- Les inflacions retrocedeixen més ràpidament que en l'escenari base i se situen al voltant dels objectius de política monetària dels bancs centrals respectius.
- Aquest entorn permet als bancs centrals relaxar la seva política monetària de manera més ràpida que el que s'ha considerat en l'escenari base.
- Les condicions de finançament globals es mantenen relaxades sense episodis d'avversió al risc.
- L'entorn macroeconòmic i financer permet unes primes de risc, tant perifèriques com corporatives, contingudes.
- A Espanya, l'economia manté unes dinàmiques de creixement importants gràcies a la resolució del conflicte a Ucraïna, uns tipus d'interès inferiors i l'ús dels fons NGEU.

Escenari alternatiu 2: Fre al procés de desinflació, inestabilitat financera i recessió

- L'escenari se centra en la possible materialització dels riscos a l'estabilitat financera.
- Inicialment, el procés de moderació de la inflació s'atura prematurament i s'estabilitza en nivells clarament superiors als objectius dels bancs centrals durant el 2024. En aquest context, els bancs centrals es veuen obligats a tensionar addicionalment les seves polítiques monetàries durant la primera meitat del 2024.
- Les vulnerabilitats financeres de l'entorn actual tenen el potencial de desencadenar una inestabilitat financera important. El tensionament monetari addicional augmenta clarament la probabilitat d'ocurrència de tensions financeres persistents amb repercussions econòmiques.
- L'economia global entra en una recessió el 2024, fruit de la inestabilitat financera i del tensionament monetari acumulat. Els mercats laborals es deterioren, amb augments significatius de la desocupació.
- Tot i la rigidesa a la baixa inicial de la inflació, aquesta acaba retrocedint pel dany al canal de crèdit, el mal funcionament als mercats financers i la recessió econòmica.
- La política monetària es veu obligada a donar resposta a la inestabilitat financera a través de les polítiques de balanç i els programes de liquiditat. Els bancs centrals també redueixen els tipus d'interès oficials fins a nivells expansius.
- Les condicions de finançament globals es restringeixen, tant al mercat de capitals com al crèdit. Les rendibilitats del deute públic s'acaben reduint davant el gir en la política monetària dels bancs centrals, la recessió econòmica i la reculada de la inflació.
- Les primes de risc perifèriques augmenten de manera notòria i redueixen el marge de maniobra en política fiscal d'alguns països.
- L'economia espanyola entra en recessió el primer semestre del 2024 i registra creixements negatius fins a la segona meitat del 2025. Això es veu influït per la restricció a l'oferta de crèdit, la debilitat econòmica dels principals socis comercials i la incertesa que caracteritza aquest escenari.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, les principals variables projectades considerades per a Espanya i el Regne Unit s'indiquen a continuació:

En percentatge

31/12/2023										
	Espanya					Regne Unit				
	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5
Creixement del PIB										
Escenari base	1,6	1,9	1,8	1,6	1,6	0,6	1,2	1,3	1,4	1,4
Escenari alternatiu 1	4,1	3,5	2,2	2,0	2,0	1,3	2,7	1,7	1,6	1,6
Escenari alternatiu 2	-0,2	-1,0	1,0	1,2	1,2	-0,6	-1,1	1,2	1,4	1,2
Taxa de desocupació										
Escenari base	11,4	11,2	10,9	10,7	10,5	4,5	4,7	4,6	4,3	4,3
Escenari alternatiu 1	10,3	9,0	8,4	8,1	8,0	4,0	3,6	3,5	3,5	3,5
Escenari alternatiu 2	15,3	16,0	14,5	13,0	11,5	5,2	6,6	6,2	5,6	5,0
Creixement del preu de l'habitatge (*)										
Escenari base	0,5	1,7	1,8	1,9	1,9	-6,5	-2,4	1,9	2,5	2,5
Escenari alternatiu 1	5,6	4,6	3,5	3,5	3,5	-2,5	0,5	1,0	1,6	3,4
Escenari alternatiu 2	-3,6	-2,1	0,0	1,9	1,9	-7,8	-9,5	-0,4	0,0	1,6

(*) Per a Espanya es calcula la variació del preu a final d'any, i per al Regne Unit es calcula la variació mitjana de l'any.

En percentatge

31/12/2022										
	Espanya					Regne Unit				
	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5	Any 1	Any 2	Any 3	Any 4	Any 5
Creixement del PIB										
Escenari base	1,3	2,0	2,0	1,8	1,7	-1,3	-0,2	1,0	1,3	1,4
Escenari alternatiu 1	4,4	4,4	2,5	2,0	2,0	-0,4	0,8	1,3	1,3	1,4
Escenari alternatiu 2	-1,1	0,1	1,6	1,8	1,7	-2,5	-1,4	1,0	1,3	1,4
Taxa de desocupació										
Escenari base	12,7	12,4	12,1	11,9	11,7	4,4	5,2	5,0	4,6	4,2
Escenari alternatiu 1	11,6	10,2	9,0	8,6	8,4	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Escenari alternatiu 2	15,6	16,7	15,8	14,9	14,2	5,4	6,3	5,7	5,0	4,5
Creixement del preu de l'habitatge (*)										
Escenari base	1,0	1,6	2,0	2,0	2,0	-3,3	-5,1	0,7	1,9	2,5
Escenari alternatiu 1	3,0	3,6	3,8	3,6	3,6	-0,9	-2,3	0,7	2,9	3,7
Escenari alternatiu 2	-2,6	-1,6	2,0	2,0	2,0	-3,4	-11,1	-0,5	4,3	4,3

(*) Per a Espanya es calcula la variació del preu a final d'any, i per al Regne Unit es calcula la variació mitjana de l'any.

En el grup, els escenaris macroeconòmics s'han incorporat al model de càlcul de deterioraments.

El grup fa servir una sèrie d'ajustos addicionals als resultats dels seus models de risc de crèdit, anomenats *overlays*, per tal de recollir les situacions en què els resultats dels models esmentats no són prou sensibles a la incertesa de l'entorn macroeconòmic. Aquests ajustaments tenen una naturalesa temporal i es mantenen fins que desapareguin les raons que els van motivar. La implantació d'aquests ajustaments està sotmesa als principis de governança establerts pel grup. En concret, el 31 de desembre de 2022 les pèrdues per deteriorament de la cartera de crèdits incloïen una sèrie de dotacions addicionals que incorporaven particularitats sectorials de la situació macroeconòmica i l'entorn inflacionari per un import de 170 milions d'euros, en què l'ajust romanent en el balanç el 31 de desembre de 2023 és de prop de 80 milions d'euros. La variació de l'any correspon, principalment, a l'assignació dels ajustos esmentats de manera específica, una vegada realitzades actualitzacions recurrents dels models interns de provisions i els seus paràmetres.

El grup aplica els criteris descrits tot seguit per al càlcul de les cobertures de les pèrdues per risc de crèdit.

L'import de les cobertures per pèrdues per deteriorament es calcula en funció de si s'ha produït o no un increment significatiu del risc de crèdit des del reconeixement inicial de l'operació, i de si s'ha produït o no un esdeveniment d'incompliment. D'aquesta manera, la cobertura per pèrdues per deteriorament de les operacions és igual que:

- Les pèrdues creditícies esperades en dotze mesos, quan el risc que es produeixi un esdeveniment d'incompliment en l'operació no hagi augmentat de manera significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en l'*stage* 1).
- Les pèrdues creditícies esperades en la vida de l'operació, si el risc que es produeixi un esdeveniment d'incompliment en l'operació ha augmentat de manera significativa des del seu reconeixement inicial (actius classificats en l'*stage* 2).
- Les pèrdues creditícies esperades, quan s'ha produït un esdeveniment d'incompliment en l'operació (actius classificats en l'*stage* 3).

La pèrdua esperada en dotze mesos es defineix com:

$$PE_{12M} = EAD_{12M} \cdot PD_{12M} \cdot LGD_{12M}$$

En què:

EAD_{12M} és l'exposició en *default* a 12 mesos, PD_{12M} és la probabilitat d'entrar en *default* a 12 mesos i LGD_{12M} és la pèrdua esperada una vegada un risc entra en *default*.

La pèrdua esperada *lifetime* es defineix com:

$$PE_{LT} = \sum_{i=1}^m \frac{EAD_i \cdot PD_i \cdot LGD_i}{(1 + EIR)^{i-1}}$$

En què:

EAD_i és l'exposició en *default* de cada any tenint en compte tant l'entrada en *default* com l'amortització (pactada); PD_i , la probabilitat d'entrar en *default* a dotze mesos per a cada any; LGD_i , la pèrdua esperada una vegada un risc entra en *default* per a cada any, i EIR , el tipus d'interès efectiu de cada operació.

En el procés d'estimació es calcula l'import necessari per a la cobertura, d'una banda, del risc de crèdit imputable al titular i, de l'altra, del risc de país.

El grup incorpora informació *forward looking* en el càlcul de la pèrdua esperada i per determinar l'increment significatiu del risc de crèdit, per a la qual cosa s'han utilitzat models de projecció d'escenaris.

Per a cada operació s'aplica el quadre d'amortització pactat. Posteriorment, aquests fluxos de pèrdues esperades s'actualitzen al tipus d'interès efectiu de l'instrument (si el tipus contractual és fix) o al tipus d'interès contractual efectiu en la data de l'actualització (quan aquest sigui variable). Així mateix, es té en consideració l'import de les garanties eficaces rebudes.

En els apartats següents es descriuen les diferents metodologies aplicades pel grup per determinar les cobertures per pèrdues per deteriorament:

Estimacions individualitzades de les cobertures

El grup fa seguiment individual del risc de crèdit per a tots els riscos considerats significatius. A l'efecte d'estimació de la cobertura individual del risc de crèdit es realitza una estimació individualitzada per a tots els acreditats individualment significatius classificats com a *stage* 3 i per a determinats acreditats classificats en l'*stage* 2. A més, també es porta a terme una estimació individualitzada per a les operacions identificades com a operacions sense risc apreciable classificades en l'*stage* 3.

El grup ha desenvolupat una metodologia per a l'estimació d'aquestes cobertures, calculant la diferència entre l'import comptable brut de l'operació i el valor actualitzat de l'estimació dels fluxos d'efectiu que s'espera cobrar, descomptats utilitzant el tipus d'interès efectiu. En aquest sentit, es tenen en compte les garanties eficaces rebudes (vegeu l'apartat "Garanties" d'aquesta nota).

S'estableixen tres mètodes per al càlcul del valor recuperable en actius avaluats de manera individual:

- Enfocament de descompte de fluxos de caixa (conegut com a *going concern*): deutors per als quals s'estima capacitat de generar fluxos de caixa futurs amb el desenvolupament del seu propi negoci, de manera que permeti, mitjançant el desenvolupament de l'activitat i l'estructura econòmica i financera de la companyia, la devolució de part o de la totalitat del deute contret. Implica l'estimació de *cash flows* obtinguts per l'acreditat en el desenvolupament del seu negoci.
- Enfocament de recuperació de garanties reals (conegut com a *gone concern*): deutors sense capacitat de generar fluxos de caixa amb el desenvolupament del seu propi negoci, que es veuen obligats a liquidar actius per fer front al pagament dels seus deutes. Implica l'estimació de *cash flows* a partir de l'execució de garanties.
- Enfocament mixt: deutors per als quals s'estima capacitat de generar fluxos de caixa futurs i que, a més, disposen d'actius extrafuncionals. Aquests fluxos poden ser complementats amb vendes potencials d'actius patrimonials no funcionals, en la mesura que no siguin necessaris per al desenvolupament de la seva activitat i, en conseqüència, per a la generació d'aquests fluxos de caixa futurs.

Estimacions collectives de les cobertures

Són objecte d'estimació colectiva les exposicions que no s'avaluin a través de l'estimació individualitzada de cobertures.

En fer el càlcul de la pèrdua per deteriorament colectiva, el grup –tenint en compte el que estableix la NIIF 9– pren en consideració, principalment, els aspectes següents:

- El procés d'estimació del deteriorament té en compte totes les exposicions creditícies. El grup reconeix una pèrdua per deteriorament igual a la millor estimació per models interns disponible, tenint en compte tota la informació rellevant de què es disposi sobre les condicions existents al final del període sobre el qual s'informa. Per a algunes tipologies de risc, entre les quals hi ha el risc sobirà i les exposicions davant d'entitats de crèdit i administracions públiques de països de la Unió Europea i d'altres economies avançades, el grup no fa servir models interns. Aquestes exposicions es consideren exposicions sense risc apreciable, atès que s'estima, sobre la base de la informació disponible en la data de formulació dels comptes anuals consolidats i considerant l'experiència històrica d'aquests riscos, que la cobertura per deteriorament que aquestes exposicions puguin necessitar no és significativa mentre aquestes no passin a estar classificades en l'*stage 3*.
- A fi de realitzar una avaluació colectiva del deteriorament, els models interns estimen una PD i LGD diferenciada per a cada contracte. Per això s'utilitza informació històrica de diferent índole que permet classificar el risc de manera personalitzada per a cada exposició (*rating*, impagaments, any de concessió, exposició, garantia, característiques de l'acreditat o del contracte). D'aquesta manera, es tenen en compte les dades històriques disponibles representatives de l'entitat i l'experiència històrica de pèrdues (*defaults*). Un element destacable és que l'estimació dels models es condiona a la situació econòmica actual i a la projecció dels escenaris considerada, que és representativa de les pèrdues creditícies esperades. Les estimacions dels models de cobertures per pèrdues de deteriorament estan integrades directament en algunes activitats relacionades amb la gestió del risc, i els *inputs* que utilitzen (per exemple, *ratings* o *scorings*) són els que es fan servir per a la concessió del risc, seguiment del risc, *pricing* o càlcul de capital. A més, es fan proves de *back-test* recurrents, almenys amb una periodicitat anual, i els models s'ajusten en cas que s'observin desviacions significatives. Els models també es revisen periòdicament per tal d'incorporar la informació més recent disponible i assegurar-ne una adequada *performance* i representativitat en la seva aplicació a la cartera actual per al càlcul de les cobertures per pèrdues de deteriorament.

Segmentació de models

Hi ha models específics segons el segment o el producte del client (cartera), i cadascun utilitza variables explicatives que cataloguen de forma comuna totes les exposicions de la cartera. L'objectiu de la segmentació de models és optimitzar la captura del perfil del risc de *default* dels clients a partir d'uns factors de risc (*risk drivers*) comuns. Per tant, es pot considerar que les exposicions d'aquests segments presenten un tractament col·lectiu homogeni.

Els models d'empreses calculen una PD a nivell d'acreditat i se segmenten fonamentalment per mida de l'empresa (facturació anual) i per activitat (promotor immobiliari, patrimonials o resta).

Els models de persones físiques de PD, que inclouen autònoms, segueixen una segmentació orientada principalment al producte de finançament. Es disposa de models diferenciats per producte: préstecs hipotecaris, préstecs de consum, targetes de crèdit i línies de crèdit, considerant la destinació de l'operació (particular o empresarial). Les PDs s'estimen pel que fa al contracte, per la qual cosa un acreditat pot tenir diferents PDs en funció del producte de finançament que s'estigui quantificant.

Els models d'increment significatiu del risc de crèdit (SICR) es calculen a nivell de contracte per tal de considerar les característiques pròpies de cada operació en el moment d'originació i el moment actual.

En relació amb l'LGD, els contractes amb característiques similars del risc s'agrupen per a l'avaluació col·lectiva, utilitzant la següent jerarquia de segmentació:

- Per tipus d'acreditat: empreses, promotor i persona física.
- Per tipus de garantia: hipotecària, *unsecured*, dineràries/financeres i avaladores.
- Per tipus de producte: targetes de crèdit, descoberts, lísings, crèdits i préstecs.

S'estimen LGDs diferenciades per segment, que són representatives dels acreditats i dels processos de recuperació i la recuperabilitat que l'experiència històrica de l'entitat assigna a cadascun.

Factors de risc (risk drivers)

Els factors de risc (*risk drivers*) o variables explicatives dels models són les característiques de risc creditici compartit, és a dir, són aquells elements comuns que permeten qualificar els acreditats de manera homogènia dins una cartera i expliquen la qualificació del risc de crèdit que s'atorga a cada exposició. Els *risk drivers* s'identifiquen en un procés rigorós d'anàlisi de dades històriques, la capacitat explicativa i el judici expert i el coneixement del risc/negoci.

A continuació, es presenten els principals *risk drivers* agrupats per tipus de model (PD, SICR i LGD).

Els models de PD utilitzen com a *inputs ratings* o *scorings* (models interns de qualificació utilitzats tant per a la gestió del risc com per al càlcul de capital (IRB o Internal Rating Based)). Incorporen informació addicional per reflectir el risc d'una manera més fidel en un moment específic del temps (*point-in-time*). Així, per a empreses es fa servir l'eina d'Alertes Primerenques (HAT) i el *rating*, i per a particulars, l'*scoring*. Aquestes eines s'han descrit anteriorment en aquest mateix apartat.

En ambdós casos, altres esdeveniments recents de deteriorament de risc (refinançament, sortida de *default*, impagaments, bloquejos de risc) també expliquen la probabilitat de *default*.

Els models de SICR utilitzen principalment com a factors explicatius la PD de concessió i la PD corrent *lifetime* residual (és a dir, per a la vida residual de l'operació).

Els models d'LGD utilitzen *risk drivers* addicionals que permeten aprofundir en la segmentació. En concret, per a les garanties hipotecàries es fa servir l'LTV (*loan-to-value*) o la prelació en cas d'execució de la garantia hipotecària. Així mateix, l'import del deute i el tipus de producte també són factors que cal considerar.

Resum de criteris de classificació i cobertura

La classificació del risc de crèdit i l'import de les cobertures està determinada en funció de si s'ha produït, o no, un increment significatiu del risc o des de l'originació de l'operació, o bé si s'han produït esdeveniments d'incompliment:

Deteriorament observat del risc de crèdit des del seu reconeixement inicial				
Categoria del risc de crèdit	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Risc fallit
Criteris de classificació entre stages	Operacions per a les quals el risc de crèdit no ha augmentat significativament des del seu reconeixement inicial i no compleixen els requisits per ser classificats en altres categories.	Operacions que presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial.	Operacions la recuperació íntegra de les quals sigui dubtosa sense que presentin algun import vençut amb més de 90 dies d'antiguitat. Operacions amb imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat.	Operacions la recuperació de les quals es considera remota a causa d'un deteriorament notori i irrecuperable de la solvència de l'operació o
Càlcul de la cobertura	Pèrdua esperada en 12 mesos	Pèrdua esperada <i>lifetime</i>		Baixa del balanç i reconeixement de la pèrdua en resultats per l'import comptable de l'operació.
Meritació d'Interessos	Calculada aplicant el tipus d'interès efectiu sobre l'import comptable brut de l'operació.		Calculada aplicant el tipus d'interès efectiu al cost amortitzat (ajustada per les correccions de valor per deteriorament).	No es reconeixen en el compte de resultats.
Operacions incloses per stage	Reconeixement inicial	Operacions que presenten augments significatius del risc de crèdit des del reconeixement inicial.	Operacions classificades en l' <i>stage</i> 3 per raons de morositat: Import dels instruments de deute, que tinguin algun import vençut amb més de 90 dies d'antiguitat.	Operacions la recuperació de les quals es considera remota.
		Operacions de refinançament, refinançades o reestructurades que no sigui procedent classificar com a dubtoses.	Operacions classificades en l' <i>stage</i> 3 per raons diferents de la morositat: • Operacions que no presenten imports vençuts amb més de 90 dies d'antiguitat però la recuperació íntegra de les quals sigui dubtosa. • Operacions de refinançament, refinançades o reestructurades que no correspongui classificar com a <i>stage</i> 2.	Operacions considerades parcialment irrecuperables sense que es produeixi l'extinció dels drets (fallits parcials).
		Operacions en què hi hagi imports vençuts amb més de 30 dies d'antiguitat.	• Les operacions comprades o originades amb deteriorament creditici (POCI).	

Garanties

Es consideren eficaces les garanties reals i personals per a les quals el grup en demostri la validesa com a mitigant del risc de crèdit.

En cap cas es consideren admissibles com a garanties eficaces aquelles l'eficàcia de les quals depengui substancialment de la qualitat creditícia del deutor o del grup econòmic del qual, si s'escau, formi part.

Complint amb aquestes condicions, es poden considerar eficaces els següents tipus de garanties:

- Garanties immobiliàries instrumentades com a hipoteques immobiliàries amb primera càrrega:
 - Edificis i elements d'edificis acabats:
 - Habitatges.
 - Oficines i locals comercials i naus polivalents.
 - Resta d'edificis, com ara naus no polivalents i hotels.
 - Sòl urbà i urbanitzable ordenat.
 - Resta de béns immobles.
- Garanties pignoratives sobre instruments financers:
 - Dipòsits en efectiu.
 - Instruments de renda variable en entitats cotitzades i títols de deute emesos per emissors de reconeguda solvència.
- Altres garanties reals:
 - Béns mobles rebuts en garantia.
 - Successives hipoteques sobre immobles.
- Garanties personals que impliquen la responsabilitat directa dels nous avaladors davant del client; aquests han de ser persones o entitats la solvència dels quals estigui prou demostrada per tal de garantir l'amortització íntegra de l'operació segons les condicions acordades.

El grup té criteris de valoració de les garanties reals per als actius ubicats a Espanya alineats amb la normativa vigent. En particular, el grup aplica criteris de selecció i contractació de proveïdors de valoracions orientats a garantir la independència d'aquests i la qualitat de les valoracions; tots ells són societats de taxació inscrites en el Registre Especial de Societats de Taxació del Banc d'Espanya, i les valoracions es duen a terme segons els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003, sobre normes de valoració de béns immobles i determinats drets per a certes finalitats financeres.

Les garanties immobiliàries d'operacions de crèdit i els immobles es taxen en el moment de la seva concessió o alta; aquests últims a través de la compra, adjudicació o dació en pagament i quan l'actiu té una caiguda de valor significatiu. A més, s'apliquen els criteris d'actualització de la valoració que estableix l'Annex 9 de la Circular 4/2017 publicada pel Banc d'Espanya per als actius subjectes al càlcul de provisions per risc de deteriorament. Així mateix, es poden utilitzar metodologies estadístiques per actualitzar les taxacions únicament per a aquells immobles que tinguin un cert grau d'homogeneïtat, és a dir, que presentin característiques susceptibles de producció repetida i s'ubiquin en un mercat actiu en transaccions quan són de reduïda exposició i risc, encara que almenys trianualment es realitza una taxació ECO completa.

Per als actius ubicats a la resta de la Unió Europea la taxació es fa segons el que estableix el Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, i, a la resta del món, per empreses i/o experts amb capacitat i experiència reconegudes en el país. Per als immobles situats en un país estranger, si n'hi ha, la taxació s'ha de dur a terme pel mètode RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors), a través de valoracions prudents i independents realitzades per professionals autoritzats al país on radiqui l'immoble o, si escau, per societats o serveis de taxació homologats a Espanya, i d'acord amb les normes de valoració aplicables en aquest país en què siguin compatibles amb les pràctiques de valoració generalment acceptades.

Per estimar les cobertures de pèrdues per risc de crèdit, el grup ha desenvolupat metodologies internes que, per determinar l'import que s'ha de recuperar de les garanties immobiliàries, prenen com a punt de partida el valor de taxació, que s'ajusta tenint en consideració el temps necessari per executar aquestes garanties, la tendència de preus i la capacitat i experiència de realització d'immobles similars pel que fa a preus i terminis per part del grup, així com els costos d'execució, els costos de manteniment i els costos de venda.

Per part seva, en el càlcul de la pèrdua creditícia de les operacions amb garanties estatals concedides en el marc d'un programa governamental de suport per fer front a l'impacte de la COVID-19, amb independència de la categoria per risc crèdit en què es pugui classificar l'operació durant la seva vida, l'import de la pèrdua creditícia esperada associada es redueix per l'impacte positiu dels fluxos d'efectiu que s'espera recuperar d'aquesta garantia.

Contrast global de les cobertures per deteriorament dels actius financers i immobiliaris

El grup ha establert metodologies de contrast retrospectiu (*backtesting*) entre les pèrdues estimades i en les que realment s'ha incorregut.

Fruit d'aquest contrast, el grup estableix modificacions sobre les metodologies internes quan, de manera significativa, el contrast periòdic mitjançant proves retrospectives mostri diferències entre les pèrdues estimades i l'experiència de pèrdues reals.

Els *backtests* mostren que la cobertura de les pèrdues per risc de crèdit és adequada, atès el perfil de risc creditici de la cartera.

1.3.4.2 Inversions en negocis conjunts i associades

El grup registra correccions de valor per deteriorament de les inversions en negocis conjunts i associades sempre que hi hagi evidència objectiva que l'import comptable d'una inversió no és recuperable. Hi ha evidència objectiva que els instruments de patrimoni net s'han deteriorat quan, després del seu reconeixement inicial, es produeixi un esdeveniment, o l'efecte combinat de diversos esdeveniments, que evidenciï que no se'n podrà recuperar l'import comptable.

El grup considera, entre d'altres, els indicis següents per determinar si hi ha evidència de deteriorament.

- Dificultats financeres significatives.
- Desaparició d'un mercat actiu per a l'instrument en qüestió a causa de dificultats financeres.
- Canvis significatius en els resultats en comparació amb les dades recollides en pressupostos, plans de negoci o objectius.
- Canvis significatius en el mercat dels instruments de patrimoni net de l'emissor o dels seus productes o possibles productes.
- Canvis significatius en l'economia global o en l'economia de l'entorn en què opera l'emissor.
- Canvis significatius en l'entorn tecnològic o legal en què opera l'emissor.

L'import de les correccions de valor per deteriorament de les participacions en entitats associades incloses en l'epígraf "Inversions en negocis conjunts i associades" s'estima comparant-ne l'import recuperable amb el seu valor comptable. Aquest últim és l'import més elevat entre el valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús.

El grup determina el valor en ús de cada participació en funció del seu *net asset value* o basant-se en les projeccions dels seus resultats, agrupant-les segons els sectors d'activitat (immobiliària, renovables, industrial, financeres, etc.) i avaluant els factors macroeconòmics i específics del sector que puguin afectar l'activitat d'aquestes empreses. En particular, les participades asseguradores es valoren aplicant la metodologia *market consistent embedded value*; les relacionades amb l'activitat immobiliària, sobre la base del *net asset value*, i les participades financeres, a partir de múltiples sobre valor comptable i/o sobre benefici d'entitats cotitzades comparables.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es produeixen, i les recuperacions posteriors es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici de recuperació.

1.3.5 Operacions de cobertura

El grup ha optat per continuar aplicant la NIC 39 per comptabilitzar cobertures fins a finalitzar el projecte de macrocobertures de la NIIF 9, tal com permet la mateixa NIIF 9.

El grup utilitza els derivats financers per (i) facilitar aquests instruments als clients que els sol·liciten, (ii) gestionar els riscos de les posicions pròpies del grup (derivats de cobertura) o (iii) beneficiar-se dels canvis en els seus preus. En aquest sentit, utilitza tant derivats financers negociats en mercats organitzats com negociats bilateralment amb la contrapart fora de mercats organitzats (OTC).

Els derivats financers que no es poden tractar en qualitat de cobertura es consideren com a derivats mantinguts per negociar. Les condicions perquè un derivat financer es pugui considerar com de cobertura són les següents:

- El derivat financer ha de cobrir el risc de variacions en el valor dels actius i passius produïdes per oscil·lacions del tipus d'interès i/o del tipus de canvi (cobertura de valors raonables), el risc d'alteracions en els fluxos d'efectiu estimats amb origen en actius i passius financers, compromisos i transaccions previstes altament probables (cobertura de fluxos d'efectiu) o el risc de la inversió neta en un negoci a l'estranger (cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger).
- El derivat financer ha d'eliminar eficaçment algun risc inherent a l'element o la posició coberts durant tot el termini previst de cobertura tant en termes d'eficàcia prospectiva com retrospectiva. Per fer-ho, el grup analitza si en el moment de contractar la cobertura s'espera que, en condicions normals, aquesta actuï amb un alt grau d'eficàcia i verifica durant tota la seva vida, mitjançant els tests d'efectivitat, que els resultats de la cobertura oscil·len en el rang de variació del 80% al 125% respecte al resultat de la partida coberta.
- S'ha de documentar adequadament que la contractació del derivat financer va tenir lloc específicament per servir de cobertura de determinats saldos o transaccions i la manera com es pensava aconseguir i mesurar aquesta cobertura eficaç, sempre que aquesta forma sigui coherent amb la gestió dels riscos propis que duu a terme el grup.

Les cobertures s'apliquen a elements o saldos individuals (microcobertures) o a carteres d'actius i passius financers (macrocobertures). En aquest últim cas, el conjunt dels actius o passius financers que s'han de cobrir comparteix el mateix tipus de risc, fet que es compleix quan la sensibilitat al canvi de tipus d'interès dels elements individuals coberts és similar.

Les variacions que es produeixen amb posterioritat a la designació de la cobertura, en la valoració dels instruments financers designats com a partides cobertes i dels instruments financers designats com a instruments de cobertura comptable, es registren de la manera següent:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes en el valor raonable del derivat i de l'instrument cobert atribuïbles al risc cobert es reconeixen directament al compte de pèrdues i guanys consolidat utilitzant com a contrapartida els epígrafs del balanç consolidat en què es troba registrat l'element cobert o en l'epígraf "Derivats - comptabilitat de cobertures", segons que correspongui.

En les cobertures del valor raonable del risc de tipus d'interès d'una cartera d'instruments financers, els guanys o les pèrdues que sorgeixen en valorar l'instrument de cobertura es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat, mentre que les pèrdues i els guanys que sorgeixen de la variació en el valor raonable de l'element cobert atribuïble al risc cobert es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat utilitzant com a contrapartida l'epígraf "Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès" de l'actiu o del passiu del balanç consolidat, segons que correspongui. En aquest cas, l'eficàcia es valora comparant l'import de la posició neta d'actius i passius de cada un dels períodes temporals amb l'import cobert designat per a cadascun d'ells, i es registra immediatament la part ineficaç en l'epígraf "Resultats d'operacions financeres (nets)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valor sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat - Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)" del patrimoni net consolidat. Aquestes diferències es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què les pèrdues o els guanys de l'element cobert es registren en resultats, quan s'executin les transaccions previstes o en la data de venciment de l'element cobert.

- En les cobertures d'inversions netes a l'estranger, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat - Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)" del patrimoni net consolidat. Aquestes diferències es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què la inversió a l'estranger s'aliena o és baixa del balanç consolidat.
- Les diferències en valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficaç de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu i d'inversions netes en negocis a l'estranger es registren en l'epígraf "Resultats d'operacions financeres (nets)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Si un derivat assignat com de cobertura, per la seva finalització o discontinuació, per la seva ineffectivitat o per qualsevol altra causa, no compleix amb els requisits indicats anteriorment, passa a ser considerat com un derivat mantingut per negociar des del punt de vista comptable. Per tant, els canvis en la seva valoració es passen a registrar amb contrapartida en resultats.

Quan la cobertura de valor raonable és discontinuada, els ajustos registrats prèviament en l'element cobert s'imputen a resultats utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu recalculat en la data en què l'element cessa d'estar cobert, i han d'estar completament amortitzats al seu venciment.

En cas que s'interrompin les cobertures de fluxos d'efectiu, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura reconegut en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat" en el patrimoni net consolidat, mentre la cobertura era efectiva, es continuarà reconeixent en aquest epígraf fins que la transacció coberta es produeixi, moment en què es registrarà en resultats, llevat que es prevegi que no s'efectuarà la transacció; en aquest cas es registrarà immediatament en resultats.

1.3.6 Garanties financeres

Es consideren garanties financeres els contractes pels quals l'emissor s'obliga a pagar unes quantitats específiques per un tercer en el supòsit que aquest no ho faci, amb independència de la seva forma jurídica, que pot ser, entre d'altres, la de fiança, aval financer, contracte d'assegurança o derivat de crèdit.

El grup reconeix els contractes de garanties financeres prestades en l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat- Altres passius financers" pel seu valor raonable que, al començament i excepte evidència en contra, és el valor actual de les comissions i els rendiments a rebre. Simultàniament, reconeix com un crèdit en l'actiu l'import de les comissions i els rendiments assimilats cobrats a l'inici de les operacions i els comptes que s'han de cobrar pel valor actual dels fluxos d'efectiu futurs pendents de rebre.

En el cas particular de les fiances a llarg termini lliurades en efectiu a tercers en el marc de contractes de prestació de serveis, quan el grup garanteix un determinat nivell i volum d'acompliment en la prestació d'aquests serveis, reconeix inicialment aquestes garanties pel seu valor raonable. La diferència entre el valor raonable i l'import desemborsat es considera com un pagament o cobrament anticipat per la prestació del servei, que s'imputa al compte de pèrdues i guanys consolidat durant el període en què es presti. Posteriorment, el grup aplica criteris anàlegs als instruments de deute valorats a cost amortitzat.

Les garanties financeres es classifiquen en funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació i, si escau, s'estima la necessitat de constituir provisions per a aquestes mitjançant l'aplicació de criteris similars per als instruments de deute valorats al seu cost amortitzat.

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren en l'epígraf "Ingressos per comissions" del compte de pèrdues i guanys consolidat, i es calculen aplicant el tipus establert en el contracte del qual porten causa sobre l'import nominal de la garantia. Per a les fiances a llarg termini lliurades en efectiu a tercers, el grup reconeix en l'epígraf "Ingressos per interessos" del compte de pèrdues i guanys consolidat els interessos per la seva remuneració.

1.3.7 Transferències i baixa del balanç d'instruments financers

Els actius financers només es donen de baixa del balanç consolidat quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits. De manera similar, els passius financers només es donen de baixa del balanç consolidat quan s'han extingit les obligacions que generen o quan s'adquireixen amb la intenció de cancel·lar-los o de recol·locar-los novament.

En la nota 4 es desglossen les transferències d'actius en vigor al tancament dels exercicis 2023 i 2022, indicant les que no han suposat la baixa de l'actiu del balanç consolidat.

1.3.8 Compensació d'instruments financers

Els actius i passius financers són objecte de compensació a l'efecte de presentació en el balanç consolidat només quan el grup té el dret, exigible legalment, de compensar els imports reconeguts en els instruments esmentats i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i pagar el passiu simultàniament.

1.3.9 Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda i operacions interrompudes

L'epígraf "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" del balanç consolidat inclou el valor comptable de les partides individuals, integrades en un grup de disposició o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar (operacions en interrupció), la venda dels quals és altament probable que tingui lloc, en les condicions en què aquests actius es troben actualment, en el termini d'un any a comptar de la data a la qual es refereixen els comptes anuals consolidats.

En conseqüència, la recuperació del valor comptable d'aquestes partides, que poden ser de naturalesa financera i no financera, tindrà lloc previsiblement a través del preu que s'obtingui en la seva alienació i no mitjançant el seu ús continuat.

En particular, els actius immobiliaris o altres no corrents rebuts pel grup per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament dels seus deutors, es consideren actius no corrents en venda, llevat que el grup hagi decidit fer un ús continuat d'aquests actius o s'afectin a l'explotació en règim de lloguer. Així mateix, es consideren com a actius no corrents en venda les inversions en negocis conjunts o associades que compleixin amb els requisits anteriors. Per a tots aquests actius, el grup disposa d'unitats específiques enfocades a la gestió immobiliària i a la seva venda.

D'altra banda, l'epígraf "Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" inclou els saldos creditors associats als actius o grups de disposició, o a les operacions en interrupció del grup.

Els actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda es valoren, tant en la data d'adquisició com posteriorment, per l'import menor entre el seu valor comptable i el valor raonable net dels costos de venda estimats d'aquests actius. El valor comptable en la data d'adquisició dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda procedents d'adjudicacions o recuperacions es defineix com el saldo pendent de cobrament dels préstecs o crèdits origen d'aquestes compres (nets de les provisions associades a aquests). Mentre es mantinguin classificats com a "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda", els actius materials i immaterials amortitzables per la seva naturalesa no s'amortitzen.

A fi de determinar el valor raonable net dels actius immobiliaris, el grup utilitza la seva pròpia metodologia interna, que pren com a punt de partida el valor de taxació, que s'ajusta tenint en consideració l'experiència de vendes de béns similars en termes de preus, el període de permanència de cada actiu en el balanç consolidat i altres factors explicatius. Així mateix, es tenen en consideració els acords assolits amb tercers per a l'alienació d'aquests actius.

El valor de taxació dels actius immobiliaris registrats en aquest epígraf es determina seguint polítiques i criteris anàlegs als que es descriuen a l'apartat "Garanties" de la nota 1.3.4. Les principals societats i agències de taxació utilitzades per obtenir el valor de taxació de mercat es desglossen en la nota 6.

Els guanys i pèrdues generats en l'alienació dels actius i passius classificats com a no corrents en venda, així com les pèrdues per deteriorament i la seva reversió, quan sigui procedent, es reconeixen en l'epígraf "Guanys o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Els ingressos i les despeses restants corresponents a aquests actius i passius es presenten d'acord amb la seva naturalesa.

Una operació en interrupció és un component de l'entitat que s'ha disposat, o bé classificat, com a mantingut per a la venda, i (i) representa una línia de negoci o àrea geogràfica significativa i separada de la resta, o és part d'un únic pla coordinat per disposar de tal negoci o àrea geogràfica, o (ii) és una entitat subsidiària adquirida exclusivament amb la finalitat de revendre-la. En cas d'haver-hi operacions en interrupció, els ingressos i les despeses d'aquestes operacions generats en l'exercici, sigui quina sigui la seva naturalesa, encara que s'hagin generat abans de classificar-los com a operació en interrupció, es presenten, nets de l'efecte impositiu, com un únic import en l'epígraf "Guanys o pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat, tant si el negoci s'ha donat de baixa de l'actiu com si hi continua al tancament de l'exercici. Aquest epígraf també inclou els resultats obtinguts en l'alienació o disposició.

1.3.10 Actius tangibles

Els actius tangibles inclouen (i) l'immobilitzat material que el grup manté per al seu ús actual o futur i que espera utilitzar durant més d'un exercici, (ii) l'immobilitzat material que se cedeix en arrendament operatiu als clients, i (iii) les inversions immobiliàries, que inclouen els terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen per explotar-los en un règim de lloguer o per obtenir una plusvàlua en el moment de vendre'ls. Aquest epígraf també inclou els actius materials rebuts en pagament de deutes classificats en funció de la seva destinació.

Com a norma general, els actius tangibles es valoren al seu cost d'adquisició menys la seva amortització acumulada corresponent i, si s'escau, menys qualsevol pèrdua per deteriorament que resulti de comparar el valor net comptable de cada element amb el seu import recuperable corresponent.

Les amortitzacions dels actius tangibles es calculen sistemàticament segons el mètode lineal, aplicant els anys de vida útil estimada dels diferents elements sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual. En el cas dels terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions, s'entén que tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius tangibles es registren amb càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat i, amb caràcter general, es calculen en funció dels següents anys de vida útil estimada dels diferents grups d'elements:

	Anys de vida útil
Immobles	17 a 75
Instal·lacions	5 a 20
Mobiliari, equips d'oficina i altres	3 a 15
Vehicles	3 a 6
Equips informàtics	5 a 6

El grup, almenys al final de cada exercici, revisa la vida útil estimada dels elements de l'actiu tangible amb la finalitat de detectar-hi canvis significatius, i en cas que s'hi hagin produït, s'ajusta mitjançant la correcció corresponent del registre en el compte de pèrdues i guanys consolidat d'exercicis futurs de la dotació a la seva amortització en virtut de la nova vida útil estimada.

En cada tancament comptable, el grup analitza si hi ha indicis, tant interns com externs, que un actiu tangible pugui estar deteriorat. Si hi ha evidències de deteriorament, el grup analitza si efectivament existeix aquest deteriorament comparant el valor comptable net de l'actiu amb el seu import recuperable (el major entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el seu valor en ús). Quan el valor comptable excedeix l'import recuperable, el grup redueix el valor comptable de l'element corresponent fins a l'import recuperable i ajusta els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor comptable ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en cas que calgui una reestimació d'aquesta. D'altra banda, quan hi ha indicis que s'ha recuperat el valor d'un element, el grup registra la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en exercicis anteriors i ajusta els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. La reversió de la pèrdua per deteriorament d'un element en cap cas pot suposar l'increment del seu valor comptable per sobre del que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

En particular, certs elements de l'immobilitzat material figuren assignats a unitats generadores d'efectiu del negoci bancari. Sobre aquestes unitats s'efectua el test de deteriorament corresponent per verificar que es generen els fluxos d'efectiu suficients per suportar el valor dels actius. En aquest sentit, el grup (i) obté un flux de caixa net recurrent de cada oficina a partir del marge de contribució acumulat menys la imputació d'un cost de risc recurrent, i (ii) l'anterior flux de caixa net recurrent es considera com un flux a perpetuïtat i es valora pel mètode de descompte de fluxos fent servir el cost de capital i la taxa de creixement a perpetuïtat determinats pel grup (vegeu la nota 16).

D'altra banda, per a les inversions immobiliàries el grup es basa en les valoracions dutes a terme per tercers independents, inscrits en el Registre Especial de Taxadors del Banc d'Espanya, segons els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius tangibles es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què s'hi incorre.

1.3.11 Arrendaments

El grup avalua l'existència d'un contracte d'arrendament a l'inici o quan es modifiquen les condicions del contracte. En aquest sentit, es conclou que un contracte és d'arrendament si el bé està identificat en aquest contracte i la part que rep el bé té dret a controlar-ne l'ús.

Arrendaments en què el grup actua com a arrendatari

El grup registra, per als arrendaments en què actua com a arrendatari, que es corresponen fonamentalment amb contractes d'arrendament d'immobles i oficines afectes a la seva activitat d'explotació, un actiu per dret d'ús del bé arrendat i un passiu pels pagaments pendents en la data en què el bé arrendat va ser posat a disposició del grup per utilitzar-lo.

Per als contractes d'arrendament de durada determinada que incloguin, o no, una opció unilateral de rescissió anticipada a favor del grup i en què el cost derivat de la rescissió no sigui significatiu, amb caràcter general el termini d'arrendament equival a la durada inicial estipulada contractualment. Tanmateix, es tindrà en consideració si hi ha circumstàncies que puguin provocar que els contractes es rescindeixin anticipadament.

Per als contractes d'arrendament de durada determinada que incloguin una opció unilateral de pròrroga a favor del grup, s'avalua exercir aquesta opció segons els incentius econòmics i l'experiència històrica.

El passiu per arrendament es registra inicialment a l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat – Altres passius financers" del balanç consolidat (vegeu la nota 21) per un import igual al valor actual dels pagaments pendents estimats, en funció de la data de venciment prevista, utilitzant el tipus d'interès implícit, si aquest es pot determinar fàcilment i, en cas contrari, el tipus incremental de finançament, entès com el tipus d'interès que el grup pagaria per finançar la compra d'actius de valor similar als drets d'ús adquirits sobre els béns objecte de lloguer i en un termini igual a la durada estimada dels contractes d'arrendament.

Aquests pagaments comprenen els pagaments fixos (menys qualsevol incentiu pendent de cobrament), els pagaments variables determinats amb referència a un índex o taxa, els imports que s'espera abonar per les garanties de valor residual concedides a l'arrendador, el preu d'exercici d'una opció de compra (si el grup està raonablement segur d'exercir aquesta opció) i els pagaments per penalitzacions derivades de la finalització de l'arrendament (si el termini de l'arrendament reflecteix l'exercici d'una opció de rescissió).

Els pagaments liquidats per l'arrendatari en cada període minoren el passiu per arrendament i meriten una despesa financera que es registra en el compte de pèrdues i guanys consolidat durant el període d'arrendament.

L'actiu per dret d'ús, que es classifica com un actiu fix en funció de la naturalesa del bé arrendat, es registra inicialment al seu cost, que inclou l'import de la valoració inicial del passiu per arrendament, els pagaments efectuats abans o la data d'inici de l'arrendament, els costos directes inicials i, si escau, els costos estimats de desmantellament o rehabilitació de l'actiu a la condició exigida segons el contracte.

L'actiu per dret d'ús s'amortitza linealment pel menor entre la vida útil de l'actiu i el període d'arrendament.

Els criteris per deteriorar aquests actius són anàlegs als que s'han utilitzat per als actius tangibles (vegeu la nota 1.3.10).

D'altra banda, el grup exerceix l'opció de registrar com a despesa de l'exercici els pagaments dels arrendaments a curt termini (aquells que a la data d'inici tinguin un període d'arrendament inferior o igual a 12 mesos) i els arrendaments en què el bé arrendat sigui de valor escàs.

Vendes amb arrendament posterior

Si el grup no reté el control del bé, (i) es dona de baixa l'actiu venut i es registra l'actiu per dret d'ús que deriva de l'arrendament posterior per un import igual a la part de l'import comptable previ de l'actiu arrendat, que es correspon amb la proporció que representa el dret d'ús retingut sobre el valor de l'actiu venut, i (ii) es reconeix un passiu per arrendament.

Si el grup reté el control del bé, (i) l'actiu venut no es dona de baixa i (ii) es reconeix un passiu financer per l'import de la contraprestació rebuda.

Els resultats generats en l'operació es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys consolidat si es determina que hi ha hagut una venda (només per l'import del guany o pèrdua relativa als drets sobre el bé transferit), en haver adquirit el comprador-arrendador el control del bé.

Arrendaments en què el grup actua com a arrendador

Arrendament financer

Quan el grup actua com a arrendador d'un bé, la suma dels valors actuals dels imports que rebrà de l'arrendatari es registra com un finançament prestat a tercers, i per això s'inclou en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat" del balanç consolidat. Aquest finançament incorpora el preu d'exercici de l'opció de compra a favor de l'arrendatari al venciment del contracte en els casos en què aquest preu d'exercici sigui prou inferior al valor raonable del bé en la data de venciment de l'opció, de manera que sigui raonablement probable que s'exerceixi.

Arrendament operatiu

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i beneficis que recauen sobre el bé romanen en l'arrendador.

El cost d'adquisició dels béns arrendats es presenta a l'epígraf "Actius tangibles". Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials similars d'ús propi, i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys de manera lineal.

1.3.12 Actius Intangibles

Els actius intangibles són actius no monetaris identificables, però sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'una adquisició a tercers o que han estat desenvolupats internament pel grup. Es reconeix un actiu intangible quan, a banda de satisfer la definició anterior, el grup estima probable la percepció de beneficis econòmics derivats d'aquest element i el seu cost es pot estimar de manera fiable.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost, ja sigui el d'adquisició o el de producció, i, posteriorment, es valoren pel seu cost menys, si escau, l'amortització acumulada i qualsevol pèrdua per deteriorament que hagin experimentat.

Fons de comerç

Les diferències positives entre el cost de les combinacions de negoci i el percentatge adquirit del valor raonable net dels actius, els passius i els passius contingents de les entitats adquirides es registren com a fons de comerç en l'actiu del balanç consolidat. Aquestes diferències representen el pagament anticipat realitzat pel grup dels beneficis econòmics futurs derivats de les entitats adquirides que no són individualment i separatament identificables ni recognoscibles. El fons de comerç, que no s'amortitza, només es reconeix quan s'ha adquirit a títol onerós en una combinació de negocis.

Cada fons de comerç està assignat a una o més unitats generadores d'efectiu (UGE), que s'espera que siguin les beneficiàries de les sinergies derivades de les combinacions de negoci. Aquestes UGE són el grup identificable més petit d'actius que, com a conseqüència del seu funcionament continuat, genera fluxos d'efectiu a favor del grup amb independència d'altres actius o grups d'actius.

Les UGEs o grups d'UGE a què s'han assignat els fons de comerç s'analitzen, com a mínim, anualment i sempre que hi hagi indicis de deteriorament a fi de determinar si hi ha deteriorament. Per fer-ho, el grup calcula el seu valor en ús utilitzant principalment el mètode del descompte de beneficis distribuïts, en què es tenen en compte els paràmetres següents:

- Hipòtesis clau del negoci: sobre aquestes hipòtesis es basen les projeccions de fluxos d'efectiu previstes en la valoració. Per als negocis amb activitat financera es projecten variables, com ara l'evolució del crèdit, de la morositat, dels dipòsits de clients i dels tipus d'interès, sota un escenari macroeconòmic previst, i dels requeriments de capital.
- Estimació de variables macroeconòmiques, així com altres valors financers.
- Termini de les projeccions: el temps/termini de projecció se situa habitualment en cinc anys, un període a partir del qual s'assoleix un nivell recurrent tant en termes de benefici com de rendibilitat. A aquest efecte es té en compte l'escenari econòmic existent en el moment de la valoració.
- Tipus de descompte (després d'impostos): el valor present dels dividends futurs, utilitzat per obtenir el valor en ús, es calcula utilitzant com a taxa de descompte el cost de capital de l'entitat (K_e) des de la perspectiva d'un participant de mercat. Per determinar-lo, s'utilitza el mètode CAPM (Capital Asset Pricing Model), d'acord amb la fórmula: " $K_e = R_f + \beta (P_m) + \alpha$ ", en què: K_e = Retorn exigít o cost de capital, R_f = Taxa lliure de risc, β = Coeficient de risc sistèmic de la societat, P_m = Prima de mercat i α = Prima per risc no sistèmic.

- Taxa de creixement utilitzada per extrapolar les projeccions de fluxos d'efectiu més enllà del període cobert per les previsions més recents: es basa en les estimacions a llarg termini de les principals magnituds macroeconòmiques i de les variables clau del negoci, i tenint en compte la situació, en qualsevol moment, dels mercats financers.

Si el valor comptable d'una UGE (o grup d'UGE al qual s'ha assignat un fons de comerç) és superior al seu import recuperable, el grup reconeix una pèrdua per deteriorament que es distribueix reduint, en primer lloc, el fons de comerç atribuït a aquesta unitat i, en segon lloc, i si quedessin pèrdues per imputar, minorant el valor comptable de la resta dels actius assignats de manera proporcional. Les pèrdues per deteriorament dels fons de comerç no són objecte de reversió posterior.

Altres actius intangibles

Aquest epígraf inclou, bàsicament, els actius intangibles identificats en les combinacions de negocis, com ara el valor de les marques i els drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents dels negocis adquirits, així com les aplicacions informàtiques.

Aquests actius intangibles són de vida útil definida, s'amortitzen en funció d'aquesta, i s'apliquen criteris similars als dels actius tangibles. La vida útil de les marques i dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients dels negocis adquirits se situa entre 5 i 15 anys, mentre que per a les aplicacions informàtiques la vida útil oscil·la entre 3 i 15 anys. En particular, les aplicacions corresponents a infraestructura, comunicacions, arquitectura i funcions corporatives de les plataformes bancàries en què les entitats del grup desenvolupen la seva activitat tenen, generalment, una vida útil d'entre 10 i 15 anys, i les corresponents a canals i *data & analytics* tenen una vida útil d'entre 7 i 10 anys. Per part seva, la plataforma base implantada el 2018 sobre la qual desenvolupa la seva activitat TSB té una vida útil de 15 anys.

Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si s'escau, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als dels actius tangibles. En aquest sentit, el grup determina l'existència d'indicis de deteriorament comparant l'evolució real amb les hipòtesis inicials dels paràmetres considerats en el seu registre inicial; entre aquests, la pèrdua eventual de clients, saldo mitjà per client, marge ordinari mitjà i ràtio d'eficiència assignada.

Els canvis en les vides útils estimades dels actius intangibles es tracten de manera similar als canvis en les vides útils estimades de l'actiu tangible.

1.3.13 Existències

Les existències són actius no financers que el grup té per a la seva utilització o venda en el curs ordinari del negoci, que estan en procés de producció, construcció o desenvolupament amb aquesta finalitat o bé que es consumiran en el procés de producció o en la prestació de serveis.

Com a norma general, les existències es valoren per l'import menor entre el seu cost i el valor net de realització. Per valor net de realització s'entén el preu estimat de venda net dels costos estimats de producció i comercialització per dur a terme aquesta venda.

Les disminucions del valor net realitzable i, si escau, les recuperacions posteriors de valor es reconeixen a l'epígraf "Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers – Altres" en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què es produeixen.

Les existències es corresponen amb terrenys i immobles, i el seu valor net de realització es calcula prenent com a base la valoració d'un expert independent, inscrit en el Registre Especial de Societats de Taxació del Banc d'Espanya i elaborada d'acord amb els criteris establerts en l'Ordre ECO/805/2003 sobre normes de valoració de béns immobles i determinats drets per a certes finalitats financeres, que s'ajusta tenint en consideració l'experiència de vendes de béns similars, en termes de preus, el període de permanència de cada actiu en el balanç consolidat i altres factors explicatius. Tot i això, es poden fer servir metodologies estadístiques per actualitzar les taxacions per a aquells immobles el valor raonable dels quals no sigui superior a 300.000 euros que tinguin un cert grau d'homogeneïtat, és a dir, que presentin característiques susceptibles de producció repetida i s'ubiquin en un mercat actiu en transaccions quan són de reduïda exposició i risc, encara que almenys trianualment es fa una taxació ECO completa.

El valor comptable de les existències es dona de baixa del balanç consolidat i es registra com una despesa en l'exercici en què es reconeix l'ingrés procedent de la seva venda.

1.3.14 Elements de patrimoni propi

Es consideren elements de patrimoni propi els que compleixen les condicions següents:

- No inclouen cap tipus d'obligació contractual per a l'entitat emissora que impliqui lliurar efectiu o un altre actiu financer a un tercer, o intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables per a l'entitat.
- Si poden ser, o seran, liquidats amb els instruments de patrimoni propis de l'entitat emissora: quan sigui un instrument financer no derivat, no suposarà una obligació de lliurar un nombre variable dels seus instruments de patrimoni propis; o quan sigui un derivat, sempre que es liquidi per una quantitat fixa d'efectiu, o un altre actiu financer, a canvi d'un nombre fix dels seus instruments de patrimoni propis.

Els negocis efectuats amb elements de patrimoni propi, incloent-hi la seva emissió i amortització, es registren directament amb contrapartida en el patrimoni net consolidat.

Els canvis de valor dels instruments qualificats com a elements de patrimoni propi no es registren en els estats financers; les contraprestacions rebudes o lliurades a canvi d'aquests instruments s'afegixen o es dedueixen directament del patrimoni net consolidat, i els costos associats a la transacció el minoren.

El reconeixement inicial dels instruments de patrimoni emesos per tal de cancel·lar un passiu financer íntegrament o parcialment es fa pel seu valor raonable, excepte si no és possible determinar-lo amb fiabilitat. En aquest cas, la diferència entre el valor comptable del passiu financer (o d'una part d'aquest) cancel·lat i el valor raonable dels instruments de patrimoni emesos es reconeix en el resultat de l'exercici.

D'altra banda, els instruments financers compostos, que són aquells contractes que per al seu emissor generen simultàniament un passiu financer i un instrument de patrimoni propi (com ara les obligacions convertibles que atorguen al seu tenidor el dret a convertir-les en instruments de patrimoni de l'entitat emissora), es reconeixen en la data de la seva emissió separant-ne els components i classificant-los d'acord amb el fons econòmic.

L'assignació de l'import inicial als diferents components de l'instrument compost no suposa, en cap cas, un reconeixement de resultats, i es duu a terme assignant, en primer lloc, al component que sigui passiu financer – incloent-hi qualsevol derivat implícit que no tingui per actiu subjacent instruments de patrimoni propi – un import, obtingut a partir del valor raonable de passius financers de l'entitat amb característiques similars als de l'instrument compost però que no tinguin associats instruments de patrimoni propi. El valor imputable a l'inici a l'instrument de capital és la part residual de l'import inicial de l'instrument compost en el seu conjunt, un cop deduït el valor raonable assignat al passiu financer.

1.3.15 Remuneracions basades en instruments de patrimoni

El lliurament als empleats d'instruments de patrimoni propi com a contraprestació pels seus serveis, quan aquests instruments es determinen a l'inici i es lliuren un cop acabat un període específic de serveis, es registra com a despesa per serveis a mesura que els empleats els presten com a contrapartida en l'epígraf "Altres elements de patrimoni net" en el patrimoni net consolidat. En la data de concessió es valoren els serveis rebuts al seu valor raonable, llevat que aquest no es pugui estimar amb fiabilitat; en aquest cas es valoren per referència al valor raonable dels instruments de patrimoni compromesos, tenint en compte els terminis i altres condicions previstos en els compromisos.

Les quantitats reconegudes en el patrimoni net consolidat no són objecte d'una reversió posterior, fins i tot quan els empleats no exerceixin el seu dret a rebre els instruments de patrimoni.

Per a les transaccions amb remuneracions basades en accions que es liquiden en efectiu, el grup registra una despesa per serveis a mesura que els empleats els presten amb contrapartida en el passiu del balanç consolidat. Fins que s'hagi liquidat el passiu, el grup valora aquest passiu al seu valor raonable, i reconeix els canvis de valor en el resultat de l'exercici.

1.3.16 Provisions i actius i passius contingents

Es consideren provisions les obligacions actuals del grup, sorgides com a conseqüència de successos passats, que es troben clarament especificades pel que fa a la seva naturalesa en la data dels estats financers, però són indeterminades pel que fa al seu import o al moment de cancel·lació, i en vèncer i per cancel·lar-les el grup estima que s'haurà de despendre de recursos.

Els comptes anuals consolidats del grup recullen amb caràcter general totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és més gran que en cas contrari. Entre altres conceptes, aquestes provisions inclouen els compromisos per pensions assumits amb els seus empleats per algunes entitats del grup (vegeu la nota 1.3.17), així com les provisions per litigis i altres contingències.

Són passius contingents les obligacions possibles del grup, sorgides com a conseqüència de successos passats, l'existència de les quals està condicionada al fet que ocorrin, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat del grup. Els passius contingents inclouen les obligacions actuals del grup la cancel·lació de les quals no sigui probable que origini una disminució de recursos o l'import de les quals, en casos extremadament estranys, no es pugui quantificar amb prou fiabilitat. Els passius contingents no es registren en els comptes anuals consolidats, sinó que se n'informa en la memòria consolidada.

Els actius contingents són actius possibles, sorgits com a conseqüència de successos passats, l'existència dels quals està condicionada i s'haurà de confirmar quan ocorrin, o no, esdeveniments que estan fora del control del grup. Aquests actius contingents no es reconeixen en el balanç ni en el compte de pèrdues i guanys consolidat, però se n'informa en la memòria sempre que sigui probable l'augment de recursos que incorporin beneficis econòmics per aquesta causa.

1.3.17 Provisions per pensions

Els compromisos per pensions assumits pel grup amb el seu personal són els següents:

Plans d'aportació definida

Són contribucions de caràcter predeterminat realitzades a una entitat separada, segons els acords assolits amb cada col·lectiu d'empleats en particular, sense tenir l'obligació legal ni efectiva de fer contribucions addicionals si l'entitat separada no pot atendre les retribucions als empleats relacionades amb els serveis prestats en l'exercici corrent i en els anteriors.

Aquestes contribucions es registren en cada exercici en el compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu la nota 33).

Plans de prestació definida

Els plans de prestació definida cobreixen els compromisos existents derivats de l'aplicació del Conveni Col·lectiu de Banca.

Aquests compromisos estan finançats a través dels vehicles següents: el pla de pensions, els contractes d'assegurança, l'entitat de previsió social voluntària (EPSV) i els fons.

Dins de l'epígraf "Provisions – Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació" del passiu del balanç consolidat, s'inclou el valor actual actuarial dels compromisos per pensions, que es calcula individualment mitjançant el mètode de la unitat de crèdit projectada aplicant les hipòtesis financeres i actuàries especificades més endavant. Aquest mateix mètode és el que es fa servir per a l'anàlisi de sensibilitat que es presenta en la nota 22.

A les obligacions calculades així, se'ls resta el valor raonable dels anomenats actius del pla, que són actius amb què s'han de liquidar les obligacions, incloent-hi les pòlisses d'assegurances, ja que es compleix que (i) no són propietat del grup, sinó d'un tercer separat legalment i sense el caràcter de part vinculada, (ii) només estan disponibles per pagar o finançar retribucions dels empleats, i no estan disponibles per als creditors del grup ni tan sols en cas de situació concursal, (iii) no poden retornar al grup excepte quan els actius que queden al pla són suficients per complir totes les obligacions, del pla o de l'entitat, relacionades amb les prestacions dels empleats, o bé quan els actius retornen al banc per reemborsar-lo de prestacions dels empleats ja pagades per aquest i (iv) no són instruments financers intransferibles emesos pel grup.

Els actius que emparen compromisos per pensions en el balanç individual de la companyia d'assegurances BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros no són actius del pla perquè es tracta d'una part vinculada al grup.

Els compromisos per pensions es reconeixen de la manera següent:

- En el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'interès net sobre el passiu (actiu) net dels compromisos per pensions així com el cost dels serveis, en què aquest últim inclou (i) el cost dels serveis del període corrent, (ii) el cost dels serveis passats amb origen en modificacions introduïdes en els compromisos existents o en la introducció de noves prestacions i (iii) qualsevol guany o pèrdua que sorgeixi d'una liquidació del pla.
- En l'epígraf "Un altre resultat global acumulat - Elements que no es reclassificaran en resultats - Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides" del patrimoni net consolidat, la revaluació del passiu (actiu) net per compromisos per pensions, que inclou (i) les pèrdues i els guanys actuàries generats en l'exercici, que tenen el seu origen en les diferències entre hipòtesis actuàries prèvies i la realitat i en els canvis en les hipòtesis actuàries realitzades; (ii) el rendiment dels actius adscrits al pla, i (iii) qualsevol canvi en els efectes del límit de l'actiu. S'exclouen, per als dos últims conceptes, les quantitats incloses en l'interès net sobre el passiu (actiu) net.
- En l'epígraf "Provisions - Altres retribucions als empleats a llarg termini" del passiu del balanç consolidat s'inclou, principalment, el valor dels compromisos assumits amb el personal prejubilat. Les variacions que es produeixen durant l'exercici en el valor del passiu es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Hipòtesis actuàries

Les hipòtesis financeres i actuàries més rellevants utilitzades en la valoració dels compromisos per pensions el 31 de desembre de 2023 i 2022 són les següents:

	2023	2022
Taules	PER2020_Col_1er.orden	PER2020_Col_1er.orden
Tipus d'interès tècnic pla de pensions	3,75% anual	3,25% anual
Tipus d'interès tècnic fons intern	3,75% anual	3,25% anual
Tipus d'interès tècnic pòlisses vinculades	3,75% anual	3,25% anual
Tipus d'interès tècnic pòlisses no vinculades	3,75% anual	3,25% anual
Inflació	2,00% anual	2,00% anual
Creixement salarial	3,00% anual	3,00% anual
Sortides per invalidesa	SS90-Absoluta	SS90-Absoluta
Sortides per rotació	No considerades	No considerades
Jubilació anticipada	Considerada	Considerada
Jubilació normal	65 o 67 anys	65 o 67 anys

En els exercicis 2023 i 2022, per al tipus d'interès tècnic de tots els compromisos s'ha pres com a referència el tipus del deute empresarial de qualificació AA (iBoxx € Corporates AA 10+), de durada mitjana de 11,96 anys i 13 anys, respectivament.

L'edat de jubilació anticipada establerta és la data més primerenca amb dret irrevocable per l'empresa per al 100% dels empleats.

La rendibilitat dels actius a llarg termini corresponent als actius adscrits al pla i dels contractes d'assegurances vinculats a pensions s'ha determinat aplicant el mateix tipus d'interès tècnic de les hipòtesis actuàries (3,75% i 3,25% en els exercicis 2023 i 2022, respectivament).

1.3.18 Operacions en moneda estrangera i diferències de conversió

La moneda funcional i de presentació del grup és l'euro. En conseqüència, totes les transaccions i els saldos expressats en monedes diferents de l'euro es consideren expressats en moneda estrangera.

En el reconeixement inicial, els saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional utilitzant el tipus de canvi de comptat de la data de reconeixement, entès com el tipus de canvi per a lliurament immediat. Amb posterioritat al reconeixement inicial, s'apliquen les regles següents per a la conversió de saldos expressats en moneda estrangera a la moneda funcional de cada entitat participada:

- Els actius i passius de caràcter monetari es converteixen al tipus de canvi de tancament, entès com el tipus de canvi mitjà de comptat de la data a què es refereixen els estats financers.
- Les partides no monetàries valorades al cost històric es converteixen al tipus de canvi de la data d'adquisició.
- Les partides no monetàries valorades al valor raonable es converteixen al tipus de canvi de la data en què es determina el valor raonable.
- Els ingressos i les despeses es converteixen aplicant el tipus de canvi de la data de l'operació.

Les diferències de canvi sorgides en la conversió dels saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera es registren, en general, en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Tanmateix, en el cas de les diferències de canvi que sorgeixen en partides no monetàries valorades pel seu valor raonable l'ajust de les quals a aquest valor raonable s'imputa en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat" del patrimoni net consolidat, es desglossa el component de tipus de canvi de la revaloració de l'element no monetari.

Els saldos dels estats financers de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro es converteixen a euros de la manera següent:

- Els actius i passius es converteixen aplicant els tipus de canvi de tancament de l'exercici.
- Els ingressos i les despeses, aplicant el tipus de canvi mitjà ponderat pel volum d'operacions de la societat convertida.
- El patrimoni net, a tipus de canvi històrics.

Les diferències de canvi sorgides en la conversió dels estats financers de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro es registren en l'epígraf "Un altre resultat global acumulat" del patrimoni net consolidat.

Els tipus de canvi aplicats en la conversió dels saldos en moneda estrangera a euros són els que publica el Banc Central Europeu (BCE) el 31 de desembre de cada exercici.

1.3.19 Reconeixement d'Ingressos i despeses

Ingressos i despeses per interessos i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilats a aquests es registren comptablement, amb caràcter general, en funció del seu període de meritació i aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu, en els epígrafs "Ingressos per interessos" i "Despeses per interessos" del compte de pèrdues i guanys consolidat, segons que correspongui. Els dividendes percebuts d'altres entitats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls.

Comissions, honoraris i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions i honoraris assimilats es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en general, d'acord amb els criteris següents:

- Els vinculats a actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es registren en el moment de desemborsar-los.
- Els que corresponen a transaccions o serveis que es fan durant un període de temps es registren durant aquest període.
- Els que corresponen a una transacció o un servei que s'executa en un acte singular es registren quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions financeres, que formen part integrant del rendiment o el cost efectiu de les operacions financeres, es periodifiquen, netes de costos directes relacionats, i es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la seva vida mitjana esperada.

Els patrimonis gestionats pel grup que són propietat de tercers no s'inclouen en el balanç. Les comissions generades per aquesta activitat es registren en l'epígraf "Ingressos per comissions" del compte de pèrdues i guanyos consolidat.

Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement quan es produeix el lliurament del bé o la prestació del servei no financer. Per determinar-ne l'import i el moment del reconeixement se segueix un model de cinc passos: identificació del contracte amb el client, identificació de les obligacions separades del contracte, determinació del preu de la transacció, distribució del preu de la transacció entre les obligacions identificades i, finalment, registre de l'ingrés a mesura que se satisfan les obligacions.

Cobraments i pagaments diferits en el temps

Els cobraments i pagaments diferits en el temps es registren comptablement per l'import resultant d'actualitzar financerament els fluxos d'efectiu previstos a taxes de mercat.

Gravàmens

Per als gravàmens i les obligacions d'impostos l'import i data de pagament dels quals són certs, l'obligació es reconeix quan es produeix l'esdeveniment que causa el pagament d'aquest en els termes assenyalats per la legislació. Per tant, la partida que s'ha de pagar es reconeixerà quan hi hagi una obligació present de pagar el gravamen.

Fons de Garantia de Dipòsits

El banc està integrat en el Fons de Garantia de Dipòsits. En l'exercici 2023, la Comissió Gestora del Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit, d'acord amb el que estableixen el Reial decret llei 16/2011 i el Reial decret 2606/1996, ha fixat l'aportació que cal fer per al conjunt de les entitats adherides al compartiment de garantia de dipòsits en un 1,75 per mil de l'import dels dipòsits garantits el 31 de desembre de 2022. El càlcul de l'aportació de cada entitat es fa en funció de l'import dels dipòsits garantits i del perfil de risc. Així mateix, l'aportació al compartiment de garantia de valors s'ha fixat en un 2 per mil del 5% de l'import dels valors garantits el 31 de desembre de 2023 (vegeu la nota 32).

Per la seva banda, algunes de les entitats consolidades estan integrades en sistemes anàlegs al Fons de Garantia de Dipòsits i fan contribucions a aquests d'acord amb les seves regulacions nacionals (vegeu la nota 32). Les més rellevants s'indiquen a continuació:

- TSB Bank plc fa aportacions al Financial Services Compensation Scheme.
- Banco Sabadell, S.A., Institución de Banca Múltiple, fa aportacions al Fons de Garantia de Dipòsits establert per l'Institut per a la Protecció de l'Estalvi Bancari.

Fons Únic de Resolució

La Llei 11/2015, de 18 de juny, juntament amb el seu desenvolupament reglamentari a través del Reial decret 1012/2015, va suposar la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 2014/59/UE, per la qual es va establir un nou marc per a la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, que és, al seu torn, una de les normes que han contribuït a la constitució del Mecanisme Únic de Resolució, creat mitjançant el Reglament (UE) 806/2014, pel qual s'estableixen normes i procediments uniformes per a la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió en el marc d'un Mecanisme Únic de Resolució i un Fons Únic de Resolució en l'àmbit europeu.

En el context del desenvolupament d'aquesta normativa, l'1 de gener de 2016 va entrar en vigor el Fons Únic de Resolució, que s'estableix com un instrument de finançament amb què podrà comptar la Junta Única de Resolució, que és l'autoritat europea que pren les decisions en matèria de resolució, per emprendre eficaçment les mesures de resolució que s'adoptin. El Fons Únic de Resolució es nodreix de les aportacions que fan les entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió subjectes a aquest.

El càlcul de la contribució de cada entitat al Fons Únic de Resolució, regulat pel Reglament delegat (UE) 2015/63, parteix de la proporció que cadascuna d'aquestes representa sobre el total agregat dels passius totals de les entitats adherides un cop deduïts els seus recursos propis i l'import garantit dels dipòsits que, posteriorment, s'ajusta al perfil de risc de l'entitat (vegeu la nota 32).

Gravamen temporal d'entitats de crèdit i establiments financers de crèdit

En data 28 de desembre del 2022, es va publicar la Llei 38/2022, del 27 de desembre, que, entre altres aspectes, estableix un gravamen temporal per a les entitats de crèdit i els establiments financers de crèdit. Aquest gravamen ha de ser satisfet durant els exercicis 2023 i 2024 per les entitats de crèdit o establiments financers de crèdit que operin a Espanya i tinguin una suma dels ingressos per interessos i comissions corresponents a l'exercici 2019 igual o superior a 800 milions d'euros. L'import de la prestació s'ha fixat en el 4,8% de la suma del marge d'interessos i les comissions netes derivats de l'activitat que desenvolupin a Espanya que figurin en el compte de pèrdues i guanys corresponent a l'any natural anterior al de naixement de l'obligació de pagament. L'obligació de pagament sorgeix cada 1 de gener i s'ha de satisfer durant els primers 20 dies naturals del mes de setembre de l'exercici, sense perjudici del pagament anticipat del 50% de l'import de la prestació, que s'ha d'efectuar durant els primers 20 dies naturals del mes de febrer següent al naixement de l'obligació de pagament de la prestació (vegeu la nota 32).

La disposició addicional cinquena del Reial decret llei 8/2023, de 27 de desembre, prorroga un any, fins al 2025, el pagament del gravamen temporal.

1.3.20 Impost sobre els guanys

L'Impost sobre Societats aplicable a les societats espanyoles del Grup Banc Sabadell i els impostos de naturalesa similar aplicables a les entitats participades estrangeres es consideren una despesa i es registren en l'epígraf "Despeses o (-) ingressos per impostos sobre els resultats de les activitats continuades" del compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte quan són conseqüència d'una transacció registrada directament en el patrimoni net consolidat; en aquest cas es registren directament en aquest.

La despesa total per l'impost sobre societats equival a la suma de l'impost corrent que resulta de l'aplicació del gravamen corresponent a la base imposable de l'exercici (després d'aplicar deduccions i bonificacions fiscalment admissibles) i de la variació dels actius i passius per impostos diferits que s'hagin reconegut en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

La base imposable de l'exercici pot diferir del resultat de l'exercici presentat en el compte de pèrdues i guanys, ja que exclou les partides d'ingressos o despeses que són gravables o deduïbles en altres exercicis i les partides que no ho són mai.

Els actius i passius per impostos diferits corresponen als impostos que es preveuen pagadors o recuperables, ocasionats per les diferències entre els imports comptables dels actius i passius en els estats financers i les seves bases fiscals corresponents ("valor fiscal"), així com les bases imposables negatives i els crèdits per deduccions fiscals no aplicades susceptibles de compensació en el futur. Es quantifiquen aplicant a la diferència temporal o al crèdit que correspongui el tipus de gravamen a què s'espera recuperar o liquidar (vegeu la nota 39).

Un actiu per impost diferit, com ara un impost anticipat, un crèdit per deduccions i bonificacions i un crèdit per bases imposables negatives, es reconeix sempre que sigui probable que el grup obtingui en el futur prou guanys fiscals contra els quals el pugui fer efectiu, i no procedeixi del reconeixement inicial (excepte en una combinació de negocis) d'altres actius i passius en una operació que no afecti ni el resultat fiscal ni el resultat comptable.

Així mateix, es reconeixen els actius per impostos diferits ocasionats per diferències temporàries deduïbles procedents d'inversions en dependents, sucursals i associades, o de participacions en negocis conjunts només en la mesura en què s'espera que la diferència reverteixi per causa de l'extinció de la societat participada.

Els passius per impostos diferits ocasionats per diferències temporàries associades a inversions en entitats dependents i associades es reconeixen comptablement, excepte si el grup és capaç de controlar el moment de reversió de la diferència temporal i, a més a més, és probable que aquesta no es reverteixi en el futur.

Els "Actius per impostos" i els "Passius per impostos" del balanç consolidat inclouen l'import de tots els actius/passius de naturalesa fiscal, diferenciats entre: corrents (imports a recuperar/pagar en els pròxims 12 mesos com ara la liquidació a la Hisenda Pública de l'impost sobre societats) i diferits (impostos a recuperar/pagar en exercicis futurs).

Les despeses o els ingressos registrats directament en el patrimoni net consolidat que no tinguin efecte en el resultat fiscal o a la inversa es comptabilitzen com a diferències temporàries.

En cada tancament comptable es revisen els impostos diferits registrats, tant actius com passius, per tal de comprovar que es mantenen vigents i que hi ha prou evidència sobre la probabilitat de generar en el futur guanys fiscals que permetin fer-los efectius, en el cas dels actius, efectuant les correccions oportunes si cal.

Per dur a terme l'anàlisi descrita abans, es tenen en compte les variables següents:

- Projeccions de resultats de cada entitat o grup fiscal, basades en els pressupostos financers aprovats pels administradors del grup per a un període de cinc anys, aplicant posteriorment taxes de creixement constants similars a les taxes de creixement mitjà a llarg termini del sector en què operen les diferents societats del grup.
- Estimació de la reversió de les diferències temporàries en funció de la seva naturalesa.
- El termini o límit que estableix la legislació vigent a cada país, per a la reversió dels diferents actius per impostos.

1.3.21 Estat d'Ingressos i despeses reconeguts consolidat

En aquest estat es presenten els ingressos i despeses reconeguts com a conseqüència de l'activitat del grup durant l'exercici, distingint els registrats com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidat i els altres ingressos i despeses reconeguts directament en el patrimoni net consolidat.

1.3.22 Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat

En aquest estat es presenten tots els moviments que hi ha hagut en el patrimoni net del grup, incloent-hi els que tenen l'origen en canvis comptables i en correccions d'errors. En l'estat es presenta una conciliació del valor comptable a l'inici i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net consolidat, agrupant els moviments en funció de la seva naturalesa en les partides següents:

- Ajustaments per canvis en criteris comptables i correccions d'errors: inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers, distingint els que tenen origen en canvis en els criteris comptables dels que corresponen a correcció d'errors.
- Total d'ingressos i despeses reconeguts: recull, de manera agregada, el total de les partides registrades en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat, indicat anteriorment.
- Altres variacions en el patrimoni net consolidat: recull la resta de les partides registrades en el patrimoni net consolidat, com ara augments o disminucions del capital, distribució de dividends, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital propis, transferències entre partides del patrimoni net i qualsevol altre augment o disminució del patrimoni net consolidat.

1.3.23 Estats de fluxos d'efectiu consolidats

En l'elaboració dels estats de fluxos d'efectiu consolidats s'ha fet servir el mètode indirecte, de manera que, partint del resultat del grup, es tenen en compte les transaccions no monetàries i tot tipus de partides de pagament diferit i meritacions que han estat o seran la causa de cobraments i pagaments d'explotació, així com dels ingressos i despeses associats a fluxos d'efectiu d'activitats classificades com d'inversió o finançament.

Durant l'exercici no s'han produït situacions sobre les quals hagi calgut aplicar judicis significatius per classificar els fluxos d'efectiu.

No hi ha hagut transaccions significatives que no hagin generat fluxos d'efectiu no reflectits en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat.

1.4 Comparabilitat de la informació

La informació que contenen aquests comptes anuals consolidats corresponent al 2022 es presenta únicament i exclusivament, per a la seva comparació, amb la informació relativa a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2023 i, per tant, no constitueixen els comptes anuals consolidats del grup de l'exercici 2022.

Segons indica l'apartat "Adopció de la NIIF 17 "Contractes d'assegurances"" de la nota 1.2, la informació comparativa presentada en aquests comptes anuals consolidats ha estat reexpressada prenent en consideració l'aplicació de la NIIF 17.

Nota 2 – Grup Banc Sabadell

En l'Annex I s'indiquen les entitats dependents i associades el 31 de desembre de 2023 i de 2022, amb indicació del domicili, l'activitat, el percentatge de participació, les magnituds principals i el mètode de consolidació (mètode d'integració global o mètode de la participació).

En l'Annex II es presenta un detall de les entitats estructurades consolidades (fons de titulització).

A continuació, es descriuen les combinacions de negocis, adquisicions i vendes o liquidacions més representatives d'inversions en el capital d'altres entitats (dependents i/o inversions en associades) que el grup ha realitzat en els exercicis 2023 i 2022. A més, en l'Annex I s'inclou el detall de les altes i baixes del perímetre en cadascun dels exercicis i els resultats obtinguts pel grup en l'alienació de les seves entitats dependents i associades.

Variacions del perímetre de consolidació en l'exercici 2023

Entrades en el perímetre de consolidació:

No s'ha produït cap operació rellevant d'entrada en el perímetre de consolidació durant l'exercici 2023.

Sortides del perímetre de consolidació:

El 22 de desembre del 2022 el Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. i el Consell d'Administració de Bansabadell Financiación, E.F.C., S.A.U. van aprovar i subscriure el projecte comú de fusió entre Banco de Sabadell, S.A. (com a societat absorbent) i Bansabadell Financiación, E.F.C., S.A.U. (com a societat absorbida). Un cop obtingudes les autoritzacions pertinents, el 10 d'octubre de 2023, ha quedat inscrita en el Registre Mercantil d'Alacant l'escriptura de fusió per absorció de Bansabadell Financiación E.F.C., S.A.U. per Banco de Sabadell, S.A. Atès que Bansabadell Financiación E.F.C., S.A.U. era una societat directament i íntegrament participada pel banc (vegeu l'Annex I – Variacions del perímetre en l'exercici 2023), aquesta operació no ha tingut cap impacte significatiu en els estats financers consolidats del grup.

Excepte per la transacció descrita, no hi ha hagut cap operació rellevant de sortida del perímetre de consolidació durant l'exercici 2023.

Variacions del perímetre de consolidació en l'exercici 2022

Entrades en el perímetre de consolidació:

No s'ha produït cap operació rellevant d'entrada en el perímetre de consolidació durant l'exercici 2022.

Sortides del perímetre de consolidació:

No hi va haver cap operació rellevant de sortida del perímetre de consolidació durant l'exercici 2022.

Altres operacions significatives de l'exercici 2023

El 27 de febrer de 2023, Banc Sabadell va signar un acord estratègic per donar servei d'adquirència amb Nexi S.p.A. (a partir d'ara, Nexi), líder europeu en negoci de pagaments, amb una durada de deu anys prorrogables, que suposa l'adquisició per part de Nexi del 80% de Paycomet, S.L.U., filial de pagaments de Banc Sabadell, per 280 milions d'euros. Banc Sabadell hi mantindrà durant almenys tres anys una participació del 20% alhora que alinea interessos amb el seu nou soci industrial. Després d'aquest període, Banc Sabadell disposa d'una opció de venda d'aquest 20%.

L'import total de l'operació s'ha fixat en 350 milions d'euros (280 milions d'euros pel 80% objecte de venda), ampliables en funció de la consecució d'objectius. En la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats aquesta operació es troba pendent de tancament.

Altres operacions significatives de l'exercici 2022

El grup no va dur a terme altres operacions significatives dignes de menció en l'exercici 2022. Tot i això, el 22 de setembre de 2022, el banc va comunicar que es trobava en el procés d'anàlisi d'un possible acord estratègic amb un soci industrial especialista en el negoci d'adquirència que, tal com s'ha indicat prèviament, s'ha signat al febrer de 2023.

Nota 3 – Retribució a l'accionista i resultat per acció

A continuació, s'inclou la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2023 de Banco de Sabadell, S.A. que el Consell d'Administració proposarà a la Junta General d'Accionistes per a la seva aprovació, juntament amb la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2022 de Banco de Sabadell, S.A. aprovada per la Junta General d'Accionistes el 23 de març de 2023.

En milers d'euros

	2023	2022
A dividends	326.413	225.079
A reserves per a inversions a les Canàries	183	279
A reserves voluntàries	761.418	515.193
Resultat de l'exercici de Banco de Sabadell, S.A.	1.088.014	740.551

En la reunió del Consell d'Administració de Banc Sabadell celebrada el dia 25 d'octubre de 2023 es va acordar la distribució d'un dividend en efectiu a compte dels resultats de l'exercici 2023 per un import de 0,03 euros bruts per acció, que es va abonar el 29 de desembre de 2023.

D'acord amb el que indica l'article 277 de la Llei de societats de capital, a continuació es mostra l'estat comptable provisional formulat preceptivament per posar de manifest l'existència de liquiditat i benefici del banc suficient en el moment de l'aprovació d'aquest dividend a compte:

En milers d'euros

Disponible per a repartiment de dividend segons estat provisional al:	30/09/2023
Benefici de Banc Sabadell en la data indicada després de la provisió per a impostos	861.364
Estimació dotació reserva legal	—
Estimació reserva de les Canàries	—
Quantitat màxima possible de distribució	861.364
Dividend a compte proposat	166.797
Saldo líquid a Banco de Sabadell, S.A. disponible (*)	27.263.008

(*) Inclou el saldo de l'epígraf "Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits vista".

Així mateix, en la reunió del 31 gener de 2024, el Consell d'Administració ha acordat proposar a la Junta General Ordinària d'Accionistes la distribució d'un dividend complementari de 0,03 euros bruts per acció a càrrec dels resultats de l'exercici 2023, que s'ha de satisfer en efectiu, previsiblement el mes següent a la celebració de la Junta General Ordinària d'Accionistes.

En aquesta reunió, el Consell d'Administració de Banc Sabadell, després d'haver obtingut l'autorització prèvia de l'autoritat competent, també ha acordat establir, amb càrrec al resultat de l'exercici 2023, un programa de recompra d'accions pròpies per amortitzar-les mitjançant acord de reducció de capital social a proposar a la Junta General Ordinària d'Accionistes, per un import màxim de 340 milions d'euros, els termes dels quals, una vegada siguin fixats pel Consell d'Administració, seran objecte d'un nou anunci abans d'iniciar-ne l'execució.

D'acord amb això, la retribució total a l'accionista, que combina el dividend en efectiu i el programa de recompra d'accions, corresponent a l'exercici 2023 serà, per tant, equivalent a un 50% del benefici atribuïble als propietaris de la dominant en línia amb la política de retribució a l'accionista del banc.

Així mateix, el Consell d'Administració de 25 de gener de 2023 va proposar a la Junta General d'Accionistes la distribució d'un dividend complementari en efectiu brut per acció amb càrrec als resultats de l'exercici 2022 de 0,02 euros per acció, que va ser aprovat per la Junta General d'Accionistes el 23 de març de 2023 i abonat en aquest mes. Prèviament, el Consell d'Administració de Banc Sabadell havia acordat, el dia 26 d'octubre del 2022, la distribució d'un dividend en efectiu a compte dels resultats de l'exercici 2022 per un import de 0,02 euros bruts per acció, que es va abonar el 30 de desembre del 2022. Com a resultat, la retribució per dividend en efectiu va assolir els 0,04 euros per acció a càrrec dels resultats del 2022.

La resta de retribució a l'accionista, fins a 430 milions d'euros equivalents al 50% del benefici atribuïble als propietaris de la dominant de l'exercici 2022, es va aconseguir mitjançant l'establiment d'un programa de recompra d'accions, que es descriu a continuació.

Programa de Recompra d'Accions

El 30 de juny de 2023, una vegada rebuda la preceptiva autorització per part del Banc Central Europeu, Banc Sabadell va comunicar mitjançant informació privilegiada l'establiment i l'execució d'un programa temporal de recompra d'accions pròpies per un import màxim de 204 milions d'euros, amb l'objectiu de reduir el capital social de banc mitjançant l'amortització de les accions pròpies adquirides. El Programa de Recompra es va efectuar de conformitat amb el que preveuen l'article 5 del Reglament (UE) núm. 596/2014 del Parlament Europeu i del Consell de 16 d'abril de 2014 sobre l'abús de mercat i el Reglament Delegat (UE) núm. 2016/1052 de la Comissió, de 8 de març de 2016.

El 13 de novembre de 2023, el banc va comunicar mitjançant una altra informació rellevant la finalització de l'execució del programa de recompra en assolir-se l'import monetari màxim esmentat anteriorment, i es van adquirir 186.743.254 accions pròpies de 0,125 euros de valor nominal cadascuna, representatives, aproximadament, del 3,32% del capital social de Banc Sabadell.

Així mateix, el 30 de novembre de 2023, el Consell d'Administració va acordar executar la reducció de capital social de Banc Sabadell, mitjançant l'amortització de la totalitat de les accions pròpies adquirides en el marc del Programa de Recompra. L'execució de la reducció de capital es va aprovar a l'empara de la delegació de facultats conferida a favor del Consell d'Administració per la Junta General Ordinària d'Accionistes de 23 de març de 2023, per un import de 23.342.906,75 euros. L'escriptura pública de reducció de capital va quedar inscrita en el Registre Mercantil d'Alacant l'11 de desembre de 2023 (vegeu la nota 23).

Resultat per acció

El benefici (o pèrdua) bàsic per acció es calcula dividint el resultat net atribuït al grup, ajustat per la remuneració d'altres instruments de patrimoni, entre el nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació durant l'exercici, excloent-ne, si escau, les accions pròpies adquirides pel grup. El benefici (o pèrdua) diluït per acció es calcula ajustant, al resultat net atribuït al grup i al nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació, els efectes de la conversió estimada de totes les accions ordinàries potencials.

El càlcul del resultat per acció del grup és el següent:

	2023	2022 (*)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant (en milers d'euros)	1.332.181	889.392
Ajust: Remuneració d'altres instruments de patrimoni (en milers d'euros)	(115.391)	(110.375)
Guany o (-) pèrdues després d'impostos procedents d'activitats interrompudes (en milers d'euros)	—	—
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant ajustat (en milers d'euros)	1.216.790	779.017
Nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació (**)	5.401.123.639	5.593.885.977
Conversió assumida de deute convertible i altres instruments de patrimoni	5.401.123.639	5.593.885.977
Nombre mitjà ponderat d'accions ordinàries en circulació ajustat		
Benefici (o pèrdua) per acció (en euros)	0,23	0,14
Benefici (o pèrdua) bàsic per acció considerant l'efecte de les obligacions necessàriament convertibles (en euros)	0,23	0,14
Benefici (o pèrdua) diluït per acció (en euros)	0,23	0,14

(*) Vegeu la nota 1.4.

(**) Nombre mitjà d'accions totals deduint la mitjana de l'autocarera i el nombre d'accions subjectes a un programa de recompra.

El 31 de desembre de 2023 i de 2022, no hi havia altres instruments financers ni compromisos amb empleats basats en accions que tinguin un efecte significatiu sobre el càlcul del benefici (o pèrdua) diluït per acció dels exercicis presentats. Per aquesta raó el benefici (o pèrdua) bàsic i diluït coincideixen.

Les aplicacions dels resultats de les entitats dependents seran aprovades per les Juntes d'Accionistes o Socis respectives.

Nota 4 – Gestió dels riscos

Al llarg del 2023, el Grup Banc Sabadell ha continuat reforçant el seu marc de gestió i control de riscos mitjançant la incorporació de millores d'acord amb les expectatives supervidores i les tendències del mercat.

Tenint en compte que el Grup Banc Sabadell pren riscos en l'exercici de la seva activitat, una bona gestió suposa una part central del negoci. En aquest sentit, el grup té establert un conjunt de principis, plasmats en polítiques i desplegats en procediments, estratègies i processos que persegueixen incrementar la probabilitat d'aconseguir els objectius estratègics de les diverses activitats del grup, i facilitar la gestió en un context d'incertesa. Aquest conjunt s'anomena Marc Global de Riscos.

4.1 Entorn macroeconòmic, polític i regulador

Entorn macroeconòmic

En la gestió del risc, el grup considera l'entorn macroeconòmic. Els aspectes més destacats de l'exercici 2023 es presenten a continuació:

- L'any 2023 va estar marcat, principalment, per les pujades dels tipus d'interès per part dels bancs centrals i el trasllat progressiu dels seus impactes a l'activitat econòmica.
- La inflació va registrar el 2023 un procés gradual de moderació des dels màxims observats el 2022.
- La correcció dels preus energètics i dels béns industrials va estar darrere, en bona mesura, de la moderació de la inflació general. El component subjacent va tenir un comportament més parsimoniós, si bé també va mostrar una evident tendència a la baixa.
- L'evolució econòmica global va mostrar una acusada divergència entre el dinamisme de l'economia nord-americana, que va mostrar una fortalesa més gran del que s'esperava, i les economies de la zona euro i el Regne Unit, endarrerides i pràcticament estancades tot l'any.
- Espanya va continuar destacant en positiu dins la zona euro. L'economia es va veure impulsada principalment per una millora gradual del consum privat i, en menor mesura, per la contribució del sector públic.
- En termes de política econòmica a Espanya va destacar l'aprovació de la segona part de la reforma de les pensions i la pròrroga de la majoria de les mesures per pal·liar els impactes de la crisi energètica.
- La Comissió Europea va aprovar l'addenda del Pla de recuperació d'Espanya, la qual mobilitzarà 94 milers de milions d'euros addicionals vinculats als fons Next Generation EU.
- Les economies emergents es van mostrar resilients al context econòmic global. L'ajust del sector immobiliari a la Xina es va intensificar, tot i que les repercussions es van mantenir acotades.
- A Mèxic, l'economia va mostrar un bon exercici. Així, la inversió va créixer a taxes històriques de dos dígit, en part gràcies al procés de *near-shoring* amb els Estats Units.
- La geopolítica va continuar representant un vector d'incertesa per a l'entorn econòmic. L'esclat d'un nou conflicte entre Israel i Hamàs va revivir la inestabilitat a l'Orient Mitjà, encara que les repercussions econòmiques van ser marginals.
- El sector financer va tenir un episodi puntual d'inestabilitat, relacionat amb la fallida dels bancs regionals nord-americans Silicon Valley Bank (SVB) i Signature Bank i l'adquisició de Credit Suisse per part d'UBS. Les autoritats van aconseguir frenar el contagi financer i, finalment, les conseqüències econòmiques van ser limitades.
- Els bancs centrals desenvolupats van continuar el 2023 amb el cicle de pujades de tipus d'interès, encara que a un ritme una mica menys intens que el 2022. Al tram final d'any, van senyalitzar que el cicle de pujades havia arribat al final.
- El Banc Central Europeu (BCE) va dur a terme un tensionament de la seva política monetària sense precedents i va acabar situant el tipus de dipòsit en el 4,00%, màxim històric. Així mateix, el balanç va continuar retrocedint, a causa del venciment de les TLTROs III i de la reducció de les tinences d'actius financers.

- La Reserva Federal (Fed) va prosseguir amb el cicle de pujades, fins a un rang del tipus d'interès oficial del 5,25%-5,50%. Pel que fa al balanç, el procés de reducció va continuar només interromput temporalment per respondre a l'episodi d'inestabilitat causat per la fallida de SVB.
- El Banc d'Anglaterra (BoE) va portar el tipus rector fins al 5,25% i va continuar amb el programa de reducció del balanç.
- Els mercats financers van presentar un millor comportament el 2023 en comparació amb l'any anterior, quan gran part dels actius financers van registrar pèrdues importants.
- Les rendibilitats del deute públic a llarg termini van continuar mostrant una tendència a l'alça durant bona part de l'any. Aquestes es van veure pressionades pel tensionament de la política monetària, la resiliència de l'economia dels Estats Units i les preocupacions al voltant de les elevades necessitats de finançament dels sobirans. Durant els dos últims mesos de l'any, algunes sorpreses a la baixa en dades de preus i el gir en la política de comunicació dels bancs centrals (especialment de la Fed) van suposar un tomb en les rendibilitats, que van revertir totalment el moviment alcista.
- Les primes de risc sobiranes perifèriques es van situar en uns nivells inferiors als del tancament del 2022. En el cas d'Espanya, es va mantenir estable i en nivells reduïts.
- El dòlar va registrar diversos vaivens en l'encreuament amb l'euro i va acabar l'any en nivells una mica més depreciats respecte al tancament del 2022 (1,10 USD/EUR).
- Als mercats financers dels països emergents, les primes de risc sobiranes es van comprimir lleugerament al llarg de l'any. Pel que fa als tipus de canvi, els elevats tipus d'interès oficials van continuar sent un suport per a les divises emergents i el peso mexicà va destacar especialment en positiu.
- El sector bancari va mostrar en general uns nivells adequats de capital, amb una ràtio CET1 que, segons les autoritats, es mantindria per sobre dels mínims requerits reguladorament fins i tot en un escenari advers. A més, la rendibilitat va augmentar gràcies a la favorable evolució del marge net d'interessos.
- Les autoritats financeres van continuar qualificant d'elevats els riscos associats a l'estabilitat financera global. Els principals focus d'atenció es van centrar en el sector immobiliari comercial, els riscos relacionats amb el sector financer no bancari i la situació de les empreses, sobretot les més palanquejades, en un entorn de més costos de finançament.

Entorn polític i regulador

Impactes derivats de la guerra a Ucraïna

La guerra entre Rússia i Ucraïna, que va esclatar a finals de febrer del 2022 i continua avui dia, ha provocat que, per mitigar els impactes del conflicte, els governs emprenguin plans i mesures de suport públic als sectors afectats.

El 23 de març del 2022 la Comissió Europea va aprovar un marc temporal relatiu a les mesures d'ajuda estatal destinades a donar suport a l'economia després de l'agressió contra Ucraïna per part de Rússia. Aquest marc va ser implementat a Espanya a través del Reial decret llei 6/2022. Els acords del Consell de Ministres del 10 de maig del 2022 i el 27 de desembre del 2022 van alliberar els dos primers trams de la línia d'aval per un import total de 5.500 milions d'euros. El passat 12 de desembre de 2023 es va publicar al BoE l'Acord del Consell de Ministres del 5 de desembre de 2023, pel qual s'estableixen els termes i les condicions del tercer tram de 4.500 milions d'euros de la línia d'aval a finançament concedit a empreses i autònoms. Entre altres modificacions, es va decidir augmentar els llindars dels préstecs avalats de 2 milions a 2,25 milions d'euros i ampliar el termini de sol·licitud de la línia d'aval corresponent fins a l'1 de juny de 2024. L'import del tercer tram esmentat es va rebaixar a 3.500 milions d'euros a través de l'Acord del Consell de Ministres del 27 de desembre de 2023, pel qual es modifica l'Acord del Consell de Ministres del 5 de desembre de 2023. Les modificacions esmentades s'han de notificar a la Comissió Europea per a la seva autorització, i per a la seva aplicació han de comptar amb l'autorització expressa de la Comissió Europea.

A més, el Consell de Ministres va adoptar el 27 de desembre de 2023 el Reial decret llei 8/2023, que prorroga determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials derivades del conflicte a Ucraïna.

El Grup Banc Sabadell té un risc limitat de crèdit, tant amb particulars com amb empreses, així com pel que fa a risc de contrapart amb institucions financeres de Rússia i Ucraïna. Concretament, les exposicions més rellevants es corresponen amb préstecs hipotecaris amb clients de nacionalitat russa, ucraïnesa o bielorrussa, i residència fora del territori espanyol, que suposen 233 i 293 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament. Els béns immobles que garanteixen aquestes exposicions estan situats a Espanya i tenen un *loan-to-value* mitjà del 37,7% i del 39% el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament. Així mateix, són operacions amb més de 7 anys d'antiguitat mitjana.

Impactes derivats de l'increment dels tipus d'interès i la inflació

Mesures per alleujar la càrrega hipotecària i reforç de la inclusió financera

El Govern va adoptar el 22 de novembre del 2022 un paquet de mesures per alleujar la càrrega hipotecària. El paquet se centra en tres aspectes principals.

Primer, es va modificar el Codi de Bones Pràctiques del 2012 per brindar un alleugeriment més gran a les llars vulnerables. Això inclou una reducció en el tipus d'interès durant el període de carència de 5 anys (fins a Euribor - 0,10% en lloc d'Euribor +0,25%), la possibilitat de fer una segona reestructuració del deute i ampliar-ne dos anys el termini per sol·licitar la dació en pagament de l'habitatge. A més, es va ampliar l'abast del Codi de Bones Pràctiques perquè les llars que no compleixen el requisit d'increment de l'esforç hipotecari del 50% puguin accedir a determinades mesures proposades.

En segon lloc, es va establir un nou Codi de Bones Pràctiques de caràcter temporal (2 anys) per ajudar les famílies de classe mitjana a alleujar la càrrega financera de les hipoteques subscrites fins al 31 de desembre del 2022. Això s'aconsegueix mitjançant la congelació de la quota i l'extensió de fins a 7 anys del termini d'amortització del crèdit.

En tercer lloc, es va decidir reduir les despeses i les comissions per facilitar el canvi d'hipoteques de tipus variable a tipus fix, i eliminar les comissions per amortització anticipada i canvi d'hipoteca de tipus variable a fix durant tot l'any 2023.

Ambdós Codis de Bones Pràctiques són d'adhesió voluntària per part de les entitats financeres, però, un cop subscrits, es tornen de compliment obligat. Banc Sabadell es va adherir al nou Codi de Bones Pràctiques el 16 de desembre del 2022.

Com s'ha esmentat abans, el Consell de Ministres va adoptar el 27 de desembre de 2023 el Reial decret llei 8/2023, de pròrroga de determinades mesures anticrisi, amb què s'amplia la durada del gruix de les mesures adoptades el 2022 i el 2023. Entre aquestes mesures també destaca una sèrie de mesures destinades a alleujar la càrrega hipotecària. S'ha ampliat el llindar de renda per poder accedir al Codi de Bones Pràctiques per a deutors en risc de vulnerabilitat. Aquest llindar augmenta de 3,5 a 4,5 vegades l'IPREM, fet que suposa que hi podran accedir llars amb una renda anual de fins a, aproximadament, 37.800 euros. Així mateix, el 2024 s'amplia la suspensió de totes les comissions d'amortització anticipada de crèdits hipotecaris a tipus variable i la conversió a tipus fix i s'amplia la gratuïtat a les conversions de tipus variable a mixt. Un cop finalitzi aquesta mesura, s'estendrà el sostre permanent del 0,05% que limita les comissions aplicables a canvis d'hipoteques de tipus variable a fix, de manera que incloguin també els canvis a hipoteques a tipus mixt.

A més, en aquest Reial decret llei 8/2023, s'aproven diverses mesures per reforçar la inclusió financera de la gent gran o amb discapacitat, als quals s'eliminen les comissions per retirada d'efectiu en finestra i s'amplia el marc preventiu per alleugerir els deutors hipotecaris en risc de vulnerabilitat.

Al Regne Unit, TSB, filial de Banc Sabadell, s'ha adherit a la Mortgage Charter que es va obrir a finals de juny del 2023. Aquesta iniciativa té com a objectiu alleujar la càrrega hipotecària dels clients més vulnerables mitjançant una sèrie de compromisos per part del sector bancari. Les mesures clau acordades inclouen brindar suport personalitzat a aquells clients que enfrontin dificultats per pagar la hipoteca, abstenir-se de dur a terme recuperacions d'immobles durant almenys 12 mesos des del primer impagament, oferir l'opció de canviar a una hipoteca de només interessos durant sis mesos, o ampliar temporalment el termini de la hipoteca per reduir els pagaments mensuals.

4.2 Fites principals de l'exercici

4.2.1 Perfil de risc del grup durant l'exercici

El perfil de risc del grup durant l'exercici 2023 presenta les fites següents:

I. Actius problemàtics

- Durant l'exercici 2023, els actius problemàtics mostren una reducció de -223 milions d'euros. La ràtio de morositat durant l'any se situa en 3,52%.

II. Evolució del crèdit

- La inversió creditícia bruta viva tanca l'exercici 2023 amb un saldo de 149.798 milions d'euros, i es redueix així un 4,1% interanual.
- A Espanya, la inversió creditícia bruta viva mostra una caiguda del 4,6% interanual impactada pel volum més baix de la cartera empresarial i hipotecària.
- A TSB, a tipus de canvi constant, la inversió creditícia bruta viva mostra una caiguda del -5,9% interanual per un volum més baix de la cartera hipotecària.
- A Mèxic, a tipus de canvi constant, la inversió creditícia bruta viva mostra un creixement del 7,1% interanual.

III. Concentració

- Des del punt de vista sectorial, cartera de crèdit diversificada i amb una exposició limitada als sectors amb més sensibilitat en l'entorn actual.
- Així mateix, en termes de concentració individual, les mètriques de risc de concentració de les grans exposicions mostren una certa tendència a la baixa i es mantenen en el nivell d'apetència. La qualificació creditícia de les grans exposicions també ha millorat al llarg de l'any.
- Geogràficament, la cartera està posicionada a regions dinàmiques, tant a escala nacional com internacional. L'exposició internacional representa un 37% de la cartera de crèdit.

IV. Forta posició de capital

- Millora de la ràtio CET1 de 64 punts bàsics, que se situa en el 13,2% *fully-loaded* al tancament del 2023 (respecte del 12,55% al tancament del 2022).
- Les ràtios de capital total *fully-loaded* i *phase-in* pugen a 17,76% al tancament de l'exercici 2023, per la qual cosa se situen per sobre dels requeriments per a l'any 2024 amb un MDA *buffer* de 431 punts bàsics. La *leverage ratio fully-loaded* i *phase-in* puja al 5,19%.

V. Sòlida posició de liquiditat

- La *liquidity coverage ratio* se situa en un 228% (respecte del 234% de tancament del 2022), amb una xifra total d'actius líquids de 61.783 milions d'euros.

4.2.2 Enfortiment de l'entorn de gestió i control del risc de crèdit

L'any 2023 ha estat marcat pel seguiment i el control dels efectes derivats de l'entorn inflacionari i del cicle de pujades de tipus d'interès dels bancs centrals a les principals àrees geogràfiques on opera Banc Sabadell.

Per fer-ho, s'ha posat una atenció especial en l'enfortiment de l'esquema de mètriques de RAS, s'han revisat marcs de risc, s'ha avaluat l'exposició al risc de sectors més impactats pel context actual, i s'han gestionat de manera anticipada les contraparts potencialment més afectades.

En el cas de particulars, s'ha continuat monitorant el marc de gestió i control, fent seguiment de les mètriques RAS i de les regles d'admissió i propostes d'ajustos de tipus d'interès, taxes d'esforç i renda disponible per fer front a l'increment de tipus i l'entorn inflacionari anticipant-se els clients de més vulnerabilitat amb la gestió, entre d'altres, dels compromisos del Codi de Bones Pràctiques per a determinats col·lectius de clients en risc de vulnerabilitat.

Comportament de les principals solucions ofertes a Espanya

Pel que fa a les línies ICO-COVID, el 31 de desembre de 2023 l'import dels préstecs i crèdits atorgats és d'aproximadament 4,7 miliards d'euros (7,4 miliards d'euros el 31 de desembre de 2022). En tancar l'any, les mancances que queden per vèncer són molt residuals.

Comportament de les principals solucions ofertes a el Regne Unit

Al Regne Unit, el balanç de préstecs BBLs (Bounce Back Loans), concedits per ajudar les pimes davant la pandèmia de COVID-19 durant el 2020 i el 2021 s'ha anat reduint. A TSB l'exposició a aquests préstecs en tancar l'exercici 2023 és de 266 milions de lliures, que suposa el 57% de la cartera de clients d'empreses (en tancar 2022, l'exposició era de 379 milions de lliures, que suposava un 64% de la cartera de clients d'empreses). En resposta a la crisi més recent del cost de vida, el focus dels reguladors i les entitats financeres al país ha anat més dirigit a establir els canals de comunicació, eines i formació adequats per donar suport i assistir de manera proactiva els seus clients, especialment els que estan en situació de vulnerabilitat. Al juny de 2023, el govern va anunciar una nova eina, Mortgage Charter, per ajudar els prestadors hipotecaris. Aquesta mesura, prevista inicialment per un període de 6 mesos, s'ha prorrogat 18 mesos, i el volum de clients a TSB que s'hi han acollit fins avui és molt reduït.

4.3 Principis generals de gestió de riscos

Marc Global de Riscos

El Marc Global de Riscos té per funció establir els principis bàsics comuns relatius a l'activitat de gestió i control dels riscos del Grup Banc Sabadell, i comprèn, entre d'altres, totes les actuacions associades a la identificació, decisió, mesurament, avaluació, seguiment i control dels diferents riscos a què el grup es troba exposat. Amb el Marc Global de Riscos, el grup pretén:

- Afrontar el risc mitjançant una aproximació estructurada i consistent a tot el grup.
- Fomentar una cultura oberta i transparent quant a gestió i control del risc, i promocionar la involucració de tota l'organització.
- Facilitar el procés de presa de decisions.
- Alinear el risc acceptat amb l'estratègia de riscos i l'apetència pel risc.
- Entendre l'entorn de risc en què s'opera.
- Assegurar, seguint les directrius del Consell d'Administració, que els riscos crítics s'identifiquen, s'entenen, es gestionen i es controlen de manera eficient.

El Marc Global de Riscos del grup està integrat pels elements següents:

- Política del Marc Global de Riscos del grup.
- Política d'Apetència pel Risc (Risk Appetite Framework – RAF) del grup i de les filials.
- Risk Appetite Statement (RAS) del grup i de les filials.
- Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants a què es troben exposats el grup i les filials.

4.3.1. Política del Marc Global de Riscos

Com a part integrant del Marc Global de Riscos, la Política del Marc Global de Riscos estableix les bases comunes sobre l'activitat de gestió i control dels riscos del Grup Banc Sabadell, comprenent, entre d'altres, totes les actuacions associades a la identificació, decisió, mesurament, avaluació, seguiment i control dels diferents riscos a què el grup es troba exposat. Aquestes activitats inclouen les funcions desenvolupades per les diferents àrees i unitats de negoci del grup en la seva totalitat.

En conseqüència, la Política del Marc Global de Riscos desenvolupa un marc general per establir les altres polítiques vinculades amb la gestió i el control de riscos, i determina aspectes troncal/comuns que són aplicables a les diferents polítiques de gestió i control de riscos.

En l'aplicació del Marc Global de Riscos a totes les línies de negoci i entitats del grup, es tenen en compte criteris de proporcionalitat en relació amb la mida, la complexitat de les seves activitats i la materialitat dels riscos assumits.

Principis del Marc Global de Riscos

Perquè la gestió i el control dels riscos siguin efectius, el Marc Global de Riscos del grup ha de complir els principis següents:

- Govern del risc (*Risk Governance*) i implicació del Consell d'Administració mitjançant el model de les tres línies de defensa, entre d'altres.

El govern del risc establert a les diferents polítiques que formen part del Marc Global de Riscos promou una sòlida organització de la gestió i el control d'aquest, categoritzant-lo, definint límits i establint responsabilitats clares a tots els nivells de l'organització mitjançant polítiques, procediments i manuals per a cada risc.

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A., assumeix, entre les seves funcions, la identificació dels riscos principals del grup i la implantació i el seguiment dels sistemes de control intern i d'informació adequats, incloent-hi el qüestionament i el seguiment i de la planificació estratègica del grup i la supervisió de la gestió dels riscos rellevants i de l'alineament d'aquests amb el perfil definit pel grup.

De la mateixa manera, els òrgans equivalents de les diferents filials del grup mantenen aquesta mateixa implicació en la gestió i el control dels riscos a escala local.

El govern del risc del grup organitza l'activitat de gestió i control dels riscos mitjançant el model de les tres línies de defensa, dotant d'independència, autoritat jeràrquica i suficiència de recursos la funció de Control de Riscos. Igualment, al model de govern es vetlla perquè els processos de gestió i control del risc incloguin una visió integral de les seves fases.

- Alineació amb l'estratègia de negoci del grup, especialment mitjançant la implantació de l'apetència pel risc a tota l'organització.

A través del conjunt de polítiques, procediments, manuals i resta de documents que el constitueixen, el Marc Global de Riscos del grup està alineat amb l'estratègia de negoci del grup afegint valor, ja que ha de contribuir a la consecució dels objectius i millorar el rendiment a mitjà termini. Per això, està integrat en els processos clau, com ara la planificació estratègica i financera, la pressupostació, la planificació del capital i la liquiditat i, en general, la gestió del negoci.

- Integració de la cultura de riscos, posant el focus a alinear les remuneracions al perfil de risc.

La cultura i els valors corporatius són un element clau en la mesura que reforcen comportaments ètics i responsables de tots els integrants de l'organització.

En aquest sentit, la cultura de riscos del grup parteix del compliment de les exigències reguladores que li siguin aplicables en tots els àmbits en què desenvolupa la seva activitat, i assegurant el compliment amb les expectatives supervisores i les millors pràctiques en matèria de gestió, seguiment i control dels riscos.

En aquest sentit, el grup estableix com una de les seves prioritats el manteniment d'una cultura de riscos sòlida en els termes expressats, entenent que això afavoreix una assumpció adequada de riscos, facilita la identificació i gestió dels riscos emergents i afavoreix que els empleats portin a terme les seves activitats i desenvolupin el negoci d'una manera legal i ètica.

- Visió holística del risc, que es tradueix en la definició de la taxonomia de riscos de primer i segon nivell per la seva naturalesa.

El Marc Global de Riscos, a través del conjunt de documents que el formen, té en compte una visió holística del risc: inclou tots els riscos, amb especial atenció a la correlació entre ells (inter-riscos) i dins un mateix risc (intra-risc), així com els efectes de la concentració.

- Alineació amb els interessos dels grups d'interès.

El grup difon informació rellevant al públic de manera periòdica per tal que els participants en el mercat puguin mantenir una opinió informada sobre la idoneïtat del marc de gestió i control d'aquests riscos, a fi de garantir la transparència en la seva gestió d'aquests.

Així mateix, la gestió i el control dels riscos vetlla en tot moment per la protecció dels interessos del grup i dels seus accionistes.

4.3.2 Política d'apetència pel risc (Risk Appetite Framework – RAF)

L'apetència pel risc és un element clau a l'hora de determinar l'estratègia de riscos, atès que delimita el camp d'actuació. El grup compta amb una Política d'Apetència pel Risc (RAF) que recull el marc de govern que regula l'apetència pel risc.

Per tant, el RAF estableix l'estructura i els mecanismes associats al govern, la definició, la comunicació, la gestió, el mesurament, el seguiment i el control de l'apetència pel risc del grup establerta pel Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A.

La implementació efectiva del RAF requereix una combinació adequada de polítiques, processos, controls, sistemes i procediments que permetin assolir un conjunt d'objectius definits, fent-ho, a més, de manera eficaç i continuada.

El RAF abasta la totalitat de les línies de negoci i unitats d'aquest, tenint en compte el principi de proporcionalitat, i ha de permetre una presa de decisions adequadament informada, que tingui en compte els riscos rellevants a què s'exposa, incloent-hi tant els de tipus financer com els de naturalesa no financera.

El RAF s'alinea amb l'estratègia del grup i amb els processos de planificació estratègica i de pressupostació, d'autoavaluació del capital i la liquiditat, del Recovery Plan i del marc de remuneracions, entre d'altres, i té en compte els riscos materials a què es troba exposat el grup, així com el seu impacte en els grups d'interès, com ara accionistes, clients, inversors, empleats i societat en general.

4.3.3 Risk Appetite Statement (RAS)

El RAS, que constitueix un element clau a l'hora de determinar les estratègies de risc de l'entitat, estableix expressions qualitatives o límits quantitatius als diferents riscos que l'entitat està disposada a assumir o vol evitar per assolir els seus objectius de negoci. En aquest sentit, i depenent de la naturalesa de cadascun dels riscos, el RAS inclou tant aspectes qualitatius com mètriques quantitatives, que s'expressen en termes de capital, qualitat de l'actiu, liquiditat, rendibilitat o qualsevol altra magnitud que es consideri rellevant. Per tant, el RAS és un element clau a l'hora de determinar l'estratègia de riscos, atès que determina el camp d'actuació.

Aspectes qualitatius del RAS

El RAS del grup incorpora la definició d'un conjunt d'aspectes qualitatius, que fonamentalment permeten la definició del posicionament del grup davant determinats riscos quan aquests són de difícil quantificació.

Aquests aspectes qualitatius complementen les mètriques quantitatives, estableixen el to global de l'enfocament de l'assumpció de riscos del grup i articulen les motivacions per assumir o evitar certs tipus de riscos, productes, exposicions geogràfiques o altres.

Aspectes quantitatius del RAS

El conjunt de mètriques quantitatives definides en el RAS té com a finalitat proporcionar elements objectius de comparació de la situació del grup respecte a les metes o els reptes proposats pel que fa a la gestió de riscos. Aquestes mètriques quantitatives segueixen una estructura jeràrquica, d'acord amb el que estableix el RAF, i se'n determinen tres nivells: mètriques *board* (o de primer nivell), mètriques *executive* (o de segon nivell) i mètriques operatives (o de tercer nivell).

Cadascun d'aquests nivells de mètriques compta amb els seus propis mecanismes d'aprovació, seguiment i actuació davant la ruptura de llindars.

Amb l'objectiu de poder detectar de manera gradual possibles situacions de deteriorament en la posició del risc, i així poder-ne fer un millor seguiment i control, el RAS articula un sistema de llindars associat a les mètriques quantitatives. Mitjançant aquests llindars es reflecteixen els nivells de risc desitjables per mètrica, així com els nivells que cal evitar, la superació dels quals pot desencadenar l'activació de plans d'adequació destinats a reconduir la situació.

L'articulació dels diferents llindars té una graduació en funció de la severitat, cosa que permet l'execució d'accions preventives abans d'assolir nivells excessius. La fixació de la totalitat o únicament d'una part dels llindars per a una determinada mètrica depèn de la seva naturalesa i de la seva jerarquia dins de l'estructura de mètriques del RAS.

4.3.4 Polítiques específiques per als diferents riscos rellevants

El conjunt de polítiques de cadascun dels riscos, juntament amb els procediments i manuals operatius i conceptuals que formen part del cos normatiu del grup i de les filials, són eines en què el grup i les filials es basen per desenvolupar aspectes més específics de cadascun dels riscos.

Per a cada risc rellevant del grup, en les polítiques es detallen els principis i paràmetres crítics de gestió, els principals intervinents i les seves funcions (incloent-hi els rols i responsabilitat de les diferents direccions i comitès en matèria de riscos i els seus sistemes de control), els procediments i els mecanismes de seguiment i control.

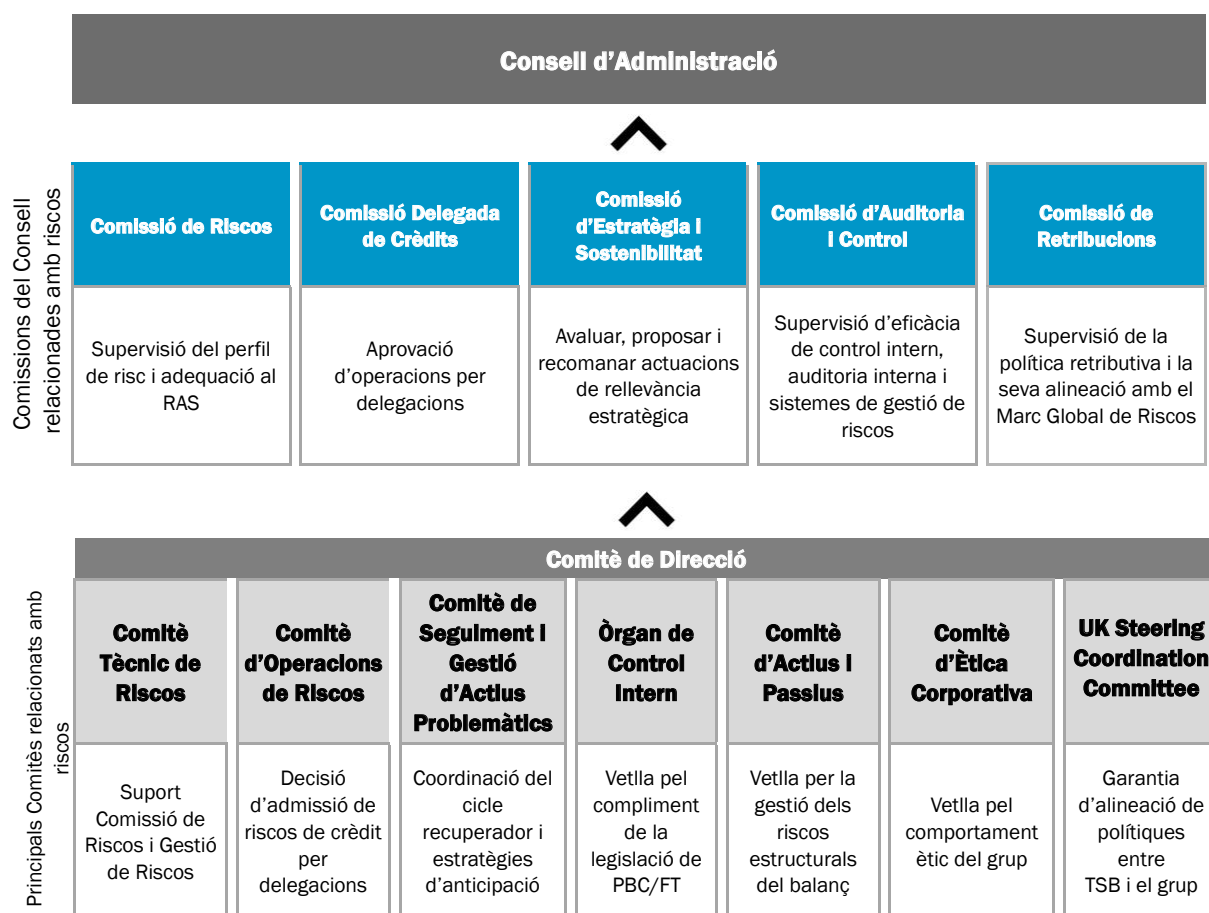
4.3.5 Organització global de la funció de riscos

Estructura de govern

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. és l'òrgan responsable d'establir les directrius generals sobre la distribució organitzativa de les funcions de gestió i control de riscos, a més de determinar-ne les principals línies estratègiques, d'assegurar-ne la consistència amb els objectius estratègics del grup a curt i llarg termini, així com amb el pla de negoci, la planificació de capital i liquiditat, la capacitat de risc i els programes i les polítiques de remuneracions.

El Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. també és responsable de l'aprovació del Marc Global de Riscos del grup.

A més, al si del mateix Consell d'Administració de Banco de Sabadell, S.A. hi ha cinc comissions involucrades en el Marc Global de Riscos del grup i, per tant, en la gestió i el control del risc (Comissió de Riscos, Comissió d'Estratègia i Sostenibilitat, Comissió Delegada de Crèdits, Comissió d'Auditoria i Control i Comissió de Retribucions). Així mateix, diferents Comitès i Direccions tenen una involucració significativa en la funció de riscos.

L'estructura de governança definida pretén assegurar el desenvolupament i la implementació adequats del Marc Global de Riscos i, per tant, de l'activitat de gestió i control dels riscos en el grup, alhora que té com a finalitat facilitar:

- La participació i la involucració en les decisions de riscos, i també en la supervisió i el control dels Òrgans d'Administració i de l'Alta Direcció del grup.
- L'alineació d'objectius a tots els nivells, el seguiment del seu compliment i la implantació de mesures correctives quan calgui.
- L'existència d'un entorn adequat de gestió i control de tots els riscos.

Organització

El grup estableix un model organitzatiu d'assignació i coordinació de les responsabilitats de control de riscos basat en les tres línies de defensa. Aquest model es desenvolupa, per a cadascun dels riscos, en les diferents polítiques que constitueixen el cos normatiu del grup, en què s'estableixen les responsabilitats específiques per a cadascuna de les tres línies de defensa.

Per a cadascuna de les línies de defensa, el conjunt de polítiques de riscos desenvolupa i assigna responsabilitats, segons que correspongui, a les funcions següents (o altres addicionals que s'hagin de considerar):

- Primera línia de defensa: és la responsable de mantenir un control intern suficient i efectiu i d'implementar accions correctives per posar remei a deficiències en els seus processos i controls. Les funcions que s'atribueixen a aquesta línia en el Marc Global de Riscos són:
 - Mantenir els controls interns efectius i executar procediments d'avaluació i control de riscos en el seu dia a dia.
 - Identificar, quantificar, controlar i mitigar els seus riscos, complint amb polítiques i procediments interns establerts i assegurant que les activitats són consistents amb els seus propòsits i objectius.
 - Implantar processos adequats de gestió i mitigació dels riscos materials.
 - Participar en els processos de presa de decisions, identificant, avaluant, controlant i mitigant els riscos inherents a l'execució dels canvis significatius i les transaccions excepcionals.
 - Definir per a cada risc la seva estratègia.
- Segona línia de defensa: en termes generals, la segona línia de defensa ha d'assegurar que la primera línia de defensa està ben dissenyada i compleix amb les funcions assignades i aconsella per a la seva millora contínua. Les funcions essencials que s'atribueixen a aquesta línia són:
 - Proposar el Marc Global de Riscos per a la gestió i el control de riscos.
 - Participar en els processos de presa de decisions que afecten l'execució dels canvis significatius i les transaccions excepcionals.
 - Fer el seguiment de l'estratègia de risc aprovada pel Consell d'Administració mitjançant l'aprovació del RAS.
 - Mantenir actualitzat l'inventari de riscos i justificar els que no hagin estat considerats materials i revisar l'inventari de riscos materials.
 - Establir i mantenir una equivalència entre les taxonomies locals de les filials i la taxonomia del grup.
 - Realitzar anualment un *risk assessment* sobre el perfil de risc del grup.
 - Supervisar les activitats de gestió i control de riscos duts a terme per la primera línia de defensa per garantir que s'ajusten a les polítiques i procediments establerts, tenint en compte les funcions que se li hagin encomanat específicament, així com identificar millores potencials en la gestió del risc.

- La Direcció de Validació opina sobre la idoneïtat de noves propostes, canvis o ajustaments sobre models, eines i processos amb components metodològics rellevants. Així mateix, dissenya i desplega el marc de gestió i control del risc de model, i fa el seguiment del perfil de risc model del grup.
- La Direcció de Compliment Normatiu identifica i avalua periòdicament els riscos de compliment normatiu en les diferents àrees d'activitat.
- Tercera línia de defensa: assisteix el grup en el compliment dels seus objectius, desenvolupant una activitat de verificació i assessorament independent i objectiu. Supervisa periòdicament els processos de govern, les activitats de gestió del risc i de control intern establerts.

4.4 Gestió i seguiment dels principals riscos rellevants

A continuació, es presenten, per als riscos de primer nivell identificats en la taxonomia de riscos del Grup Banc Sabadell, els aspectes més destacables respecte a la seva gestió i actuacions en l'exercici 2023:

4.4.1 Risc estratègic

El risc estratègic s'associa al risc que es produeixin pèrdues o impactes negatius com a conseqüència de la presa de decisions estratègiques o de la seva implementació posterior. També inclou la incapacitat d'adaptar el model de negoci del grup a l'evolució de l'entorn en què opera.

El grup desenvolupa un Pla Estratègic que defineix l'estratègia del banc per a un període determinat. El 2021, Banc Sabadell va definir un nou pla estratègic que estableix les línies mestres d'actuació i transformació de cada negoci els pròxims anys, per afrontar l'oportunitat de consolidar-se com un dels grans bancs nacionals.

Com a part del Pla Estratègic, el grup desenvolupa projeccions financeres a cinc anys, que són el resultat del desenvolupament de l'execució de les línies estratègiques definides al pla. Aquestes projeccions es desenvolupen sota l'escenari econòmic més probable per a les geografies més rellevants (escenari base) i, a més, s'integren en el procés ICAAP com a escenari base. L'escenari econòmic es descriu en termes dels principals factors de risc amb impacte sobre el compte de resultats i balanç del grup. Així mateix, es fa un seguiment periòdic del pla per estudiar quina és l'evolució més recent del grup i de l'entorn, així com dels riscos assumits.

Els exercicis de projecció i el seu seguiment es troben integrats en la gestió, ja que dibuixen les línies mestres de l'estratègia a mitjà i llarg termini del grup. El pla es desenvolupa al nivell d'unitat de negoci sota el qual es gestiona el grup, i els resultats de l'exercici també es valoren en termes de compliment de l'apetència pel risc.

Dins el risc estratègic, s'inclou la gestió i el control de quatre riscos:

- Risc de solvència: és el risc de no disposar del capital suficient, ja sigui en qualitat o en quantitat, necessari per assolir els objectius estratègics i de negoci, suportar les pèrdues operacionals o complir amb els requeriments reguladors i/o les expectatives del mercat en què opera.
- Risc de negoci: possibilitat d'incórrer en pèrdues derivades de fets adversos que afectin negativament la capacitat, la fortalesa i la recurrència del compte de resultats, ja sigui per la seva viabilitat (curt termini) o sostenibilitat (mitjà termini).
- Risc reputacional: és el risc actual o futur que la capacitat competitiva del banc quedi afectada negativament a causa de: i) actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes al grup, a l'alta direcció o als seus òrgans de govern, ii) o pel fet de mantenir relacions de negoci amb contraparts amb reputació inadequada, generant una percepció negativa per part dels seus grups d'interès (reguladors, empleats, clients, accionistes, inversors i societat en general).
- Risc mediambiental: és el risc que es produeixi una pèrdua derivada dels impactes, tant presents com els futurs potencials, dels factors de risc mediambiental en les contrapartides o els actius invertits, així com en els aspectes que afecten les institucions financeres com a persona jurídica. Els factors mediambientals estan relacionats amb la qualitat i el funcionament dels sistemes i els medis naturals, i inclou factors com el canvi climàtic i la degradació mediambiental. Tots poden impactar positivament o negativament en el comportament financer o la solvència d'una entitat, sobirà i individu. Aquests factors es poden materialitzar, principalment, en aspectes físics (afectacions derivades del canvi climàtic i per degradació mediambiental, incloent-hi fenòmens meteorològics extrems més freqüents i canvis graduals en els patrons del clima i en els equilibris dels ecosistemes) i de transició (derivats dels processos d'ajustament cap a una economia sostenible mediambiental, menys emissions, més eficiència energètica i menys consum dels recursos naturals, entre d'altres).

4.4.1.1 Risc de solvència

Banc Sabadell supera els límits de capital que exigeix el Banc Central Europeu (BCE). En conseqüència, el grup no està subjecte a limitacions en les distribucions de dividends, la retribució variable i els pagaments de cupó als titulars dels instruments de capital de nivell 1 adicional.

D'altra banda, pel que fa al requisit d'MREL, Banc Sabadell compleix aquest requeriment, coincideix amb les expectatives supervisores i està en línia amb els plans de finançament.

El detall de les dades de tancament, el 31 de desembre de 2023, de risc de solvència, així com la gestió de capital, es troba reflectit a la nota 5 d'aquests Comptes anuals consolidats.

4.4.1.2 Risc de negoci

L'any 2023 ha estat condicionat per diferents esdeveniments macroeconòmics i geopolítics, entre els quals destaquen:

- Les pujades de tipus d'interès per part dels bancs centrals, les persistents taxes d'inflació altes i el trasllat progressiu dels seus impactes a l'activitat econòmica.
- Diferents episodis puntuals d'incertesa de diferent naturalesa, entre els quals cal destacar (i) la fallida d'alguns bancs regionals nord-americans, (ii) l'absorció de Credit Suisse per part d'UBS derivada dels problemes presentats a l'entitat suïssa i (iii) l'inici d'un nou conflicte bèl·lic a l'Orient Mitjà, entre Israel i Hamàs.

En aquest context, en termes interanuals, Banc Sabadell ha incrementat de manera significativa el seu resultat net. Aquest benefici del grup està impulsat, principalment, pel bon comportament del resultat *core* (marge d'interessos + comissions – costos recurrents), que millora tant per l'increment del marge d'interessos com per l'esforç en la contenció dels costos.

També destaca la millora en la qualitat creditícia del grup, cosa que ha permès una reducció de les dotacions, dels actius problemàtics i situar el cost del risc total per sota dels nivells registrats el 2022.

Tots aquests aspectes han tingut un clar reflex en la millora de la rendibilitat mostrada pel grup amb una millora del ROTE, que ha passat del 8,2% el 31 de desembre de 2022 a l'11,5% el 31 de desembre de 2023.

4.4.1.3 Risc reputacional

En els darrers anys, s'ha desenvolupat més sensibilitat tant per part dels clients afectats com de la societat en conjunt, pel servei ofert per part de les entitats bancàries. Els clients vulnerables han adquirit més visibilitat, així com les necessitats específiques que requereixen. El canvi de model de negoci del grup, fent prevaldre una atenció menys presencial, fa que aquest risc sigui més rellevant en recollir la impressió d'aquests grups d'interès (*stakeholders*) sobre l'acompliment.

El Grup Banc Sabadell basa el seu model de negoci en valors corporatius com l'ètica, la professionalitat, el rigor, la transparència, la qualitat i, en general, en relacions comercials a llarg termini que aportin beneficis tant per al grup com per a les contraparts.

El grup articula una rigorosa gestió del risc reputacional que identifiqui, com més aviat millor, qualsevol amenaça potencial o real d'aquest tipus i garanteix el tractament adequat amb la màxima celeritat i anticipació possibles, ja que la seva materialització podria posar en risc la consecució de la pròpia visió amb què el grup orienta el seu futur i amb la qual es vol projectar al mercat amb una personalitat pròpia i reconscible.

El grup fa un seguiment d'aquest risc a través de la Comissió de Riscos, que inclou un quadre de comandament amb indicadors associats als principals grups d'interès. Dins dels aspectes qualitatius del RAS s'inclouen els aspectes següents:

- Mínima apetència davant d'amenaques a la reputació del grup.
- Especial consideració de restriccions a operacions amb els acreditats de partits polítics i mitjans de comunicació.
- El grup no inverteix ni finança empreses vinculades amb el desenvolupament, fabricació, distribució, emmagatzematge, transferència o comercialització d'armes controvertides, segons queden determinades en les diferents convencions vigents de les Nacions Unides.

- Els productes i serveis que s'ofereixen als clients han de ser coneguts per totes les parts implicades, que són degudament capacitades per fer-ho, i s'han d'oferir als clients de manera adequada a les seves necessitats, vetllant pels seus interessos.

4.4.1.4 Risc mediambiental

L'Acord de París del 2015, la gran fita de concertació internacional contra el canvi climàtic, insta a reduir les emissions de gasos amb efecte hivernacle (GEH) per limitar l'escalfament global "molt per sota" de 2 °C el 2100 i buscar que no superi els 1,5 °C en relació amb les temperatures mitjanes preindustrials (1850-1900).

La Unió Europea va incorporar l'Acord i, en coherència amb les seves metes, ha impulsat múltiples mesures reguladores i no reguladores per assolir una economia netament descarbonitzada a mitjans de segle. Això s'ha orientat, des del punt de vista financer, a través del Pla d'acció de finances sostenibles (PAFS) del 2018, un full de ruta reformulat i actualitzat el 2021 a l'Estratègia renovada de finances sostenibles (ERFS), estratègies que s'han desenvolupat mitjançant un "tsunami" regulador i supervisor dirigit a complir els objectius compromesos.

En aquest context, el compromís amb la sostenibilitat del Grup Banc Sabadell s'ha incorporat de manera transversal en la seva estratègia i model de negoci, governança interna o identificació, gestió i control de riscos, per tal d'orientar la seva activitat i processos en la direcció de contribuir a una economia més sostenible i resilient. L'objectiu és acompanyar els clients del grup en la seva transformació a través de dues vies: d'una banda, facilitant-los el finançament adequat i necessari que els calgui, i, d'altra banda, oferint-los productes d'estalvi i inversió dinamitzadors per assolir un món neutre en emissions i resistent a la variabilitat del clima i la degradació dels ecosistemes naturals. Així mateix, el compromís afecta el grup com a entitat diferenciada dels seus clients, de manera que l'entitat també s'encamina a la reducció de consums propis i d'emissions, a fi d'assegurar la seva contribució a l'objectiu col·lectiu de la sostenibilitat.

Com a part d'aquest propòsit corporatiu, el Grup Banc Sabadell ha continuat implementant al llarg del 2023 el Pla de finances sostenibles, que inclou un conjunt d'iniciatives que se sumen a la trajectòria de projectes enfocats cap a una economia més sostenible, que es detalla a continuació.

Així mateix, i per alinear-se amb el nostre compromís d'assolir un futur sostenible, el Grup Banc Sabadell forma part des del 2021 de la Net-Zero Banking Alliance (NZBA), aliança internacional pel clima de les entitats bancàries més rellevants, i que té com a objectiu principal alinear les carteres de crèdit i d'inversió amb uns escenaris de zero emissions netes el 2050 com a molt tard, d'acord amb els objectius més ambiciosos de l'Acord de París (1,5 °C). L'entitat ja ha perfilat sendes per a quatre sectors d'"alt risc": petroli i gas, energia, ciment i carbó.

El Grup Banc Sabadell també va adquirir el compromís des del 2020 de seguir les recomanacions de divulgació d'informació financera relacionada amb els riscos climàtics establertes per la Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD).

El Pla de Finances Sostenibles del Grup Banc Sabadell

Des del 2020, el Grup Banc Sabadell desenvolupa un Pla de Finances Sostenibles amb afectació transversal i que inclou un conjunt d'iniciatives addicionals que permeten incorporar, desenvolupar, aplicar i complir no tan sols els seus compromisos en matèria de sostenibilitat, sinó també els requeriments reguladors i supervisors als quals està subjecte.

Dins de les iniciatives desenvolupades, destaca l'aprovació per part del Consell d'Administració de la Política de Sostenibilitat el 2020 (defineix la visió, la governança i les responsabilitats de les tres línies de defensa amb relació a la sostenibilitat) i de la Política de Riscos Mediambientals des del juliol del 2021 (defineix els paràmetres crítics de gestió per integrar progressivament i proporcionalment aquests riscos a les unitats de gestió i control de risc i de negoci), que es van actualitzant periòdicament.

El 2022 es va revisar la Política de Riscos Climàtics i se'n va ampliar l'abast i el contingut a fi d'incloure els riscos associats a la degradació del medi ambient (contaminació de l'aire, contaminació de l'aigua, escassetat d'aigua, contaminació del sòl, pèrdua de biodiversitat, desforestació, etc.). Per això, la Política de Riscos Climàtics es va anomenar Política de Riscos Mediambientals.

Durant aquest any s'han seguit definint i desenvolupant indicadors de risc mediambiental que gradualment s'estan convertint en mètriques que s'inclouen en el marc d'apetència pel risc per poder gestionar i monitorar aquests riscos.

La gestió del risc mediambiental

L'entitat ha continuat prestant una atenció creixent als riscos mediambientals per integrar-los en la gestió i l'operativa diària amb els seus clients. El risc mediambiental s'ha d'entendre com el risc de produir-se una pèrdua derivada dels impactes, tant presents com els futurs potencials, dels factors de risc mediambiental (associats al canvi climàtic i a la degradació del medi ambient) en les contrapartides o els actius invertits, així com en els aspectes que afecten les institucions financeres com a persones jurídiques.

Els factors mediambientals poden generar impactes negatius (a més d'oportunitats) a través de diferents factors de risc que es poden categoritzar com a riscos físics i riscos de transició:

- Els riscos físics són els riscos que es produeixen pels efectes físics del canvi climàtic (conseqüència d'esdeveniments climàtics i geològics adversos o de canvis en els patrons climàtics) i per la degradació mediambiental (conseqüència de canvis i afectacions greus en l'equilibri dels ecosistemes) i que és habitual classificar-los com a riscos aguts i riscos crònics.
- Els riscos de transició són els que es produeixen per la incertesa relacionada amb el calendari i la velocitat del procés d'ajust cap a una economia mediambientalment sostenible i resilient. Aquest procés es pot veure afectat per quatre riscos, segons la tipologia del TCFD: legal i regulador, tecnològic, de mercat i reputacional.

En aquest context i d'acord amb el Pla de Finances Sostenibles de l'EBA per al 2020-2025 i pel qual es preveu incloure els factors i riscos ESG en el marc regulador a la UE (Pilars I, II i III del marc prudencial de Basilea per a les entitats de crèdit), el Grup Banc Sabadell està adaptant i alineant el seu govern corporatiu intern, l'estratègia, l'estructura i els processos de gestió i control de riscos i la seva divulgació al mercat per donar compliment als requeriments reguladors i supervisors vigents.

Aquest procés de canvi es fonamenta en l'avaluació de la materialitat dels impactes del risc mediambiental (la E d'ESG) i l'anàlisi dels canals de transmissió a través dels quals es poden materialitzar. En última instància, el risc mediambiental acaba afectant l'entitat com un factor de risc addicional als riscos bancaris tradicionals (per exemple, crèdit, mercat, liquiditat, operacional), per la qual cosa resulta important poder-ne mesurar l'impacte final (per exemple, en termes de solvència del client/contrapart i de la mateixa entitat).

En l'actualitat, tal com es reconeix des de les autoritats reguladores, els supervisors i altres organismes, cal continuar avançant en el desenvolupament de metodologies més adequades que permetin abordar els desafiaments tècnics i la manca de dades robustes a què s'enfronta l'àmbit dels riscos relacionats amb la sostenibilitat (amb cadascuna de les sigles de l'acrònim ESG).

Malgrat tot, el Grup Banc Sabadell ja fa anualment exercicis d'avaluació de la materialitat de tipus qualitatiu i quantitatiu dels impactes dels riscos mediambientals sobre els principals riscos bancaris tradicionals afectats (crèdit, mercat, liquiditat, operacional, reputacional o estratègia i model de negoci). Des del 2022 es va ampliar aquesta anàlisi per abastar no tan sols el risc de clima, sinó també el de degradació del medi ambient. Així, l'entitat fa periòdicament: (i) una anàlisi qualitativa d'afectació dels factors de risc mediambiental en els riscos esmentats; (ii) una estimació quantitativa dels impactes dels riscos mediambientals sobre els riscos de crèdit, mercat, liquiditat i operacional; (iii) una anàlisi quantitativa de l'exposició de les seves carteres creditícies als sectors més intensius en emissions de carboni, o (iv) un mesurament de la seva exposició sostenible (operacions verdes, socials o vinculades amb la sostenibilitat).

D'altra banda, cal assenyalar que després de la revisió de l'avaluació qualitativa de materialitat dels factors de riscos mediambientals sobre els riscos en què aquests puguin ser rellevants, es conclou que els impactes es concentren en les carteres de crèdit. Concretament, els riscos més rellevants són els de transició, des d'un triple punt de vista: regulació, canvi tecnològic i factors de mercat. Si bé no es preveu un impacte a curt termini, el grup fa un seguiment i una valoració contínua dels potencials impactes a mitjà o llarg termini en funció del sector. Cal destacar que, durant l'exercici 2023 i anteriors, el grup no ha tingut pèrdues rellevants relatives al risc mediambiental.

Per a més informació quant al risc mediambiental, es pot consultar l'Estat d'informació no financera (EINF), que forma part de l'Informe de gestió consolidat.

Quant a l'operativa bancària, s'està desenvolupant i implantant una xarxa d'equips especialistes en riscos mediambientals tant en gestió i control de riscos com en les mateixes unitats de negoci, que recullen informació relacionada amb la sostenibilitat del client i de la seva operativa a través de qüestionaris i indicadors específics ESG. L'objectiu final és poder acompanyar el client en la seva transició cap a una economia més sostenible i resilient.

També cal destacar que el grup disposa d'un marc de riscos mediambientals i socials en què s'estableix la posició del grup orientada a restringir activitats amb un elevat risc mediambiental. Alhora, el grup fomenta el finançament verd, per a la qual cosa es disposa d'una Guia d'Elegibilitat que recull les activitats sostenibles (en termes ambientals i socials), les referències principals de les quals són la Taxonomia de la UE, i les millors pràctiques de mercat com els Green Loan Principles i els Social Bond Principles.

En paral·lel, el Pla de Finances Sostenibles amplia la cartera de productes sostenibles que s'ofereixen amb la vocació de facilitar la transició cap a una economia més sostenible i resilient. El llançament de noves solucions de finançament inclou productes com ara l'eco-líasing i el préstec eco-reformes, a més d'integrar-se de manera transversal a tota la cartera de productes i fer possible que una àmplia gamma de productes es transformi en sostenible, sempre que la inversió finançada compleixi amb els requisits estipulats a aquest efecte. A més, s'estan recollint les preferències ESG del client minorista, com prescriu la normativa, per oferir-li productes financers amb el contingut i la intensitat verds alineats amb les preferències manifestades.

A més, cal destacar que el Grup Banc Sabadell ha continuat realitzant durant l'any una nova col·locació de bons verds en el mercat de capitals per un import de 750 milions d'euros (1.695 milions d'euros en l'exercici 2022).

4.4.2. Risc de crèdit

El risc de crèdit sorgeix davant l'eventualitat que es generin pèrdues per incompliment de les obligacions de pagament per part dels acreditats, així com pèrdues de valor pel simple deteriorament de la qualitat creditícia d'aquests.

4.4.2.1 Marc de gestió del risc de crèdit

Admissió i seguiment

L'exposició al risc de crèdit es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis regulars de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre el pagament de les seves obligacions amb el grup, i s'adeqüen els límits d'exposició establerts per a cada contrapart fins al nivell que es consideri acceptable. També és habitual modular el nivell d'exposició mitjançant la constitució de col·laterals i garanties a favor del banc per part de l'obligat.

El Consell d'Administració atorga facultats i autonomies a la Comissió Delegada de Crèdits perquè aquesta, al seu torn, pugui delegar en diferents nivells de decisió. La implementació d'un control de les atribucions en els suports d'admissió permet que la delegació establerta per a cada nivell es basi en la pèrdua esperada calculada per a cada una de les operacions presentades, considerant també la suma de l'exposició total de riscos amb un grup econòmic i l'import de l'operació presentada.

Amb la finalitat d'optimitzar les possibilitats de negoci amb cada client i garantir un grau de seguretat suficient, la responsabilitat tant en l'admissió del risc com en el seu seguiment està compartida entre el gestor de negoci i l'analista de riscos, cosa que, mitjançant una comunicació eficaç, permet una visió integral (360°) i anticipativa de la situació i les necessitats de cada client per part dels seus responsables.

El gestor duu a terme un seguiment operatiu que sorgeix del contacte directe amb el client i la gestió de la seva operativa diària, mentre que l'analista de risc aporta la part més sistemàtica, derivada de la seva especialització.

L'establiment de metodologies avançades de gestió del risc permet obtenir avantatges en la gestió d'aquests, ja que possibilita una política proactiva a partir de la seva identificació. En aquest sentit, cal ressaltar l'ús d'eines de qualificació com el *rating* per a acreditats empreses o l'*scoring* per a persones físiques, així com indicadors d'alertes avançades per al seguiment dels riscos, les quals s'integren en una eina amb visió global del client i caràcter anticipatiu.

L'anàlisi d'indicadors i alertes avançades i també les revisions del *rating* permeten mesurar contínuament la bondat del risc contret d'una manera integrada. L'establiment de procediments eficients de gestió dels riscos vius també permet obtenir avantatges en la gestió de riscos vençuts, ja que possibilita una política proactiva a partir de la identificació precoç dels casos amb tendència a convertir-se en morosos.

El seguiment del risc es fa sobre totes les exposicions amb l'objectiu d'identificar possibles situacions problemàtiques i evitar el deteriorament de la qualitat creditícia. Aquest seguiment, en termes generals, té com a base un sistema d'alertes primerenques tant pel que fa a operació/prestatari com a cartera, i tots dos es nodreixen tant d'informació interna de la societat com d'informació externa per obtenir resultats. El seguiment es duu a terme de manera anticipativa i sota una visió prospectiva (*forward looking*), és a dir, amb una visió de futur d'acord amb la previsible evolució de les seves circumstàncies per poder determinar tant accions de potencialitat de negoci (increment d'inversió) com de prevenció del risc (reducció de riscos, millorar garanties, etc.).

El sistema d'alertes primerenques permet mesurar de manera integrada la bondat del risc contret i el seu traspass a especialistes en la gestió de recobriment, els quals determinen els diferents tipus de procediments que convé aplicar. En aquest sentit, a partir de riscos superiors a cert límit i segons taxes de morositat prevista, s'estableixen grups o categories per al seu tractament diferenciat. S'ocupen d'aquestes alertes el gestor de negoci i l'analista de risc de manera complementària.

Préstec responsable

D'acord amb la naturalesa de les operacions financeres del grup, i amb l'objectiu d'assegurar una protecció adequada del client de serveis bancaris, s'implementen polítiques i procediments d'estudi i concessió de préstecs o crèdits responsables, de les quals destaquem la rellevància dels principis generals que regeixen la concessió responsable de préstecs, tal com es detalla a l'Annex 6 de la Circular 5/2012 del Banc d'Espanya, del 27 de juny, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs.

La normativa interna del banc, reflectida en l'actualització de la Política d'Admissió i Seguiment del Risc de Crèdit del grup, aprovada pel Consell d'Administració el 30 de juny de 2023, aborda de manera explícita l'aplicació dels principis de préstec responsables en la concessió i el seguiment de diverses formes de finançament. Aquest compromís s'alinea amb les directrius que s'estableixen al paràgraf tercer de l'apartat 1 de l'article 29 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, i abasta polítiques, mètodes i procediments dissenyats per complir la normativa aplicable, com ara l'Ordre EHA/2899/2011 i la Circular del Banc d'Espanya 5/2012, específicament en la seva norma 12. Així mateix, s'han implementat mecanismes efectius de control per assegurar el seguiment continu d'aquestes polítiques en la gestió integral del risc de crèdit.

Gestió del risc irregular

Durant les fases de debilitat del cicle econòmic, en general, els refinançaments o les reestructuracions de deute són tècniques de gestió del risc que presenten més rellevància. L'objectiu del banc és que, amb deutors o acreditats que presentin o es prevegi que puguin presentar dificultats financeres per atendre les seves obligacions de pagament en els termes contractuals en vigor, es faciliti la devolució del deute per reduir al màxim la probabilitat d'impagament. L'entitat, en concret, té establertes unes polítiques comunes, així com uns procediments d'aprovació, seguiment i control dels possibles processos de refinançament o reestructuració del deute. Les més rellevants són les següents:

- Disposar d'un historial de compliment del prestatari prou extens i una voluntat manifesta de pagament, avaluant la temporalitat de les dificultats financeres per les quals passa el client (conjunturals o estructurals).
- Condicions de refinançament o reestructuració que se sustentin en un esquema de pagaments realista i d'acord amb la capacitat de pagament actual i previsible de l'acreditat, valorant també la situació i perspectives macroeconòmiques, per tal d'evitar diferir els problemes al futur.
- Si es produeix l'aportació de noves garanties, aquestes s'han de considerar com una font secundària i excepcional de recuperació del deute, i evitar el perjudici de les existents. En qualsevol cas, s'haurien de liquidar els interessos ordinaris meritats fins a la data de la concessió del refinançament o la reestructuració.
- Limitació de períodes dilatats de carència, així com de la concessió de refinançaments successius.

El grup porta a terme un seguiment continu del compliment de les condicions establertes i del compliment d'aquestes polítiques.

Models interns de risc

El Grup Banc Sabadell també disposa d'un sistema de tres línies de defensa per assegurar la qualitat i el control dels models interns i d'un procés de govern dissenyat específicament per a la gestió i el seguiment d'aquests models i el compliment amb la regulació i el supervisor.

El marc de govern dels models interns de risc de crèdit i deteriorament (gestió del risc, càlcul de capital regulador i provisions) se sustenta en els pilars següents:

- Gestió efectiva dels canvis en els models interns.
- Seguiment recurrent del rendiment de models interns.
- *Reporting* regular, tant intern com extern.
- Eines de gestió de models interns.

Com a òrgans rellevants dins el marc de govern de models interns de risc de crèdit i deteriorament, cal destacar el Comitè de Models, que se celebra amb una periodicitat mensual i li corresponen funcions d'aprovació interna, segons nivells de materialitat i seguiment de models interns de risc de crèdit.

El Grup Banc Sabadell disposa d'un model avançat de gestió del risc irregular per gestionar la cartera d'actius deteriorats. L'objectiu en la gestió del risc irregular és trobar la millor solució per al client amb els primers símptomes de deteriorament, reduir l'entrada en mora dels clients en dificultats, assegurar la gestió intensiva i evitar temps morts entre les diferents fases.

Per a més informació quantitativa vegeu l'Annex IV "Altres informacions de riscos: operacions de refinançament i reestructuració" d'aquests comptes anuals consolidats.

Gestió del risc de crèdit immobiliari

El grup, dins la política general de riscos i en particular la relativa al sector de promoció immobiliària, té establertes una sèrie de polítiques específiques pel que fa a mitigació de riscos.

La mesura principal que es duu a terme en aquesta cartera és el seguiment continu dels projectes, tant en la fase de construcció com una vegada finalitzada l'obra. Aquest seguiment permet validar l'avenç adequat en línia amb les previsions i actuar en cas que es produeixin possibles desviacions. L'objectiu en tot moment és que el finançament disponible permeti finalitzar l'obra i que amb les vendes existents es redueixi de manera significativa el risc. El banc ha establert tres línies estratègiques d'actuació:

– Nou finançament: negoci promoció immobiliària

El nou finançament a promotors es regeix per un marc promotor, que defineix l'*allocation* òptim del nou negoci en funció de la qualitat del client i de la promoció. Aquesta anàlisi se sustenta sobre models que permeten obtenir una valoració objectiva, recollint la visió experta immobiliària.

Amb aquesta finalitat el banc compta amb:

- La Direcció de Negoci Immobiliari (unitat que depèn de la Direcció de Banca d'Empreses), dotada d'un equip d'especialistes immobiliaris que gestionen exclusivament els clients promotors del banc. Aquesta unitat compta amb una metodologia d'admissió i seguiment que permet al grup conèixer detalladament tots els projectes que s'estudien des de la unitat.
- Dues direccions d'Anàlisi i Seguiment d'Inversions Immobiliàries (que depenen de la Direcció de Riscos Real Estate), la funció de les quals és analitzar tots els projectes immobiliaris des d'un punt de vista tècnic i immobiliari. S'hi analitza tant la localització com la idoneïtat del producte, a més de l'oferta i la demanda actual i potencial. A més, es contrasten les xifres del pla de negoci presentat pel client (principalment, costos, ingressos, marge i terminis). Aquest model d'anàlisi va acompanyat d'un model de seguiment de les promocions mitjançant informes *monitoring*, en què es valida l'evolució de cadascuna de les promocions per controlar les disposicions i el compliment del pla de negoci (ingressos, costos i terminis).
- La Direcció de Riscos de Real Estate, amb analistes especialitzats a cadascuna de les territorials. Això permet assegurar l'alineament de la nova admissió amb les polítiques i el marc d'admissió per a aquest tipus de risc.

– Gestió del crèdit immobiliari problemàtic

El risc problemàtic es gestiona segons la política definida. En l'àmbit general, la gestió es porta a terme tenint en compte:

- El client.
- Les garanties.
- La situació del préstec (que abasta des del moment que salti una possible alerta en la seva situació normal fins que es materialitzi un refinançament o reestructuració, dació en pagament/compra/liquidació amb quitació en una gestió amistosa o se celebri una subhasta després d'un procés d'execució i hi hagi una interlocutòria d'adjudicació).

Després d'analitzar les tres dimensions esmentades anteriorment, es gestiona la solució òptima per establir o liquidar la posició (per via amistosa o judicial), que pot variar segons l'evolució de cada client/expedient.

Per dur a terme la gestió, en cas que l'estabilització del crèdit o la seva liquidació per part del client no siguin viables, es disposa de models de suport en funció de la tipologia del préstec o bé finançat.

En el cas de promocions immobiliàries acabades o immobles no residencials acabats, s'ofereix la possibilitat de comercialitzar a uns preus que puguin traccionar el mercat.

A la resta d'immobles finançats s'estudia la possibilitat d'establir acords de venda a tercers, es proposen solucions amistoses (compra, dació, que en el cas d'habitatges de particulars poden anar acompanyades de condicions favorables per a la relocalització o lloguer social en funció de la necessitat del client, liquidació amb quitació) o es procedeix finalment per la via judicial.

- Gestió d'immobles adjudicats

Un cop convertit el préstec en immoble, s'estableix una estratègia de gestió en funció de la tipologia per maximitzar el potencial de cada actiu a la venda.

El mecanisme principal de sortida és la venda, per a la qual el banc ha desenvolupat diferents canals en funció de la tipologia de l'immoble i del client.

El grup, atesa la rellevància que va tenir en el passat assolir una elevada concentració en aquest risc, disposa d'una mètrica del RAS de primer nivell que estableix un nivell màxim de concentració en termes de mètrica de concentració en promoció en funció del Tier 1 d'Espanya. Aquesta mètrica es monitora mensualment i es reporta al Comitè Tècnic de Riscos, la Comissió de Riscos i el Consell d'Administració.

Finalment, cal destacar que des de la Direcció de Control de Riscos, en col·laboració amb les direccions de Negoci i de Gestió de Riscos, es fa un seguiment periòdic de l'adequació dels nous finançaments al marc promotor, en què es revisa el compliment de les polítiques, i de l'*asset allocation*. Aquest seguiment és elevat al Comitè Tècnic de Riscos per a la seva informació.

Per a més informació quantitativa vegeu l'Annex IV "Altres informacions de riscos - Risc de crèdit: Concentració de riscos, exposició al sector de la construcció i promoció immobiliària" d'aquests comptes anuals consolidats.

4.4.2.2. Models de gestió de riscos

Rating

Els riscos de crèdit contrets amb empreses, promotors, projectes de finançament especialitzat, entitats financeres i països es qualifiquen mitjançant un sistema de *rating* basat en factors predictius i l'estimació interna de la seva probabilitat d'impagament (vegeu l'apartat "Deteriorament del valor dels actius financers" en la nota 1).

El model de *rating* es revisa anualment basant-se en l'anàlisi del comportament de la morositat real. A cada nivell de *rating* intern se li assigna una taxa de morositat estimada, que, al seu torn, permet la comparació homògena respecte a altres segments i a les qualificacions d'agències externes mitjançant una escala mestra.

A continuació, es detalla la distribució percentual per *rating* de la cartera d'empreses de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En percentatge

Distribució per rating de la cartera d'empreses BS 2023									
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0,80%	2,20%	8,90%	24,40%	28,14%	19,69%	11,58%	3,69%	0,53%	0,06%
									TOTAL
									100%

L'escala de 0 a 9 s'interpreta de més a menys probabilitat de *default* (PD). La PD utilitzada és la PD de gestió.

En percentatge

Distribució per rating de la cartera d'empreses BS 2022									
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0,64%	1,56%	9,02%	18,80%	28,88%	23,20%	13,11%	4,08%	0,62%	0,10%
									TOTAL
									100%

L'escala de 0 a 9 s'interpreta de més a menys probabilitat de *default* (PD). La PD utilitzada és la PD de gestió.

Scoring

En termes generals, els riscos crediticis contrets amb particulars es qualifiquen mitjançant sistemes de *scoring* basats també en la modelització quantitativa de dades estadístiques històriques, que detecten els factors predictius rellevants (vegeu l'apartat "Deteriorament del valor dels actius financers" en la nota 1).

Els models de *scoring* es fan servir tant per al procés d'admissió de nous riscos (*scoring* reactiu) com per al seguiment del risc en cartera (*scoring* de comportament).

A continuació, es detalla la distribució percentual per *scoring* de comportament de la cartera de particulars de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En percentatge

Distribució per <i>scoring</i> de la cartera de particulars BS 2023										
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	TOTAL
0,99%	7,74%	26,28%	35,61%	17,67%	6,73%	2,64%	1,33%	0,66%	0,35%	100%

L'escala de 0 a 9 s'interpreta de més a menys probabilitat de *default* (PD). La PD utilitzada és la PD de gestió.

En percentatge

Distribució per <i>scoring</i> de la cartera de particulars BS 2022										
9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	TOTAL
0,89%	8,92%	26,39%	35,56%	17,11%	6,21%	2,50%	1,35%	0,67%	0,40%	100%

L'escala de 0 a 9 s'interpreta de més a menys probabilitat de *default* (PD). La PD utilitzada és la PD de gestió.

Eines d'alertes

Tant per al segment d'empreses com per al de particulars, en termes generals el grup disposa d'un sistema d'alertes, o bé individuals o bé models avançats d'alertes primerenques, que, basades en factors de comportament de les fonts d'informació disponibles (*rating* o *scoring*, fitxa client, balanços, CIRBE, informació sectorial, operativa, etc.), modelitzen el mesurament del risc que implica el client a curt termini (anticipació a l'entrada en mora), de manera que s'obté una alta predictivitat en la detecció de morosos potencials. La puntuació, que s'obté automàticament, s'integra en l'entorn de seguiment com un dels *inputs* bàsics en el seguiment del risc de particulars i empreses (vegeu l'apartat "Deteriorament del valor dels actius financers" de la nota 1).

Aquest sistema d'alertes permet:

- Millora de l'eficiència, perquè focalitza el seguiment en els clients amb una puntuació pitjor (punts de tall diferenciats per grups).
- Anticipació en la gestió per qualsevol empitjorament del client (canvi de puntuació, noves alertes greus, etc.).
- Control periòdic dels clients que es mantenen en la mateixa situació i han estat analitzats per l'equip bàsic de gestió.

4.4.2.3. Exposició al risc de crèdit

A continuació, es presenta la distribució, per epígrafs del balanç consolidat, de l'exposició màxima bruta del grup al risc de crèdit el 31 de desembre de 2023 i 2022, sense deduir les garanties reals ni les millores creditícies obtingudes per assegurar el compliment de les obligacions de pagament, desglossada per carteres i segons la naturalesa dels instruments financers:

En milers d'euros

Exposició màxima al risc de crèdit	Nota	2023	2022
Actius financers mantinguts per negociar		142.495	417.131
Instruments de patrimoni	9	—	—
Valors representatius de deute	8	142.495	417.131
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		153.178	77.421
Instruments de patrimoni	9	52.336	23.145
Valors representatius de deute	8	65.744	54.276
Préstecs i bestretes	11	35.098	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		6.387.869	5.923.703
Instruments de patrimoni	9	302.510	301.011
Valors representatius de deute	8	6.085.359	5.622.692
Actius financers a cost amortitzat		184.116.175	188.068.718
Valors representatius de deute	8	21.501.203	21.453.031
Préstecs i bestretes	11	162.614.972	166.615.687
Derivats	10, 12	4.988.592	6.672.213
Total risc de crèdit per actius financers		195.788.309	201.159.186
Compromisos de préstecs concedits	26	27.035.812	27.460.615
Garanties financeres concedides	26	2.064.396	2.086.993
Altres compromisos concedits	26	7.942.724	9.674.382
Total exposicions fora del balanç		37.042.932	39.221.990
Total exposició màxima al risc de crèdit		232.831.241	240.381.176

En l'Annex IV d'aquests comptes anuals consolidats es presenten dades quantitatives en relació amb l'exposició al risc de crèdit per àrea geogràfica i sector d'activitat.

4.4.2.4. Mitigació del risc de crèdit

L'exposició al risc de crèdit es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis regulars de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre el pagament de les seves obligacions amb el grup, i s'adeqüen els límits d'exposició establerts per a cada contrapart fins al nivell que es consideri acceptable. També és habitual modular el nivell d'exposició mitjançant la constitució de col·laterals i garanties a favor del banc per part de l'obligat.

Normalment, aquestes corresponen a garanties de tipus real, majoritàriament hipotecàries d'immobles destinats a habitatge, acabats o en construcció. El grup també accepta, encara que en menor grau, un altre tipus de garanties reals, com ara hipotecàries sobre immobles locals, naus industrials, etc., així com actius financers. Una altra tècnica de mitigació del risc de crèdit habitualment utilitzada per l'entitat és l'acceptació d'avaladors, en aquest cas condicionada al fet que el garant presenti una solvència contrastada.

Totes aquestes tècniques de mitigació s'estableixen assegurant-ne la certesa jurídica, és a dir, amb contractes legals que vinculen totes les parts i permeten la seva exigibilitat legal en totes les jurisdiccions pertinents per assegurar en tot moment la possibilitat de liquidació de la garantia. Tot el procés està subjecte a un control intern d'adequació legal dels contractes, i es poden utilitzar opinions legals d'especialistes internacionals quan els contractes s'estableixen mitjançant legislació estrangera.

Les garanties reals es formalitzen davant notari a través de document públic, a l'efecte de poder adquirir eficàcia davant tercers. Aquests documents públics, en el cas d'hipoteques d'immobles, s'inscriuen, a més a més, en els registres corresponents per adquirir eficàcia constitutiva i davant de tercers. En el cas de pignoracions, els béns donats com a penyora habitualment es disposen en l'entitat. No es permet la cancel·lació unilateral per part del deutor, i es manté la garantia efectiva fins al reemborsament total del deute.

Les garanties personals o fiances s'estableixen a favor de l'entitat i, llevat de supòsits excepcionals, es formalitzen també davant de notari a través d'un document públic, per tal de dotar el contracte de la màxima seguretat jurídica de formalització i poder reclamar jurídicament mitjançant un procediment executiu en cas d'impagament. Constitueixen un dret de crèdit davant del garant amb caràcter irrevocable i a primera demanda.

El grup no ha rebut garanties significatives sobre les quals s'estigui autoritzat a vendre-les o pignorar-les, amb independència que s'hagi produït un impagament per part del propietari de les garanties esmentades, excepte per les pròpies de l'activitat de tresoreria, que majoritàriament són adquisició temporal d'actius (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius venuts procedents de l'adquisició temporal s'inclou en l'epígraf "Passius financers mantinguts per negociar" dins de posicions curtes de valors.

D'altra banda, els actius cedits procedents d'aquesta mateixa operativa pugen a 1.012.508 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (417.982 milers d'euros el 31 de desembre de 2022) i estan inclosos segons la seva naturalesa en la partida de pactes de recompra de les notes 18 i 19.

Les polítiques de Banc Sabadell en relació amb les garanties no han canviat significativament durant aquest exercici. Així mateix, no hi ha hagut un canvi significatiu en la qualitat de les garanties del grup respecte a l'exercici anterior.

El valor de les garanties rebudes per assegurar el cobrament, distingint entre garanties reals i altres garanties, el 31 de desembre de 2023 i 2022, és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Valor de les garanties reals	94.323.862	97.340.958
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 2	7.180.750	8.515.648
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3	1.873.003	2.046.793
Valor d'altres garanties	14.975.715	17.180.550
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 2	1.881.539	2.635.673
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3	1.054.019	1.080.167
Total valor de les garanties rebudes	109.299.577	114.521.508

La principal concentració de risc en relació amb tots aquests tipus de garanties reals o millores creditícies correspon a l'ús de la garantia hipotecària com a tècnica de mitigació del risc de crèdit en exposicions de préstecs amb destinació de finançament o construcció d'habitatges o altres tipus d'immobles. En termes relatius, el 31 de desembre de 2023, l'exposició a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària suposa un 57,5% del total de la inversió creditícia bruta viva de clients (57,2% el 31 de desembre de 2022).

A més, el banc ha fet quatre operacions de titulització sintètica des de l'exercici 2020. A continuació, s'inclou el detall de les operacions vives al tancament de l'exercici 2023:

Al setembre de 2023, el banc va fer una operació de titulització sintètica d'una cartera de 1.139 milions de préstecs a pimes i empreses (*mid-corporates*), havent rebut una garantia inicial de Sabadell Galera 3-2023 Designated Activity Company per un import de 58 milions d'euros (58 milions el 31 de desembre de 2023), que cobreix el tram entre el 0,95% i el 5,05% de les pèrdues de la cartera titulitzada.

Al setembre de 2022, el banc va dur a terme una operació de titulització sintètica d'una cartera de 1.000 milions de préstecs *project finance*, havent rebut una garantia inicial de Sabadell Boreas 1-2022 Designated Activity Company per un import de 105 milions d'euros (82 milions el 31 de desembre de 2023), que cobreix el tram de fins al 10,5% de les pèrdues de la cartera titulitzada.

Al setembre de 2021, el banc va fer una operació de titulització sintètica d'una cartera de 1.500 milions de préstecs a pimes i empreses (*mid-corporates*), havent rebut una garantia inicial de 75 milions d'euros (38 milions el 31 de desembre de 2023), que cobreix el tram d'entre el 0,9% i el 5,9% de les pèrdues de la cartera titulitzada.

Al juny de 2020, el banc va realitzar una operació de titulització sintètica d'una cartera de 1.600 milions de préstecs a pimes i empreses (*mid-corporates*), havent rebut una garantia inicial de 96 milions d'euros (63 milions d'euros el 31 de desembre de 2023), que cobreix el tram d'entre l'1,5% i el 7,5% de les pèrdues de la cartera titulitzada.

En aquestes operacions no s'ha produït la transferència substancial dels riscos i beneficis dels actius afectes i, per això, no s'han donat de baixa aquests actius del balanç consolidat.

Aquestes operacions tenen un tractament preferencial a l'efecte de consum de capital segons l'article 270 de la Regulació (EU) 2017/2401 i l'article 26 de la Regulació (EU) 2021/557 (vegeu la nota 5).

En el cas d'operacions de mercat, el risc de contrapart es gestiona tal com s'explica en l'apartat 4.4.2.7 d'aquests comptes anuals consolidats.

4.4.2.5. Qualitat creditícia dels actius financers

Tal com s'ha exposat anteriorment, el grup, en termes generals, qualifica mitjançant models interns la majoria dels acreditats (o operacions) amb els quals incorre en risc de crèdit. Aquests models s'han dissenyat tenint en compte les millors pràctiques que planteja el Nou Acord de Capital de Basilea (NACB). No obstant això, no totes les carteres en què s'incorre en risc de crèdit disposen de models interns a causa, entre altres motius, del fet que, per al seu disseny raonable, cal un mínim d'històric en casos d'impagament. Aquestes carteres es tracten sota el mètode estàndard a efectes de solvència.

El percentatge d'exposició calculat mitjançant models interns, pel que fa a solvència, pel grup, és del 90%. Aquest percentatge s'ha calculat seguint les especificacions de la guia ECB de models interns (article 28.a), publicada al juny del 2023.

El desglossament del total de l'exposició qualificada segons els diferents nivells interns el 31 de desembre de 2023 i 2022 es detalla a continuació:

En milions d'euros

En milions d'euros

		Risc assignat rating/scoring				
		2023				
Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Nota	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
AAA/AA		25.486	57	—	—	25.543
A		11.644	171	13	—	11.829
BBB		83.179	252	—	1	83.431
BB		31.376	522	3	2	31.902
B		17.102	3.105	6	61	20.212
Resta		3.577	7.546	5.450	45	16.574
Sense rating/scoring assignat		1.675	19	—	—	1.694
Total import brut	11	174.039	11.672	5.473	109	191.185
Correccions de valor per deteriorament	11	(373)	(471)	(2.359)	(1)	(3.202)
Total import net		173.666	11.202	3.114	108	187.982

En milions d'euros

En milions d'euros

		Risc assignat rating/scoring				
		2022				
Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Nota	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
AAA/AA		20.031	202	7	—	20.240
A		10.905	52	—	—	10.957
BBB		86.498	182	—	—	86.680
BB		30.428	474	1	2	30.903
B		20.728	3.843	4	68	24.575
Resta		4.022	8.929	5.414	54	18.365
Sense rating/scoring assignat		3.531	20	35	—	3.586
Total import brut	11	176.143	13.702	5.461	124	195.306
Correccions de valor per deteriorament	11	(347)	(480)	(2.196)	(1)	(3.023)
Total import net		175.796	13.222	3.265	123	192.283

El desglossament del total de les exposicions fora del balanç qualificades segons els diferents nivells interns el 31 de desembre de 2023 i 2022 es detalla a continuació:

En milions d'euros

En milions d'euros

Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Nota	Risc assignat rating/scoring					Total
		2023					
		Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici		
AAA/AA		1.442	44	—	—	1.485	
A		3.034	—	—	—	3.035	
BBB		13.533	34	2	—	13.568	
BB		8.611	101	3	1	8.716	
B		8.246	724	6	23	8.977	
Resta		159	620	355	153	1.133	
Sense rating/scoring assignat		128	1	—	—	129	
Total import brut	26	35.154	1.524	365	178	37.043	
Provisions registrades en el passiu del balanç	26	(48)	(30)	(86)	—	(165)	
Total import net		35.105	1.494	279	178	36.878	

En milions d'euros

En milions d'euros

		Risc assignat rating/scoring				
		2022				
Distribució de l'exposició per nivell de qualificació	Nota	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
AAA/AA		1.433	64	—	—	1.497
A		1.235	—	—	—	1.235
BBB		11.866	40	1	—	11.907
BB		9.791	164	3	—	9.958
B		11.585	867	5	24	12.457
Resta		693	959	397	—	2.049
Sense rating/scoring assignat		117	2	—	—	119
Total import brut	26	36.720	2.096	406	24	39.222
Provisions registrades en el passiu del balanç	26	(51)	(30)	(96)	—	(177)
Total import net		36.669	2.066	310	24	39.045

Vegeu més detalls sobre els models de *rating* i *scoring* en l'apartat 4.4.2.2 d'aquests comptes anuals consolidats.

Per als acreditats en negoci Espanya la cobertura dels quals ha estat avaluada sota models interns el 31 de desembre de 2023 i 2022, seguidament es mostra el desglossament per segment dels paràmetres PD i LGD mitjans ponderats per EAD, diferenciant entre exposicions del balanç i fora del balanç, així com l'*stage* en què es troben classificades les operacions en funció del seu risc de crèdit:

En percentatge

	31/12/2023							
	Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions de balanç							
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	0,70%	23,20%	21,50%	23,90%	100,00%	59,90%	4,10%	24,00%
Altres societats financeres	0,70%	27,10%	8,90%	30,20%	100,00%	67,80%	1,10%	27,20%
Societats no financeres	1,20%	32,00%	15,40%	28,20%	100,00%	63,80%	4,50%	32,20%
Llars	0,40%	16,40%	29,80%	18,00%	100,00%	56,90%	3,90%	17,30%

En percentatge

31/12/2023								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions fora del balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	1,00%	38,80%	16,80%	38,40%	100,00%	77,20%	1,60%	38,90%
Altres societats financeres	1,40%	35,60%	1,80%	35,50%	0,00%	0,00%	1,40%	35,60%
Societats no financeres	1,10%	32,70%	17,00%	38,20%	100,00%	77,80%	1,90%	33,00%
Llars	0,70%	59,60%	15,50%	40,80%	100,00%	58,00%	0,90%	59,30%

En percentatge

31/12/2022								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions de balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	1,00%	20,70%	21,00%	20,30%	100,00%	56,10%	4,30%	21,20%
Altres societats financeres	0,90%	21,10%	20,50%	17,70%	100,00%	84,70%	1,70%	21,10%
Societats no financeres	1,60%	30,90%	15,70%	25,20%	100,00%	60,60%	4,90%	30,80%
Llars	0,50%	13,00%	28,40%	13,50%	100,00%	52,60%	3,90%	13,70%

En percentatge

31/12/2022								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions fora del balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs i bestretes	1,40%	32,50%	16,20%	34,20%	100,00%	73,50%	2,10%	32,60%
Altres societats financeres	1,20%	35,30%	21,00%	27,10%	0,00%	0,00%	1,30%	35,30%
Societats no financeres	1,50%	30,80%	15,60%	34,50%	100,00%	74,00%	2,50%	31,10%
Llars	0,80%	36,70%	21,40%	31,70%	100,00%	55,00%	1,30%	36,60%

Durant l'exercici 2023 s'ha donat continuïtat als processos habituals de manteniment dels models d'LGD amb l'objectiu de millorar alguns aspectes identificats al seguiment recurrent realitzat per Banc Sabadell, o a les revisions independents realitzades per les línies internes de control (Validació de Models i Auditoria Interna). Els processos d'ajust segueixen el govern intern establert pel que fa a validació, revisió i aprovació per part de les unitats corresponents.

A continuació, es mostra el detall dels paràmetres PD i LGD per a exposicions en el negoci de l'entitat dependent TSB el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En percentatge

31/12/2023								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions de balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs garantits	0,26%	2,71%	7,88%	7,52%	100,00%	4,02%	1,53%	4,42%
Targetes de crèdit	1,38%	81,64%	9,19%	80,67%	100,00%	59,96%	5,01%	80,88%
Comptes corrents	0,46%	54,39%	8,71%	55,14%	100,00%	56,87%	3,56%	54,50%
Préstecs	3,89%	86,81%	12,75%	87,23%	100,00%	84,14%	7,63%	86,79%

En percentatge

31/12/2023								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions fora del balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs garantits	0,58%	4,49%	7,88%	7,52%	100,00%	4,02%	0,58%	4,49%
Targetes de crèdit	1,38%	81,64%	9,19%	80,67%	100,00%	59,96%	5,01%	80,88%
Comptes corrents	0,46%	54,39%	8,71%	55,14%	100,00%	56,87%	3,56%	54,50%
Préstecs	3,89%	86,81%	12,75%	87,23%	100,00%	84,14%	7,63%	86,79%

En percentatge

31/12/2022								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions de balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs garantits	0,34%	3,48%	3,50%	7,97%	100,00%	3,07%	1,44%	4,01%
Targetes de crèdit	0,89%	84,08%	5,47%	78,63%	100,00%	51,72%	3,71%	82,53%
Comptes corrents	0,50%	69,85%	8,76%	67,52%	100,00%	56,78%	3,58%	69,35%
Préstecs	1,36%	81,02%	5,96%	82,23%	100,00%	80,45%	3,99%	81,21%

En percentatge

31/12/2022								
Paràmetres mitjans de la PE per a exposicions fora del balanç								
	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Total cartera	
	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD	PD	LGD
Préstecs garantits	0,83%	4,31%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,83%	4,31%
Targetes de crèdit	0,89%	84,08%	5,47%	78,63%	100,00%	51,72%	3,71%	82,53%
Comptes corrents	0,50%	69,85%	8,76%	67,52%	100,00%	56,78%	3,58%	69,35%
Préstecs	1,36%	81,02%	5,96%	82,23%	100,00%	80,45%	3,99%	81,21%

Com es pot apreciar, a TSB les PDs mostren un augment respecte al 2022, especialment en targetes de crèdit i préstecs personals, com a conseqüència de l'augment de la inflació i els tipus d'interès i la pitjor situació macroeconòmica el 2023.

En el transcurs de l'exercici 2023 els riscos classificats en l'stage 3 han disminuït 37 milions d'euros. Tot i això, aquesta reducció ha anat acompanyada d'una disminució de la base del risc en 6.415 milions d'euros, cosa que ha comportat un increment en la ràtio de morositat del grup, com es mostra al quadre següent:

En percentatge

	2023	Proforma 2023 (*)	2022	Proforma 2022 (*)
Taxa de morositat (*)	3,52	4,22	3,41	4,13
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 (*)	42,33	45,55	39,42	42,25
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 amb total de provisions (*)	58,29	60,25	55,04	56,41

(*) Correspon a la ràtio sense considerar TSB

La ràtio de morositat detallada per segment de finançament el 31 de desembre de 2023 i 2022 es presenta a continuació:

En percentatge

	2023	Proforma 2023 (*)	2022	Proforma 2022 (*)
Promoció i construcció immobiliària	6,44	6,48	6,95	6,99
Construcció no immobiliària	5,25	5,25	7,06	7,07
Empreses	2,47	2,47	2,02	2,02
Pimes i autònoms	8,52	8,58	7,62	7,66
Particulars amb garantia 1a hipoteca	2,29	3,12	2,08	2,86
Ràtio de morositat grup	3,52	4,22	3,41	4,13

(*) Correspon a la ràtio de morositat sense considerar TSB.

Vegeu-ne més detall quantitatiu en la nota 11 sobre les cobertures i els actius classificats en l'stage 3 i en l'Annex IV en relació amb les operacions de refinançament i reestructuració.

4.4.2.6. Risc de concentració

S'entén per risc de concentració per risc de crèdit el nivell d'exposició davant d'un conjunt de grups econòmics que, per la seva rellevància, pugui generar pèrdues creditícies significatives davant d'una situació econòmica adversa.

Aquesta concentració es pot donar pel que fa a un sol client o grup econòmic, així com en l'àmbit sectorial o geogràfic.

El risc de concentració pot venir donat per dos subtipus de risc:

- Risc de concentració individual: es refereix a la possibilitat d'incórrer en pèrdues creditícies significatives com a conseqüència de mantenir grans exposicions en clients específics, tant en l'àmbit individual com de grup econòmic.
- Risc de concentració sectorial: imperfecta diversificació dels components sistemàtics del risc de la cartera, que poden ser factors sectorials, geogràfics, etc.

Per tal de dur a terme una gestió eficient del risc de concentració, Banc Sabadell disposa d'una sèrie d'eines i polítiques específiques:

- Mètriques quantitatives del *Risk Appetite Statement* i el seu seguiment posterior com a mètriques tant de nivell Board com de segon nivell Executive.
- Límits individuals a riscos o clients considerats com a rellevants fixats per la Comissió Delegada de Crèdits.
- Delegacions que obliguen al fet que les operacions dels clients més rellevants siguin aprovades pel Comitè d'Operacions de Risc o fins i tot per la Comissió Delegada de Crèdits.

Així mateix, per tal de dur a terme el control del risc de concentració, el Grup Banc Sabadell té desplegats els següents paràmetres crítics per controlar-lo:

Coherència amb el Marc Global de Riscos

El grup garanteix la coherència entre el nivell de les exposicions de risc de concentració i la tolerància a aquest risc definida en el RAS. En aquest sentit, hi ha límits globals de risc de concentració i controls interns adequats a fi d'assegurar que les exposicions de risc de concentració no superen els nivells d'apetència pel risc que ha establert el grup.

Establiment de límits i mètriques per al control del risc de concentració

A causa de la naturalesa de l'activitat del grup i del seu model de negoci, el risc de concentració està principalment lligat al risc de crèdit, i s'han implementat una sèrie de mètriques, així com límits associats a aquestes.

La fixació de límits d'exposició del risc creditici té en consideració l'experiència de pèrdua històrica de la institució i estar d'acord amb el nivell patrimonial de suport del grup i amb el nivell de rendibilitat esperat en diferents escenaris.

Tant les mètriques per mesurar els nivells com els límits d'apetència i llindars de tolerància per als riscos identificats es detallen en les mètriques del RAS.

Monitoratge i reporting periòdic sobre el control de riscos

El Grup Banc Sabadell assegura el seguiment periòdic del risc de concentració a fi de facilitar una ràpida identificació i resolució de les deficiències en els mecanismes implementats per a la gestió d'aquest risc reportant de manera recurrent aquesta informació segons el *governance* de risc establert fins a arribar al Consell d'Administració.

Plans d'acció i mesures de mitigació

En el tractament de les excepcions als límits establerts internament, s'han d'incloure els criteris per atorgar aquest tractament excepcional.

En cas necessari, el grup ha d'adoptar les mesures oportunes per adequar el risc de concentració als nivells aprovats en el RAS pel Consell d'Administració.

Exposició en clients o grans riscos

El 31 de desembre de 2023 i 2022, no hi havia acreditats amb un risc concedit que individualment superés el 10% dels recursos propis del grup.

Risc de país: exposició geogràfica del risc de crèdit

El risc de país és aquell que concorre en els deutes d'un país globalment considerats com a conseqüència de raons inherents a la sobirania i a la situació econòmica d'un país, és a dir, per circumstàncies diferents del risc de crèdit habitual. Es manifesta amb la incapacitat eventual d'un deutor per afrontar les seves obligacions de pagament en divises davant de creditors externs, entre altres motius, perquè el país no permet l'accés a la divisa, perquè no es pot transferir, per la ineficàcia de les accions legals contra el prestatari per raons de sobirania o per situacions de guerra, expropiació o nacionalització.

El risc de país no tan sols afecta els deutes contrets amb un estat o entitats garantides per aquest, sinó el conjunt de deutors privats que pertanyen a aquest estat i que, per causes alienes a la seva pròpia evolució o decisió, experimenten una incapacitat general per fer front als seus deutes.

Per a cada país s'estableix un límit de risc, que s'aplica a tot el Grup Banc Sabadell. Aquests límits els aprova el Consell d'Administració i els òrgans de decisió corresponents segons les delegacions, i són objecte de seguiment continu amb l'objectiu de detectar amb anticipació qualsevol deteriorament en les perspectives econòmiques, polítiques o socials de cada país.

El procediment d'admissió del risc de país i entitats financeres té com a principal component l'estructura de límits per a diferents mètriques, a partir de la qual es realitza el seguiment dels diferents riscos i a través de la qual l'alta direcció i els òrgans delegats estableixen l'apetència pel risc del grup.

Per gestionar el risc de país es fan servir diferents indicadors i eines: *ratings*, *credit default swaps*, indicadors macroeconòmics, etc.

En l'Annex IV s'inclouen dades quantitatives relatives a la distribució de la concentració de riscos per activitat i en l'àmbit mundial.

Exposició al risc sobirà i exposició al sector de la construcció i promoció immobiliària

En l'Annex IV s'inclouen dades quantitatives en relació amb l'exposició al risc sobirà i al sector de la construcció i promoció immobiliària.

4.4.2.7. Risc de contrapart

En aquest epígraf s'inclou el risc de crèdit per activitats en mercats financers que es desenvolupa a través de l'operativa específica amb risc de contrapart. El risc de contrapart és una tipologia de risc de crèdit que sorgeix davant l'eventualitat que la contrapart, en una transacció amb derivats o una operació amb compromís de recompra, amb liquidació diferida o de finançament de garanties, pugui incórrer en un incompliment abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa d'aquesta transacció o operació.

En aquest sentit, l'import sotmès a l'impagament potencial de la contrapart no correspon al nocional del contracte, sinó que és incert i depèn de la fluctuació dels preus de mercat fins al venciment o la liquidació dels contractes financers.

L'exposició al risc de contrapart es concentra principalment en clients, entitats financeres i cambres de compensació.

A continuació, es mostren les taules amb la distribució de l'exposició per *rating* i zones geogràfiques del grup el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En percentatge

2023															
AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	Resta	Total
0,7%	11,5%	0,1%	32,1%	21,2%	8,1%	7,9%	3,0%	3,4%	2,0%	2,9%	2,8%	2,3%	0,5%	1,6%	100%

En percentatge

2022															
AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	Resta	Total
17,4%	0,0%	2,4%	31,0%	14,5%	11,8%	9,0%	4,6%	2,5%	1,9%	2,2%	1,5%	0,7%	0,1%	0,4%	100%

En percentatge

	2023	2022
Zona Euro	77,3%	70,7%
Resta d'Europa	16,9%	24,5%
Estats Units i Canadà	3,0%	3,0%
Resta del món	2,8%	1,8%
Total	100%	100%

Com s'observa a la taula, el risc es concentra en contraparts amb elevada qualitat creditícia, tenint un 82% del risc amb contraparts amb *rating* en rang A, mentre que el 31 de desembre de 2022 aquesta concentració era del 86%.

El 2016, sota la llei European Market Infrastructure Regulation (EMIR) (Regulation 648/2012) va entrar en aplicació per al grup l'obligació de liquidar i compensar per cambres de compensació (CP) certs derivats *over-the-counter* i, per tant, els derivats contractats pel grup susceptibles d'això s'estan canalitzant a través d'aquests agents. Al seu torn, des del grup s'ha fomentat l'estandardització dels derivats OTC de cara a fomentar la utilització de les cambres de compensació. L'exposició al risc amb les CP depèn en gran part de l'import de les garanties dipositades.

Pel que fa a l'operativa en derivats en mercats organitzats (MO), es considera sota criteris de gestió que no hi ha exposició, atès que el risc no existeix perquè els MO actuen com a contrapart en les operacions i es disposa de mecanismes de liquidació i de garanties diaris per assegurar la transparència i continuïtat de l'activitat. En els MO l'exposició és equivalent a les garanties dipositades.

El desglossament de l'operativa de derivats en mercats financers segons si la contrapart és una altra entitat financera, una cambra de compensació o un mercat organitzat, és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Operacions amb mercats organitzats	1.505.736	979.533
Operacions OTC	188.207.641	183.975.718
<i>Liquidades a través de cambres de compensació</i>	<i>113.467.997</i>	<i>114.649.971</i>
Total	189.713.377	184.955.251

Actualment, no hi ha operacions que compleixin els criteris comptables per poder compensar en el balanç operacions d'actius i passius financers. Les compensacions que es fan en l'operativa de derivats i *repos* només tenen efecte per al càlcul de l'import que s'ha de col·lateralitzar, però no per a la seva presentació en el balanç.

A continuació, es desglossa l'import total reflectit en el balanç per als instruments financers subjectes a un acord marc de compensació i de col·lateral per als exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023				
	Actius financers subjectes a acords de col·lateral				
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del col·lateral)	Garantia rebuda		Import net
			Efectiu	Valors	
Actius financers	(a)	(b)	(c)	(d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	4.827.407	2.903.168	1.822.777	124.929	(23.467)
Adquisició temporal d'actius	5.146.361	—	45.522	5.207.911	(107.072)
Total	9.973.768	2.903.168	1.868.299	5.332.840	(130.539)

En milers d'euros

2023					
Passius financers subjectes a acords de colateral					
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del colateral)	Garantia lliurada		Import net
			Efectiu	Valors	
Passius financers	(a)	(b)	(c)	(d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	3.206.489	2.903.168	457.090	358.000	(511.769)
Cessió temporal d'actius	11.065.324	—	144.461	11.608.411	(687.548)
Total	14.271.813	2.903.168	601.551	11.966.411	(1.199.317)

En milers d'euros

2022					
Actius financers subjectes a acords de colateral					
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del colateral)	Garantia rebuda		Import net
			Efectiu	Valors	
Actius financers	(a)	(b)	(c)	(d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	6.445.760	3.603.978	2.249.400	129.934	462.448
Adquisició temporal d'actius	3.114.965	—	23.590	3.008.362	83.013
Total	9.560.725	3.603.978	2.272.990	3.138.296	545.461

En milers d'euros

2022					
Passius financers subjectes a acords de colateral					
	Import reconegut en el balanç	Import compensat (només a l'efecte de càlcul del colateral)	Garantia lliurada		Import net
			Efectiu	Valors	
Passius financers	(a)	(b)	(c)	(d)	(a)-(b)-(c)-(d)
Derivats	4.090.024	3.603.978	574.218	489.144	(577.316)
Cessió temporal d'actius	8.528.435	—	126.059	8.819.189	(416.813)
Total	12.618.459	3.603.978	700.277	9.308.333	(994.129)

Els imports d'instruments financers derivats que es liquiden a través d'una cambra de compensació el 31 de desembre de 2023 i 2022 es detallen a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
Actius financers derivats liquidats a través d'una cambra de compensació	4.012.659	5.367.736
Passius financers derivats liquidats a través d'una cambra de compensació	2.498.128	3.204.917

La filosofia de la gestió del risc de contrapart és consistent amb l'estratègia del negoci, i busca en tot moment la creació de valor dins d'un equilibri entre rendibilitat i riscos. En aquest sentit, s'han establert uns criteris de control i seguiment del risc de contrapart derivat de l'activitat en els mercats financers, que garanteixen al banc desenvolupar la seva activitat de negoci respectant els llindars de riscos aprovats pel Consell d'Administració.

La metodologia de quantificació de l'exposició per risc de contrapart té en compte l'exposició actual i l'exposició futura. L'exposició actual representa el cost de substituir una operació a valor de mercat en cas que una contrapart caigui en *default* en el moment present. Per al seu càlcul és necessari comptar amb el valor actual de l'operació o *mark-to-market* (MTM). L'exposició futura representa el risc potencial que pot assolir una operació en un determinat termini de temps, ateses les característiques de l'operació i les variables del mercat de les quals depèn. En el cas d'operacions sota acord de col·lateral, l'exposició futura representa la possible fluctuació de l'MTM entre el moment del *default* i la substitució d'aquestes operacions en el mercat. Si no està sota acord de col·lateral, representa la possible fluctuació de l'MTM al llarg de la vida de l'operació.

Amb caràcter diari, al tancament del mercat, es recalculen totes les exposicions d'acord amb els fluxos d'entrada i sortida d'operacions, amb les variacions de les variables del mercat i amb els mecanismes de mitigació del risc establerts en el grup. D'aquesta manera, les exposicions queden sotmeses a un seguiment diari i a un control sota els límits aprovats pel Consell d'Administració. Aquesta informació queda integrada en els informes de riscos per tal de reportar-la als departaments i les àrees responsables de la gestió i el seguiment d'aquests.

En relació amb el risc de contrapart, el grup adopta diferents mesures de mitigació. Les mesures principals són:

- Acords de *netting* en derivats (ISDA i CMOF).
- Acords de col·lateral *Variation Margin* en derivats (CSA i Annex III - CMOF) i *repos* (GMRA, CME) i préstecs de títols (GMSLA).
- Acords de col·lateral *Initial Margin* en derivats (CTA i SA).

Els acords de *netting* permeten l'agregació dels MTM positius i negatius de les operacions amb una mateixa contrapart, de manera que en cas de *default* s'estableix una única obligació de pagament o cobrament en relació amb totes les operacions tancades amb aquesta contrapart.

Per defecte, el grup disposa d'acords de *netting* amb totes les contraparts que vulguin operar en derivats.

Els acords de col·lateral *Variation Margin*, a més d'incorporar l'efecte *netting*, incorporen l'intercanvi periòdic de garanties que mitiguen l'exposició actual amb una contrapart en relació amb les operacions subjectes a aquest contracte.

El grup estableix la necessitat de disposar d'acords de col·lateral *Variation Margin* per poder operar en derivats o *repos* amb entitats financeres. A més, per a l'operativa de derivats amb aquestes entitats, el grup té l'obligació d'intercanviar col·lateral *Variation Margin* amb contraparts financeres d'acord amb el Reglament delegat (UE) 2251/2016. El contracte de col·lateral *Variation Margin* estàndard del grup, que està d'acord amb aquest reglament, és bilateral (és a dir, les dues parts estan obligades a dipositar col·lateral), amb intercanvi diari de garanties en forma d'efectiu i en divisa euro.

Els acords de col·lateral *Initial Margin* incorporen l'aportació de garanties per mitigar l'exposició potencial futura amb una contrapart en relació amb les operacions subjectes a aquest acord.

El grup disposa d'acords de col·lateral *Initial Margin* per a l'operativa de derivats amb entitats financeres en compliment del Reglament delegat (UE) 2251/2016.

4.4.2.8 Actius compromesos en activitats de finançament

El 31 de desembre de 2023 i 2022 hi ha certs actius financers compromesos en operacions de finançament, és a dir, aportats com a col·lateral o garantia respecte a certs passius. Aquests actius corresponen principalment a préstecs vinculats a l'emissió de cèdules hipotecàries, cèdules territorials, *covered bonds* o bons titlitzats a llarg termini (vegeu la nota 20 i l'Annex II). La resta d'actius compromesos són valors representatius de deute que són lliurats en operacions de cessió temporal d'actius, els col·laterals pignorats (préstecs o instruments de deute) per accedir a determinades operacions de finançament amb bancs centrals i tota mena de col·lateral lliurat per garantir l'operativa de derivats.

Ni en l'exercici 2023 ni el 2022, hi ha hagut emissions de cèdules territorials de l'entitat emissora Banc Sabadell.

Així mateix, el grup ha utilitzat part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius a diferents fons de titulització creats amb aquesta finalitat. D'acord amb el que regula la normativa vigent, les titulitzacions en què no s'hagi produït una transferència substancial del risc no es poden donar de baixa del balanç.

El saldo dels actius financers titulitzats en aquests programes pel grup, així com d'altres actius financers transferits, en funció que s'hagin donat de baixa o mantingut íntegrament en el balanç consolidat, el 31 de desembre de 2023 i 2022, és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Donats íntegrament de baixa en el balanç:	568.975	693.853
Actius hipotecaris titulitzats	111.624	116.868
Altres actius titulitzats	228.671	319.468
Altres actius financers transferits	228.680	257.517
Mantinguts íntegrament en el balanç:	7.446.823	7.753.225
Actius hipotecaris titulitzats	6.394.928	7.087.569
Altres actius titulitzats	1.051.894	665.656
Total	8.015.798	8.447.078

S'han mantingut en el balanç consolidat els actius i passius corresponents als fons de titulització d'actius originats després de l'1 de gener de 2004 per als quals no s'hagin transferit a tercers els riscos i beneficis implícits en l'operació. El 31 de desembre de 2023 i 2022, no hi havia cap suport financer significatiu del grup a titulitzacions no consolidades.

En l'Annex II d'aquests comptes anuals consolidats s'inclou determinada informació sobre els fons de titulització originats pel grup.

4.4.3. Riscos financers

El risc financer es defineix com la possibilitat d'obtenir una rendibilitat inadequada o uns nivells de liquiditat insuficients que impedeixin el compliment dels requeriments i les expectatives futures.

4.4.3.1 Risc de liquiditat

El risc de liquiditat suposa la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa de la incapacitat d'atendre els compromisos de pagament, encara que sigui de manera temporal, perquè no es disposa d'actius líquids o no es pot accedir als mercats per obtenir refinançament a un preu raonable. Aquest risc es pot derivar per motius sistèmics o particulars de l'entitat.

En aquest àmbit, el grup té com a objectiu mantenir uns actius líquids i una estructura de finançament que, d'acord amb els seus objectius estratègics i sobre la base del seu *risk appetite statement*, li permeti atendre amb normalitat els seus compromisos de pagament a un cost raonable, ja sigui en condicions de normalitat o en una situació d'estrès provocada tant per factors sistèmics com idiosincràtics.

L'estructura de governança de la gestió i el control de liquiditat de Banc Sabadell té com a eixos fonamentals la implicació directa de l'òrgan de govern, les comissions i els òrgans de direcció, seguint el model de les tres línies de defensa amb una clara segregació de funcions i l'estructuració de responsabilitats.

Gestió de la liquiditat

La gestió de la liquiditat a Banc Sabadell té com a objectiu garantir el finançament de l'activitat comercial a un cost i termini adequats, tot minimitzant el risc de liquiditat. La política de finançament de l'entitat està enfocada a mantenir una estructura de finançament equilibrada, basada principalment en dipòsits a la clientela, i complementada amb l'accés a mercats majoristes, que permeti mantenir una posició de liquiditat del grup folgada en tot moment.

El grup, en relació amb la gestió de la liquiditat, segueix una estructura basada en unitats de gestió de la liquiditat (UGL). Cada UGL és responsable de la gestió de la seva liquiditat i de fixar les seves pròpies mètriques de control del risc de liquiditat, en coordinació amb les funcions corporatives del grup. Actualment, les UGLs són Banc Sabadell (inclou Banco de Sabadell, S.A., que incorpora l'activitat a sucursals exteriors, així com els negocis a Mèxic de Banco de Sabadell S.A., I.B.M. (IBM) i Sabcapital S.A. de C.V., SOFOM, E.R. (SOFOM) i a la gestió individual del seu risc) i TSB.

Per complir amb els objectius, l'estratègia actual de gestió del risc de liquiditat del grup es basa en els següents principis i pilars, tenint en compte el model de negoci detallista de les UGLs i els objectius estratègics definits:

- Govern del risc i implicació del Consell d'Administració i de l'alta direcció en la gestió i el control del risc de liquiditat. El Consell d'Administració té la màxima responsabilitat en la supervisió del risc de liquiditat, mentre que els òrgans d'administració de les UGLs són els encarregats de la translació d'aquestes estratègies a l'àmbit d'actuació local.
- Integració de la cultura de riscos, basada en una gestió prudent del risc de liquiditat i definicions clares i harmonitzades de les seves terminologies, així com en l'alineament amb l'estratègia de negoci del grup mitjançant l'apetència pel risc establerta.
- Segregació clara de les responsabilitats i funcions entre les diferents àrees i òrgans de l'organització, amb una delimitació clara entre les tres línies de defensa, proporcionant independència en la valoració de posicions i en el control i l'anàlisi de riscos.
- Aplicació de les millors pràctiques en matèria de gestió i control del risc de liquiditat, garantint no tan sols el compliment de les exigències reguladores, sinó també que, sota un criteri de prudència, es disposa d'un nivell suficient d'actius líquids per fer front a possibles esdeveniments de tensió.
- Sistema de gestió de liquiditat descentralitzat per a les unitats més rellevants, però amb un sistema de supervisió i gestió del risc centralitzat.
- Processos sòlids d'identificació, mesurament, gestió, control i informació sobre els diferents subriscos de liquiditat a què es troba sotmès el grup.
- Visió holística del risc, mitjançant taxonomies de risc de primer i segon nivell, i donant compliment a les exigències, recomanacions i guies reguladores.
- Existència d'un sistema de preus de transferència per traslladar el cost de finançament.
- Estructura de finançament equilibrada, basada fonamentalment en dipòsits de la clientela.
- Base àmplia d'actius líquids no compromesos i immediatament disponibles per generar liquiditat que componen la primera línia de liquiditat del grup.
- Diversificació de les fonts de finançament, amb recurs controlat al finançament majorista a curt termini i sense dependència de proveïdors de fons individuals.
- Autofinançament de les filials bancàries estrangeres rellevants.
- Vigilància del nivell del balanç que està sent utilitzat com a col·lateral en operacions de finançament.
- Manteniment d'una segona línia de liquiditat que inclou la capacitat d'emissió de cèdules.
- Alineació amb els interessos dels grups d'interès a través de la difusió periòdica al públic d'informació relativa al risc de liquiditat.
- Disponibilitat d'un pla de contingència de liquiditat.

Pel que fa al 2023, s'han continuat reduint les mesures mitigadores adoptades pels bancs centrals introduïdes arran de la COVID-19, i han deixat d'estar vigents mesures com l'admissió de préstecs i crèdits no morosos concedits a empreses no financeres (incloent-hi pimes) i autònoms que tinguin aval de l'Estat atorgat a l'empara i de conformitat amb l'article 29 del Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, així com la reducció del descompte en la valoració dels col·laterals aportats per a les seves operacions.

Eines/mètriques de seguiment i control de la gestió del risc de liquiditat

El Grup Banc Sabadell compta amb un sistema de mètriques i llindars que s'articulen al RAS i que defineixen l'apetència pel risc de liquiditat, prèviament aprovat pel Consell d'Administració. Aquest sistema permet avaluar i fer el seguiment del risc de liquiditat a fi de vetllar pel compliment dels objectius estratègics, el perfil de risc i el compliment amb la regulació i les guies supervisores. Dins el seguiment de mètriques de liquiditat del grup, hi ha mètriques establertes pel que fa al grup i calculades a nivell consolidat, mètriques establertes en l'àmbit del grup i desplegades a cada UGL del grup i mètriques establertes respecte a les UGLs per mostrar particularitats locals.

Tant les mètriques definides al RAS del Grup Banc Sabadell com als RAS locals de les filials estan subjectes al *governance* d'aprovació, seguiment, *reporting* de traspàsos de llindars i plans d'adequació establerts al RAF en funció del nivell jeràrquic de cada mètrica (classificades en tres nivells).

Cal esmentar que el grup té dissenyat i implementat un sistema d'alertes primerenques (EWI - *early warning indicators*) pel que fa a les UGLs, que inclouen indicadors de mercat i liquiditat adaptats a l'estructura de finançament i model de negoci de cada UGL. El desplegament d'aquests indicadors en les UGLs complementa les mètriques RAS i permet identificar anticipadament tensions en la posició de liquiditat i estructura de finançament local, de manera que facilita la presa de mesures i accions correctives i minimitza el risc de contagi entre les diferents unitats de gestió.

A més, es fa un seguiment diari del risc de cadascuna de les UGLs mitjançant l'informe de Tresoreria Estructural, que mesura l'evolució diària de les necessitats de finançament del balanç, l'evolució diària del saldo viu de les operacions en el mercat de capitals i l'evolució diària de la primera línia de liquiditat que manté cada UGL.

El marc de *reporting* i control de mètriques inclou, entre d'altres:

- Seguiment de les mètriques RAS i els seus llindars a nivell consolidat i les establertes per a cadascuna de les UGLs segons les periodicitats fixades per a cadascuna de les mètriques.
- Informe a l'òrgan de govern, comissions i òrgans de direcció del conjunt de mètriques corresponent en funció dels nivells jeràrquics de les mètriques.
- En cas de detectar algun traspàs de llindars, activació dels protocols de comunicació i dels plans necessaris per corregir-ho.

Dins el procés de pressupostació global del grup, Banc Sabadell planifica les necessitats de liquiditat i finançament a diferents horitzons temporals i alineades amb els objectius estratègics i d'apetència pel risc del grup. Cada UGL disposa d'un pla de finançament a 1 i 5 anys en què delimita les seves potencials necessitats de finançament i l'estratègia per gestionar-les, i periòdicament n'analitza el compliment i les desviacions respecte al pressupost projectat i la seva adequació a l'entorn de mercat.

A més, Banc Sabadell revisa periòdicament la identificació dels potencials riscos de liquiditat i n'avalua la materialitat. També fa exercicis de resistència de liquiditat periòdics, que inclouen una gamma d'escenaris de tensió a curt i més llarg termini, i analitza el seu impacte sobre la posició de liquiditat i les principals mètriques per tal de garantir que les exposicions existents en cada moment tenen relació amb la tolerància al risc de liquiditat establerta.

L'entitat també disposa d'un sistema de preus interns de transferència per traslladar els costos de finançament a les unitats de negoci.

Finalment, Banc Sabadell té establert un pla de contingència de liquiditat (PCL) en què s'estableix l'estratègia per garantir que l'entitat disposa de les capacitats de gestió i les mesures suficients per minimitzar els efectes negatius d'una situació de crisi en la seva posició de liquiditat i per retornar a una situació de normalitat. El PCL pot ser activat en resposta a diferents situacions de crisi dels mercats o de la mateixa entitat. Els components principals del PCL són, entre d'altres, la definició de l'estratègia per implementar-lo, l'inventari de mesures de què es disposa per generar liquiditat en situacions de normalitat o en una situació de crisi associada a l'activació del PCL, i un pla de comunicació del PCL tant intern com extern.

Termini residual de les operacions

A continuació, es presenta el detall per terminis de venciments contractuals dels saldos de determinades masses del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023 i 2022, en un escenari de condicions de normalitat de mercats:

En milers d'euros

Termini fins al venciment	2023									
	A la vista	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
ACTIU										
Efectiu, saldos en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	2.879.139	26.518.399	575.341	1.972	64	1.630	206	—	9.102	29.985.853
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	—	28.056	69.236	791.454	560.553	518.426	302.223	1.132.974	2.682.438	6.085.359
Valors representatius de deute	—	28.056	69.236	791.454	560.553	518.426	302.223	1.132.974	2.682.438	6.085.359
Préstecs i bestretes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Clientela	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actius financers a cost amortitzat	4.062.743	5.493.867	3.858.019	12.168.889	11.057.059	10.776.821	10.537.660	10.184.113	112.774.622	180.913.793
Valors representatius de deute	—	4.833	315.660	1.204.916	1.123.028	479.039	1.743.646	1.187.212	15.442.594	21.500.927
Préstecs i bestretes	4.062.743	5.489.034	3.542.359	10.963.974	9.934.031	10.297.782	8.794.014	8.996.901	97.332.028	159.412.866
Bancs centrals	—	156.516	—	—	—	—	—	—	—	156.516
Entitats de crèdit	1.411.422	445.014	732.541	2.114.438	1.666.642	573.056	56	9.210	43.572	6.995.951
Clientela	2.651.321	4.887.504	2.809.818	8.988.540	8.267.389	9.724.726	8.793.958	8.987.691	97.149.452	152.260.399
Total actiu	6.941.882	32.040.322	4.502.596	12.962.315	11.617.676	11.296.876	10.840.089	11.317.087	115.466.182	216.985.005
PASSIU										
Passius financers a cost amortitzat	107.548.804	43.256.136	11.499.120	15.574.656	15.126.695	6.730.104	4.632.257	5.160.504	6.543.490	216.071.766
Dipòsits	101.442.894	42.529.331	9.538.402	13.218.907	12.300.947	2.453.941	1.103.014	750.550	609.211	183.947.196
Bancs centrals	60.915	—	5.106.963	5.753	3.926.127	—	676.601	—	—	9.776.360
Entitats de crèdit	1.039.225	4.678.234	816.081	2.817.579	2.263.510	1.306.692	254.561	171.991	492.311	13.840.183
Clientela	100.342.754	37.851.097	3.615.358	10.395.575	6.111.309	1.147.249	171.852	578.559	116.900	180.330.653
Valors representatius de deute emesos	16.214	693.854	1.951.456	2.340.622	2.816.403	4.270.058	3.525.049	4.406.209	5.771.418	25.791.284
Altres passius financers	6.089.696	32.951	9.262	15.127	9.345	6.105	4.194	3.745	162.861	6.333.296
Total passiu	107.548.804	43.256.136	11.499.120	15.574.656	15.126.695	6.730.104	4.632.257	5.160.504	6.543.490	216.071.766
Derivats de negociació i cobertura										
Posicions rebut	—	50.823.146	11.328.791	28.452.907	14.570.051	10.892.738	7.921.211	9.074.442	33.210.726	166.274.013
Posicions pagament	—	30.233.517	10.838.943	29.856.672	20.222.682	11.930.292	8.979.495	7.146.036	40.908.171	160.115.808
Riscos contingents										
Garanties financeres	17.922	66.449	66.038	414.294	259.415	92.562	68.818	34.938	1.043.960	2.064.396

(*) Vegeu el detall de venciments d'emissions dirigits a inversors institucionals en l'apartat "Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2023" d'aquesta nota.

En milers d'euros

2022										
Termini fins al venciment	A la vista	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
ACTIU										
Efectiu, saldos en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	3.681.237	37.009.112	563.743	18	1.043	51	1.206	—	3.986	41.260.395
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	—	124.536	86.954	855.454	777.596	582.648	196.407	244.104	2.754.993	5.622.692
Valors representatius de deute	—	124.536	86.954	855.454	777.596	582.648	196.407	244.104	2.754.993	5.622.692
Préstecs i bestretes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Clientela	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Actius financers a cost amortitzat	3.371.931	8.590.617	4.437.359	11.540.390	9.820.139	10.505.170	10.274.823	11.211.714	115.293.310	185.045.452
Valors representatius de deute	—	236.772	44.310	1.403.285	1.371.253	1.126.338	459.093	1.935.711	14.876.058	21.452.820
Préstecs i bestretes	3.371.932	8.353.845	4.393.049	10.137.104	8.448.886	9.378.833	9.815.730	9.276.002	100.417.252	163.592.632
Bancs centrals	2.221	160.443	—	—	—	—	—	—	—	162.664
Entitats de crèdit	978.063	2.341.986	428.487	753.460	131.473	83	175	34	66.525	4.700.287
Clientela	2.391.648	5.851.416	3.964.561	9.383.645	8.317.413	9.378.751	9.815.555	9.275.968	100.350.726	158.729.681
Total actiu	7.063.167	45.724.286	5.068.056	12.395.982	10.598.777	11.087.869	10.472.437	11.455.817	118.052.289	231.925.539
PASSIU										
Passius financers a cost amortitzat	119.453.858	47.461.256	4.223.087	24.152.729	12.151.025	9.370.909	3.903.867	4.233.378	7.579.822	232.529.932
Dipòsits	113.012.257	47.375.927	2.719.435	22.548.986	7.666.937	6.556.190	650.136	1.855.757	907.897	203.293.522
Bancs centrals	43.223	—	—	17.223.750	4.939.290	4.974.464	—	662.961	—	27.943.687
Entitats de crèdit	843.529	7.506.691	901.048	714.986	329.534	136.998	160.605	117.597	662.402	11.373.390
Clientela	112.125.507	39.869.236	1.818.387	4.610.250	2.398.113	1.444.728	489.531	1.075.199	245.495	164.076.445
Valors representatius de deute emesos	6.213	66.725	1.486.936	1.590.320	4.477.376	2.807.926	3.248.767	2.371.575	6.521.711	22.577.549
Altres passius financers	6.435.388	18.605	16.717	13.422	6.712	6.793	4.964	6.046	150.214	6.658.861
Total passiu	119.453.858	47.461.256	4.223.087	24.152.729	12.151.025	9.370.909	3.903.867	4.233.378	7.579.822	232.529.932
Derivats de negociació i cobertura										
Posicions rebut	—	46.863.268	9.509.600	24.047.648	22.014.057	9.609.213	9.828.147	7.123.277	33.292.235	162.287.446
Posicions pagament	—	34.864.873	10.226.762	22.347.484	25.943.323	10.464.426	9.068.820	7.440.695	40.138.871	160.495.254
Riscos contingents										
Garanties financeres	33.551	39.680	102.916	389.668	188.159	163.372	58.470	50.582	1.060.594	2.086.993

Tradicionalment, en aquesta anàlisi els trams a molt curt termini presenten necessitats de finançament perquè recullen els venciments continus del passiu a curt termini que en l'activitat típicament bancària presenta una rotació més gran que els actius, però que en renovar-se contínuament acaben, de fet, cobrint aquestes necessitats i fins i tot incorporant un creixement dels saldos vius.

Així mateix, es comprova de manera sistemàtica que la capacitat de finançament del grup en els mercats de capitals garanteixi les necessitats a curt, mitjà i llarg termini.

Respecte a la informació inclosa en aquesta taula, cal indicar que aquesta mostra els venciments contractuals romanents dels saldos de les posicions d'actiu i passiu del balanç, distribuïts en diferents trams temporals.

La informació que es facilita és estàtica i no reflecteix les necessitats de finançament previsibles.

Així mateix, cal indicar que els fluxos de caixa desglossats en la matriu no han estat objecte de descompte.

A continuació, s'indica el tractament donat a la matriu de venciments contractuals als passius financers amb certes particularitats a l'efecte del seu reflex:

- Les operacions se situen a cada banda temporal segons la data de venciment contractual.
- En el cas dels passius a la vista s'inclouen en el tram de “a la vista” sense tenir-ne en compte la tipologia (estables versus no estables).
- Hi ha compromisos de tipus contingent que també poden modificar les necessitats de liquiditat, i es tracta fonamentalment de facilitats de crèdit amb límits concedits que no han estat disposats en la data de balanç pels acreditats. El Consell d'Administració també estableix límits en aquest sentit per al seu control.

- S'han inclòs en la matriu els saldos per contractes de garanties financeres, i s'ha assignat l'import màxim de la garantia al primer exercici en què la garantia pugui ser executada.
- El finançament en el mercat de capitals a través d'instruments que incloguin clàusules que puguin provocar el reemborsament accelerat (*puttables* o instruments amb clàusules lligades a la rebaixa en la qualificació creditícia) és reduït en relació amb els passius financers del grup. Per això l'impacte estimat en la matriu no seria significatiu.
- El grup no tenia, el 31 de desembre de 2023 i 2022, instruments addicionals als regulats per contractes marc associats a la contractació de productes derivats i les operacions d'adquisició/cessió temporal d'actius financers.
- El grup no té instruments que permetin a l'entitat decidir si liquida els seus passius financers mitjançant el lliurament d'efectiu (o un altre actiu financer) o mitjançant el lliurament de les seves pròpies accions el 31 de desembre de 2023 i 2022.

Estratègia de finançament i evolució de la liquiditat el 2023

La font principal de finançament del grup és la base de dipòsits a la clientela (principalment comptes a la vista i dipòsits a termini captats a través de la xarxa comercial), complementada amb el finançament via mercat interbancari i mercats de capitals en què l'entitat manté vius diferents programes de finançament a curt i llarg termini amb l'objectiu d'assolir un nivell de diversificació adequat per tipus de producte, termini i inversor. L'entitat manté una cartera diversificada d'actius líquids majoritàriament elegibles com a col·lateral per a les operacions de finançament amb el Banc Central Europeu (BCE).

Recursos de clients en el balanç

Els recursos de clients en el balanç el 31 de desembre de 2023 i 2022 per venciments es detallen a continuació:

En milions d'euros / en percentatge

	Nota	2023	3 mesos	6 mesos	12 mesos	>12 mesos	Sense venciment
Total recursos de clients en el balanç (*)		160.888	5,6%	2,4%	4,3%	4,3%	83,4%
Dipòsits a termini i altres		25.237	32,1%	13,6%	26,8%	27,5%	— %
Comptes a la vista	19	134.243	— %	— %	— %	— %	100,0%
Emissions minoristes		1.408	53,8%	30,9%	14,7%	0,6%	— %

(*) Inclou dipòsits de clients (*ex-repos*) i altres passius col·locats per la xarxa comercial: bons simples de Banc Sabadell, pagarés, etc.

En milions d'euros / en percentatge

	Nota	2022	3 mesos	6 mesos	12 mesos	>12 mesos	Sense venciment
Total recursos de clients en el balanç (*)		164.140	3,9%	1,1%	1,9%	3,2%	89,9%
Dipòsits a termini i altres		15.690	39,5%	8,2%	19,3%	33,0%	— %
Comptes a la vista	19	147.540	— %	— %	— %	— %	100,0%
Emissions minoristes		910	33,9%	58,4%	5,6%	2,1%	— %

(*) Inclou dipòsits de clients (*ex-repos*) i altres passius col·locats per la xarxa comercial: bons simples de Banc Sabadell, pagarés, etc.

A causa de l'evolució creixent dels tipus d'interès en els mercats financers s'observa un augment del pes dels dipòsits a termini i altres en la composició dels recursos de clients en el balanç.

Vegeu el desglossament dels recursos de clients fora del balanç, gestionats pel grup i els comercialitzats però no gestionats en la nota 27 d'aquests comptes anuals consolidats.

Els dipòsits del grup es comercialitzen a través de les unitats/societats de negoci següents del grup (Negoci Bancari Espanya, TSB i Mèxic). Vegeu el desglossament de volums d'aquestes unitats de negoci en l'apartat de "Negocis" de l'informe de gestió consolidat.

Durant l'exercici 2023, s'ha produït un increment del *gap* comercial, que presenta un descens més gran en inversió creditícia que en recursos de clients, de manera que situa la ràtio *loan to deposits* (LtD) del grup al tancament del 2023 en el 94,0% (95,6% al tancament del 2022).

Mercat de capitals

Durant l'exercici 2023 s'ha incrementat el nivell de finançament en el mercat de capitals, i les cèdules hipotecàries són les que presenten més increment net. A més, a l'efecte de mantenir un nivell adequat d'MREL (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*) per sobre dels requeriments reguladors aplicables, també s'ha incrementat el deute sènior no preferent. El saldo nominal viu de finançament en el mercat de capitals per tipus de producte el 31 de desembre de 2023 i 2022 es desglossa a continuació:

En milions d'euros

	2023	2022
Saldo nominal viu	24.596	22.077
Cèdules hipotecàries / <i>Covered bonds</i>	10.975	9.409
<i>Dels quals: TSB Bank</i>	3.164	1.409
Pagarés i ECP	6	7
Deute sènior	4.215	4.440
Deute sènior no preferent	4.425	3.505
Deute subordinat i participacions preferents	3.565	3.465
Bons de titulització	1.410	1.251
<i>Dels quals: Sabadell Consumer Finance</i>	494	—

El detall dels venciments de les emissions en el mercat de capitals per tipus de producte (excloent-ne les titulitzacions i pagarés) i considerant el seu venciment legal, el 31 de desembre de 2023 i 2022, és el següent:

En milions d'euros

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	> 2029	Saldo viu
Bons i cèdules hipotecàries/ <i>Covered bonds</i> (*)	2.425	836	1.390	2.251	2.423	950	700	10.975
Deute sènior (**)	735	1.480	—	500	750	750	—	4.215
Deute sènior no preferent (**)	395	500	1.317	18	500	1.500	195	4.425
Deute subordinat i participacions preferents (**)	—	—	500	—	—	—	3.065	3.565
Total	3.555	2.816	3.207	2.769	3.673	3.200	3.960	23.180

(*) Emissions garantides.

(**) Emissions no garantides.

En milions d'euros

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	> 2028	Saldo viu
Bons i cèdules hipotecàries/ <i>Covered bonds</i> (*)	1.388	2.696	836	390	1.100	1.549	1.450	9.409
Deute sènior (**)	975	735	1.480	—	500	750	—	4.440
Deute sènior no preferent (**)	—	975	500	1.317	18	500	195	3.505
Deute subordinat i participacions preferents (**)	—	—	—	500	—	500	2.465	3.465
Total	2.363	4.406	2.816	2.207	1.618	3.299	4.110	20.819

(*) Emissions garantides.

(**) Emissions no garantides.

El grup manté actius diversos programes de finançament en els mercats de capitals, amb l'objectiu de diversificar les diferents fonts de finançament.

Pel que fa al finançament a curt termini, es manté al tancament d'any un programa de pagarés en què es regulen les emissions d'aquests valors, dirigit a inversors institucionals i minoristes. El Programa de Pagarés 2023 de Banc Sabadell, registrat a la Societat de Gestió dels Sistemes de Registre, Compensació i Liquidació de Valors, S.A.U. (IBERCLEAR) té un límit d'emissió de 7.000 milions d'euros, ampliables fins a 9.000 milions d'euros. El 31 de desembre de 2023 el saldo viu del programa era de 1.383 milions d'euros (net dels pagarés subscrits per empreses del grup), respecte de 872 milions d'euros el 31 de desembre de 2022.

En relació amb el finançament a mitjà i llarg termini, l'entitat manté els següents programes vius:

- Programa d'emissió de valors no participatius (Programa de renda fixa) registrat a la CNMV el 16 de novembre de 2023 amb un límit màxim d'emissió de 10.000 milions d'euros: aquest programa regula les emissions de bons i obligacions simples ordinaris o no preferents o estructurats; cèdules hipotecàries i territorials (bons garantits europeus (prèmium)) efectuades segons la legislació espanyola a través de la CNMV i dirigides a inversors institucionals i minoristes, tant nacionals com estrangers. El límit disponible per a noves emissions en el Programa d'emissió de valors no participatius 2023 de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 és de 9.800 milions d'euros (el 31 de desembre de 2022 el límit disponible sota el Programa de renda fixa era de 9.000 milions d'euros).

Durant el 2023, Banc Sabadell ha realitzat dues emissions públiques de cèdules hipotecàries sota el Programa de renda fixa per un total de 1.200 milions d'euros.

En milions d'euros

	Codi ISIN	Tipus d'Inversor	Data d'emissió	Import	Termini (en anys)
Cèdula Hipotecària 1/2023	ES0413860836	Institucional	28/02/2023	1.000	4
Cèdula Hipotecària BEI 1/2023	ES0413860844	Institucional	22/12/2023	200	8

- Programa d'emissió *Euro Medium Term Notes* (programa EMTN), registrat el 19 de maig de 2023 a la borsa d'Irlanda i suplementat el 27 de juliol, i el 26 d'octubre de 2023. Aquest programa permet l'emissió de deute sènior (*preferred* i *non-preferred*) i subordinat en diverses divises, amb un límit màxim de 15.000 milions d'euros.

Durant l'exercici 2023, Banc Sabadell ha fet quatre emissions sota el Programa EMTN, per un import total de 2.750 milions d'euros, una emissió de deute sènior *preferred*, dues emissions de deute sènior *non-preferred* i una emissió subordinada *Tier 2*. De les quatre emissions, l'emissió sènior *preferred* ha estat en format verd per un import de 750 milions d'euros. A continuació, es mostren les emissions realitzades al llarg de l'any per Banc Sabadell (en el cas d'emissions amb opció d'amortització anticipada es mostra el termini de venciment legal):

En milions d'euros

	Codi ISIN	Tipus d'Inversor	Data d'emissió	Import	Termini (en anys)
Emissió sènior <i>non-preferred</i> 1/2023	XS2583203950	Institucional	07/02/2023	750	6
Emissió d'obligacions subordinades 1/2023	XS2588884481	Institucional	16/02/2023	500	11
Emissió d'obligacions sènior 1/2023 Green	XS2598331242	Institucional	07/06/2023	750	6
Emissió sènior <i>non-preferred</i> 2/2023	XS2677541364	Institucional	08/09/2023	750	6

Així mateix, el 18 de gener de 2023 Banc Sabadell va executar una emissió de participacions preferents contingentment convertibles en accions ordinàries del banc (*Additional Tier1*) per un import de 500 milions d'euros i un tipus fix del 9,375%.

Durant l'exercici 2023 Banc Sabadell ha exercit, després de l'obtenció de les autoritzacions corresponents, l'opció d'amortització anticipada sobre l'emissió AT1 2/2017 el 23 de febrer de 2023 per un import de 400 milions d'euros i l'amortització anticipada de l'emissió d'obligacions subordinades 1/2018 el 12 de desembre de 2023 per un import de 500 milions d'euros. A més, el 8 de setembre de 2023, juntament amb l'emissió sènior *non-preferred* 2/2023, Banc Sabadell va executar la recompra de l'emissió sènior *non-preferred* 1/2019 per un import de 580,4 milions d'euros, i queda un saldo viu de l'emissió de 419,6 milions d'euros.

D'altra banda, durant el 2023 TSB Bank ha estat actiu al mercat de *covered bonds*. El 14 de febrer de 2023 va fer una emissió de *covered bonds* per un import de 1.000 milions de lliures amb un cupó flotant fixat a SONIA +60 punts bàsics a un termini de 4 anys, i el 15 setembre va executar una altra emissió per un import de 750 milions de lliures amb un cupó flotant de SONIA +65 punts bàsics a un termini de 5 anys. Juntament amb aquesta operació, TSB Bank va realitzar la recompra de l'emissió Covered Floating Rate Notes 2019 per un import de 250 milions de lliures, i va quedar un saldo viu de l'emissió de 500 milions de lliures.

Pel que fa a les operacions de titulització d'actius en format tradicional:

- El grup és actiu en aquest mercat i participa en diversos programes de titulització, en alguns casos juntament amb altres entitats, cedint préstecs hipotecaris, préstecs a petites i mitjanes empreses, préstecs al consum i préstecs per a l'adquisició d'autos.
- Actualment, hi ha 17 operacions de titulització d'actius tradicionals vives mantingudes íntegrament en el balanç del grup. Part dels bons emesos pels fons de titulització, han estat col·locats en els mercats de capitals i la resta s'han mantingut a la cartera del grup. D'aquests últims, els bons elegibles es poden utilitzar com a col·lateral per a les operacions de finançament del Banc Central. El 31 de desembre de 2023, el nominal de bons d'aquestes titulitzacions col·locats en el mercat era de 1.410 milions d'euros.
- El 29 de setembre de 2023 es va desemborsar la titulització tradicional SCF Autos 1, FT realitzada per la filial Sabadell Consumer Finance, S.A.U. És una operació inaugural que permet finançar i transferir el risc de crèdit d'una cartera de préstecs auto concedits per aquesta filial per un import de 650 milions d'euros. L'emissió consta de 6 classes de bons que van ser col·locades al mercat, tret del tram de primeres pèrdues per al finançament del fons de reserva i despeses inicials del fons per 9,5 milions d'euros, que va ser retingut per Sabadell Consumer Finance, S.A.U., i 156 milions d'euros de la sèrie sènior subscrits per Banco de Sabadell, S.A.
- El 13 de setembre de 2023 la Societat Gestora TdA (Titulización de Activos, Sociedad Gestora de Fondos de Titulización, S.A.) va publicar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors una nota d'informació privilegiada per comunicar que Banc Sabadell va exercir el seu dret de tempteig per a la recompra de la seva part de cartera cedida al fons multicedent TDA 25 FTA (actualment en procés de liquidació per part de la societat gestora).

Al tancament del 2023, Banc Sabadell disposava de 5.000 milions d'euros corresponents a la TLTRO III amb venciment al març del 2024, i havia prepagat 17.000 milions d'euros d'aquesta facilitat durant l'exercici. El 2023, el grup ha registrat despeses per interessos relatius a la TLTRO III per un import de 305 milions d'euros (162 milions d'euros d'ingressos per interessos en l'exercici 2022).

D'altra banda, TSB, al tancament del 2023, presenta un import disposat amb el Banc d'Anglaterra de 4.005 milions de lliures, dels quals 4.000 milions corresponen al Term Funding Scheme with additional incentives for Small and Medium-sized Enterprises (TFSME) i 5 milions a l'Indexed Long Term Repo (ILTR).

Actius líquids

A més d'aquestes fonts de finançament, el grup manté un coixí de liquiditat en forma d'actius líquids per afrontar eventuais necessitats de liquiditat:

En milions d'euros

	2023	2022
Caixa (*) + Posició neta interbancari	25.036	35.012
Disponible en pòlissa del Banc d'Espanya	15.363	7.788
Actius elegibles pel Banc Central Europeu fora de pòlissa	11.419	6.010
Altres actius negociables no elegibles pel Banc Central Europeu (**)	6.740	5.234
<i>Promemòria:</i>		
Saldo disposat de pòlissa del Banc d'Espanya (***)	5.000	22.000
Saldo disposat Term Funding Scheme del Banc d'Anglaterra (****)	4.608	6.201
Total actius líquids disponibles	58.558	54.044

(*) Excés de reserves i facilitat marginal de dipòsit en bancs centrals.

(**) En valor de mercat i una vegada aplicada la retallada de la ràtio *liquidity coverage ratio* (LCR). Inclou renda fixa considerada com a actiu d'alta qualitat i liquiditat segons l'LCR (HQLA) i altres actius negociables de diferents entitats del grup.

(***) Corresponen a la facilitat TLTRO III.

(****) Al tancament del 2023, inclou 4.000 milions de lliures per a suport a les petites i mitjanes empreses (TFSME) i 5 milions de lliures de l'Indexed Long Term Repo (ILTR). Al tancament del 2022, inclou 5.000 milions de lliures de TFSME i 500 milions de lliures d'ILTR.

Pel que fa al 2023, el saldo de reserves i facilitat marginal de dipòsit a bancs centrals i la posició neta d'interbancari presenten una disminució de 9.976 milions d'euros, mentre que el volum d'actius líquids disponibles elegibles al Banc Central Europeu (BCE) ha augmentat en 12.984 milions d'euros i els actius disponibles i no elegibles al Banc Central Europeu (BCE) han augmentat en 1.506 milions d'euros durant el 2023, i s'ha incrementat, per tant, la primera línia de liquiditat durant l'exercici 2023 en 4.514 milions d'euros, destacant com a factors positius el *gap* comercial i l'increment d'emissions majoristes.

Cal esmentar que el grup segueix un model descentralitzat de gestió de la liquiditat. En aquest sentit, aquest model tendeix a limitar la transferència de liquiditat entre les diferents filials involucrades en la seva gestió, i limitar d'aquesta manera les exposicions intragrup, més enllà de les potencials restriccions imposades pels reguladors locals de cada filial. Així, les filials involucrades en la gestió determinen la seva situació de liquiditat considerant únicament aquells actius de la seva propietat que compleixin amb els criteris d'elegibilitat, disponibilitat i liquiditat que s'hagin establert tant en l'àmbit intern com normatiu per al compliment dels mínims reguladors.

A més de la primera línia de liquiditat, cada UGL monitora el seu coixí de liquiditat amb criteri intern i conservador, anomenat *counterbalancing capacity*. En el cas de la UGL BS (inclou Banco de Sabadell, S.A., que incorpora l'activitat en sucursals exteriors, així com els negocis a Mèxic de Banco de Sabadell, S.A.), aquest coixí de liquiditat l'integren la primera i la segona línia de liquiditat. El 31 de desembre de 2023, la segona línia de liquiditat afegiria al coixí de liquiditat un volum de 12.155 milions d'euros, incloent-hi la capacitat d'emissió de cèdules, considerant la valoració mitjana que aplica el banc central a les cèdules d'ús propi per obtenir finançament, així com els dipòsits en altres institucions financeres amb disponibilitat immediata per al negoci a Mèxic no inclosos en la primera línia de liquiditat.

A la UGL TSB, aquesta mètrica es determina com la suma de la primera línia de liquiditat i els préstecs preposicionats al Banc d'Anglaterra per obtenir finançament. El 31 de desembre de 2023, la segona línia de liquiditat, considerant l'import de préstecs preposicionats al Banc d'Anglaterra, puja a 4.936 milions d'euros (3.366 milions d'euros el 31 de desembre de 2022).

No hi ha imports significatius d'efectiu i equivalents que no estiguin disponibles per ser utilitzats pel grup.

Compliment dels coeficients reguladors

El Grup Banc Sabadell inclou dins la seva gestió de liquiditat el seguiment de la ràtio de cobertura de liquiditat a curt termini o LCR (*liquidity coverage ratio*) i la ràtio de finançament estable neta o NSFR (*net stable funding ratio*), i ha reportat al regulador la informació requerida en base mensual i trimestral, respectivament. El mesurament de la liquiditat basant-se en aquestes mètriques forma part del control del risc de liquiditat en el conjunt de les UGLs.

En relació amb la ràtio LCR, des de l'1 de gener de 2018 el mínim exigible reguladorament és el 100%, nivell àmpliament superat per totes les UGLs del grup. En l'àmbit del grup, al llarg de l'any la ràtio LCR s'ha situat de manera permanent i estable molt per sobre del 100%. El 31 de desembre de 2023, la ràtio LCR se situa a escala 203% per a la UGL TSB, el 274% per a Banc Sabadell Espanya i el 228% per al grup.

Pel que fa a la ràtio NSFR, amb entrada en vigor al juny del 2021, el nivell mínim exigít reguladorament és del 100%, nivell àmpliament superat per totes les UGLs de l'entitat, atesa la seva estructura de finançament, i aquesta té un gran pes de dipòsits de la clientela i la major part del finançament en el mercat està centrat a mitjà/llarg termini. El 31 de desembre de 2023, la ràtio NSFR se situa en el 152% per a la UGL TSB, en el 134% per a Banc Sabadell Espanya i en el 140% per al grup.

El 31 de desembre de 2023, Banc Sabadell té emissions vives de cèdules hipotecàries per un import de 15.876 milions d'euros de cèdules hipotecàries (16.114 milions d'euros el 31 de desembre de 2022) que estan garantides per un import computable de 24.677 milions d'euros de préstecs i crèdits hipotecaris (24.187 milions d'euros el 31 de desembre de 2022). Això suposa un nivell de sobregarantia de les cèdules hipotecàries del 161% (150% el 31 de desembre de 2022), amb tots els seus actius de garantia expressats en euros. Per a més informació, es pot consultar la pàgina web corporativa www.grupbancsabadell.com (vegeu l'apartat de la web "Accionistes i inversors - Inversors de renda fixa").

4.4.3.2. Risc de mercat

Aquest risc es defineix com el que sorgeix davant l'eventualitat d'incórrer en pèrdues de valor de mercat en les posicions mantingudes en instruments financers, a causa de la variació de factors de risc pels quals es veuen afectats els seus preus o cotitzacions, les seves volatilitats o les correlacions entre ells.

Aquestes posicions generadores de risc de mercat es mantenen habitualment dins de l'activitat de negociació, que consisteix en l'operativa de cobertura que efectua el banc per donar servei als seus clients i el manteniment de posicions pròpies de caràcter discrecional.

També es pot generar risc de mercat pel mer manteniment de posicions globals del balanç (també denominades "de caràcter estructural"), que en termes nets queden obertes. Aquest risc es tracta als apartats corresponents als riscos estructurals.

A continuació, es mostren les partides del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023 i 2022 distingint les posicions incloses en l'activitat de negociació de la resta. En el cas de les partides fora de l'activitat de negociació, s'indica el seu principal factor de risc:

En milers d'euros

	31/12/2023			
	Saldo en el balanç	Activitat de negociació	Resta	Principal factor de risc de mercat en "Resta"
Actius subjectes a risc de mercat	235.172.955	1.731.724	233.441.231	
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	29.985.853	—	29.985.853	Tipus d'interès
Actius financers mantinguts per negociar	2.706.489	1.731.724	974.765	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	153.178	—	153.178	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	6.269.297	—	6.269.297	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a cost amortitzat	180.913.793	—	180.913.793	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	2.424.598	—	2.424.598	Tipus d'interès
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(567.608)	—	(567.608)	Tipus d'interès
Inversions en negocis conjunts i associades	462.756	—	462.756	Renda variable
Resta d'actius	12.824.599	—	12.824.599	—
Passius subjectes a risc de mercat	221.293.749	1.689.953	219.603.796	
Passius financers mantinguts per negociar	2.867.459	1.689.953	1.177.506	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	1.171.957	—	1.171.957	Tipus d'interès
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(422.347)	—	(422.347)	Tipus d'interès
Passius financers a cost amortitzat	216.071.766	—	216.071.766	Tipus d'interès
Resta de passius	1.604.914	—	1.604.914	—
Patrimoni net	13.879.206	—	13.879.206	

31/12/2022

	Saldo en el balanç	Activitat de negociació	Resta	Principal factor de risc de mercat en "Resta"
Actius subjectes a risc de mercat	251.241.223	2.670.824	248.570.399	
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	41.260.395	—	41.260.395	Tipus d'interès
Actius financers mantinguts per negociar	4.017.253	2.670.824	1.346.429	Tipus d'interès
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	77.421	—	77.421	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	5.802.264	—	5.802.264	Tipus d'interès; <i>spread</i> creditici
Actius financers a cost amortitzat	185.045.452	—	185.045.452	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	3.072.091	—	3.072.091	Tipus d'interès
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(1.545.607)	—	(1.545.607)	Tipus d'interès
Inversions en negocis conjunts i associades	376.940	—	376.940	Renda variable
Resta d'actius	13.135.014	—	13.135.014	—
Passius subjectes a risc de mercat	238.155.107	2.149.776	236.005.331	
Passius financers mantinguts per negociar	3.598.483	2.149.776	1.448.707	Tipus d'interès
Derivats - Comptabilitat de cobertures	1.242.470	—	1.242.470	Tipus d'interès
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(959.106)	—	(959.106)	Tipus d'interès
Passius financers a cost amortitzat	232.529.932	—	232.529.932	Tipus d'interès
Resta de passius	1.743.328	—	1.743.328	—
Patrimoni net	13.086.116	—	13.086.116	

El sistema d'admissió, gestió i supervisió del risc de mercat es basa en la gestió de posicions expressament assignades a diferents taules de negociació i l'establiment de límits a cadascuna d'elles, de manera que les diferents taules de negociació tenen l'obligació de gestionar les seves posicions sempre dins dels límits concedits per part del Consell d'Administració i del Comitè d'Inversions i Liquiditat. Els límits de risc de mercat estan alineats amb els objectius i el marc d'apetència pel risc del grup.

Activitat de negociació

Els principals factors del risc de mercat considerats en el grup en l'activitat de negociació són:

- Risc de tipus d'interès: risc associat al fet que les fluctuacions dels tipus d'interès puguin afectar de manera adversa el valor d'un instrument financer. Aquest es reflecteix, per exemple, en operacions de dipòsits interbancaris, renda fixa i derivats sobre tipus d'interès.
- Risc de *spread* creditici: risc procedent de la fluctuació dels diferencials o *spreads* crediticis amb què cotitzen els instruments respecte d'altres instruments de referència, com ara els tipus d'interès interbancari. Aquest risc es dona principalment en els instruments de renda fixa.
- Risc de tipus de canvi: risc associat a la fluctuació de la cotització de les divises respecte a la divisa de referència. En el cas de Banc Sabadell la divisa de referència és l'euro. Aquest risc es dona principalment en operacions d'intercanvi de divises i els seus derivats.
- Risc de renda variable: risc procedent de la fluctuació de valor dels instruments de capital (accions i índexs cotitzats). Aquest risc es reflecteix en els mateixos preus de mercat dels valors, així com en els derivats sobre aquests.

La variació de preus de les matèries primeres no ha tingut impacte en l'exercici, atès que el grup manté exposicions residuals, tant directes com en actius subjacents.

El mesurament del risc de mercat de l'activitat de negociació s'efectua utilitzant la metodologia VaR i *stressed* VaR, que permet l'homogeneïtzació dels riscos dels diferents tipus d'operacions en els mercats financers.

El VaR proporciona una estimació de la pèrdua màxima potencial que presenta una posició a causa d'un moviment advers, però normal, d'algun dels paràmetres identificats que influeixen en el risc de mercat. Aquesta estimació s'expressa en termes monetaris i es refereix a una data concreta, a un determinat nivell de confiança i a un horitzó temporal especificat. L'interval de confiança utilitzat és el 99%. Atesa la poca complexitat dels instruments i l'alt grau de liquiditat de les posicions, l'horitzó temporal utilitzat és d'un dia.

La metodologia utilitzada per al càlcul de VaR és la simulació històrica. Els avantatges d'aquesta metodologia són que es basa en la revaluació completa de les operacions en els escenaris històrics recents i que no cal fer supòsits sobre la distribució dels preus de mercat. La seva principal limitació és la dependència de les dades històriques utilitzades, ja que si un esdeveniment possible no s'ha produït dins el rang de dades històriques utilitzades no es reflectirà en la dada de VaR.

La fiabilitat de la metodologia VaR utilitzada es comprova mitjançant tècniques de *backtesting*, amb les quals es verifica que les estimacions de VaR estan dins el nivell de confiança considerat. Les proves de *backtesting* consisteixen en la comparació entre el VaR diari i els resultats diaris. En cas que les pèrdues superin el nivell de VaR es produeix una excepció. Ni el 2023 ni el 2022 s'han produït excepcions al *backtest*.

L'*stressed* VaR es calcula com el VaR, però amb una finestra històrica de variacions dels factors de risc en situació d'estrès del mercat. Aquesta situació d'estrès es determina prenent com a base les operacions vigents, i pot variar si canvia el perfil de risc de les carteres. La metodologia utilitzada per a aquesta mesura de risc és la simulació històrica.

El seguiment del risc de mercat es complementa amb mesures addicionals de risc com les sensibilitats, que fan referència al canvi que es produeix en el valor d'una posició o cartera davant la variació d'un factor de risc concret, i també amb el càlcul de resultats de gestió, que s'utilitzen per seguir els límits *stop-loss*.

A més, es porten a terme exercicis de simulació específics i amb escenaris de situacions extremes de mercat (*stress testing*). Aquests exercicis consisteixen en la revaluació de les carteres davant de determinats supòsits, que poden ser bàsicament de dos tipus: escenaris històrics, construïts a partir d'esdeveniments històrics ocorreguts als mercats i que són rellevants per a la posició actual de les carteres (per exemple, la crisi financera global o la crisi de la COVID-19), i, d'altra banda, els escenaris hipotètics, que corresponen tant a moviments teòrics dels factors de risc, com ara variacions de corbes, *spreads* de crèdit o tipus de canvi, com moviments d'aquests factors resultants de l'aplicació de diferents pronòstics macroeconòmics elaborats sobre la base del context actual. Al tancament del desembre de 2023, l'impacte del pitjor escenari seria de -21 milions d'euros.

El seguiment del risc de mercat s'efectua diàriament i es reporta als òrgans de control sobre els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts pel Comitè d'Inversions i Liquiditat per a cada mesa de negociació (límits basant-se en nominal, VaR i sensibilitat, segons els casos). Això permet percebre variacions en els nivells de risc i conèixer la contribució dels factors de risc de mercat.

El risc de mercat per activitat de negociació en què s'ha incorregut en termes de VaR a 1 dia amb 99% de confiança per als exercicis 2023 i 2022, ha estat el següent:

En milions d'euros

	2023			2022		
	Mitjà	Màxim	Mínim	Mitjà	Màxim	Mínim
Per tipus d'interès	1,98	3,96	1,00	1,08	2,21	0,61
Per tipus de canvi posició operativa	2,26	2,52	1,81	1,30	2,42	0,90
Renda variable	—	—	—	0,13	1,24	—
<i>Spread</i> creditici	0,27	0,72	0,09	0,25	0,57	0,11
VaR agregat	4,51	5,94	3,25	2,75	4,81	2,10

Durant l'exercici 2023, les xifres globals de VaR de l'activitat de negociació han experimentat un increment, principalment, en tipus d'interès i canvi. Això és degut tant a una exposició més elevada al factor de tipus d'interès, principalment a curt termini, com al de tipus de canvi.

Risc estructural de tipus d'interès

El risc estructural de tipus d'interès és inherent al desenvolupament de l'activitat bancària i es defineix com el risc actual o futur tant per al compte de resultats (ingressos i despeses) com per al valor econòmic (valor actual d'actius, passius i posicions comptabilitzades fora del balanç), derivat de fluctuacions adverses dels tipus d'interès que afecten els instruments sensibles als tipus d'interès en activitats diferents de les de negociació (també conegut com a IRRBB, per les sigles en anglès, *interest rate risk in the banking book*). El grup identifica cinc subriscos de tipus d'interès:

- El risc de revaloració: és el risc derivat de les diferències en el moment en què es produeix la revaloració dels instruments sensibles a tipus d'interès, abastant aquells canvis en l'estructura temporal dels tipus d'interès que es produeixen de manera consistent al llarg de la corba de tipus (canvis paral·lels).
- El risc de corba és el risc derivat de les diferències en el moment en què es produeix la revaloració dels instruments sensibles a tipus d'interès, abastant aquells canvis en l'estructura temporal dels tipus d'interès que es produeixen de manera diferent segons el termini (canvis no paral·lels).
- El risc de base inclou el risc originat en relació amb l'impacte de les variacions relatives dels tipus d'interès als instruments amb terminis similars però la revaloració del qual es determina utilitzant índexs de tipus d'interès diferents.
- El risc d'opcionalitat automàtica comprèn el risc resultant d'opcions automàtiques (per exemple, *floors* i *caps* de la inversió creditícia), tant implícites com explícites, en què la Unitat de Gestió del Balanç (UGB) o el seu client poden alterar el nivell i el calendari dels seus fluxos d'efectiu i en què el tenidor exercirà gairebé amb total seguretat l'opció quan estigui dins del seu interès financer.
- El risc d'opcionalitat comportamental sorgeix de la flexibilitat implícita dins dels termes de determinats contractes financers, que permeten que les variacions dels tipus puguin provocar un canvi en el comportament dels clients.

La gestió d'aquest risc per part del grup persegueix dos objectius fonamentals:

- Estabilitzar i protegir el marge d'interessos i evitar que l'evolució dels tipus d'interès provoqui una variació excessiva sobre el marge pressupostat.
- Minimitzar la volatilitat del valor econòmic, en què aquesta perspectiva és complementària a la del marge.

La gestió del risc de tipus d'interès es realitza mitjançant un enfocament global en l'àmbit del grup sobre la base del RAS, aprovat pel Consell d'Administració. Se segueix un model descentralitzat basat en unitats de gestió del balanç (UGBs). En coordinació amb les funcions corporatives del grup, cada UGB compta amb autonomia i capacitat per exercir les funcions de gestió i control del risc.

L'estratègia actual de gestió del risc de tipus d'interès del grup es basa particularment en els principis següents, tenint en compte el model de negoci i els objectius estratègics definits:

- Cada UGB compta amb eines adequades i processos i sistemes robustos que permeten una identificació adequada, mesurament, gestió, control i informació de l'IRRBB, seguint els principals criteris definits per la metodologia interna de grup. D'aquesta manera, es capturen totes les fonts d'IRRBB identificades, se'n valora l'efecte sobre el marge d'interessos i el valor econòmic i es mesura la vulnerabilitat del grup/UGB en cas de pèrdues potencials derivades de l'IRRBB sota diferents escenaris en les corbes de tipus d'interès.
- En l'àmbit corporatiu es fixen un conjunt de límits de control i vigilància de l'exposició a l'IRRBB adequats a les polítiques internes de tolerància al risc. Tot i això, cadascuna de les UGBs disposa de l'autonomia i l'estructura necessàries per dur a terme una correcta gestió i control de l'IRRBB. Concretament, cada UGB disposa de l'autonomia suficient per a l'elecció de l'objectiu de gestió a què s'adhereix, si bé totes les UGBs hauran de seguir els principis i paràmetres crítics marcats pel grup, adaptant-los a les característiques concretes de cadascuna de les geografies.
- L'existència d'un sistema de preus de transferència.
- El conjunt de sistemes, processos, mètriques, límits, *reporting* i sistema de govern englobats dins l'estratègia de l'IRRBB compleixen en tot moment els preceptes normatius.

Tal com està definit en la política de gestió i control de l'IRRBB, la primera línia de defensa l'exerceixen les diferents UGBs, que reporten als diferents comitès d'actius i passius locals. La seva funció principal consisteix en la gestió del risc de tipus d'interès garantint-ne una avaluació recurrent, a través de les mètriques de gestió i reguladores, tenint en compte la modelització de les diferents masses de balanç i el nivell de risc assumit.

Les mètriques desenvolupades per al control i el seguiment del risc estructural de tipus d'interès del grup estan alineades amb les millors pràctiques del mercat i implementades de manera coherent a totes les UGBs, basades en els resultats obtinguts de l'exercici d'identificació dels subriscos i l'avaluació de la seva materialitat esmentats prèviament, i al si de cadascun dels comitès d'actius i passius locals. L'efecte diversificació entre divises i UGB és tingut en compte en la presentació de les xifres globals.

Els principals càlculs que fa el grup amb caràcter mensual són els següents:

- **Gap de tipus d'interès:** mètrica estàtica que mostra la distribució de venciments i revaloracions de les masses sensibles del balanç. En aquesta mètrica es comparen els imports d'actius que revisen o vencen en un període determinat i els passius que vencen o es revaloren en aquest mateix període.
- **Anàlisi de durades:** mètrica estàtica que parteix de l'assignació de tots els fluxos de principal i interessos de les masses sensibles als tipus d'interès en bandes temporals. La durada de cada massa es calcula a partir de la variació del valor actual net deguda a un desplaçament paral·lel d'1 punt bàsic de la corba de tipus. Amb això s'obtenen la durada d'actiu i la de passiu.
- **Sensibilitat del marge d'interessos:** mètrica dinàmica que mesura l'impacte de les variacions dels tipus d'interès a diferents horitzons temporals. S'obté comparant el marge d'interessos a un horitzó temporal en l'escenari base, que seria el que s'obté a partir dels tipus implícits de mercat, i el que s'obté en un escenari de pertorbació instantani, considerant sempre el resultat obtingut en l'escenari més desfavorable. Aquesta mètrica complementa la sensibilitat del valor econòmic.
- **Sensibilitat del valor econòmic:** mètrica estàtica que mesura l'impacte de les variacions dels tipus d'interès. S'obté comparant el valor econòmic del balanç en l'escenari base i el que s'obté en un escenari de pertorbació instantani, considerant sempre el resultat obtingut en l'escenari més desfavorable. Per això es calcula el valor actual de les partides sensibles als tipus d'interès com a actualització, a la corba de tipus d'interès lliure de risc en la data de referència, dels fluxos futurs de principal i interessos sense tenir en compte els marges comercials, en línia amb l'estratègia de gestió de l'IRBB del grup. Aquesta mètrica complementa la sensibilitat del marge d'interessos.
- **Sensibilitat que combina les dues anteriors:** a la sensibilitat del marge d'interessos se li afegeix l'efecte dels canvis de valor dels instruments que es registren directament al compte de resultats o al patrimoni net.

En les estimacions quantitatives del risc de tipus d'interès realitzades per cadascuna de les UGBs es dissenyen una sèrie d'escenaris de tipus d'interès que permeten capturar les diferents fonts de risc esmentades anteriorment. Aquests escenaris recullen, per a cadascuna de les divises significatives, moviments paral·lels i moviments no paral·lels de la corba de tipus d'interès. Sobre aquesta base, es calcula la sensibilitat com la diferència de:

- **Escenari base:** evolució dels tipus d'interès de mercat en base als tipus d'interès implícits.
- **Escenari estressat:** a partir de l'escenari base, es provoca un desplaçament dels tipus d'interès en funció de l'escenari que s'ha de calcular. S'aplica un tipus d'interès mínim posterior a la pertorbació començant amb -150 punts bàsics per als venciments immediats i incrementant 3 punts bàsics fins a arribar al 0% en 50 anys o més.

A més, en els exercicis de planificació anuals es fan mesuraments que incorporen hipòtesis sobre l'evolució del balanç basades en els escenaris de projeccions del Pla financer del grup, referits a escenaris de tipus d'interès, volums i marges.

Així mateix, d'acord amb els principis corporatius de grup, cada UGB realitza periòdicament exercicis d'estrès que permeten projectar situacions d'elevat impacte i de baixa probabilitat d'ocurrència que podrien situar la UGB en una exposició extrema en relació amb el risc de tipus d'interès i plantejant accions mitigadores en aquestes situacions. L'exercici d'estrès es complementa amb proves de *reverse stress* l'objectiu de les quals és identificar els escenaris capaços de produir un impacte determinat dins d'un rang de valors establert.

En la taula següent es detalla el *gap* de tipus d'interès del grup segons els venciments estimats el 31 de desembre de 2023 i 2022:

2023									
Termini fins al venciment	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	29.298.908	664.785	1.818.033	1.648.692	571.125	287.671	—	—	34.289.214
Préstecs i bestretes	23.289.667	18.267.252	36.992.760	19.860.090	14.717.416	11.920.708	5.947.632	20.062.136	151.057.661
Valors representatius de deute	1.565.120	1.299.818	1.505.582	1.647.183	1.044.180	2.025.963	3.155.852	16.790.643	29.034.341
Resta d'actius	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total actiu	54.153.695	20.231.855	40.316.375	23.155.965	16.332.721	14.234.342	9.103.484	36.852.779	214.381.216
Mercat monetari	17.450.615	1.108.877	2.058.721	1.726.558	445.470	287.671	679	9.706	23.088.297
Dipòsits de la clientela	46.218.567	6.417.593	19.517.264	17.132.088	13.348.923	12.421.891	12.849.214	30.969.933	158.875.473
Emissions de valors negociables	4.555.412	3.950.878	1.801.870	3.908.110	3.457.000	3.118.100	3.735.000	1.660.025	26.186.395
Del qual: Passius subordinats	—	—	—	300.000	1.500.000	750.000	500.000	515.025	3.565.025
Altres passius	48.661	133.257	232.342	152.773	138.920	121.899	110.203	615.072	1.553.127
Total passiu	68.273.255	11.610.605	23.610.197	22.919.529	17.390.313	15.949.561	16.695.096	33.254.736	209.703.292
Derivats de cobertura	9.660.254	(2.755.498)	1.713.842	308.201	105.235	539.236	2.366.742	(11.938.012)	—
Gap de tipus d'interès	(4.459.305)	5.865.752	18.420.020	544.637	(952.357)	(1.175.983)	(5.224.870)	(8.339.969)	4.677.925

2022									
Termini fins al venciment	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 2 anys	Entre 2 i 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Mercat monetari	41.797.003	920.472	1.438.829	125.651	—	—	—	—	44.281.955
Préstecs i bestretes	24.331.743	19.232.160	40.248.534	19.007.600	13.430.353	10.564.714	10.073.683	20.016.175	156.904.962
Valors representatius de deute	1.219.034	450.395	2.078.877	1.769.818	1.496.546	620.315	2.825.650	17.658.927	28.119.562
Resta d'actius	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total actiu	67.347.780	20.603.027	43.766.240	20.903.069	14.926.899	11.185.029	12.899.333	37.675.102	229.306.479
Mercat monetari	36.299.672	352.799	2.153.181	133.675	2.964	8.256	—	10.096	38.960.643
Dipòsits de la clientela	54.225.831	5.912.100	16.275.410	10.774.657	9.757.034	9.759.935	14.789.281	39.816.239	161.310.487
Emissions de valors negociables	3.083.924	2.925.321	1.853.628	3.510.000	3.908.110	2.457.000	3.118.100	2.145.025	23.001.108
Del qual: Passius subordinats	—	400.000	500.000	—	300.000	1.500.000	750.000	15.025	3.465.025
Altres passius	55.015	122.537	277.700	217.712	144.908	130.335	113.172	670.277	1.731.656
Total passiu	93.664.442	9.312.757	20.559.919	14.636.044	13.813.016	12.355.526	18.020.553	42.641.637	225.003.894
Derivats de cobertura	11.271.252	(6.214.446)	550.236	283.019	1.334.541	1.383.868	1.086.452	(9.694.922)	—
Gap de tipus d'interès	(15.045.410)	5.075.824	23.756.557	6.550.044	2.448.424	213.371	(4.034.768)	(14.661.458)	4.302.584

En les taules següents es presenten els nivells de risc de tipus d'interès en termes de sensibilitat de les principals divises del grup al tancament del 2023 davant dels potencials escenaris de tipus més utilitzats al sector i assumint unes hipòtesis de *pass through* estressades:

Sensibilitat al tipus d'interès	Increment instantani i paral·lel de tipus d'interès	
	100 pb	200 pb
	Impacte marge d'interessos (*)	Impacte valor econòmic (**)
EUR	0,2%	1,2%
GBP	1,4%	(0,9)%
USD	0,8%	(0,5)%
MXN	0,1%	0,0%

(*) Percentatge calculat sobre el marge d'interessos a 12 mesos.

(**) Percentatge calculat sobre els fons propis.

Sensibilitat al tipus d'interès	Disminució instantània i paral·lela de tipus d'interès	
	100 pb	200 pb
	Impacte marge d'interessos (*)	Impacte valor econòmic (**)
EUR	(1,0)%	(5,9)%
GBP	(1,0)%	0,5%
USD	(0,9)%	0,5%
MXN	(0,1)%	0,0%

(*) Percentatge calculat sobre el marge d'interessos a 12 mesos.

(**) Percentatge calculat sobre els fons propis.

A més de l'impacte en el marge d'interessos en l'horitzó temporal d'un any presentat en les taules anteriors, el grup calcula l'impacte en el marge en l'horitzó temporal de dos anys i tres anys, el resultat del qual és notablement més positiu per a totes les divises.

En el càlcul de les mètriques es tenen en compte les hipòtesis de comportament de les partides sense venciment contractual i aquelles el venciment esperat de les quals sigui diferent del venciment establert en els contractes, amb l'objectiu d'obtenir una visió més realista i, per tant, més efectiva pel que fa a la gestió. Entre les més rellevants hi ha:

- Prepagament de la cartera de préstecs i cancel·lacions anticipades de dipòsits a termini (opcionalitat implícita): amb l'objectiu de recollir el comportament dels clients davant de l'evolució dels tipus d'interès, es defineixen hipòtesis de prepagament/cancel·lació segmentant per tipologia de producte. Per això, l'entitat fa ús de dades històriques que permeten alinear-se amb les millors pràctiques del mercat. L'evolució dels tipus d'interès del mercat pot incentivar els clients a cancel·lar anticipadament els seus préstecs o dipòsits a termini, i alterar el comportament futur dels saldos respecte al que preveu el calendari contractual. El prepagament afecta principalment les hipoteques a tipus fix quan els seus tipus contractuals són alts en comparació amb els tipus de mercat.
- Modelització de comptes a la vista i altres passius sense venciment contractual: s'ha definit un model a partir de dades històriques mensuals amb l'objectiu de reproduir el comportament dels clients, establint paràmetres d'estabilitat, percentatge de translació de les variacions de tipus d'interès a la remuneració i amb quin retard es produeix, segons la tipologia de producte (tipus de compte/transaccionalitat/remuneració) i tipus de client (minorista/majorista). La modelització recull l'efecte dels tipus baixos sobre l'estabilitat dels dipòsits, així com la potencial migració a altres dipòsits de més remuneració en els diferents escenaris de tipus.
- Modelització de la inversió creditícia *non-performing*: s'ha definit un model que permet incloure dins del perímetre de masses sensibles a tipus d'interès els fluxos esperats associats a aquestes posicions *non-performing* (nets de provisions), és a dir, els que s'espera que puguin ser recuperats. Per això s'han incorporat tant els saldos com els terminis estimats de recuperació.

L'aprovació i actualització dels models d'IRRBB s'emmarca en la governança corporativa de models per la qual aquests models són revisats i validats per una direcció independent de la que els ha desenvolupat. Aquest procés queda recollit en la corresponent política de risc model i estableix tant les funcions de les diferents àrees implicades en els models com el marc de validació interna que s'ha de seguir, els requeriments de seguiment establerts sobre la base de la seva materialitat i els processos de *backtesting*.

Quant als sistemes i les eines de mesura utilitzats, es capturen i es registren totes les operacions sensibles tenint en compte les seves característiques de tipus d'interès, en què les fonts d'informació són les oficials de l'entitat. Aquestes operacions són agregades seguint uns criteris predefinitos, de manera que es permet una agilitat més gran en els càlculs sense perdre qualitat ni fiabilitat de les dades. Tot el procés relatiu a les dades està subjecte als requisits de govern de la informació i qualitat de la dada, per tal de complir les millors pràctiques referents al govern i la qualitat de la dada. A més, es duu a terme un procés de conciliació periòdica de la informació carregada a l'eina de mesurament amb informació comptable. L'eina de càlcul, a més d'incloure les operacions sensibles, es parametriza per recollir el resultat dels models de comportament descrits anteriorment, els volums i preus del nou negoci definits segons el Pla financer i les corbes de tipus d'interès sobre les quals es construeixen els escenaris anteriors.

A partir del posicionament del balanç i la situació i perspectives del mercat, es proposen i s'acorden estratègies de mitigació que adequin aquest posicionament al que vol el grup i dins de l'apetència pel risc establerta. Com aquestes tècniques, s'utilitzen instruments de tipus d'interès addicionals a les cobertures naturals de les masses del balanç, com ara carteres de bons de renda fixa o instruments derivats de cobertura que permetin situar les mètriques en els nivells adequats a l'apetència pel risc de l'entitat. A més, es poden proposar redefinir les característiques de tipus d'interès dels productes comercials o l'obertura de nous productes.

Com a instruments de cobertura d'aquest tipus de risc, es contracten derivats en els mercats financers, principalment permutes de tipus d'interès (IRS), considerats de cobertura a efectes comptables. S'utilitzen dues macrocobertures diferenciades:

- Macrocobertura de risc de tipus d'interès de fluxos d'efectiu, l'objectiu de la qual és reduir la volatilitat del marge d'interessos per variacions de tipus d'interès per a un horitzó temporal d'un any.
- Macrocobertura de risc de tipus d'interès de valor raonable, l'objectiu de la qual és el manteniment del valor econòmic de les masses cobertes, constituïdes per actius i passius a tipus d'interès fix.

Per a cada tipologia de macrocobertura es disposa d'un document marc que dona cabuda a l'estratègia de cobertura, definint-la en termes de gestió i comptabilitat, així com establint-ne la governança.

A Banc Sabadell, com a part del procés de millora contínua, s'implementen i s'actualitzen periòdicament les actuacions de seguiment i gestió del risc estructural de tipus d'interès alineant l'entitat amb les millors pràctiques del mercat i amb la regulació actual. En particular, al llarg del 2023, s'ha continuat treballant en la revisió i la millora contínua dels sistemes i models de comportament d'acord amb les noves directrius establertes per l'EBA. Entre d'altres, destaca l'actualització de les principals hipòtesis de modelització del comportament dels comptes a la vista, del prepagament de la cartera de préstecs i de la cancel·lació anticipada de dipòsits a termini prenent sèries històriques de dades prou llargues per capturar períodes de tensionament dels tipus d'interessos tant de pujades com de baixades, obtenint diferents resultats segons els diferents escenaris de tipus d'interès, i el monitoratge recurrent per assegurar la idoneïtat d'aquestes hipòtesis.

Durant l'exercici 2023, el llibre de crèdit del banc ha continuat evolucionant cap a una proporció més gran d'operativa a tipus fix (principalment hipoteques i préstecs a empreses), mentre que en el passiu han incrementat els saldos en comptes a la vista remunerats i dipòsits a termini contrastant amb la disminució del saldo en comptes a la vista no remunerats i mantenint el cost en nivells reduïts en relació amb l'evolució a l'alça que han tingut els tipus al llarg de l'any. A més, altres variacions en el balanç durant l'exercici 2023 han estat: l'increment de la cartera de renda fixa pel costat de l'actiu que actua com a palanca de gestió i de cobertura del balanç; el venciment de 17.000 milions d'euros de la TLTRO III, de manera que ha quedat un total de 5.000 milions d'euros amb venciment el 2024 pel costat del passiu.

Pel que fa als tipus d'interès, durant l'exercici 2023 s'ha produït un increment dels tipus d'interès de referència en totes les divises, atès que la inflació s'ha mantingut en nivells elevats i en particular a la divisa euro, i, per exemple, l'euríbor a 12 mesos s'ha situat per sobre del 4% el mes de setembre i ha retrocedit fins al 3,51% al tancament del 2023. Referent a això, el tipus marginal de dipòsit del Banc Central Europeu (BCE) ha tancat l'any en el 4% (increment de 200 punts bàsics durant l'any), mentre que el tipus oficial del Banc d'Anglaterra ho ha fet en el 5,25% (increment de 175 punts bàsics durant l'any). L'escenari que es planteja en el futur a curt i mitjà termini és el de reducció dels tipus dels bancs centrals en la mesura que la inflació continuï baixant gradualment, fet que ja es recull en els tipus de mercat actuals i, per tant, s'espera que els nivells d'Euribor es mantinguin en nivells similars als del tancament del 2023. En aquest sentit, s'espera que pugui incrementar lleugerament el cost dels recursos de clients en la mesura que continuïn creixent els saldos de productes remunerats.

Tenint en compte les variacions del balanç detallades anteriorment, així com els episodis de volatilitat i les variacions en els tipus d'interès de referència de totes les divises rellevants per al grup, les mètriques de l'IRRBB s'han vist afectades durant l'exercici, si bé les mesures implementades han permès situar les mètriques de l'IRRBB del grup dins de l'apetència pel risc i inferiors als nivells considerats com a significatius segons la normativa actual.

D'altra banda, el grup continua monitorant el comportament de la clientela davant de les pujades de tipus d'interès o variacions en altres variables de component econòmic (taxes de desocupació, producte interior brut, etc.), per tal d'anticipar possibles canvis i impactes en les hipòtesis de comportament emprades per al mesurament i la gestió de l'IRRBB. En particular, s'analitza el comportament de la clientela de partides sense venciment contractual (variacions en l'estabilitat dels comptes a la vista i possible migració a altres productes de més remuneració) i d'aquelles el venciment esperat de les quals pugui ser diferent del venciment establert en els contractes (per amortització anticipada de préstecs, cancel·lació anticipada de dipòsits a termini o temps de recuperació i saldo de les exposicions *non-performing*).

4.4.3.3. Risc estructural de tipus de canvi

El risc de tipus de canvi estructural sorgeix per l'eventualitat que variacions dels tipus de canvi de mercat entre les diferents divises puguin generar pèrdues per les inversions permanents en oficines i filials estrangeres amb divises funcionals diferents de l'euro.

L'objectiu de la gestió del risc estructural de tipus de canvi és minimitzar l'impacte en el valor de la cartera/patrimoni de l'entitat a causa de moviments adversos dels mercats dels canvis de divises. Tot això tenint en consideració els possibles impactes en la ràtio de capital –CET1– i el marge financer, subjecte a l'apetència pel risc expressada en el RAS i havent de complir en tot moment amb els nivells fixats sobre les mètriques de risc establertes.

El seguiment del risc de canvi s'efectua regularment, i es reporten als òrgans de control els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts pel Consell d'Administració. La principal mètrica de seguiment és l'exposició en divisa, que mesura la pèrdua màxima potencial que pot ocasionar la posició estructural oberta a un horitzó temporal d'1 mes, amb un nivell de confiança del 99% i en condicions de mercat estressades.

Amb periodicitat mensual, es monitoren i es reporten a la Comissió de Riscos el compliment i l'efectivitat dels objectius i les polítiques del grup.

La Direcció Financera del banc, a través del COAP, dissenya i executa les estratègies de cobertura de la posició estructural en divisa amb la finalitat de complir amb l'objectiu de la gestió del risc estructural de tipus de canvi.

Les inversions permanents més destacades en moneda no local es mantenen en dòlars nord-americans, lliures esterlines i pesos mexicans.

El grup adopta una política de cobertura sobre el seu patrimoni que persegueix minimitzar la sensibilitat de les ràtios de capital davant d'eventuals moviments adversos d'aquestes divises respecte de l'euro. Per això, es monitora l'evolució dels negocis forans, així com de les variables polítiques i macroeconòmiques que puguin tenir impacte significatiu sobre els tipus de canvi.

En relació amb les inversions permanents en dòlars nord-americans, la posició global en aquesta divisa ha passat de 1.278 milions el 31 de desembre de 2022 a 1.413 milions el 31 de desembre de 2023. Pel que fa a aquesta, el 31 de desembre de 2023 es manté una cobertura d'un 34% de la inversió total.

En relació amb les inversions permanents en pesos mexicans, la cobertura de capital ha passat de 9.253 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2022 (d'un total d'exposició de 15.261 milions de pesos mexicans) a 8.553 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2023 (d'un total d'exposició de 16.340 milions de pesos mexicans), que representen un 52% de la inversió total realitzada.

Quant a les inversions permanents en lliures esterlines, la cobertura de capital s'ha incrementat de 333 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2022 a 393 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2023 (el total de l'exposició ha passat de 1.998 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2022 a 2.105 milions de lliures esterlines el 31 de desembre de 2023), que representen un 19% de la inversió total realitzada (excloent-ne intangibles).

Les cobertures de divisa es revisen contínuament en vista dels moviments que es produeixen en els mercats.

El contravalor en euros dels actius i passius en moneda estrangera, classificats per la seva naturalesa, mantinguts pel grup el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023			
	Dòlar EUA	Llira esterlina	Altres monedes	Total
Actius en moneda estrangera:	11.265.090	56.117.680	4.600.172	71.982.942
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	481.860	6.819.973	553.349	7.855.182
Valors representatius de deute	1.559.704	2.855.459	680.098	5.095.261
Préstecs i bestretes	8.966.780	43.462.345	3.109.836	55.538.961
Bancs centrals i entitats de crèdit	43.478	516.046	508.155	1.067.679
Clientela	8.923.302	42.946.299	2.601.681	54.471.282
Resta d'actius	256.746	2.979.903	256.889	3.493.538
Passius en moneda estrangera:	6.130.275	51.558.530	3.482.251	61.171.056
Dipòsits	5.891.369	45.112.710	3.374.404	54.378.483
Bancs centrals i entitats de crèdit	717.213	4.720.896	562.911	6.001.020
Clientela	5.174.156	40.391.814	2.811.493	48.377.463
Resta de passius	238.906	6.445.820	107.847	6.792.573

	2022			
	Dòlar EUA	Llira esterlina	Altres monedes	Total
Actius en moneda estrangera:	11.230.828	57.349.488	4.111.351	72.691.667
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	606.605	5.963.971	1.044.938	7.615.514
Valors representatius de deute	1.136.840	2.775.734	423.855	4.336.429
Préstecs i bestretes	9.210.413	45.410.799	2.375.221	56.996.433
Bancs centrals i entitats de crèdit	70.704	514.160	165.627	750.491
Clientela	9.139.709	44.896.639	2.209.594	56.245.942
Rest a d'actius	276.970	3.198.984	267.337	3.743.291
Passius en moneda estrangera:	6.962.558	53.016.847	3.118.316	63.097.721
Dipòsits	6.671.410	48.123.748	3.044.677	57.839.835
Bancs centrals i entitats de crèdit	1.120.977	6.373.980	331.899	7.826.856
Clientela	5.550.433	41.749.768	2.712.778	50.012.979
Rest a de passius	291.148	4.893.099	73.639	5.257.886

La posició neta d'actius i passius en divisa inclou la posició estructural de l'entitat valorada el 31 de desembre de 2023 per un import de 3.278 milions d'euros, dels quals 1.970 milions corresponen a les participacions permanents en lliures esterlines; 844 milions d'euros, a les participacions permanents en dòlars nord-americans, i 416 milions d'euros, a les participacions en pesos mexicans. El net d'actius i passius valorats a canvi històric està cobert amb operacions de *forwards* i opcions en divisa seguint la política de gestió de riscos del grup.

El 31 de desembre de 2023 la sensibilitat de l'exposició patrimonial per una depreciació del 2,5% en els tipus de canvi respecte de l'euro de les principals monedes a les quals hi ha exposició, calculada a partir de la volatilitat trimestral dels tipus de canvi dels últims tres anys, pujava a 82 milions d'euros, dels quals el 60% corresponia a la llira esterlina, el 26% al dòlar americà i el 13% al peso mexicà.

4.4.4. Risc operacional

El risc operacional es defineix com el risc de patir pèrdues degut a la inadequació o a fallades dels processos, el personal i els sistemes interns o bé a causa d'esdeveniments externs. Aquesta definició inclou però no es limita al risc legal, el risc de model i el risc de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), i exclou el risc estratègic i el risc reputacional.

La gestió efectiva del risc operacional està descentralitzada en els diferents gestors de processos que comprenen tota l'organització. Aquests processos es troben, tots ells, identificats en el mapa de processos corporatiu, que facilita la integració de la informació segons l'estructura organitzativa. El grup disposa d'una unitat central especialitzada en la gestió de risc operacional, les funcions principals de la qual són coordinar, supervisar i impulsar tant la identificació com la valoració i la gestió dels riscos que duen a terme els gestors de procés, prenent com a base el model de gestió adoptat pel Grup Banc Sabadell.

L'Alta Direcció i el Consell d'Administració s'impliquen directament i de manera efectiva en la gestió d'aquest risc, mitjançant l'aprovació del marc de gestió i la seva implantació que proposa la Comissió de Riscos, integrada per membres de l'alta direcció de diferents àrees funcionals de l'entitat, i s'assegura que regularment es portin a terme auditories sobre l'aplicació del marc de gestió i la fiabilitat de la informació reportada, així com les proves de validació interna del model de risc operacional. La gestió del risc operacional es fonamenta en dues línies d'actuació.

La primera línia d'actuació es basa en l'anàlisi dels processos, la identificació dels riscos vinculats a aquests que presenten una pèrdua potencial i la valoració qualitativa dels processos i dels controls associats; tot això de manera conjunta entre els gestors de procés i la unitat central de risc operacional. El resultat és una valoració que permet conèixer l'exposició al risc a futur en termes de pèrdua esperada i pèrdua inesperada, així com anticipar tendències i planificar les accions mitigadores adequadament.

Es complementa amb la detecció, el seguiment i la gestió activa del risc mitjançant l'ús d'indicadors clau, afavorint l'establiment d'alertes per increments de l'exposició, la identificació de les causes que la generen, el mesurament de l'eficàcia dels controls i les millores efectuades.

Al mateix temps es verifica que els processos identificats de criticitat elevada per una falta de servei tinguin definits i implantats plans de continuïtat de negoci específics.

La segona línia d'actuació es fonamenta en l'experiència. Consisteix a recollir en una base de dades totes les pèrdues que es produeixen en l'entitat, cosa que proporciona una informació de risc operacional esdevingut per línia de negoci i les causes que l'han originat, per poder-hi actuar per tal de minimitzar-les i detectar debilitats potencials en els processos que requereixin plans d'acció dirigits a mitigar els riscos associats. Igualment, es recullen les recuperacions que permeten reduir el nivell de pèrdua, ja sigui com a resultat de la seva gestió directa, o perquè es disposa d'una pòlissa d'assegurança que cobreix totalment o parcialment els impactes derivats.

A més a més, aquesta informació permet contrastar la coherència entre les estimacions efectuades sobre pèrdues potencials i la realitat, tant en termes de freqüència com de severitat, i millorar iterativament les estimacions sobre els nivells d'exposició.

Dins el risc operacional, s'inclou la gestió i el control dels següents riscos rellevants:

- Risc de conducta: es defineix en un sentit ampli com la possibilitat actual o futura de pèrdues derivades de la prestació inadequada de serveis financers o qualsevol altra activitat desenvolupada per l'entitat, pel manteniment de conductes indegudes amb clients (actuals o potencials), empleats (respecte als drets humans, la igualtat, el benestar, la inclusió, la higiene o la seguretat al lloc de treball), accionistes i proveïdors, mercats, partits polítics o societat en general, incloent-hi els casos de conducta dolosa o negligent.
- Risc tecnològic: es defineix el risc tecnològic (o risc de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)) com el risc actual o futur de pèrdues a causa de la inadequació o les fallades del maquinari i el programari de les infraestructures tècniques, que poden comprometre la disponibilitat, la integritat, l'accessibilitat, la confidencialitat o la traçabilitat de les infraestructures, aplicacions i dades, o de la impossibilitat de canviar les plataformes tecnològiques en uns terminis i costos raonables quan canviïn les necessitats de l'entorn o del negoci.

Així mateix, hi queden incorporats els riscos de seguretat resultants de processos interns inadequats o fallits o esdeveniments externs, incloent-hi atacs cibernètics o seguretat física inadequada relativa als centres de processament de dades.

- Risc d'*outsourcing*: és el risc actual o futur de pèrdues derivades d'errors dels proveïdors en la prestació de serveis subcontractats o la seva interrupció, deficiències en la seguretat dels seus sistemes, la deslleialtat dels seus empleats o l'incompliment de les regulacions aplicables. Inclou també altres riscos relacionats com el risc de concentració, el risc de país, el risc legal o el risc d'incompliment de pèrdues derivat de la utilització dels recursos i/o mitjans d'una tercera part per a la realització normalitzada, permanent i estable en el temps de determinats processos de la societat subcontractista, que suposa per si mateixa l'exposició a una sèrie de riscos subjacents per naturalesa com ara el risc operacional (incloent-hi els riscos de conducta o els riscos lligats a les tecnologies de la informació i comunicació (TIC)), riscos reputacionals, riscos de concentració i risc de *lock-in*.
- Risc de model: risc actual o futur de pèrdues en què podria incórrer una entitat a conseqüència de decisions fonamentades principalment en els resultats de models interns, a causa d'errors en la concepció, l'aplicació o la utilització d'aquests models.
- Risc fiscal: es defineix com la probabilitat d'incomplir els objectius establerts en l'estratègia fiscal de Banc Sabadell des d'una doble perspectiva i a causa de factors interns o externs:
 - D'una banda, la probabilitat d'incórrer en un incompliment de les obligacions tributàries que pugui derivar en una falta d'ingrés indeguda, o la concurrència de qualsevol altre esdeveniment que generi un perjudici potencial per al banc en el compliment dels seus objectius.
 - De l'altra, la probabilitat d'incórrer en un ingrés indegut en el compliment de les obligacions tributàries, de manera que es generi un perjudici per a l'accionista o altres grups d'interès.
- Risc de compliment normatiu: es defineix com la possibilitat d'incórrer en sancions legals o administratives, pèrdues financeres significatives o pèrdues de reputació per l'incompliment de lleis, regulacions, normes internes i codis de conducta aplicables a l'activitat bancària.

L'Alta Direcció i, en especial, la Comissió de Riscos fan un seguiment del perfil de risc del grup a través d'informes específics amb informació i indicadors associats als principals riscos operacionals (incloent-hi tecnològics, de persones, conducta, processos, seguretat, frau), i no s'han detectat impactes que calgui destacar en l'exercici 2023.

A continuació, es proporciona informació detallada dels riscos que es consideren més rellevants:

4.4.4.1 Risc tecnològic

En els darrers anys s'ha incrementat, encara més, la rellevància, complexitat i ús de la tecnologia i les dades en els processos bancaris, especialment en els canals no presencials (banca en línia) derivat de l'impacte que va tenir la COVID-19 i del creixent ús de serveis en el núvol, per la qual cosa la dependència sobre els sistemes d'informació i la seva disponibilitat és un factor clau, estant més exposats a ser objectiu de ciberatacs com la resta d'operadors del sector. Els conflictes geopolítics han introduït el risc de poder arribar a ser objectiu d'atacs cibernètics, de la qual cosa s'ha derivat la necessitat d'implantar mesures de reforç. En el moment actual el risc relacionat amb els conflictes geopolítics està estabilitzat, encara que latent.

A més, l'entitat es troba en un procés de transformació, basat en la digitalització i l'automatització de processos, que incrementa la dependència dels sistemes i l'exposició als riscos associats al canvi, incloent-hi el frau digital. És per això que el risc tecnològic es manté com una de les àrees de focus en la gestió de riscos per al Grup Banc Sabadell.

Cal ressenyar que aquest risc no tan sols és aplicable als sistemes i processos del grup, sinó que, a causa de la generalització de l'ús de tercers per donar suport als processos tecnològics i de negoci, també s'estén a aquests proveïdors, i és un risc rellevant dins de la gestió de les externalitzacions. En l'àmbit d'externalitzacions de tecnologia de la informació, va destacar el 2022 la implementació del projecte Dingle, que ha concentrat el nombre de proveïdors de desenvolupament i *testing* aplicatiu en tres proveïdors principals, de manera que se n'ha requerit un major nivell de control i monitoratge, i la necessitat d'un especial seguiment i ajust durant el 2023, i alhora amb aquesta externalització s'ha reduït la probabilitat de patir incidents de ciberseguretat en aquest àmbit.

En aquest sentit, i de cara a realitzar una gestió holística i adequada de tots els riscos relacionats amb la tecnologia i la dada, l'entitat classifica i categoritza aquests riscos en 8 categories, en línia amb les directrius de les Guies sobre gestió del risc tecnològic i seguretat de la informació (EBA/GL/2019/04):

- Seguretat TI (ciberseguretat): risc d'accés no autoritzat als sistemes TI i d'impacte en la confidencialitat, disponibilitat, integritat i traçabilitat de la informació (dades i metadades) que contenen (incloent-hi ciberatacs i accions deliberades), així com el potencial repudi d'operacions realitzades per mitjans digitals.
- Disponibilitat TI (resiliència tecnològica): risc que els serveis crítics prestats a clients i empleats es vegin afectats per fallades en els sistemes.
- Canvi TI: risc derivat d'errades en els processos de modificació i evolució dels sistemes d'informació.
- Integritat de dades: risc que les dades emmagatzemades i processades pels sistemes TI siguin incompletes, inexactes o incoherents.
- Externalització TI: risc que la contractació a un tercer o a una altra entitat del grup (subcontractació intragrup) de sistemes TI, la seva gestió o els serveis relacionats amb l'àmbit TI tinguin un efecte negatiu en l'exercici de l'entitat (incloent-hi l'impacte a clients, reputacional, regulador i financer).
- Govern TI: risc derivat d'una gestió i ús de la tecnologia inadequats o insuficients, així com un alineament deficient d'aquestes tecnologies i els seus usos amb l'estratègia de negoci.
- Transformació tecnològica: risc associat a l'adopció inadequada o l'ús ineficient de la tecnologia en l'organització per al desenvolupament de noves propostes de valor.
- Capacitats i recursos (*IT skills*): risc derivat de la insuficiència de perfils adequats en l'àmbit de TI (interns i/o de col·laboradors externs), que assegurin una cobertura efectiva i eficient de les activitats, processos i serveis tecnològics.

4.4.4.2 Risc fiscal

Pel que fa al risc fiscal, les polítiques de riscos fiscals del Grup Banc Sabadell tenen com a objectiu establir les directrius generals per a la gestió i el control del risc fiscal, especificant els principis i els paràmetres crítics que siguin aplicables i abastant tots els elements significatius per identificar, valorar i gestionar de manera sistemàtica els riscos que puguin afectar l'estratègia i els objectius fiscals del grup complint els requeriments de la Llei de societats de capital i dels grups d'interès del Grup Banc Sabadell.

El Grup Banc Sabadell, en matèria de risc fiscal, té com a objectiu atendre sempre les obligacions fiscals observant el marc legal vigent en aquest àmbit.

Així mateix, l'estratègia fiscal del Grup Banc Sabadell, aprovada pel Consell d'Administració, posa de manifest el seu compromís amb el foment de la fiscalitat responsable, l'impuls de la prevenció i el desenvolupament de programes de transparència clau per fomentar la confiança dels diferents grups d'interès.

L'estratègia fiscal es regeix pels principis d'eficiència, prudència, transparència i minimització del risc fiscal, i es troba alineada amb l'estratègia de negoci del Grup Banc Sabadell.

El Consell d'Administració de Banc Sabadell, en el marc del mandat que preveu la Llei de societats de capital per a la millora del govern corporatiu, és responsable, de manera indelegable, de les facultats següents:

- Determinar l'estratègia fiscal de l'entitat.
- Aprovar les inversions o operacions de tota mena que, per la seva elevada quantia o especials característiques, tinguin caràcter estratègic o especial risc fiscal, llevat que la seva aprovació correspongui a la Junta General.
- Aprovar la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals.
- Aprovar qualsevol transacció que, per la seva complexitat, pugui menyscar la transparència de l'entitat i el seu grup.

En conseqüència, el Consell d'Administració de Banc Sabadell inclou, dins les seves funcions, l'obligació d'aprovar la política fiscal corporativa i vetllar pel seu compliment mitjançant l'establiment d'un apropiat sistema de control i supervisió, que s'enquadra dins el marc global de gestió i control de riscos del grup.

4.4.4.3 Risc de compliment normatiu

Pel que fa al risc de compliment normatiu, un dels aspectes essencials de la política del grup, i base de la seva cultura organitzativa, és el compliment rigorós de totes les disposicions legals, per la qual cosa la consecució dels objectius empresarials s'ha de fer de manera compatible, en tot moment, amb la submissió a la legalitat i a l'ordenament jurídic establert.

Per això, el grup compta amb la Direcció de Compliment Normatiu, la missió de la qual és impulsar i procurar els més alts nivells de compliment normatiu i ètic del grup, mitigant el risc d'incompliment normatiu, entès com a risc de sancions legals o administratives, pèrdues financeres significatives o pèrdues de reputació per incompliment de lleis, regulacions, normes d'autoregulacions i codis de conducta aplicables a l'activitat del grup; minimitzant la possibilitat que l'incompliment normatiu es produeixi i assegurant que els incompliments que es puguin produir siguin identificats, reportats i solucionats amb diligència.

Aquesta direcció avalua i gestiona el risc de compliment normatiu a través de les funcions següents:

- Fer el seguiment i supervisar l'adaptació a noves normatives mitjançant una gestió proactiva que assegurï el seguiment d'una manera regular i sistemàtica de les actualitzacions legals, a més d'assegurar-ne una distribució que es consideri que pot tenir impacte en algun àmbit de l'entitat, segons l'abast establert als procediments interns corresponents.
- Identificar i avaluar periòdicament els riscos de compliment normatiu en les diferents àrees d'activitat i contribuir a gestionar-los de manera eficient. En aquest sentit, establir, aplicar i mantenir procediments adequats per prevenir, detectar, corregir i minimitzar qualsevol risc de compliment.
- Establir, d'acord amb el que s'ha indicat en l'apartat anterior, un programa de supervisió i control actualitzat, disposant de les eines i metodologies de control adequades.
- Supervisar les activitats de gestió de riscos dutes a terme per la primera línia de defensa per garantir que s'ajusten a les polítiques i els procediments establerts.
- Donar un adequat seguiment als *findings* (incidències, debilitats o aspectes de millora detectats a l'entitat i que puguin tenir impacte en el risc de compliment normatiu), segons els procediments interns corresponents.
- Conservar, durant almenys el termini establert per la legislació vigent a cada moment, la justificació documental dels controls realitzats per la Direcció de Compliment Normatiu, així com qualsevol altra política i procediment implementat per al millor compliment de les obligacions de caràcter normatiu.
- Controlar i coordinar inspeccions, respostes a requeriments de supervisors i reguladors i revisió del compliment de les recomanacions.

- En matèria de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (PBCFT) i sancions internacionals, implantar, gestionar i actualitzar les polítiques i els procediments en matèria de PBCFT i sancions internacionals, la realització de la classificació prèvia del risc de PBCFT en l'alta de clients, l'aplicació de mesures de diligència deguda reforçada en l'alta de clients d'alt risc per a la seva acceptació prèvia i la deguda actualització, la gestió d'alertes de rastreig, la gestió de deteccions de llistes de persones designades i d'operacions de països sotmesos a sancions internacionals, la realització d'anàlisis especials d'operativa sospitosa i la seva comunicació per indicis, l'elaboració de plans de formació, l'aprovació prèvia de nous productes, serveis, canals i àrees de negoci i l'elaboració d'una anàlisi de risc periòdica dels procediments de control intern en matèria de PBCFT i sancions internacionals.
- Assessorar en matèria de protecció de dades a través de l'Oficina de Protecció de Dades, ser el punt de contacte amb l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i exercir la resta de funcions assignades normativament al delegat de protecció de dades.
- Intervenir en el procés de formulació de les polítiques i les pràctiques de remuneració.
- Impulsar una cultura de compliment i conducta adequada a cadascuna de les entitats que constitueixen el grup, adoptant mesures que permetin aconseguir la capacitat i experiència dels empleats per exercir adequadament les seves funcions.
- Assignar responsabilitats funcionals sobre compliment normatiu quan calgui.
- Col·laborar en el desenvolupament de programes de formació a fi d'assessorar i sensibilitzar els empleats sobre la importància del compliment dels procediments interns establerts.
- Informar, revisar o proposar mesures correctives i/o respostes a les incidències detectades en matèria de conducta o a les consultes sotmeses al Comitè d'Ètica i Conducta, que té com a missió promoure el comportament ètic del grup per assegurar el compliment dels principis d'actuació que recull el Codi de Conducta del Grup Banc Sabadell, el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors del Grup Banc Sabadell, la Política General de Conflictes d'Interès del Grup Banc Sabadell, la Política de Prevenció de la Responsabilitat Penal del Grup Banc Sabadell i la Política Anticorrupció del Grup Banc Sabadell.
- Presentar als òrgans d'administració i direcció els informes periòdics o *ad hoc* en matèria de compliment normatiu que siguin legalment exigibles en cada moment.
- Reportar als Òrgans d'Administració i Direcció la informació rellevant en matèria de compliment normatiu que es derivi de totes les àrees i activitats de cadascuna de les entitats del grup.
- Assistir el Consell d'Administració i l'alta direcció en matèria de compliment.
- Assumir responsabilitats institucionals i d'interlocució amb les administracions i entitats de supervisió en relació amb els assumptes de la seva competència i quan així sigui acordat pels òrgans d'administració i direcció.

S'identifiquen els riscos de compliment normatiu següents:

- Prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.
- Protecció de dades.
- Integritat de mercats.
- Protecció al client (inclou els riscos de MIFID, EBA, altres productes i serveis, sostenibilitat i conducta amb clients i publicitat).
- Noves normatives.
- Ètica i conducta (inclou els riscos de prevenció de la responsabilitat penal, retribucions i codi de conducta i ètica).
- Servei d'Atenció al Client (SAC).

Nota 5 – Recursos propis mínims i gestió de capital

Requeriments de recursos propis mínims

El grup determina els recursos propis mínims exigibles d'acord amb el marc normatiu basat en la Directiva 2013/36/UE, modificada per la Directiva 2019/878/EU (a partir d'ara, CRD-V), i el Reglament (UE) 575/ 2013, modificat pel Reglament (UE) 2019/876 (a partir d'ara, CRR-II).

La crisi sanitària derivada de la COVID-19 va donar lloc al fet que, a escala europea, les diferents entitats competents rebaixessin temporalment les exigències de liquiditat, de capital i operatives aplicables a les entitats per garantir que aquestes poguessin continuar exercint el seu paper d'aportar finançament a l'economia real.

La Comissió, el Banc Central Europeu i l'EBA van aportar claredat pel que fa a l'aplicació de la flexibilitat ja integrada al Reglament (UE) 575/2013 mitjançant la publicació d'interpretacions i orientacions sobre l'aplicació del marc prudencial en el context de la COVID-19. Aquestes disposicions transitòries finalitzaran al desembre del 2024, tal com estableix el Reglament (UE) 2020/873.

D'acord amb el marc normatiu esmentat, les entitats de crèdit en tot moment han de complir amb una ràtio total de capital del 8%. Tanmateix, cal tenir en compte que els reguladors poden exercir la seva potestat i requerir a les entitats el manteniment de nivells addicionals de capital.

En aquest sentit, el 14 de desembre de 2022, Banc Sabadell va rebre la decisió del Banc Central Europeu respecte als requeriments mínims prudencials que li serien aplicables a partir de l'1 de gener de 2023, resultants del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP, per les sigles en anglès). El requeriment a nivell consolidat va exigir a Banc Sabadell mantenir una ràtio mínima de Common Equity Tier I (CET1 *phase-in*) del 8,65% i una ràtio de Capital Total *phase-in* mínima del 13,09%. Aquestes ràtios inclouen el mínim exigít pel Pilar 1 (8%, del qual el 4,50% correspon a CET1), el requeriment del Pilar 2R (2,15%, del qual l'1,21% ha de ser cobert amb CET1), el coixí de conservació de capital (2,50%), el requeriment derivat de la seva consideració com a "una altra entitat d'importància sistèmica" (0,25%) i el requeriment derivat del càlcul del coixí de capital anticíclic específic (0,19%) derivat de la decisió del Financial Policy Committee (FPC) del Banc d'Anglaterra del 13 de desembre del 2021 d'incrementar el coixí anticíclic del 0% a l'1% a partir del 13 de desembre del 2022.

El 30 de novembre de 2023, Banc Sabadell va rebre la decisió del Banc Central Europeu respecte als requeriments mínims prudencials aplicables a partir de l'1 de gener de 2024 resultants del SREP. El requeriment a nivell consolidat exigeix a Banc Sabadell mantenir una ràtio mínima de Common Equity Tier 1 (CET1 *phase-in*) del 8,93% i una ràtio de Capital Total *phase-in* mínima del 13,42%. Aquestes ràtios inclouen el mínim exigít pel Pilar 1 (8%, del qual el 4,50% correspon a CET1), el requeriment del Pilar 2R (2,25%, del qual l'1,27% ha de ser cobert amb CET1), el coixí de conservació de capital (2,50%), el requeriment derivat de la seva consideració com a "una altra entitat d'importància sistèmica" (0,25%) i el coixí anticíclic (0,42%) derivat de la decisió del Financial Policy Committee (FPC) del Banc d'Anglaterra d'incrementar el coixí anticíclic de l'1% al 2% a partir del 5 de juliol de 2023.

El grup el 31 de desembre de 2023 manté una ràtio de capital CET1 *phase-in* del 13,2% (12,68% el 31 de desembre de 2022) i una ràtio total *phase-in* del 17,76% (17,08% el 31 de desembre de 2022), de manera que, respecte als requeriments de capital esmentats en els punts anteriors, compleix àmpliament.

En la taula següent es detallen els requeriments mínims prudencials aplicables al Grup Sabadell després del procés de revisió i avaluació supervisora (SREP) per als períodes 2022-2024:

	2024	2023	2022
Pilar 1 CET1	4,50%	4,50%	4,50%
Requeriments Pilar 2R	1,27%	1,21%	1,21%
Coixí de conservació de capital	2,50%	2,50%	2,50%
Coixí sistèmic	0,25%	0,25%	0,25%
Coixí contracíclic	0,42%	0,19%	0,19%
Ràtio de Common Equity Tier 1 (CET 1)	8,93%	8,65%	8,65%
Dates de comunicació del resultat de l'SREP.			
	30/11/2023	14/12/2022	23/11/2020

Des del punt de vista individual, la ràtio de Common Equity Tier 1 (CET1) a mantenir el 31 de desembre de 2023 era del 7,29% i la ràtio de Capital Total, del 10,79%. Aquest requisit inclou el mínim exigít pel Pilar 1 (8%, del qual el 4,50% correspon a CET1), el coixí de conservació de capital (2,50%) i el requeriment derivat del càlcul del coixí de capital anticíclic específic que, el 31 de desembre de 2023, era del 0,29%.

Banc Sabadell, el 31 de desembre de 2023, manté una ràtio de capital CET1 del 13,65% (13,30% el 31 de desembre de 2022), i una ràtio de Capital Total *phase-in* del 18,04% (17,59% el 31 de desembre de 2022), de manera que també se superen àmpliament els requeriments de capital individuals.

Requeriments en relació amb la reestructuració i la resolució d'entitats de crèdit

El 15 de maig de 2014 es va publicar al Diari Oficial de la Unió Europea la Directiva 2014/59/EU, per la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i la resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, coneguda per les sigles en anglès com a BRRD (Bank Recovery and Resolution Directive).

Mitjançant la publicació del Reial decret 1012/2015, del 6 de novembre de 2015, pel qual es desenvolupa la Llei 11/2015, del 18 de juny de 2015, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, es va traslladar la BRRD a Espanya.

La BRRD sorgeix de la necessitat d'establir un marc que doti les autoritats d'una sèrie d'instruments creïbles per intervenir amb antelació i rapidesa suficients en una entitat amb problemes de solidesa o inviable, amb els objectius de garantir la continuïtat de les funcions financeres i econòmiques essencials de l'entitat, evitar repercussions negatives importants sobre l'estabilitat financera i protegir adequadament els fons públics i minimitzar la dependència d'ajudes financeres públiques extraordinàries. Així mateix, els dipositants coberts tenen un tractament especial.

El marc proposat per la BRRD parteix del principi que els procediments concursals tradicionals no són, en molts casos, la millor alternativa per poder assolir els objectius esmentats abans. És per això que la BRRD introdueix el procediment de resolució en què les autoritats de resolució competents adquireixen poders administratius per gestionar una situació d'invibilitat en una entitat determinada.

En aquest sentit, el preàmbul de la Llei 11/2015 defineix un procés de resolució com un procés singular, de caràcter administratiu, pel qual es gestionaria la invibilitat d'aquelles entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió que no es pugui emprendre mitjançant la seva liquidació concursal per raons d'interès públic i estabilitat financera. Per tal d'aconseguir els objectius esmentats anteriorment, la BRRD preveu una sèrie d'instruments a disposició de l'autoritat de resolució competent, entre els quals s'inclou l'eina de recapitalització interna o *bail-in*. En aquest sentit, la BRRD introdueix a aquest efecte un requisit mínim de fons propis i passius admissibles (MREL) que les entitats hauran de complir en tot moment a l'efecte d'assegurar l'existència d'una capacitat suficient d'absorció de pèrdues que assegurï la implementació efectiva de les eines de resolució i que, sota el context normatiu actual, s'expressaria com l'import dels fons propis i els passius admissibles expressat percentualment respecte al total de passius i fons propis de l'entitat.

De manera anàloga, l'FSB va definir el 2015 el requisit TLAC (Total Loss Absorbing Capacity), que persegueix el mateix objectiu d'assegurar que les entitats comptin amb prou capacitat per absorbir les pèrdues i poder ser recapitalitzades internament en cas de resolució. Es destaca que aquest requisit s'aplica únicament a les entitats globalment sistèmiques (G-SIBs), per la qual cosa no és aplicable al Grup Banc Sabadell.

Al juny del 2019, després de més de dos anys i mig de negociacions, es va acordar una reforma del marc de resolució bancària amb l'aprovació de la nova directiva de resolució, BRRD II (Directiva 2019/879), que implementa a Europa l'estàndard internacional d'absorció de pèrdues TLAC. La BRRD II es va transposar a la llei espanyola mitjançant el Reial decret llei 7/2021, del 27 d'abril del 2021.

La responsabilitat de la determinació del requisit de MREL recau en la Junta Única de Resolució (SRB, per les sigles en anglès), d'acord amb el que exposa el Reglament (EU) 806/2014, també revisat el 2019 i substituït pel Reglament (EU) 2019/877. D'aquesta manera, l'SRB, després de consultar les autoritats competents, incloent-hi l'ECB, establirà un requisit de MREL per a cada entitat tenint en compte aspectes com, entre d'altres, la mida, el model de finançament, el perfil de risc i el potencial contagi al sistema financer.

L'SRB va publicar al maig del 2021 la MREL Policy under the Banking Package, que integra els canvis reguladors de l'esmentada reforma del marc de resolució. Els nous requisits de l'SRB es basen en les dades de balanç al desembre del 2021 i estableixen dos objectius MREL vinculants: l'objectiu final MREL, que és vinculant des de l'1 de gener del 2024, i un objectiu intermedi, que s'ha de complir des de l'1 de gener del 2022. Aquest darrer corresponia a un nivell intermedi que ha permès una construcció lineal de la capacitat de MREL de les entitats. Per tant, el seu calibratge depenia de la capacitat MREL de l'entitat en el moment del calibratge i del seu objectiu final.

Els requisits intermedis vigents des de l'1 de gener de 2022 eren:

- El requisit de MREL és el 21,05% del TREA i el 6,22% de la LRE.
- El requisit de subordinació és el 14,45% del TREA i el 6,06% de la LRE.

El 19 de desembre de 2023, Banc Sabadell va rebre la comunicació a través del Banc d'Espanya de la decisió adoptada per la Junta Única de Resolució (JUR) sobre la determinació del requisit mínim de fons propis i passius elegibles (MREL, per les sigles en anglès) i el requisit de subordinació en base consolidada que li són aplicables.

Els requisits que s'han de complir a partir de l'1 de gener del 2024 són els següents:

- El requisit mínim de MREL és el 22,52% de l'import de l'exposició total al risc (TREA, per les sigles en anglès) i el 6,35% de l'exposició a la ràtio de palanquejament (LRE, per les sigles en anglès).
- El requisit de subordinació és el 17,31% del TREA i el 6,35% de la LRE.

La decisió no introdueix canvis sobre els següents requisits intermedis vigents des de l'1 de gener de 2022.

Els fons propis que l'entitat utilitzi per complir els requisits del coixí combinat (CBR, per les sigles en anglès), que inclou el coixí de conservació de capital, el coixí sistèmic i el coixí contracíclic, no seran elegibles per complir els requisits de MREL i de subordinació expressats en el TREA.

Banc Sabadell ja compleix els requisits exigibles des de l'1 de gener del 2024, que coincideixen amb les expectatives de Banc Sabadell i estan en línia amb els seus plans de finançament. L'any 2023 l'entitat ha emès 1.500 milions d'euros d'emissions sènior *non-preferred* elegibles per al compliment MREL i 750 milions d'euros d'emissions sènior *preferred*.

	Requisit MREL		Requisit de subordinació	
	%TREA	%LRE	%TREA	%LRE
Requisit 1 de gener de 2022	21,05%	6,22%	14,45%	6,06%
Requisit 1 de gener de 2024	22,52%	6,35%	17,31%	6,35%
MREL 31 de desembre de 2023 (*)	24,73%	9,34%	20,13%	7,80%

(*) Les ràtios MREL i Subordinació com a %TREA no inclouen el capital dedicat a cobrir el CBR, que és d'un 3,13%.

Gestió de capital

La gestió dels recursos de capital és el resultat del procés continu de planificació de capital. Aquest procés considera l'evolució de l'entorn econòmic, regulador i sectorial. Recull el consum de capital esperat de les diferents activitats, en els diferents escenaris establerts, així com les condicions de mercat que poden determinar l'efectivitat de les diferents actuacions que es puguin plantejar. El procés s'emmarca dins dels objectius estratègics del grup i es proposa cercar una rendibilitat atractiva per a l'accionista, assegurant al mateix temps un nivell de recursos propis adequat als riscos inherents a l'activitat bancària.

Pel que fa a la gestió del capital, com a política general, el grup té com a objectiu l'adequació de la disponibilitat del capital al nivell global dels riscos en què s'ha incorregut.

El grup segueix les pautes definides per la CRD-V i els reglaments derivats, a més de les seves successives actualitzacions, per establir els requeriments de recursos propis inherents als riscos en què realment ha incorregut el grup, a partir de models interns de mesurament de riscos prèviament validats de manera independent. A aquest efecte, el grup compta amb l'autorització del supervisor per utilitzar la majoria dels models interns de què disposa per al càlcul dels requeriments de capital regulador.

El grup efectua regularment proves de contrast o *backtesting* dels seus models interns IRB, almenys amb una freqüència anual. Aquests exercicis són executats de manera independent per la unitat de Models i Validació Interna i són reportats per al seu seguiment als òrgans de govern intern establerts, com ara el Comitè de Models, el Comitè Tècnic de Riscos o la Comissió de Riscos (delegada del Consell). A més, a l'Informe anual de rellevància prudencial es presenten els resultats de les proves de contrast que afecten els paràmetres de risc emprats en el càlcul de capital regulador i les principals conclusions d'aquests tenint en compte els criteris que estableix l'EBA en les seves guies de *disclosure*.

El Grup Banc Sabadell desenvolupa un procés d'avaluació de l'adequació del capital intern (ICAAP, per les sigles en anglès) en base consolidada de manera continuada al llarg de l'any, amb l'objectiu de generar una valoració rellevant, actualitzada, omnicomprensiva, i també prospectiva, de l'adequació dels nivells de capital, considerant el model de negoci del grup i els riscos assumits.

L'ICAAP compta amb un marc de govern sòlid, amb una elevada implicació de l'alta direcció, i el Consell d'Administració és el màxim responsable de revisar-lo i aprovar-lo.

El procés ICAAP s'inclou com una eina complementària al Pilar I de Basilea (capital regulador), en què s'analitza en primera instància el model de negoci del grup, dins del seu context econòmic, financer i normatiu, i la seva sostenibilitat i viabilitat a curt i mitjà termini. El model de negoci del grup porta associada l'assumpció de riscos i, per tant, la definició d'un perfil de risc. En aquest sentit, com a part de l'ICAAP s'inclou una identificació dels riscos materials, i les principals amenaces i vulnerabilitats, derivats de l'activitat del grup i una autovaloració sobre el risc inherent i residual, que suposen després de considerar els sistemes de govern, gestió i control dels riscos.

A partir de l'inventari de riscos materials del grup i la seva gestió, s'estableix una avaluació quantitativa global del capital necessari sota mètodes interns (capital econòmic), l'abast dels quals supera els riscos coberts pel Pilar I, integrant els models utilitzats pel grup (per exemple, els sistemes de qualificació d'acreditats; *ratings* o *scorings* en risc de crèdit) i altres estimacions internes adequades a cada tipus de risc.

A més, a l'ICAAP s'integren anàlisis prospectives a un horitzó temporal de tres anys (o fins a 30 anys en el cas d'escenaris dissenyats per projectar el risc climàtic). Aquestes anàlisis es realitzen sota un escenari econòmic base, però també sota escenaris adversos plausibles, encara que poc probables (test d'estrès), que siguin rellevants per al grup i que, per tant, reflecteixin situacions adverses que puguin tenir un impacte particular en el grup. La projecció base inclou els plans de negoci i els financers del grup. Aquests exercicis de projecció es realitzen amb l'objectiu de verificar si l'evolució del negoci, el risc i el compte de resultats en cas de possibles escenaris adversos poden posar en risc la solvència del grup segons els recursos propis disponibles, o el compliment del grup amb l'apetència pel risc (*risk appetite statement*). Com a resultat d'aquests exercicis es poden detectar debilitats i proposar, si escau, plans d'actuació que mitiguin els riscos identificats.

Els exercicis d'anàlisi prospectiva sota escenaris adversos es complementen amb exercicis de *reverse stress testing* en què s'identifiquen aspectes idiosincràtics del grup que puguin suposar una vulnerabilitat rellevant per a la solvència d'aquest en cas de materialitzar-se.

La combinació dels diferents mesuraments de solvència (estàtics o dinàmics i reguladors o econòmics), tenint en compte l'inventari de riscos que afecten el grup i les principals vulnerabilitats detectades, permet al Consell d'Administració, com a màxim responsable de l'ICAAP, obtenir una conclusió sobre la posició de solvència del grup.

El grup té implantada una mètrica de rendibilitat ajustada a risc (RaRoC) en els segments que es consideren rellevants i es troba integrada en el sistema de gestió de preus estant subjecta a les polítiques i procediments de l'entitat. Aquesta mètrica, a més d'utilitzar-se en el procés de fixació de preus, permet mesurar la rendibilitat obtinguda des del nivell d'operació i client fins al nivell d'unitat de negoci, fet que possibilita fer comparacions homogènies.

El nivell i la qualitat de capital són mètriques de RAS del grup, i la seva gestió i control es regeixen pel que estableix la RAF del grup.

Recursos propis computables i ràtios de capital

El 31 de desembre de 2023, els recursos propis computables del grup pugen a 13.926 milions d'euros (13.588 milions d'euros el 31 de desembre de 2022), que suposen un excedent de 3.480 milions d'euros (3.177 milions d'euros el 31 de desembre de 2022), com es mostra a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022	Variació (%) Interanual
Capital	680.028	703.371	(3,32)
Reserves (inclou benefici atribuït al grup net de dividends)	13.198.328	12.838.901	2,80
Ajustos de valoració	(471.695)	(641.901)	(26,52)
Deduccions i efectes transitoris	(3.059.900)	(2.817.620)	8,60
Recursos CET1	10.346.761	10.082.751	2,62
CET1 (%)	13,19	12,68	4,02
Accions preferents, obligacions convertibles i deduccions	1.750.000	1.650.000	6,00
Recursos AT1	1.750.000	1.650.000	6,00
AT1 (%)	2,23	2,07	7,73
Recursos de primera categoria	12.096.761	11.732.751	3,10
Tier 1 (%)	15,42	14,75	4,54
Recursos de segona categoria	1.829.460	1.855.001	(1,38)
Tier 2 (%)	2,33	2,33	—
Base de capital	13.926.221	13.587.753	2,49
Recursos mínims exigibles (*)	10.445.833	10.411.235	0,33
Excedents de recursos	3.480.388	3.176.518	9,57
Ràtio de capital total (%)	17,76	17,08	3,98
Actius ponderats per risc (APR)	78.427.616	79.544.790	(1,40)

(*) Per al càlcul dels recursos mínims exigibles s'han tingut en compte els requisits de capital vigents al tancament del 2023 per al Pilar I (8%) i el Pilar 2R (2,15%), així com els coixins de conservació de capital (2,5%), anticíclic (0,42%) i el corresponent a altres entitats importants sistèmiques (0,25%).

Els recursos propis de *Common Equity Tier 1* (CET1) suposen el 74,30% dels recursos propis computables. Les deduccions estan compostes principalment per intangibles, fons de comerç i actius fiscals diferits, mentre que es considera transitori l'impacte d'aplicar, des del juny del 2020, el Reglament 2020/873 en el context COVID-19, que prorroga les disposicions transitòries per mitigar l'impacte de la NIIF 9 durant dos anys, fet que permet a les entitats afegir al seu capital de nivell 1 ordinari qualsevol increment en les noves provisions per pèrdues creditícies esperades que reconeguin, amb posterioritat a l'1 de gener del 2020, per als seus actius financers sense deteriorament creditici. El 31 de desembre de 2022 l'impacte d'aquestes disposicions transitòries suposava 98 milions d'euros, mentre que el 31 de desembre de 2023 aquestes disposicions transitòries no tenen efecte, essencialment per la pèrdua de computabilitat del component estàtic de les NIIF 9.

El Tier 1 està compost, a més de pels recursos CET1, pels elements que integren majoritàriament els fons propis de nivell 1 addicional (12,57% dels recursos propis), que són els elements de capital constituïts per participacions preferents. El 18 de gener de 2023 es va fer la nova emissió de Participacions Preferents 1/2023 per un import de 500 milions d'euros, que va substituir l'emissió de Participacions Preferents 2/2017, per un import de 400 milions d'euros, sobre la qual el 23 de febrer de 2023 es va exercir l'opció d'amortització anticipada prevista en les condicions de l'emissió.

Els recursos propis de segona categoria, que aporten el 13,14% a la ràtio de capital total, estan compostos bàsicament per deute subordinat. Pel que fa al deute subordinat, cal destacar l'Emissió d'Obligacions Subordinades 1/2023, realitzada el 16 de febrer de 2023, que augmenta el còmput de Tier 2 en 500 milions d'euros i substitueix l'Emissió d'Obligacions Subordinades 1/2018, per un import de 500 milions d'euros, després d'exercir l'opció d'amortització anticipada el 12 de desembre de 2023 segons el que estableixen les condicions d'aquesta emissió.

En termes d'actius ponderats per risc (APR o RWA, per les sigles en anglès), durant el període s'han realitzat dues titulitzacions: una titulització sintètica sobre préstecs a pimes i empreses, desemborsada el 27 de setembre de 2023 amb una suma de 1.103 milions d'euros, i una titulització tradicional realitzada per l'entitat dependent Sabadell Consumer Finance, S.A.U. sobre préstecs destinats a la compra d'automòbils, desemborsada el 29 de setembre de 2023, l'import de la qual va pujar a 650 milions d'euros. A més, a Banc Sabadell (ex-TSB) destaquen les reduccions d'APRs per la millora en la densitat de la cartera, deguda, entre altres motius, a la implementació dels nous models d'hipoteques i préstecs al consum de particulars, a la reducció de la inversió, si bé el seu impacte en els APRs és limitat pel fet d'estar concentrada en préstecs ICO, i, finalment, a la reducció dels requeriments per risc de mercat, especialment per risc de tipus d'interès, sobretot per l'evolució de la cartera. Aquesta reducció d'APRs per risc de crèdit i risc de mercat es veu parcialment compensada per l'actualització dels APRs per risc operacional, atès l'increment de l'indicador de riscos rellevants del 2023.

En termes *fully-loaded*, la ràtio Common Equity Tier 1 (CET1) el 31 de desembre de 2023 se situa en el 13,2%, i la ràtio de capital total, en el 17,76%, també molt per sobre dels estàndards exigits pel marc de regulació.

La taula següent mostra els moviments dels diferents components del capital regulador durant els exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

Saldo CET1 el 31 de desembre de 2021	10.079.533
Reserves (inclou benefici atribuït al grup net de dividends)	319.654
Ajustos de valoració	(273.616)
Deduccions i efectes transitoris	(42.819)
Saldo CET1 el 31 de desembre de 2022	10.082.751
Capital	(23.343)
Reserves (inclou benefici atribuït al grup net de dividends) (*)	359.427
Ajustos de valoració	170.206
Deduccions i efectes transitoris	(242.280)
Saldo CET1 el 31 de desembre de 2023	10.346.761

(*) El moviment a reserves recull els -204 milions d'euros corresponents al *share buyback* realitzat el 2023.

En milers d'euros

Saldo Tier 1 addicional el 31 de desembre de 2021	2.400.000
Instruments computables	(750.000)
Saldo Tier 1 addicional el 31 de desembre de 2022	1.650.000
Instruments computables	100.000
Saldo Tier 1 addicional el 31 de desembre de 2023	1.750.000

En milers d'euros

Saldo Tier 2 el 31 de desembre de 2021	2.021.270
Instruments computables	(99.745)
Ajustos risc de crèdit	(10.193)
Deduccions i efectes transitoris	(56.330)
Saldo Tier 2 el 31 de desembre de 2022	1.855.001
Instruments computables	(99.745)
Ajustos risc de crèdit	17.874
Deduccions i efectes transitoris	56.330
Saldo Tier 2 el 31 de desembre de 2023	1.829.460

A continuació, es presenta una conciliació del patrimoni net comptable amb el capital regulador el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022 (*)
Fons propis	14.343.946	13.840.723
Un altre resultat global acumulat	(498.953)	(650.645)
Interessos minoritaris	34.213	34.344
Total patrimoni net comptable	13.879.206	13.224.422
Fons de comerç i intangibles	(2.189.218)	(2.144.909)
Dividends (**)	(503.988)	(317.281)
BINs i llindars per DTAs no monetitzables	(490.572)	(537.712)
Deduccions	(257.415)	(124.898)
Altres ajustos	(91.252)	(16.870)
Ajustos reguladors a la comptabilitat	(3.532.445)	(3.141.670)
Capital ordinari del capital de nivell 1	10.346.761	10.082.751
Capital de nivell 1 addicional	1.750.000	1.650.000
Capital de nivell 2	1.829.460	1.855.001
Total capital regulador	13.926.221	13.587.753

(*) Informació corresponent als comptes anuals consolidats formulats corresponents a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2022.

(**) No considera el dividend a compte comptabilitzat.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, no hi ha una diferència significativa entre el perímetre públic i el regulador.

Els actius ponderats per risc se situen en 78.428 milions d'euros el 31 de desembre de 2023, cosa que representa una variació del -1,40% respecte al 31 de desembre de 2022. El detall dels components principals d'aquesta variació es troba als paràgrafs previs d'aquesta nota.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, els actius ponderats per risc es distribueixen, per tipus de risc, com es mostra a continuació:

En milers d'euros

	2023		2022	
	Import	%	Import	%
Risc de crèdit (*)	68.970.951	87,94%	70.387.473	88,48%
Risc operacional	9.008.555	11,49%	8.160.674	10,26%
Risc de mercat	448.110	0,57%	996.644	1,25%
Total	78.427.616	100,00%	79.544.790	100,00%

(*) Inclou el risc de contrapart, per contribució al fons de garantia per a impagaments d'ECCs i per posicions de titulització. A més, es recullen alguns impactes vinculats principalment amb la consecució de l'IRB Repair programme i que l'entitat ha decidit computar anticipadament. Sense tenir en compte els complements esmentats, els APRs per risc de crèdit per mètode estàndard i models avançats (incloent-hi actius per impostos diferits i l'impacte en els APRs en aplicar ajustos prudencials addicionals sol·licitats pel supervisor (SSM)) pugen a 66.119 milions d'euros.

En la taula següent es desglossen els motius de la variació dels APR per risc de crèdit produïda durant els exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

	APR	Requeriments de capital (*)
Saldo el 31 de desembre de 2021	69.543.133	5.563.451
Variació de negoci	(769.481)	(61.558)
Qualitat dels actius	(3.006.475)	(240.518)
Canvis en els models	951.398	76.112
Metodologia, paràmetres i polítiques	1.017.559	81.405
Adquisicions i alienacions	(446.665)	(35.733)
Tipus de canvi	(430.845)	(34.468)
Saldo el 31 de desembre de 2022	66.858.624	5.348.690
Variació de negoci	(989.535)	(79.163)
Qualitat dels actius	(1.284.349)	(102.748)
Canvis en els models	326.000	26.080
Metodologia, paràmetres i polítiques	294.000	23.520
Adquisicions i alienacions	(60.000)	(4.800)
Tipus de canvi	287.882	23.031
Altres (**)	686.000	54.880
Saldo el 31 de desembre de 2023	66.118.622	5.289.490

No inclou els requeriments per risc per ajust de valoració del crèdit (CVA), ni per contribució al fons de garantia d'impagaments d'una ECC. Tampoc no s'hi inclouen "Altres imports d'exposició al risc" ni els APRs corresponents a titulitzacions.

(*) Calculats com el 8% dels APRs.

(**) L'increment de la categoria "Altres" es deu fonamentalment a l'assignació a nivell granular d'una sèrie d'add-ons de TSB que al desembre del 2022 es reportaven com a "Altres imports d'exposició al risc".

La distribució dels actius ponderats per risc per a la tipologia de risc de més volum (risc de crèdit), desglossats per àrea geogràfica el 31 de desembre de 2023 i 2022, s'inclou a continuació:

En percentatge

	2023	2022
Espanya	63,47%	64,95%
Resta de la Unió Europea	4,74%	4,97%
Regne Unit	19,60%	18,24%
Amèrica	11,36%	11,08%
Resta del món	0,83%	0,77%
Total	100%	100%

Inclou risc de contrapart.

La ràtio de palanquejament pretén reforçar els requeriments de capital amb una mesura complementària desvinculada del nivell de risc. Amb la implantació de la normativa CRR II, s'estableix a l'article 92, com a requeriment mínim de la ràtio de palanquejament, el 3% a partir de juny de 2021, el qual és superat àmpliament pel grup el 31 de desembre de 2023.

A continuació, es presenta la ràtio de palanquejament *phased-in* el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Capital de nivell 1	12.096.761	11.732.751
Exposició	233.254.941	253.840.350
Ràtio de palanquejament	5,19%	4,62%

Durant el 2023 la ràtio de palanquejament ha augmentat en 57 punts bàsics respecte a la ràtio corresponent el 31 de desembre de 2022, degut principalment al decrement de l'exposició amb bancs centrals lligat, en bona part, a l'amortització de la TLTRO i, en menor mesura, per la caiguda en la inversió. Per la seva banda, el capital de nivell 1 també millora durant el període, degut fonamentalment a l'evolució positiva dels recursos propis de Common Equity Tier I (CET1) pel benefici generat durant l'exercici, al qual se suma l'impacte positiu del moviment net de les noves emissions i amortitzacions de participacions preferents durant l'exercici.

Per a més informació sobre la gestió del capital, les ràtios de capital i la ràtio de palanquejament, la seva composició, el detall de paràmetres i la gestió d'aquests, vegeu el document publicat anualment sobre informació amb rellevància prudencial disponible al web del grup (www.grupbancsabadell.com), a l'apartat d'"Informació a accionistes i inversors- Informació financera".

Nota 6 – Valor raonable dels actius i passius

Actius i passius financers

S'entén per valor raonable d'un actiu o passiu financer en una data determinada l'import pel qual podria ser venut o transferit, respectivament, en aquesta data entre dues parts, independents i expertes en la matèria, que actuessin lliurement i prudentment, en condicions de mercat. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un actiu o passiu financer és el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund (preu de cotització o preu de mercat).

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat actiu o passiu financer, per estimar el seu valor raonable es recorre a l'establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no n'hi ha, a models matemàtics de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional. En la utilització d'aquests models es tenen en consideració les peculiaritats específiques de l'actiu o passiu que s'ha de valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos que l'actiu o passiu porta associats. No obstant això, les mateixes limitacions dels models de valoració desenvolupats i les possibles inexactituds en les hipòtesis i els paràmetres exigits per aquests models poden donar lloc al fet que el valor raonable estimat d'un actiu o passiu no coincideixi exactament amb el preu a què l'actiu o passiu podria ser lliurat o liquidat en la data de la seva valoració.

El valor raonable dels derivats financers amb valor de cotització en un mercat actiu és el seu preu de cotització diari.

Per als instruments en què no es puguin observar cotitzacions, s'efectua l'estimació del preu fent servir models interns desenvolupats pel banc, que utilitzen en la majoria dels casos dades basades en paràmetres observables de mercat com a *inputs* significatius i, en la resta de casos, utilitzen altres *inputs* que depenen d'assumpcions pròpies que recullen pràctiques comunament acceptades per la comunitat financera.

En relació amb els instruments financers, les valoracions a valor raonable reflectides en els estats financers es classifiquen utilitzant la següent jerarquia de valors raonables en els nivells següents:

- Nivell 1: Els valors raonables s'obtenen de preus cotitzats (sense ajustar) en mercats actius per al mateix instrument.
- Nivell 2: Els valors raonables s'obtenen de preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars, preus de transaccions recents o fluxos esperats o altres tècniques de valoració en què tots els *inputs* significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.
- Nivell 3: Els valors raonables s'obtenen de tècniques de valoració en què algun *input* significatiu no està basat en dades de mercat observables.

A continuació, es presenten els principals mètodes de valoració, hipòtesi i *inputs* utilitzats en l'estimació del valor raonable dels instruments financers classificats en els nivells 2 i 3, segons el tipus d'instrument financer de què es tracti:

Instruments financers Nivell 2	Tècniques de valoració	Hipòtesis principals	Principals <i>inputs</i> utilitzats
Valors representatius de deute	Mètode del valor present	Càlcul del valor present dels instruments financers com a valor actual dels fluxos d'efectiu futurs (descomptats a tipus d'interès del mercat), tenint en compte: - Una estimació de les taxes de prepagament - El risc de crèdit dels emissors	- <i>Spreads</i> de crèdit de l'emissor - Tipus d'interès de mercat observables
Instruments de patrimoni	Múltiples sectorials (P/VC)	A partir de la CNAE que s'ajusti millor a l'activitat principal de la companyia, s'aplica el múltiple P/VC obtingut en els comparables	- CNAE - Cotitzacions en mercats organitzats
Derivats senzills (a)	Mètode del valor present	Càlculs de corbes implícites a través de dades de mercats cotitzats	- Corba de tipus d'interès observables - Corba de punts <i>swaps</i> i <i>spot</i> per a divisa
Resta de derivats (a)	Fórmules analítica / semianalítica	- Per a derivats sobre accions, divises o matèries primeres: Model de Black-Scholes: s'assumeix una difusió <i>log-normal</i> del subjacent amb la volatilitat depenent el termini	- Estructura <i>forward</i> del subjacent, donades per dades de mercat (dividends, punts <i>swaps</i> , etc.). - Superfícies de volatilitat d'opcions.
		- Per a derivats sobre tipus d'interès: Model normal i <i>shifted</i> Libor Market Model: permeten tipus negatius, i els tipus <i>forward</i> en l'estructura de terminis de la corba de tipus d'interès estan perfectament correlacionats. Per calcular els ajustaments CVA i DVA: model Normal i model Black-Scholes	- Estructura temporal de tipus d'interès. - Superfícies de volatilitat d'opcions sobre tipus Libor (<i>caps</i>) i sobre tipus <i>swaps</i> (<i>swaptions</i>). - Probabilitat de <i>default</i> per calcular CVA i DVA (b)
	Simulacions de Monte Carlo	Per a valoració de derivats sobre accions, divises o matèries primeres: Model de Black-Scholes: s'assumeix una difusió <i>log-normal</i> del subjacent amb la volatilitat depenent el termini	- Estructura <i>forward</i> del subjacent, donades per dades de mercat (dividends, punts <i>swaps</i> , etc.). - Superfícies de volatilitat d'opcions.
	Models híbrids de volatilitat local-estocàstica	Per a derivats de divisa: Model Tremor: obtenció de volatilitat implícita mitjançant equacions diferencials estocàstiques	- Estructura <i>forward</i> del subjacent, donades per dades de mercat (dividends, punts <i>swaps</i> , etc.). - Superfícies de volatilitat d'opcions.
	Per a derivats de crèdit: - Models d'intensitat	Aquests models assumeixen una estructura de probabilitats d'impagament donada per unes taxes d'intensitats de <i>default</i> per terminis	- Cotitzacions dels <i>credit default swaps</i> (CDS) - Volatilitat històrica de <i>spreads</i> de crèdit

(a) Atesa la reduïda posició neta de Banc Sabadell, s'estima que el *funding value adjustment* (FVA) té un impacte no material en la valoració de derivats.

(b) Per al càlcul del CVA i DVA s'han utilitzat severitats fixes al 60%, que corresponen a l'estàndard de mercat per a deute sènior. Les exposicions mitjanes futures, positiva i negativa, s'han estimat mitjançant models de mercat, Libor per a tipus i Black per a divisa, utilitzant *inputs* de mercat. Les probabilitats de *default* de clients que no tenen deute cotitzat ni CDS s'han obtingut del model intern de *rating*, i per a Banc Sabadell s'han assignat les que s'obtenen de la cotització de CDS.

Instruments financers Nivell 3	Tècniques de valoració	Hipòtesis principals	Principals inputs no observables
Valors representatius de deute	Mètode del valor present	Càlcul del valor present dels instruments financers com a valor actual dels fluxos d'efectiu futurs (descomptats a tipus d'interès del mercat), tenint en compte en cada cas: - Una estimació de les taxes de prepagament - El risc de crèdit dels emissors - Altres estimacions sobre variables que afecten els fluxos futurs: reclamacions, pèrdues, amortitzacions	- <i>Spreads</i> de crèdit estimats de l'emissor o d'un emissor semblant - Taxes de reclamacions, pèrdues i/o amortitzacions
Préstecs i bestretes	Mètode del valor present	Càlcul del valor present dels fluxos d'efectiu futurs descomptats a tipus d'interès de mercat amb els escenaris generats	- Plans de negoci de l'entitat
Instruments de patrimoni	Mètode de descompte de fluxos de caixa	Càlcul del valor present dels fluxos d'efectiu futurs descomptats a tipus d'interès del mercat ajustats per risc (mètode CAPM), tenint en compte: - Una estimació de les projeccions de fluxos de caixa de la companyia - El risc del sector de la companyia - Inputs macroeconòmics	- Plans de negoci de l'entitat - Primes de risc del sector de la companyia - Ajust per risc sistemàtic (paràmetre beta)
Derivats (a)	Per a derivats de crèdit: - Models d'intensitat	Aquests models assumeixen una estructura de probabilitats d'impagament donada per unes taxes d'intensitats de <i>default</i> per terminis	Per a derivats de crèdit: - <i>Spreads</i> de crèdit estimats de l'emissor o d'un emissor semblant - Volatilitat històrica de <i>spreads</i> de crèdit
	Per a derivats de <i>commodities</i>: - Mètode del valor present	Càlcul de corba <i>forward</i> a través de dades de mercat cotitzades ajustades	Corbes de futurs no cotitzats

(a) Atesa la reduïda posició neta de Banc Sabadell, s'estima que el *funding value adjustment* (FVA) té un impacte no material en la valoració de derivats.

Determinació del valor raonable dels instruments financers

A continuació, es presenta una comparació entre el valor pel qual consten registrats els principals actius i passius financers del grup en els balanços consolidats adjunts i el seu valor raonable corresponent:

En milers d'euros

	Nota	2023		2022	
		Saldo comptable	Valor raonable	Saldo comptable	Valor raonable
Actius:					
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	7	29.985.853	29.985.853	41.260.395	41.260.395
Actius financers mantinguts per negociar	8,9,10	2.706.489	2.706.489	4.017.253	4.017.253
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	8,9,11	153.178	153.178	77.421	77.421
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—	—	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	9	6.269.297	6.269.297	5.802.264	5.802.264
Actius financers a cost amortitzat	8	180.913.793	175.310.626	185.045.452	178.139.213
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	2.424.598	2.424.598	3.072.091	3.072.091
Total actius		222.453.208	216.850.041	239.274.876	232.368.637

En milers d'euros

		2023		2022	
	Nota	Saldo comptable	Valor raonable	Saldo comptable	Valor raonable
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar	10	2.867.459	2.867.459	3.598.483	3.598.483
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats		—	—	—	—
Passius financers a cost amortitzat	18, 19, 20, 21	216.071.766	215.397.464	232.529.932	230.522.957
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	1.171.957	1.171.957	1.242.470	1.242.470
Total passius		220.111.182	219.436.880	237.370.885	235.363.910

Instruments financers a valor raonable

Les taules següents presenten els principals instruments financers registrats a valor raonable en els balanços consolidats adjunts, desglossats segons el mètode de valoració utilitzat per a l'estimació del seu valor raonable:

En milers d'euros

		2023			
	Nota	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Actius:					
Actius financers mantinguts per negociar		142.495	2.563.994	—	2.706.489
Derivats	10	—	2.563.994	—	2.563.994
Valors representatius de deute	8	142.495	—	—	142.495
Préstecs i bestretes - Clientela		—	—	—	—
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		31.255	15.974	105.949	153.178
Instruments de patrimoni	9	18.398	14.840	19.098	52.336
Valors representatius de deute	8	12.857	1.134	51.753	65.744
Préstecs i bestretes	11	—	—	35.098	35.098
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		4.656.989	1.522.988	89.320	6.269.297
Instruments de patrimoni	9	582	130.441	52.915	183.938
Valors representatius de deute	8	4.656.407	1.392.547	36.405	6.085.359
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	—	2.424.598	—	2.424.598
Total actius		4.830.739	6.527.554	195.269	11.553.562

En milers d'euros

2023					
	Nota	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar		337.373	2.530.086	—	2.867.459
Derivats	10	—	2.530.086	—	2.530.086
Posicions curtes de valors		337.373	—	—	337.373
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	—	1.171.957	—	1.171.957
Total passius		337.373	3.702.043	—	4.039.416

En milers d'euros

En milers d'euros

		2022			
	Nota	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Actius:					
Actius financers mantinguts per negociar		417.131	3.597.627	2.495	4.017.253
Derivats	10	—	3.597.627	2.495	3.600.122
Valors representatius de deute	8	417.131	—	—	417.131
Préstecs i bestretes - Clientela		—	—	—	—
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats		14.861	10.428	52.132	77.421
Instruments de patrimoni	9	1.945	9.286	11.914	23.145
Valors representatius de deute	8	12.916	1.142	40.218	54.276
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		5.557.280	142.327	102.657	5.802.264
Instruments de patrimoni	9	631	122.400	56.541	179.572
Valors representatius de deute	8	5.556.649	19.927	46.116	5.622.692
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	—	3.062.111	9.980	3.072.091
Total actius		5.989.272	6.812.493	167.264	12.969.029

En milers d'euros

En milers d'euros

		2022			
	Nota	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Passius:					
Passius financers mantinguts per negociar		224.447	3.374.036	—	3.598.483
Derivats	10	—	3.374.036	—	3.374.036
Posicions curtes de valors		224.447	—	—	224.447
Derivats - comptabilitat de cobertures	12	—	1.242.470	—	1.242.470
Total passius		224.447	4.616.506	—	4.840.953

Els derivats sense contracte de col·lateral (CSA) incorporen en el valor raonable l'ajust per risc de crèdit i dèbit (*credit valuation adjustment* o CVA i *debit valuation adjustment* o DVA), respectivament. El valor raonable d'aquests derivats representa un 5,87% sobre el total, i el seu ajustament per risc de crèdit i dèbit representa un 4,12% del valor raonable el 31 de desembre de 2023 (5,31% i 17,30%, respectivament, el 31 de desembre de 2022).

El moviment dels saldos dels actius i passius financers registrats a valor raonable classificats en el nivell 3 que figuren en els balanços consolidats adjunts es mostra a continuació:

En milers d'euros

	Actiu	Passiu
Saldo el 31 de desembre de 2021	201.081	—
Ajustos de valoració registrats en resultats (*)	3.662	—
Ajustos de valoració no registrats en resultats	10.115	—
Compres, vendes i liquidacions	(44.502)	—
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	(4.957)	—
Diferències de canvi i altres	1.865	—
Saldo el 31 de desembre de 2022	167.264	—
Ajustos de valoració registrats en resultats (*)	7.104	—
Ajustos de valoració no registrats en resultats	(11.318)	—
Compres, vendes i liquidacions	(1.184)	—
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	(980)	—
Diferències de canvi i altres	34.383	—
Saldo el 31 de desembre de 2023	195.269	—

(*) Correspon a títols que es mantenen en el balanç.

Els instruments financers que s'han traspassat entre els diferents nivells de valoració durant l'exercici 2023 presenten el desglossament següent:

En milers d'euros

	2023					
De:	Nivell 1		Nivell 2		Nivell 3	
A:	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2
Actius:						
Actius financers mantinguts per negociar	—	—	—	—	—	—
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	—	—
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	5.500	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	687.365	4.520	—	—	—	—
Derivats	—	—	—	—	—	—
Passius:						
Passius financers mantinguts per negociar	—	—	—	—	—	—
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	—	—
Derivats - comptabilitat de cobertures	—	—	—	—	—	—
Total	687.365	4.520	—	—	5.500	—

Els instruments financers que es van traspasar entre els diferents nivells de valoració durant l'exercici 2022 presenten el desglossament següent:

En milers d'euros

	2022					
	Nivell 1		Nivell 2		Nivell 3	
	De:					
A:	Nivell 2	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 3	Nivell 1	Nivell 2
Actius:						
Actius financers mantinguts per negociar	—	—	—	—	—	—
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	—	—
Actius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	—	—
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	—	—	—	429	4.465	920
Derivats	—	—	—	—	—	—
Passius:						
Passius financers mantinguts per negociar	—	—	—	—	—	—
Passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats	—	—	—	—	—	—
Derivats - comptabilitat de cobertures	—	—	—	—	—	—
Total	—	—	—	429	4.465	920

Els traspassos de nivell 1 a nivell 2 durant l'exercici 2023 corresponen, fonamentalment, a bons emesos per agències governamentals dels Estats Units per als quals, ateses les seves característiques, s'ha considerat que el seu valor de mercat s'ha d'obtenir, principalment, mitjançant l'ús de dades de mercat observables directament o indirectament.

Els traspassos de nivell 1 a nivell 3 durant l'exercici són perquè els mercats en què cotitzen aquests instruments, bons de renda fixa, han deixat de considerar-se mercat actiu, per la qual cosa la seva valoració ha passat a calcular-se mitjançant tècniques de valoració en què els seus principals *inputs* significatius estan basats en dades no observables en el mercat.

Els traspassos de nivell 3 a nivell 1 durant l'exercici 2023 corresponen a instruments de patrimoni que van començar a cotitzar en un mercat actiu.

Els traspassos de nivell 3 a nivell 1 durant l'exercici 2022 es van deure al fet que els mercats en què cotitzaven aquests instruments (bons sènior) es van començar a considerar com a mercat actiu i, per tant, la seva valoració es va passar a obtenir de preus cotitzats.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, l'efecte resultant de canviar les principals assumpcions utilitzades en la valoració dels instruments financers de nivell 3 per unes altres hipòtesis raonablement possibles, prenent el valor més alt (hipòtesis més favorables) o més baix (hipòtesis menys favorables) del rang que s'estima probable, no és significatiu.

Al tancament d'ambdós exercicis no hi ha derivats amb instruments de patrimoni com a subjacents i participacions de beneficis discrecionals en algunes societats per un import significatiu.

Instruments financers a cost amortitzat

Les taules següents presenten el valor raonable dels principals instruments financers comptabilitzats a cost amortitzat en els balanços consolidats adjunts:

En milers d'euros

	2023			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Actius:				
Actius financers a cost amortitzat:				
Valors representatius de deute	18.563.516	1.575.850	303.590	20.442.956
Préstecs i bestretes	—	20.952.925	133.914.744	154.867.669
Total actius	18.563.516	22.528.775	134.218.334	175.310.625

En milers d'euros

	2023			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Passius:				
Passius financers a cost amortitzat (*):				
Dipòsits (**)	—	183.661.142	—	183.661.142
Valors representatius de deute emesos	20.405.507	4.966.959	—	25.372.466
Total passius	20.405.507	188.628.101	—	209.033.608

(*) El 31 de desembre de 2023, el grup tenia altres passius financers per un import de 6.333.286 milers d'euros.

(**) El valor raonable dels dipòsits a la vista s'ha assimilat al seu valor comptable perquè es tracta principalment de saldos a curt termini.

En milers d'euros

	2022			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Actius:				
Actius financers a cost amortitzat				
Valors representatius de deute	19.264.376	778.098	207.034	20.249.508
Préstecs i bestretes	2.776.939	20.211.002	134.901.764	157.889.705
Total actius	22.041.315	20.989.100	135.108.798	178.139.213

En milers d'euros

	2022			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Passius:				
Passius financers a cost amortitzat (*)				
Dipòsits (**)	—	197.569.465	3.772.522	201.341.987
Valors representatius de deute emesos	18.674.324	3.847.785	—	22.522.109
Total passius	18.674.324	201.417.250	3.772.522	223.864.096

(*) El 31 de desembre de 2022, el grup tenia altres passius financers per un import de 6.658.861 milers d'euros.

(**) El valor raonable dels dipòsits a la vista s'ha assimilat al seu valor comptable perquè es tracta principalment de saldos a curt termini.

Amb caràcter general, el valor raonable dels “Actius financers a cost amortitzat” i “Passius financers a cost amortitzat” ha estat estimat utilitzant el mètode del descompte de fluxos futurs de caixa previstos, fent servir tipus d'interès de mercat al tancament de cada exercici ajustat pel diferencial de crèdit i incorporant qualsevol hipòtesi de comportament si aquesta resultés rellevant, excepte per als valors representatius de deute amb mercat actiu, que s'ha estimat utilitzant preus cotitzats al tancament de l'exercici.

El valor raonable de l'epígraf “Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista” s'ha assimilat al seu valor comptable, perquè es tracta principalment de saldos a curt termini.

Instruments financers a cost

Al tancament dels exercicis 2023 i 2022 no hi ha instruments de patrimoni valorats pel seu cost d'adquisició que es puguin considerar significatius.

Actius Immobiliaris

El 31 de desembre de 2023 i de 2022, els valors comptables nets dels actius immobiliaris no difereixen significativament dels valors raonables d'aquests actius (vegeu les notes 13, 15 i 17).

Els criteris de selecció de proveïdors de valoracions i d'actualització de taxacions es troben definits en l'apartat "Garanties" de la nota 1.3.4 d'aquests comptes anuals consolidats.

Les tècniques de valoració són utilitzades de manera generalitzada per totes les societats de taxació en funció de la tipologia de cada actiu immobiliari.

Per requeriment normatiu, les taxadores maximitzen en les tècniques de valoració emprades l'ús de dades observables de mercat i altres factors que els participants en el mercat considerarien en fixar el preu, i limiten en tot el que poden l'ús de consideracions subjectives i de dades no observables o contrastables.

Als mètodes de valoració principals aplicats els correspondrien els següents nivells de jerarquia de mesura:

Nivell 2

- Mètode de comparació: aplicable a tota classe d'immobles, sempre que hi hagi un mercat representatiu d'immobles comparables i es disposi de prou dades sobre transaccions que reflecteixin la situació actual del mercat.
- Mètode d'actualització de rendes: aplicable quan l'immoble valorat estigui produint o pugui produir rendes i hi hagi un mercat representatiu de comparables.
- Model estadístic: Aquest model corregeix el valor dels actius en funció de la data d'adquisició i la seva ubicació, i l'actualitza segons l'evolució de preus de la zona des del moment de la compra. Per fer-ho, incorpora informació estadística sobre el comportament de preus en totes les províncies facilitades per les empreses taxadores externes i dades demogràfiques de l'INE per aconseguir sensibilitat en l'àmbit de municipi. Al seu torn, el valor obtingut es penalitza en funció del grau de maduresa (producte acabat, promoció en curs, solars o sòls en gestió) i de l'ús (residencial, industrial, etc.) de l'actiu.

Nivell 3

- Mètode de cost: aplicable per a la determinació del valor d'edificis en projecte, en construcció o rehabilitació.
- Mètode residual: optant, en l'actual situació macroeconòmica, principalment pel procediment de càlcul dinàmic en les noves valoracions de sòls sol·licitades en detriment del procediment estàtic, que es reserva per a casos concrets en què els terminis d'execució previstos s'ajusten al que recull la normativa.

En funció del tipus d'actiu, els mètodes usats per a la valoració de la cartera del grup serien els següents:

- Edificis acabats: es valora per comparació, actualització de rendes o model estadístic (nivell 2).
- Edificis en construcció: es valora per mètode de cost com a suma del valor del sòl i de l'obra executada (nivell 3).
- Sòl: es valora pel mètode residual (nivell 3).

Determinació del valor raonable dels actius immobiliaris

Les taules següents presenten els actius immobiliaris principals desglossats segons el mètode de valoració que s'ha fet servir en l'estimació del seu valor raonable el 31 de desembre de 2023 i de 2022:

En milers d'euros

	2023			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Habitatge	—	567.229	—	567.229
Oficines, locals i resta d'immobles	—	879.689	—	879.689
Sòls i solars	—	5.295	20.833	26.128
Obres en curs	—	—	1.225	1.225
Total actius	—	1.452.213	22.058	1.474.271

En milers d'euros

	2022			
	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3	Total
Habitatge	—	672.441	—	672.441
Oficines, locals i resta d'immobles	—	943.251	—	943.251
Sòls i solars	—	5.351	25.031	30.382
Obres en curs	—	—	2.585	2.585
Total actius	—	1.621.043	27.616	1.648.659

Les variables no observables significatives utilitzades en les valoracions classificades en el nivell 3 no han estat desenvolupades pel grup, sinó pels tercers experts independents que fan les taxacions. Atès l'ús generalitzat de les taxacions, que tenen tècniques de valoració clarament definides en la normativa sobre valoració d'immobles, les variables no observables emprades reflecteixen les hipòtesis que habitualment utilitzen totes les societats de taxació. En relació amb el pes de les variables no observables en les valoracions, aquestes suposen pràcticament la totalitat del valor d'aquestes taxacions.

Les variables no observables principals utilitzades en la valoració d'actius d'acord amb el mètode residual dinàmic són el valor de venda futur, l'estimació dels costos de construcció, els costos d'urbanització, el temps de desenvolupament urbanístic i la taxa d'actualització. Per la seva banda, les variables no observables principals utilitzades d'acord amb el mètode residual estàtic són els costos de construcció, els costos d'urbanització i el benefici del promotor.

El nombre de sòls en poder del grup està molt atomitzat, i n'hi ha una gran diversitat, tant des del punt de vista geogràfic com de la seva situació urbanística i possibilitats de desenvolupament. Per aquest motiu, no es pot facilitar informació quantitativa sobre les variables no observables que afecten el valor raonable d'aquest tipus d'actius.

El moviment dels saldos en els exercicis 2023 i 2022 dels actius immobiliaris classificats en el nivell 3 es mostra a continuació:

En milers d'euros

	Habitatges	Oficines, locals i resta d'immobles	Sòls, solars i obres en curs
Saldo el 31 de desembre de 2021	—	—	34.406
Compres	—	—	329
Vendes	—	—	(5.084)
Deteriorament registrat en resultats (*)	—	—	(1.796)
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	—	—	(239)
Saldo el 31 de desembre de 2022	—	—	27.616
Compres	—	—	1.474
Vendes	—	—	(3.951)
Deteriorament registrat en resultats (*)	—	—	(2.496)
Entrades/(sortides) netes en nivell 3	—	—	(585)
Saldo el 31 de desembre de 2023	—	—	22.058

(*) Correspon a actius que es mantenen en el balanç el 31 de desembre de 2023 i de 2022.

A continuació, es presenta una comparació entre l'import pel qual figuren registrats els actius immobiliaris classificats als epígrafs "Inversions immobiliàries", "Existències" i "Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" i el seu valor de taxació, al tancament dels exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

	Nota	2023				2022			
		Import comptable (*)	Deteriorament	Import comptable net	Valor de taxació	Import comptable (*)	Deteriorament	Import comptable net	Valor de taxació
Inversions immobiliàries	15	307.074	(77.476)	229.598	282.727	383.975	(84.233)	299.742	354.375
Existències	17	130.437	(68.093)	62.344	100.962	170.942	(77.107)	93.835	145.728
Actius no corrents en venda	13	708.051	(180.911)	527.140	814.946	721.078	(183.927)	537.151	854.546
Total		1.145.562	(326.480)	819.082	1.198.635	1.275.995	(345.267)	930.728	1.354.649

(*) Cost menys amortització acumulada.

A continuació, es detalla el valor raonable dels actius immobiliaris valorats per societats de taxació, dels epígrafs “Inversions immobiliàries”, “Existències” i “Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda”, en l'exercici 2023:

En milers d'euros

Taxadora	Inversions Immobiliàries	Existències	Actius no corrents en venda
Afes Técnicas de Tasación, S.A.	185	—	4.550
Alia Tasaciones, S.A.	16.842	3.587	23.419
Arco Valoraciones, S.A.	—	—	912
CBRE Valuation Advisory, S.A.	25.912	5.335	30.385
Col.lectiu d'Arquitectes Taxadors	—	—	720
Cushman & Wakefield	—	—	271
Eurovaloraciones, S.A.	6.593	1.961	29.363
Gestión de Valoraciones y Tasaciones, S.A.	14	—	2.095
Gloval Valuation, S.A.U.	5.918	9.544	91.948
Ibertasa, S.A.	—	—	165
Krata, S.A.	—	—	41
Sociedad de Tasación, S.A.	19.307	11.790	176.052
Tecnitasa Técnicos en Tasación, S.A	269	107	6.467
Tinsa Tasaciones Inmobiliarias, S.A.	6.876	2.809	32.295
UVE Valoraciones, S.A.	81.672	9.425	38.094
Valoraciones Mediterráneo, S.A.	66.010	17.651	90.201
Resta	—	135	162
Total	229.598	62.344	527.140

El valor raonable de l'immobilitzat material d'ús propi no difereix significativament del seu valor net comptable.

Nota 7 - Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista

El desglossament d'aquest epígraf d'actiu en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per naturalesa:		
Efectiu	726.122	686.258
Saldos en efectiu en bancs centrals	28.566.694	39.236.780
Altres dipòsits a la vista	693.037	1.337.357
Total	29.985.853	41.260.395
Per moneda:		
En euros	22.130.671	33.644.881
En moneda estrangera	7.855.182	7.615.514
Total	29.985.853	41.260.395

El saldo en efectiu en bancs centrals inclou els saldos mantinguts per al compliment del coeficient de reserves mínimes obligatòries al banc central. Al llarg dels exercicis 2023 i 2022 Banc Sabadell ha complert amb els mínims exigits per la normativa aplicable a aquest coeficient.

Nota 8 – Valors representatius de deute

El desglossament del saldo dels valors representatius de deute en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per enígrafs:		
Actius financers mantinguts per negociar	142.495	417.131
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	65.744	54.276
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	6.085.359	5.622.692
Actius financers a cost amortitzat	21.500.927	21.452.820
Total	27.794.525	27.546.919
Per naturalesa:		
Administracions públiques	26.250.576	27.099.465
Entitats de crèdit	2.072.205	1.271.290
D'altres sectors	424.261	486.731
Actius classificats en l' <i>stage</i> 3	899	73
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(276)	(211)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	(953.140)	(1.310.429)
Total	27.794.525	27.546.919
Per moneda:		
En euros	22.699.264	23.210.490
En moneda estrangera	5.095.261	4.336.429
Total	27.794.525	27.546.919

El desglossament dels valors representatius de deute classificats en funció del seu risc de crèdit i el moviment de les correccions de valor per deteriorament associades a aquests instruments s'inclouen, juntament amb els dels altres actius financers, en la nota 11.

En relació amb els instruments de deute inclosos a l'epígraf "Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global", es presenta la informació següent del 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Cost amortitzat	6.282.291	5.867.885
Valor raonable (*)	6.085.359	5.622.692
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	(269.215)	(298.718)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	72.777	54.864
Ajustos de valor per risc de crèdit	(494)	(1.339)

(*) Inclou els resultats nets per deteriorament al compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2023 i 2022 per 852 i -182 milers d'euros, dels quals corresponen -192 i -742 milers d'euros a dotacions, i 1.044 i 560 milers d'euros a reversions, respectivament (vegeu la nota 34).

En relació amb l'exposició mantinguda en títols de deute públic classificada com a "Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global", es presenta la informació següent del 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Cost amortitzat	5.470.805	5.472.721
Valor raonable	5.242.996	5.226.075
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	(266.112)	(291.636)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net	38.433	45.097
Ajustos de valor per risc de crèdit	(130)	(107)

El detall de la cartera d'“Actius financers a cost amortitzat” del 31 de desembre de 2023 i 2022 es presenta a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
Administracions públiques	19.950.179	20.295.771
Entitats de crèdit	1.380.685	970.492
D'altres sectors	170.340	186.768
Correccions de valor per deteriorament	(277)	(211)
Total	21.500.927	21.452.820

Nota 9 – Instruments de patrimoni

El desglossament del saldo dels instruments de patrimoni en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	52.336	23.145
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	183.938	179.572
Total	236.274	202.717
Per naturalesa:		
Sector resident	200.584	176.474
Entitats de crèdit	9.408	8.484
Altres	191.176	167.990
Sector no resident	18.007	15.034
Altres	18.007	15.034
Participacions en vehicles d'inversió	17.683	11.209
Total	236.274	202.717
Per moneda:		
En euros	235.549	202.189
En moneda estrangera	725	528
Total	236.274	202.717

Al tancament de l'exercici 2023 i 2022 no hi havia inversions en instruments de patrimoni cotitzats per als quals no s'hagi considerat com a referència del seu valor raonable el preu de cotització.

Així mateix, en aquestes dates no hi havia inversions del grup en instruments de patrimoni net incloses a la cartera d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global” que es consideressin individualment significatives.

En relació amb els instruments de patrimoni inclosos en l'epígraf “Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global” s'adjunta la informació següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Cost d'adquisició	243.197	241.468
Valor raonable	183.938	179.572
Minusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net la data de tancament	(146.586)	(146.236)
Plusvàlues acumulades registrades en el patrimoni net la data de tancament	87.327	84.340
Traspassos de guanys o pèrdues dins del patrimoni net durant l'exercici	(925)	(6.799)
Dividends reconeguts d'inversions mantingudes al final de l'exercici	8.413	2.609

Nota 10 – Derivats mantinguts per negociar

El desglossament per tipus de risc dels saldos dels derivats mantinguts per negociar el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023		2022	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Risc sobre valors	3.472	3.472	14.807	14.807
Risc sobre tipus d'interès	2.063.411	2.167.508	2.954.325	2.943.405
Risc sobre divisa	367.282	229.322	552.656	340.033
Altres tipus de risc	129.829	129.784	78.334	75.791
Total	2.563.994	2.530.086	3.600.122	3.374.036
Per moneda:				
En euros	1.417.104	1.214.618	2.060.859	1.740.524
En moneda estrangera	1.146.890	1.315.468	1.539.263	1.633.512
Total	2.563.994	2.530.086	3.600.122	3.374.036

A continuació, es desglossen, per tipus d'instrument derivat, els valors raonables dels derivats mantinguts per negociar el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Actiu		
Swaps, CCIRS, Call Money Swap	2.138.207	2.940.879
Opcions sobre tipus de canvi	62.626	126.794
Opcions sobre tipus d'interès	55.012	85.552
Opcions sobre índexs i valors	3.472	14.807
Forward divisa	304.656	425.861
Forward de bons de renda fixa	21	6.229
Total de derivats en l'actiu mantinguts per negociar	2.563.994	3.600.122
Passiu		
Swaps, CCIRS, call money swap	2.262.684	2.984.512
Opcions sobre tipus de canvi	62.745	126.486
Opcions sobre tipus d'interès	34.586	33.640
Opcions sobre índexs i valors	3.472	14.807
Forward divisa	166.578	213.547
Forward de bons de renda fixa	21	1.044
Total de derivats en el passiu mantinguts per negociar	2.530.086	3.374.036

El 31 de desembre de 2023, el grup manté derivats implícits que s'han segregat dels seus contractes principals i s'han registrat en l'epígraf "Passius financers mantinguts per negociar – Derivats" del balanç consolidat per un import de 18.483 milers d'euros (278 milers d'euros el 31 de desembre de 2022). Els contractes principals d'aquests derivats implícits corresponen a dipòsits de la clientela i s'han assignat a la cartera de passius financers a cost amortitzat.

Nota 11 – Préstecs i bestretes

Bancs centrals i entitats de crèdit

El desglossament del saldo dels epígrafs “Préstecs i bestretes – Bancs centrals” i “Préstecs i bestretes – Entitats de crèdit” dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Actius financers a cost amortitzat	7.152.467	4.862.951
Total	7.152.467	4.862.951
Per naturalesa:		
Dipòsits a termini	974.533	1.055.449
Adquisició temporal d'actius	5.601.564	3.255.069
Altres	537.709	546.896
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(3.135)	(2.777)
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	41.796	8.314
Total	7.152.467	4.862.951
Per moneda:		
En euros	6.084.788	4.112.460
En moneda estrangera	1.067.679	750.491
Total	7.152.467	4.862.951

Cientela

El desglossament del saldo de l'epígraf "Préstecs i bestretes – Clientela" (Administracions públiques i Altres sectors) dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	35.098	—
Actius financers a cost amortitzat	152.260.399	158.729.681
Total	152.295.497	158.729.681
Per naturalesa:		
Deutors a la vista i diversos	2.769.073	3.369.675
Crèdit comercial	7.465.119	7.489.183
Arrendaments financers	2.236.140	2.226.514
Deutors amb garantia real	91.226.348	92.751.597
Adquisició temporal d'actius	17.413	—
Altres deutors a termini	46.136.443	50.293.284
Actius classificats en l' <i>stage</i> 3	5.472.296	5.460.665
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(3.198.969)	(3.020.279)
Altres ajustaments de valoració (interessos, comissions i altres)(*)	171.634	159.042
Total	152.295.497	158.729.681
Per sector:		
Administracions públiques	8.957.524	10.072.272
D'altres sectors	140.893.012	146.057.981
Actius classificats en l' <i>stage</i> 3	5.472.296	5.460.665
Correcció de valor per deteriorament d'actius	(3.198.969)	(3.020.279)
Altres ajustaments de valoració (interessos, comissions i altres)(*)	171.634	159.042
Total	152.295.497	158.729.681
Per moneda:		
En euros	97.824.215	102.483.739
En moneda estrangera	54.471.282	56.245.942
Total	152.295.497	158.729.681
Per àmbit geogràfic:		
Espanya	93.868.665	98.957.073
Resta de la Unió Europea	5.045.047	4.680.628
Regne Unit	44.254.530	46.088.800
Amèrica	10.991.155	10.556.298
Resta del món	1.335.069	1.467.161
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(3.198.969)	(3.020.279)
Total	152.295.497	158.729.681

(*) Els altres ajustaments de valoració d'actius financers classificats en l'*stage* 3 pugen a 37.236 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 i a 29.922 milers d'euros el 31 de desembre de 2022.

En l'epígraf "Préstecs i bestretes" dels balanços consolidats s'inclouen certs actius compromesos en operacions de finançament, és a dir, aportats com a col·lateral o garantia pel que fa a certs passius. Vegeu-ne més informació en la nota 4, en l'apartat "Risc de crèdit".

Arrendament financer

A continuació, es presenta determinada informació de les operacions d'arrendament financer realitzades pel grup en què aquest actua com a arrendador:

En milers d'euros

	2023	2022
Arrendaments financers		
Inversió bruta total	2.477.207	2.410.412
Correccions de valor per deteriorament	(96.444)	(98.827)
Ingressos per interessos	71.932	51.607

El 31 de desembre de 2023 i 2022, la conciliació dels cobraments per arrendament no descomptats amb la inversió neta en els arrendaments és la següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Cobraments per arrendament no descomptats	2.318.548	2.255.402
Valor residual	158.659	155.010
Inversió bruta en els arrendaments	2.477.207	2.410.412
Ingressos financers no meritats	(241.067)	(183.898)
Inversió neta en els arrendaments	2.236.140	2.226.514

A continuació, es presenta un detall per terminis dels cobraments futurs mínims sense descomptar que ha de rebre el grup durant el període de compliment obligat (en considerar-se que no s'exerciran pròrrogues ni opcions de compra existents) fixat en els contractes d'arrendament financer:

En milers d'euros

	2023	2022
Fins a 1 any	596.371	502.389
Entre 1 i 2 anys	549.969	528.719
Entre 2 i 3 anys	388.839	398.780
Entre 3 i 4 anys	258.360	264.057
Entre 4 i 5 anys	168.571	171.803
Més de 5 anys	356.438	389.654
Total	2.318.548	2.255.402

Actius financers vençuts

El saldo de "Préstecs i bestretes - Clientela" vençut pendent de cobrament i no classificat en l'stage 3 puja a 343.472 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (298.466 milers d'euros el 31 de desembre de 2022). D'aquest total, més del 81% del saldo el 31 de desembre de 2023 (74% del saldo el 31 de desembre de 2022) duia vençut un termini no superior a un mes.

Actius financers classificats en funció del seu risc de crèdit

El detall dels actius financers, sense tenir en compte els ajustos per valoració, classificats en funció del seu risc de crèdit el 31 de desembre de 2023 i 2022, és el següent:

En milers d'euros

Stage 1	31/12/2023	31/12/2022
Valors representatius de deute	28.747.042	28.808.314
Préstecs i bestretes	145.291.906	147.334.819
Clientela	138.178.496	142.483.973
Bancs centrals i entitats de crèdit	7.113.410	4.850.846
Total stage 1	174.038.948	176.143.133
Per sector:		
Administracions públiques	35.196.900	37.166.529
Bancs centrals i entitats de crèdit	9.185.616	6.122.136
Altres sectors privats	129.656.433	132.854.468
Total stage 1	174.038.948	176.143.133
Stage 2		
Valors representatius de deute	—	49.173
Préstecs i bestretes	11.672.436	13.652.848
Clientela	11.672.041	13.646.280
Bancs centrals i entitats de crèdit	396	6.568
Total stage 2	11.672.436	13.702.021
Per sector:		
Administracions públiques	11.200	5.207
Bancs centrals i entitats de crèdit	396	6.568
Altres sectors privats	11.660.840	13.690.246
Total stage 2	11.672.436	13.702.021
Stage 3		
Valors representatius de deute	899	73
Préstecs i bestretes	5.472.297	5.460.665
Clientela	5.472.296	5.460.665
Bancs centrals i entitats de crèdit	—	—
Total stage 3	5.473.196	5.460.738
Per sector:		
Administracions públiques	802	8.122
Bancs centrals i entitats de crèdit	—	—
Altres sectors privats	5.472.394	5.452.615
Total stage 3	5.473.196	5.460.738
Total stages	191.184.580	195.305.892

El moviment dels imports bruts sense tenir en compte els ajustaments per valoració dels actius subjectes a deteriorament pel grup durant els exercicis finalitzats el 31 de desembre de 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Del qual: Adquirits amb deteriorament creditici	Total
Saldo el 31 de desembre de 2021	171.339.270	12.326.943	5.698.151	159.766	189.364.364
Traspassos entre stages	(5.077.901)	3.536.810	1.541.091	—	—
Stage 1	7.237.830	(7.067.385)	(170.445)	—	—
Stage 2	(11.912.792)	12.560.731	(647.939)	—	—
Stage 3	(402.939)	(1.956.536)	2.359.475	—	—
Augments	64.002.931	1.245.295	447.319	9.473	65.695.545
Disminucions	(52.904.809)	(3.217.206)	(1.778.439)	(39.602)	(57.900.454)
Traspassos a fallits	(319)	(817)	(419.658)	881	(420.794)
Ajustos per diferències de canvi	(1.216.039)	(189.004)	(27.726)	(7.334)	(1.432.769)
Saldo el 31 de desembre de 2022	176.143.133	13.702.021	5.460.738	123.184	195.305.892
Traspassos entre stages	(1.511.186)	191.372	1.319.814	—	—
Stage 1	9.046.690	(8.772.531)	(274.159)	—	—
Stage 2	(10.249.989)	10.797.954	(547.965)	—	—
Stage 3	(307.887)	(1.834.051)	2.141.938	—	—
Augments	50.604.996	1.489.365	448.084	5.389	52.542.445
Disminucions	(52.266.707)	(3.814.228)	(1.387.800)	(21.945)	(57.468.735)
Traspassos a fallits	—	—	(386.109)	—	(386.109)
Ajustos per diferències de canvi	1.068.712	103.906	18.469	2.505	1.191.087
Saldo el 31 de desembre de 2023	174.038.948	11.672.436	5.473.196	109.133	191.184.580

El desglossament dels actius classificats com a stage 3 per tipologia de garantia el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	31/12/2023	31/12/2022
Amb garantia hipotecària (*)	2.215.559	2.347.550
Del qual: actius financers classificats en l'stage 3 amb garanties que cobreixen la totalitat del risc	1.429.856	1.571.003
Altres garanties reals (**)	276.082	339.516
Del qual: actius financers classificats en l'stage 3 amb garanties que cobreixen la totalitat del risc	114.222	166.371
Resta	2.981.555	2.773.672
Total	5.473.196	5.460.738

(*) Actius amb garantia hipotecària amb risc viu inferior al 100% del valor de taxació.

(**) Inclou la resta d'actius amb garantia real.

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo d'actius classificats com a stage 3 el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	31/12/2023	31/12/2022
Espanya	4.141.559	4.216.505
Resta de la Unió Europea	450.006	456.072
Regne Unit	656.821	593.793
Amèrica	199.622	165.292
Resta del món	25.188	29.076
Total	5.473.196	5.460.738

El moviment dels actius financers deteriorats donats de baixa de l'actiu perquè s'ha considerat remota la seva recuperació durant els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2021	5.929.842
Altes	579.122
Utilització del saldo del deteriorament del valor acumulat	399.682
Sanejament directe en el compte de pèrdues i guanys	21.112
Interessos contractualment exigibles	155.795
Altres conceptes	2.533
Baixes	(645.432)
Cobrament en efectiu de principal a les contraparts	(51.936)
Cobrament en efectiu d'interessos a les contraparts	(2.188)
Condonació	(22.771)
Prescripció	—
Refinançament o reestructuració del deute	—
Venda	(468.369)
Adjudicació d'actius tangibles	(857)
Altres conceptes	(99.311)
Diferències de canvi	(15.583)
Saldo el 31 de desembre de 2022	5.847.949
Altes	552.439
Utilització del saldo del deteriorament del valor acumulat	362.984
Sanejament directe en el compte de pèrdues i guanys	23.125
Interessos contractualment exigibles	166.330
Altres conceptes	—
Baixes	(193.768)
Cobrament en efectiu de principal a les contraparts	(47.446)
Cobrament en efectiu d'interessos a les contraparts	(1.079)
Condonació	(55.234)
Prescripció	—
Refinançament o reestructuració del deute	—
Venda	(25.394)
Adjudicació d'actius tangibles	(694)
Altres conceptes	(63.921)
Diferències de canvi	13.698
Saldo el 31 de desembre de 2023	6.220.318

Correccions de valor

El detall de les correccions de valor per deteriorament dels actius financers per epígraf del balanç consolidat classificats en funció del seu risc de crèdit el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Stage 1	2023	2022
Valors representatius de deute	276	211
Préstecs i bestretes	372.373	347.269
Bancs centrals i entitats de crèdit	2.752	2.773
Clientela	369.621	344.496
Total stage 1	372.649	347.480
Stage 2		
Valors representatius de deute	—	—
Préstecs i bestretes	470.529	479.941
Bancs centrals i entitats de crèdit	383	4
Clientela	470.146	479.937
Total stage 2	470.529	479.941
Stage 3		
Valors representatius de deute	—	—
Préstecs i bestretes	2.359.203	2.195.845
Bancs centrals i entitats de crèdit	—	—
Clientela	2.359.202	2.195.845
Total stage 3	2.359.203	2.195.845
Total stages	3.202.381	3.023.266

El moviment de les correccions de valor per deteriorament constituïdes pel grup per a la cobertura del risc de crèdit durant els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	Determinada individualment		Determinada col·lectivament			Total
	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
Saldo el 31 de desembre de 2021	2.595	548.461	377.703	491.438	1.883.898	3.304.096
Moviments amb reflex en resultats d'insolvències (*)	2.256	65.735	42.051	136.575	512.023	758.640
Augments per originació	—	—	267.330	—	—	267.330
Canvis per variació del risc de crèdit	4.841	88.109	(68.080)	158.783	521.049	704.702
Canvis en la metodologia de càlcul	—	—	—	—	—	—
Altres moviments	(2.585)	(22.374)	(157.199)	(22.208)	(9.026)	(213.392)
Moviments sense reflex en resultats d'insolvències	4.830	(60.100)	(72.352)	(153.318)	(749.124)	(1.030.064)
Traspassos entre stages	4.830	6.202	(57.503)	(142.731)	189.202	—
Stage 1	(171)	(246)	98.181	(80.660)	(17.104)	—
Stage 2	9.782	(5.805)	(139.268)	209.346	(74.055)	—
Stage 3	(4.781)	12.253	(16.416)	(271.417)	280.361	—
Utilització de provisions constituïdes	—	(91.556)	(39)	(82)	(922.192)	(1.013.869)
Altres moviments (**)	—	25.254	(14.810)	(10.505)	(16.134)	(16.195)
Ajustos per diferències de canvi	29	902	78	(4.463)	(5.951)	(9.405)
Saldo el 31 de desembre de 2022	9.710	554.998	347.480	470.232	1.640.846	3.023.266
Moviments amb reflex en resultats d'insolvències (*)	(1.840)	68.586	69.867	124.296	459.570	720.479
Augments per originació	—	—	358.591	—	—	358.591
Canvis per variació del risc de crèdit	(2.301)	70.273	(61.521)	118.121	407.292	531.864
Canvis en la metodologia de càlcul	—	—	—	—	—	—
Altres moviments	461	(1.687)	(227.203)	6.175	52.278	(169.976)
Moviments sense reflex en resultats d'insolvències	3.901	(124.279)	(48.729)	(139.818)	(244.663)	(553.588)
Traspassos entre stages	3.901	4.850	(48.109)	(137.732)	177.087	—
Stage 1	(530)	158	71.895	(69.050)	(2.474)	—
Stage 2	9.255	(10.993)	(111.887)	173.776	(60.152)	—
Stage 3	(4.824)	15.685	(8.117)	(242.458)	239.713	—
Utilització de provisions constituïdes	—	(113.894)	(81)	(1.845)	(397.770)	(513.590)
Altres moviments (**)	—	(15.235)	(539)	(241)	(23.980)	(39.995)
Ajustos per diferències de canvi	15	778	4.032	4.033	3.366	12.224
Saldo el 31 de desembre de 2023	11.786	500.083	372.650	458.743	1.859.119	3.202.381

(*) Aquesta xifra, l'amortització amb càrrec a resultats d'actius financers deteriorats donats de baixa de l'actiu i la recuperació de fallits s'han registrat amb contrapartida a l'epígraf "Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació" (vegeu la nota 34).

(**) Correspon al traspàs de correccions de valor constituïdes per a la cobertura del risc de crèdit a actius no corrents en venda i a inversions immobiliàries.

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo de correccions de valor per deteriorament d'actius el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Espanya	2.566.179	2.489.789
Resta de la Unió Europea	171.176	121.016
Regne Unit	283.907	253.629
Amèrica	167.230	145.458
Resta del món	13.889	13.374
Total	3.202.381	3.023.266

Anàlisi de sensibilitat de les principals variables dels escenaris macroeconòmics

A continuació, es presenta una anàlisi de sensibilitat de la pèrdua esperada del grup i de les principals geografies i del seu impacte per segment en les correccions de valor per deteriorament davant de desviacions de les variables més rellevants, *ceteris paribus*, de l'escenari macroeconòmic real, respecte a l'escenari macroeconòmic base més probable previst en el pla de negoci del grup:

Grup			
	Canvi en la variable (*)	Impacte en pèrdua esperada	
		Empreses	Particulars
Desviació del creixement del PIB	-100 pb	5,3%	2,1%
	+100 pb	(4,6)%	(1,9)%
Desviació de la taxa d'atur	+100 pb	1,9%	2,9%
	-100 pb	(1,8)%	(2,2)%
Desviació del creixement del preu de l'habitatge	-100 pb	0,7%	1,1%
	+100 pb	(0,6)%	(1,0)%
Espanya			
	Canvi en la variable (*)	Impacte en pèrdua esperada	
		Empreses	Particulars
Desviació del creixement del PIB	-100 pb	5,3%	2,7%
	+100 pb	(4,7)%	(2,4)%
Desviació de la taxa d'atur	+100 pb	1,9%	1,2%
	-100 pb	(1,8)%	(1,0)%
Desviació del creixement del preu de l'habitatge	-100 pb	0,7%	1,3%
	+100 pb	(0,6)%	(1,2)%
Regne Unit			
	Canvi en la variable (*)	Impacte en pèrdua esperada	
		Particulars	
Desviació de la taxa d'atur (**)	+100 pb	9,1%	
	-100 pb	(6,4)%	
Desviació del creixement del preu de l'habitatge	-100 pb	0,4%	
	+100 pb	(0,4)%	

(*) Els canvis sobre les variables macroeconòmiques s'apliquen en valor absolut.

(**) Els canvis sobre les variables macroeconòmiques s'apliquen en valor absolut. En l'escenari de canvis en la taxa d'atur del Regne Unit, una desviació de +/- 100 pb representa en valor relatiu una desviació de la variable macroeconòmica més de dues vegades superior que a Espanya.

Nota 12 – Derivats - comptabilitat de cobertures

Gestió de cobertures

A continuació, es descriuen les principals cobertures contractades pel grup:

Cobertura del risc de tipus d'interès

A partir del posicionament del balanç i de la situació i les perspectives de mercat, es proposen i s'acorden estratègies de mitigació del risc de tipus d'interès que adequin aquest posicionament al que vol el grup. Amb aquest objectiu, el grup estableix estratègies de cobertura de risc de tipus d'interès de les posicions que no formen part de la cartera de negociació, i per fer-ho s'utilitzen instruments derivats, ja siguin de valor raonable o de fluxos d'efectiu i es distingeixen en funció de les partides cobertes:

- Macrocobertures: cobertures destinades a mitigar el risc de masses del balanç.
- Microcobertures: cobertures destinades a mitigar el risc d'un actiu o passiu en particular.

Quan es designa una operació com de cobertura, es fa des del moment inicial de l'operació o dels instruments inclosos en aquesta cobertura i s'elabora un document que dona cabuda a l'estratègia de cobertura, definint-la en termes de gestió i comptabilitat, així com establint-ne la governança. En aquest document s'identifica clarament la partida o partides cobertes i l'instrument o els instruments de cobertura, el risc que es pretén cobrir i els criteris o les metodologies seguits pel grup per avaluar-ne l'efectivitat.

El grup opera amb les següents tipologies de cobertures destinades a mitigar el risc estructural de tipus d'interès:

- Valor raonable: cobertures de l'exposició als canvis en el valor raonable d'actius o passius reconeguts en el balanç, o bé d'una porció identificada d'aquests actius, passius, que sigui atribuïble al risc de tipus d'interès. Es fan servir per mantenir estable el valor econòmic.

Les principals tipologies de partides del balanç cobertes són:

- Préstecs a tipus fix recollits en la cartera d'inversió creditícia.
- Valors representatius de deute de la cartera "Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global" i de la cartera "Actius financers a cost amortitzat".
- Passius a tipus fix, entre els quals s'inclouen dipòsits a termini fix i operacions de finançament de l'entitat en el mercat de capitals.

Banc Sabadell opera generalment amb macrocobertures de balanç, tant d'actiu com de passiu, mentre que TSB ho fa amb macrocobertures, si es tracta de préstecs a tipus fix o dipòsits, i amb microcobertures per a valors representatius de deute o operacions de finançament de l'entitat en el mercat de capitals, per a les quals es contracten derivats que, típicament, tenen un nominal idèntic al de la partida coberta i les mateixes característiques financeres.

En cas que la cobertura sigui d'actiu, el grup entra en un *swap* pagament fix/rebut variable, mentre que si és de passiu entra en un *swap* pagament variable/rebut fix. La contractació d'aquests derivats pot ser al comptat o bé a termini. El risc cobert és el risc de tipus d'interès derivat de l'impacte d'una variació potencial del tipus d'interès lliure de risc que provoqui variacions de valor de les masses del balanç cobertes. Per tant, s'exclou de la cobertura qualsevol altre risc present en les partides cobertes diferent del risc de tipus d'interès lliure de risc.

Per avaluar l'efectivitat des de l'inici de la cobertura es fa un test retrospectiu en què es compara la variació mensual acumulada de valor raonable de la partida coberta amb la variació mensual acumulada de valor raonable del derivat de cobertura. A més, s'avalua l'efectivitat de manera prospectiva comprovant que els canvis futurs en el valor raonable de les masses de balanç cobertes es compensen amb els canvis futurs en el valor raonable del derivat davant de variacions de la corba de tipus d'interès de mercat.

- Fluxos d'efectiu: cobertura de l'exposició a la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu prèviament reconegut, o a una transacció prevista altament probable, i que pugui afectar el resultat de l'exercici. Es fan servir per reduir la volatilitat del marge d'interessos.

Les principals tipologies de partides del balanç cobertes són:

- Préstecs hipotecaris a tipus variable referenciats a l'euríbor hipotecari.
- Passius a tipus variable referenciats a l'euríbor 3 mesos.

Banc Sabadell opera generalment amb macrocobertures de balanç, tant d'actiu com de passiu, mentre que TSB ho fa també amb microcobertures d'emissions pròpies a tipus variable per a les quals es contracten derivats que, típicament, tenen un nominal idèntic al de la partida coberta i les mateixes característiques financeres.

En cas que la cobertura sigui d'actiu, el grup entra en un *swap* pagament variable/rebut fix, mentre que si és de passiu entra en un *swap* pagament fix/rebut variable. La contractació d'aquests derivats pot ser al comptat o bé a termini. El risc cobert és el risc de tipus d'interès derivat d'una potencial variació del tipus d'interès de referència sobre els interessos meritats a futur de les masses del balanç cobertes. S'exclouen expressament de la cobertura el marge o prima de risc de crèdit que, sumats a l'índex de referència, configuren el tipus d'interès contractual aplicable a les masses del balanç cobertes.

Per avaluar l'efectivitat des de l'inici de la cobertura es fa un test retrospectiu en què es compara la variació acumulada de valor raonable de la partida coberta amb la variació acumulada de valor raonable del derivat de cobertura. Així mateix, s'avalua l'efectivitat de manera prospectiva comprovant que les masses cobertes, els fluxos d'efectiu esperats, segueixen sent altament probables.

Possibles causes d'inefectivitat parcial o total poden sorgir de variacions en la suficiència de la cartera de les masses del balanç cobertes o bé de les diferències en les característiques contractuals d'aquestes en relació amb els derivats de cobertura.

El grup, amb periodicitat mensual, calcula les mètriques de risc de tipus d'interès i estableix estratègies de cobertura d'acord amb el marc d'apetència pel risc fixat. Per tant, es duu a terme una gestió, establint cobertures o bé discontinuant-les, en funció de l'evolució de les masses del balanç anteriorment descrites dins el marc de gestió i control definit pel grup a través dels documents de polítiques i procediments.

Cobertures d'Inversió neta en negocis a l'estranger

Les posicions de les filials i les sucursals a l'estranger comporten implícitament exposició al risc de tipus de canvi, gestionat realitzant cobertures mitjançant l'ús de contractes a termini i opcions.

Els venciments d'aquests instruments es renoven periòdicament a partir de criteris de prudència i expectativa.

Informació de les cobertures de l'exercici 2023

El desglossament del valor nominal i el valor raonable dels instruments de cobertura el 31 de desembre de 2023 i 2022, a partir de la categoria del risc i el tipus de cobertura, és el següent:

En milers d'euros

	2023			2022		
	Nominal	Actiu	Passiu	Nominal	Actiu	Passiu
Microcobertures:						
Cobertures del valor raonable	11.305.664	812.117	246.705	8.353.601	831.005	207.837
Risc de tipus d'interès	3.131.379	764.450	27.988	4.121.267	790.860	32.908
D'operacions de passiu (A)	686.434	912	23.990	65.304	—	5.532
D'operacions d'actiu (B)	2.444.945	763.538	3.998	4.055.963	790.860	27.376
Risc d'accions	8.174.285	47.667	218.717	4.232.334	40.145	174.929
D'operacions de passiu (A)	8.174.285	47.667	218.717	4.232.334	40.145	174.929
Cobertures dels fluxos d'efectiu	2.749.498	104.510	24.886	5.153.957	172.117	134.543
Risc de tipus de canvi	—	—	—	—	—	—
De partides no monetàries	—	—	—	—	—	—
Risc de tipus d'interès	1.993.010	99.229	4.091	3.915.860	162.137	3.875
De transaccions futures (C)	—	—	—	332.674	11.466	1.733
D'operacions de passiu (A)	875.071	97.768	4.088	1.155.712	147.454	1.201
D'operacions de titulització (D)	1.117.939	1.461	3	2.427.474	3.217	941
Resta	—	—	—	—	—	—
Risc d'accions	31.380	258	9	63.980	—	640
D'operacions de passiu (E)	31.380	258	9	63.980	—	640
Altres riscos	725.108	5.023	20.786	1.174.117	9.980	130.028
De bons vinculats a la inflació (F)	725.000	5.023	20.786	1.174.000	—	130.028
De transaccions futures (C)	108	—	—	117	9.980	—
Cobertures d'inversió neta de negocis a l'estranger	1.343.425	16.867	4.910	1.217.579	31.352	—
Risc de tipus de canvi (G)	1.343.425	16.867	4.910	1.217.579	31.352	—
Macrocobertures:						
Cobertures del valor raonable	48.904.105	1.484.180	864.880	39.183.746	2.037.523	898.400
Risc de tipus d'interès	48.904.105	1.484.180	864.880	39.183.746	2.037.523	898.400
D'operacions de passiu (H)	19.619.340	138.287	581.242	15.428.947	14.607	882.905
D'operacions d'actiu (I)	29.284.765	1.345.893	283.638	23.754.799	2.022.916	15.495
Cobertures dels fluxos d'efectiu	9.800.000	6.924	30.576	2.050.000	94	1.690
Risc de tipus d'interès	9.800.000	6.924	30.576	2.050.000	94	1.690
D'operacions de passiu	—	—	—	—	—	—
D'operacions d'actiu (J)	9.800.000	6.924	30.576	2.050.000	94	1.690
Total	74.102.692	2.424.598	1.171.957	55.958.883	3.072.091	1.242.470
Per moneda:						
En euros	40.869.593	872.897	831.600	28.752.613	1.303.596	935.274
En moneda estrangera	33.233.099	1.551.701	340.357	27.206.270	1.768.495	307.196
Total	74.102.692	2.424.598	1.171.957	55.958.883	3.072.091	1.242.470

La tipologia de cobertures segons la seva composició, identificades en la taula, són les següents:

- Microcobertures de tipus d'interès d'operacions de finançament de l'entitat en el mercat de capitals i d'operacions de dipòsits estructurats a termini contractades amb clients, registrades en l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat".
- Microcobertures d'operacions compostes per préstecs amb clients, registrats en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat", i de valors representatius de deute classificats en els epígrafs d'"Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global" i "Actius financers a cost amortitzat". El 31 de desembre de 2023 la cobertura d'operacions compostes per préstecs amb clients no estava vigent.
- Microcobertures de transaccions futures. L'entitat designa com a element de cobertura aquells contractes derivats que seran liquidats pel seu import brut mitjançant transmissió de l'actiu subjacent (generalment títols de renda fixa) segons el preu contractat.
- Operacions de microcobertura efectuades pels fons de titulització del grup.

- E. Microcobertures d'operacions de dipòsits estructurats a termini contractats amb clients que es troben en període de comercialització.
- F. Microcobertures de tipus d'interès de bons vinculats a la inflació, registrats en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat". El grup ha contractat permutes financeres per cobrir la variació en els fluxos d'efectiu futurs que seran liquidats pels bons inflació.
- G. En les cobertures de tipus de canvi d'inversions permanents, actualment s'estan cobrint 393 milions de lliures esterlines i 8.553 milions de pesos mexicans corresponents a participacions en empreses del grup (333 milions de lliures esterlines i 9.253 milions de pesos mexicans el 31 de desembre de 2022); i 480 milions de dòlars nord-americans corresponents a inversions en sucursals a l'estranger (425 milions de dòlars nord-americans el 31 de desembre de 2022). Totes aquestes cobertures es fan mitjançant operacions *forward* de divises.
- H. Macrocobertures d'operacions de finançament de l'entitat en el mercat de capitals, operacions de dipòsits a termini i comptes a la vista contractats amb clients, registrats en l'epígraf "Passius financers a cost amortitzat".
- I. Macrocobertures de valors representatius de deute classificats en els epígrafs d'"Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global" i "Actius financers a cost amortitzat", i de préstecs hipotecaris a tipus fix concedits a clients registrats en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat".
- J. Macrocobertures de préstecs hipotecaris a tipus variable concedits a clients registrats en l'epígraf "Actius financers a cost amortitzat". El tipus mitjà de les permutes financeres de tipus d'interès utilitzades per a aquesta cobertura és del 3,87% el 31 de desembre de 2023 (3,59% el 31 de desembre de 2022).

A continuació, es mostra el perfil de venciments dels instruments de cobertura utilitzats pel grup el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023					
	Nominal					
	Flns a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Risc de tipus de canvi	675.264	645.726	22.435	—	—	1.343.425
Risc de tipus d'interès	586.848	3.898.997	14.262.726	28.693.797	16.386.126	63.828.494
Risc d'accions	49.073	229.858	2.809.004	5.106.350	11.380	8.205.665
Altres riscos	—	—	—	525.000	200.108	725.108
Total	1.311.185	4.774.581	17.094.165	34.325.147	16.597.614	74.102.692

En milers d'euros

	2022					
	Nominal					
	Flns a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 12 mesos	Entre 1 i 5 anys	Més de 5 anys	Total
Risc de tipus de canvi	460.156	737.282	20.141	—	—	1.217.579
Risc de tipus d'interès	1.114.907	1.535.196	6.092.608	22.276.713	18.251.449	49.270.873
Risc d'accions	60.038	90.741	408.348	3.539.198	197.989	4.296.314
Altres riscos	—	—	449.000	200.000	525.117	1.174.117
Total	1.635.101	2.363.219	6.970.097	26.015.911	18.974.555	55.958.883

No s'han fet, en els exercicis 2023 i 2022, reclassificacions des del patrimoni net al compte de pèrdues i guanys consolidat per cobertures de fluxos d'efectiu i d'inversió neta de negocis a l'estranger per a transaccions que finalment no s'hagin executat.

La taula següent presenta informació comptable dels elements coberts per les microcobertures de valor raonable contractades pel grup:

En milers d'euros

	2023				Import acumulat dels ajustos dels elements coberts per als quals la comptabilitat de cobertura ja no és aplicable
	Import comptable de l'element cobert		Ajustos de valor raonable acumulats en l'element cobert		
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu	
Microcobertures:					
<u>Cobertures del valor raonable</u>					
Risc de tipus de canvi	—	—	—	—	—
Risc de tipus d'interès	2.277.611	344.500	(834.132)	(26.400)	(620)
Risc d'accions	—	4.052.256	—	(17.108)	—
Total	2.277.611	4.396.756	(834.132)	(43.508)	(620)

En milers d'euros

	2022				Import acumulat dels ajustos dels elements coberts per als quals la comptabilitat de cobertura ja no és aplicable
	Import comptable de l'element cobert		Ajustos de valor raonable acumulats en l'element cobert		
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu	
Microcobertures:					
<u>Cobertures del valor raonable</u>					
Risc de tipus de canvi	—	—	—	—	—
Risc de tipus d'interès	3.783.282	322.472	(538.313)	(40.517)	(76)
Risc d'accions	—	2.040.966	—	(92.318)	—
Total	3.783.282	2.363.438	(538.313)	(132.835)	(76)

En relació amb les macrocobertures de valor raonable, l'import comptable dels elements coberts registrat en l'actiu i el passiu corresponent a l'exercici 2023 ha pujat a 66.138.396 i 44.657.503 milers d'euros, respectivament (78.804.701 i 52.078.774 milers d'euros el 2022, respectivament). Així mateix, els ajustos de valor raonable sobre els elements coberts en l'actiu i el passiu de la cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès pugen a -567.608 i -422.347 milers d'euros el 31 de desembre de 2023, respectivament (-1.545.607 i -959.106 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

En relació amb les cobertures de valor raonable, les pèrdues i els guanys reconeguts en els exercicis de 2023 i 2022, tant dels instruments de cobertura com dels elements coberts, es desglossen a continuació:

En milers d'euros

	2023		2022	
	Instruments de cobertura	Elements coberts	Instruments de cobertura	Elements coberts
Microcobertures	(331.922)	64.566	596.080	(599.425)
Actius a tipus fix	(352.997)	85.530	735.627	(739.915)
Mercat de capitals i passius a tipus fix	76.055	(75.866)	(107.478)	108.411
Actius en moneda estrangera	(54.980)	54.902	(32.069)	32.079
Macrocobertures	(289.542)	575.855	1.126.218	(1.104.218)
Mercat de capitals i passius a tipus fix	535.919	(548.298)	(982.993)	990.659
Actius a tipus fix	(825.461)	1.124.153	2.109.211	(2.094.877)
Total	(621.464)	640.421	1.722.298	(1.703.643)

En les cobertures de flux d'efectiu, els imports que van ser reconeguts en el patrimoni net consolidat durant l'exercici i els imports que van ser donats de baixa del patrimoni net consolidat i inclosos en els resultats durant l'exercici s'indiquen en l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat.

L'import de la ineficàcia en els resultats de l'exercici 2023 relacionada amb les cobertures de fluxos d'efectiu ha pujat a unes pèrdues de 6.763 milers d'euros (804 milers d'euros de pèrdues en l'exercici 2022).

El 31 de desembre de 2023, el grup manté derivats implícits que s'han segregat dels seus contractes principals i s'han registrat als epígrafs "Derivats - comptabilitat de cobertures" de l'actiu i el passiu del balanç consolidat per un import de 18.322 i 173.828 milers d'euros, respectivament (33.586 i 46.917 milers d'euros, respectivament, el 31 de desembre de 2022). Els contractes principals d'aquests derivats implícits corresponen a dipòsits de la clientela i valors representatius de deute emesos, i s'han assignat a la cartera de passius financers a cost amortitzat.

Nota 13 – Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda

El desglossament d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Actiu	991.045	951.792
Préstecs i bestretes	6.328	10.337
Clientela	6.328	10.337
Instruments de patrimoni	159.748	159.748
Exposició immobiliària	708.051	777.108
Actiu tangible d'ús propi	49.432	56.030
Actiu adjudicat	658.619	721.078
Un altre actiu tangible	103.864	—
Resta dels altres actius	13.054	4.599
Correccions de valor per deteriorament	(220.167)	(213.479)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	770.878	738.313
Passiu	13.347	
Passius financers a cost amortitzat	12.682	—
Passius per impostos	665	—
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13.347	—

L'actiu tangible d'ús propi correspon principalment a locals comercials.

En relació amb els actius procedents d'adjudicacions, un 94,37% del saldo correspon a actius residencials, un 5,18% a actius industrials i un 0,45% a actius agrícoles.

El termini mitjà en què els actius es mantenen en la categoria "Actius no corrents i actius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda – Actius adjudicats" és de 62 mesos en l'exercici 2023 (53 mesos en l'exercici 2022). En la nota 4.4.2.1 es descriuen les polítiques per alienar o disposar per una altra via d'aquests actius.

El percentatge d'actius adjudicats venuts amb finançament al comprador l'exercici 2023 ha estat del 3,3% (4,9% l'exercici 2022). Aquests immobles tenien un valor activat brut en la data de venda de 4,6 milions d'euros en l'exercici 2023 (5,7 milions d'euros en l'exercici 2022).

Aquest epígraf inclou l'import dels actius vinculats a l'acord estratègic signat amb Nexi S.p.A. pel que fa al negoci d'adquirència. Aquests actius s'han reclassificat com a "actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda" fins que es completi el tancament de l'operació (vegeu la nota 2).

Així mateix, aquest epígraf també inclou la inversió en el 20% del capital de l'entitat associada Promontoria Challenger I, S.A., entitat controlada per Cerberus a la qual el grup va traspasar gran part de la seva exposició immobiliària en l'exercici 2019.

El moviment d'Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda durant els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Nota	Actius no corrents en venda
Cost:		
Saldos el 31 de desembre de 2021		998.210
Altes		63.908
Baixes		(114.227)
Traspassos d'insolvències (*)		(16.195)
Altres traspassos/reclassificacions		20.096
Saldos el 31 de desembre de 2022		951.792
Altes		171.503
Baixes		(302.164)
Traspassos d'insolvències (*)		(11.620)
Altres traspassos/reclassificacions		181.534
Saldos el 31 de desembre de 2023		991.045
Correccions de valor per deteriorament:		
Saldos el 31 de desembre de 2021		220.175
Dotació amb impacte en resultats	37	48.966
Reversió amb impacte en resultats	37	(45.542)
Utilitzacions		(26.170)
Altres traspassos/reclassificacions		16.050
Saldos el 31 de desembre de 2022		213.479
Dotació amb impacte en resultats	37	56.629
Reversió amb impacte en resultats	37	(22.317)
Utilitzacions		(56.997)
Altres traspassos/reclassificacions		29.373
Saldos el 31 de desembre de 2023		220.167
Saldos nets el 31 de desembre de 2022		738.313
Saldos nets el 31 de desembre de 2023		770.878

(*) Fons procedent de correccions de valor constituïdes per la cobertura del risc de crèdit.

El desglossament del valor net comptable dels traspassos que es mostren en la taula anterior és el següent:

En milers d'euros

	Nota	2023	2022
Préstecs i bestretes		5.667	10.153
Actius tangibles	15	136.614	(5.941)
Actius intangibles	16	8.499	—
Altres actius		—	—
Existències		—	—
Participacions		—	—
Resta		1.381	(166)
Total		152.161	4.046

Nota 14 – Inversions en negocis conjunts i associades

El moviment d'aquest epígraf dels balanços consolidats en els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Saldo el 31 de desembre de 2021	638.782
Per resultats de l'exercici	122.167
Per adquisició o ampliació de capital (*)	1.747
Per venda o dissolució	(49.972)
Per dividends	(151.818)
Per deterioraments, ajustos de valoració, diferències de conversió i altres	(45.661)
Impacte reexpressió NIIF 17 (**)	(138.305)
Saldo el 31 de desembre de 2022	376.940
Per resultats de l'exercici	122.807
Per adquisició o ampliació de capital (*)	1.356
Per dividends	(28.669)
Per deterioraments, ajustos de valoració, diferències de conversió i altres	(9.678)
Saldo el 31 de desembre de 2023	462.756

(*) Vegeu l'estat de fluxos d'efectiu consolidat.

(**) Vegeu la nota 1.4.

En l'apartat de l'estat de fluxos d'efectiu "Activitats d'inversió – Cobraments per inversions en negocis conjunts i associades" es presenta un import de 28.669 milers d'euros, que corresponen a dividends cobrats. D'altra banda, en l'apartat "Activitats d'inversió – Pagaments per inversions en negocis conjunts i associades" d'aquest estat es presenta un import de 1.356 milers d'euros corresponent a les adquisicions i les ampliacions de capital dineràries realitzades en l'exercici 2023.

Les principals altes i baixes de l'exercici 2023 i 2022 de societats participades s'indiquen en l'Annex I.

El 31 de desembre de 2023 i de 2022, no hi havia cap acord de suport ni cap altre tipus de compromís contractual significatiu del banc ni de les entitats dependents a les entitats associades.

La conciliació entre la inversió del grup en societats participades i el saldo de l'epígraf "Inversions en negocis conjunts i associades" és la següent:

En milers d'euros

	2023	2022 (*)
Inversió del grup en associades (Annex I)	219.544	220.505
Aportacions per resultats acumulats	239.000	143.636
Ajustaments de valor i altres	4.212	12.799
Total	462.756	376.940

(*) Vegeu la nota 1.4.

A continuació, es presenten les dades financeres més rellevants de BanSabadell Vida, S.A. el 31 de desembre de 2023 i de 2022, entitat associada a través de la qual el banc completa la seva oferta a clients mitjançant la distribució dels seus productes d'assegurança a través de la seva xarxa de sucursals:

En milers d'euros

	BanSabadell Vida (*)	
	2023	2022
Total actiu	9.556.627	8.808.926
Del qual: inversions financeres	8.510.475	7.802.671
Total passiu	8.837.988	8.209.481
Del qual: provisions tècniques	9.037.426	8.561.133
Resultat del compte tècnic de vida	136.313	125.764
Del qual: primes imputades a l'exercici	2.511.257	1.053.473
Del qual: sinistralitat de l'exercici	(1.963.876)	(1.276.160)
Del qual: rendiment financer tècnic	211.763	155.337

(*) Dades extretes dels registres comptables de BanSabadell Vida sense tenir en compte ajustos de consolidació ni el percentatge de participació del grup.

El 31 de desembre de 2023 i 2022, l'import comptable de la inversió a BanSabadell Vida, S.A. pujava a 210.941 i 126.978 milers d'euros, respectivament. Així mateix, en aquestes dates, l'import agregat comptable de les inversions en entitats associades considerades individualment no significatives era de 251.815 i 249.962 milers d'euros, respectivament.

Nota 15 – Actius tangibles

El desglossament d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023				2022			
	Cost	Amortització	Deteriorament	Valor net	Cost	Amortització	Deteriorament	Valor net
Immobilitzat material	3.930.317	(1.818.023)	(45.188)	2.067.106	4.082.057	(1.754.760)	(45.248)	2.282.049
D'ús propi:	3.907.505	(1.804.259)	(45.188)	2.058.058	4.061.108	(1.743.155)	(45.248)	2.272.705
Equips informàtics i les seves instal·lacions	587.570	(415.704)	—	171.866	727.049	(483.483)	—	243.566
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	935.347	(590.146)	—	345.201	956.696	(572.885)	—	383.811
Edificis	2.329.727	(789.168)	(45.188)	1.495.371	2.258.790	(675.671)	(45.248)	1.537.871
Obres en curs	19.011	—	—	19.011	31.501	—	—	31.501
Altres	35.850	(9.241)	—	26.609	87.072	(11.116)	—	75.956
Cedit en arrendament operatiu	22.812	(13.764)	—	9.048	20.949	(11.605)	—	9.344
Inversions immobiliàries	369.376	(62.302)	(77.476)	229.598	438.398	(54.423)	(84.233)	299.742
Edificis	369.376	(62.302)	(77.476)	229.598	438.004	(54.423)	(83.922)	299.659
Finques rústiques, parcel·les i solars	—	—	—	—	394	—	(311)	83
Total	4.299.693	(1.880.325)	(122.664)	2.296.704	4.520.455	(1.809.183)	(129.481)	2.581.791

El moviment, durant els exercicis 2023 i 2022, del saldo d'aquest epígraf ha estat el següent:

En milers d'euros

		Ús propi - Edificis, obres en curs i altres	Ús propi - Equips Informàtics, mobiliari i Instal·lacions	Inversions Immobiliàries	Cedlt en arrendament operatiu	Total
Cost:	Nota					
Saldos el 31 de desembre de 2021		2.452.478	1.715.625	504.952	5.380	4.678.432
Altes		99.878	123.020	190	15.852	238.940
Baixes		(79.904)	(156.271)	(111.219)	—	(347.394)
Traspassos		(68.553)	6.077	44.477	—	(17.999)
Tipus de canvi		(26.536)	(4.704)	—	(283)	(31.523)
Saldos el 31 de desembre de 2022		2.377.363	1.683.747	438.400	20.949	4.520.456
Altes		113.393	121.534	62	1.431	236.420
Baixes		(86.630)	(61.866)	(61.062)	—	(209.558)
Traspassos		(29.137)	(223.188)	(8.024)	—	(260.349)
Tipus de canvi		9.599	2.693	—	432	12.724
Saldos el 31 de desembre de 2023		2.384.588	1.522.920	369.376	22.812	4.299.693
Amortització acumulada:						
Saldos el 31 de desembre de 2021		633.494	1.070.034	54.308	2.587	1.760.423
Altes		129.684	137.613	9.616	9.514	286.427
Baixes		(56.639)	(149.642)	(11.937)	—	(218.218)
Traspassos		(10.436)	1.387	2.436	—	(6.613)
Tipus de canvi		(9.317)	(3.023)	—	(496)	(12.836)
Saldos el 31 de desembre de 2022		686.786	1.056.369	54.423	11.605	1.809.183
Altes		137.953	113.267	9.366	1.916	262.502
Baixes		(22.813)	(42.028)	(5.411)	—	(70.252)
Traspassos		(7.075)	(123.090)	3.924	—	(126.241)
Tipus de canvi		3.558	1.332	—	243	5.133
Saldos el 31 de desembre de 2023		798.409	1.005.850	62.302	13.764	1.880.325
Pèrdues per deteriorament:						
Saldos el 31 de desembre de 2021		69.877	—	71.375	—	141.251
Dotació amb impacte en resultats	35	2.078	—	58.163	—	60.241
Reversió amb impacte en resultats	35	(162)	—	(22.981)	—	(23.143)
Utilitzacions		(4.596)	—	(34.407)	—	(39.003)
Traspassos		(21.948)	—	12.084	—	(9.864)
Saldos el 31 de desembre de 2022		45.249	—	84.234	—	129.482
Dotació amb impacte en resultats	35	3.319	—	17.053	—	20.372
Reversió amb impacte en resultats	35	(1.389)	—	(7.457)	—	(8.846)
Utilitzacions		—	—	(20.271)	—	(20.271)
Traspassos		(1.990)	—	3.917	—	1.927
Saldos el 31 de desembre de 2023		45.189	—	77.476	—	122.664
Saldos nets el 31 de desembre de 2022		1.645.329	627.378	299.742	9.344	2.581.791
Saldos nets el 31 de desembre de 2023		1.540.991	517.070	229.597	9.048	2.296.704

El valor net comptable dels “traspassos” de l'exercici 2023 puja a -136.035 milers d'euros (-1.522 milers d'euros en l'exercici 2022), que corresponen a un import de 579 milers d'euros (-7.463 milers d'euros en l'exercici 2022) en reclasseficacions des de l'epígraf “Existències” (vegeu la nota 17) i a un import de -136.614 milers d'euros (5.941 milers d'euros en l'exercici 2022) en reclasseficacions d'actius des de o cap a l'epígraf “Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda” (vegeu la nota 13).

A continuació, es detallen determinades informacions relatives a l'actiu tangible el 31 de desembre de 2023 i de 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Valor brut dels elements de l'actiu material d'ús propi en ús i totalment amortitzats	572.004	440.137
Valor net comptable dels actius materials de negocis a l'estranger	302.192	369.759

Contractes d'arrendament en què el grup actua com a arrendatari

El 31 de desembre de 2023, el cost de l'immobilitzat material d'ús propi inclou els actius per dret d'ús corresponents als actius tangibles arrendats en què el grup actua com a arrendatari per un import d'1.359.188 milers d'euros, que presenten una amortització acumulada per un import de 486.883 milers d'euros i estan deteriorats per un import de 40.026 milers d'euros en aquesta data (1.293.944 milers d'euros el 31 de desembre de 2022, que presentaven una amortització acumulada per un import de 396.041 milers d'euros i estaven deteriorats per un import de 38.657 milers d'euros en aquesta data).

La despesa registrada en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2023 per l'amortització i el deteriorament dels actius per dret d'ús dels actius tangibles arrendats en què el grup actua com a arrendatari ha pujat a 94.454 i 1.369 milers d'euros, respectivament (96.017 i 1.991 milers d'euros en l'exercici 2022, respectivament).

A continuació, es detalla informació sobre els contractes en règim d'arrendament en què el grup actua com a arrendatari:

En milers d'euros

	2023	2022
Despesa per interessos pels passius per arrendament	(16.910)	(15.347)
Despesa relacionada amb arrendaments a curt termini i de valor escàs (*)	(11.793)	(11.592)
Sortides d'efectiu totals per arrendaments (**)	106.577	110.950

(*) Reconeguts en l'epígraf "Despeses d'administració", en la partida "Immobles, instal·lacions i material" (vegeu la nota 33).

(**) Els pagaments corresponents a la part de principal i interessos del passiu per arrendament es registren com a fluxos d'efectiu de les activitats de finançament en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat del grup.

Les sortides d'efectiu futures a què el grup està potencialment exposat com a arrendatari i que no estan reflectides en el passiu per arrendament no són significatives.

Els pagaments futurs mínims del període no cancel·lable per als contractes d'arrendament vigents el 31 de desembre de 2023 i 2022 es detallen a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
Pagaments futurs per arrendament sense descomptar		
Fins a 1 mes	7.424	1.348
Entre 1 i 3 mesos	18.825	25.356
Entre 3 mesos i 1 any	75.693	76.513
Entre 1 i 5 anys	351.045	352.018
Més de 5 anys	516.939	511.547

Operacions de venda amb arrendament

El grup va formalitzar, entre els exercicis 2009 i 2012, operacions de venda d'immobles, i en el mateix acte va signar amb els compradors un contracte d'arrendament (manteniment, assegurances i tributs a càrrec del banc) sobre aquests. Les característiques principals dels contractes més significatius vigents al tancament de l'exercici 2023 es detallen tot seguit:

Contractes arrendament operatiu	Nombre d'immobles venuts	Nombre de contractes amb opció de compra	Nombre de contractes sense opció de compra	Termini d'obligat compliment
Exercici 2009	60	23	37	10 a 20 anys
Exercici 2010	377	376	1	10 a 25 anys
Exercici 2011 (integració B.Guipuzcoano)	32	24	8	8 a 20 anys
Exercici 2012 (integració Banco CAM)	12	12	—	10 a 25 anys
Exercici 2012	4	4	—	15 anys

A continuació, es detalla determinada informació en relació amb aquest conjunt de contractes d'arrendament el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Pagaments futurs per arrendament sense descomptar		
Fins a 1 mes	4.145	130
Entre 1 i 3 mesos	8.021	11.167
Entre 3 mesos i 1 any	36.677	34.392
Entre 1 i 5 anys	193.424	178.154
Més de 5 anys	350.954	367.262

L'exercici 2023 i 2022 no es van registrar resultats significatius per les operacions de venda amb arrendament posterior realitzades.

Contracte en què el grup actua com a arrendador

Els contractes d'arrendament constituïts pel grup quan aquest actua com a arrendador són fonamentalment operatius.

El grup fa servir estratègies per reduir els riscos relacionats amb els drets mantinguts sobre els actius subjacents. Per exemple, els contractes d'arrendament inclouen clàusules en què s'exigeix un període mínim d'arrendament mínim no cancel·lable, fiances per les quals es podria exigir una compensació a l'arrendatari en cas que l'actiu hagi estat sotmès a un desgast excessiu durant el període d'arrendament, i garanties addicionals o avals que minoren la pèrdua en cas d'impagament.

Pel que fa a la partida d'inversions immobiliàries, els ingressos derivats de les rendes provinents de les propietats d'inversió i les despeses directes relacionades amb les propietats d'inversió que van generar rendes durant l'exercici 2023 pugen a 22.850 i 9.908 milers d'euros, respectivament (23.474 i 9.768 milers d'euros en l'exercici 2022). Les despeses directes relacionades amb les propietats d'inversió que no van generar rendes no són significatives en el context dels comptes anuals consolidats.

Nota 16 - Actius intangibles

El desglossament d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Fons de comerç:	1.018.311	1.026.810
Banco Urquijo	473.837	473.837
Grup Banco Guipuzcoano	285.345	285.345
Procedent de l'adquisició d'actius del banc BMN-Penedès	245.364	245.364
Resta	13.765	22.264
Un altre actiu intangible:	1.464.763	1.457.352
Amb vida útil definida:	1.464.763	1.457.352
Negoci Banca Privada Miami	1.825	4.925
Relacions contractuals amb clients TSB i marca	17.509	39.783
Aplicacions informàtiques	1.444.408	1.411.516
Altres	1.021	1.128
Total	2.483.074	2.484.162

Fons de comerç

Tal com s'estableix en el marc normatiu de referència, Banc Sabadell ha portat a terme una anàlisi en l'exercici 2023 per avaluar l'existència d'un potencial deteriorament dels fons de comerç.

Les principals operacions que han generat fons de comerç van ser l'adquisició de Banco Urquijo en l'exercici 2006, de Banco Guipuzcoano en l'exercici 2010 i de determinats actius de BMN-Penedès en l'exercici 2013.

El Grup Banc Sabadell fa el seguiment del total dels fons de comerç del grup sobre el conjunt de les unitats generadores d'efectiu (UGEs) que componen el segment operatiu Negoci Bancari a Espanya. A més, el grup considera que el segment operatiu Regne Unit constitueix una UGE.

Per determinar l'import recuperable del segment operatiu Negoci Bancari Espanya, s'utilitza el valor en ús. La metodologia de valoració utilitzada en l'anàlisi ha estat la del descompte de beneficis nets distribuïbles futurs associats a l'activitat desenvolupada pel segment operatiu Negoci Bancari Espanya fins al 2028, més l'estimació d'un valor terminal.

Les projeccions utilitzades per determinar l'import recuperable són les que recullen les projeccions financeres aprovades pel Consell d'Administració. Aquestes projeccions es basen en hipòtesis raonables i fonamentades, que representin les millors estimacions de la gerència sobre el conjunt de les condicions econòmiques que es presentaran. Per determinar les variables clau (fonamentalment, marge d'interessos, comissions, despeses, cost *of risk* i nivells de solvència) que construeixen les projeccions financeres, la direcció s'ha basat en variables microeconòmiques, com l'estructura de balanç existent, el posicionament en el mercat i les decisions estratègiques adoptades, i variables macroeconòmiques, com l'evolució esperada del PIB, la previsió dels tipus d'interès i la desocupació. Les variables macroeconòmiques utilitzades han estat les estimades pel Servei d'Estudis del grup per a l'escenari macroeconòmic base descrit en la nota 1.

L'enfocament utilitzat per determinar els valors de les hipòtesis es basa tant en les projeccions com en l'experiència passada. Aquests valors són contrastats amb fonts d'informació externes, en la mesura que aquestes estiguin disponibles.

En l'exercici 2023, per calcular el valor terminal, s'ha pres com a referència el PIB real d'Espanya en l'exercici 2028, utilitzant una taxa de creixement a perpetuïtat de l'1,8% (1,9% en l'exercici 2022), que no excedeix la taxa mitjana de creixement a llarg termini del mercat en què opera el segment operatiu. La taxa de descompte utilitzada ha estat del 11,2% (10,4% en l'exercici 2022), s'ha determinat utilitzant el mètode CAPM (Capital Asset Pricing Model) i es compon, per tant, d'una taxa lliure de risc (bo espanyol a 10 anys) més una prima que reflecteix el risc inherent al segment operatiu avaluat.

El valor recuperable obtingut és superior al valor comptable, per la qual cosa no s'ha posat de manifest cap deteriorament. Per part seva, l'import recuperable individual de cada UGE al tancament dels exercicis 2023 i 2022, abans d'assignar el fons de comerç al grup d'UGEs, es trobava per sobre del seu import comptable, per la qual cosa el grup no ha registrat cap deteriorament a nivell d'UGE en aquests exercicis.

A més, el grup ha realitzat un exercici de sensibilitat, i ha modificat, de manera raonable, les hipòtesis més rellevants per al càlcul del valor recuperable.

Aquest exercici ha consistit a ajustar, de manera individual, les hipòtesis següents:

- Taxa descompte +/- 0,5%.
- Taxa creixement a perpetuïtat +/- 0,5%.
- Requeriment mínim de capital +/-0,5%.
- NIM/ATMs perpetuïtat +/- 5 pb.
- Cost *of risk* perpetuïtat +/- 10 pb.

L'exercici de sensibilitat realitzat no modifica les conclusions obtingudes en el test de deteriorament. En tots els escenaris definits en aquesta anàlisi, el valor recuperable obtingut és superior al valor comptable.

D'acord amb les especificacions del text refós de la Llei de l'impost de societats, aquests fons de comerç generats no són fiscalment deduïbles.

Un altre actiu intangible

Negoci Banca Privada Miami

Els intangibles associats a l'adquisició del negoci de Banca Privada de Miami recullen el valor dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents d'aquest negoci, bàsicament de la inversió creditícia a curt termini i dels dipòsits. L'amortització d'aquests actius s'efectua en un termini d'entre deu i quinze anys des de la seva creació.

Relacions contractuals amb clients TSB i marca

Els intangibles associats a l'adquisició de TSB inclouen el valor dels drets contractuals sorgits de les relacions amb els clients procedents de TSB per a dipòsits a la vista (*core deposits*), l'estimació inicial dels quals va pujar a 353.620 milers d'euros. L'amortització d'aquest actiu s'efectua en un termini de vuit anys. Per valorar aquests actius intangibles es va calcular el valor en ús basat en el mètode d'*income approach* (descompte de fluxos de caixa) en la modalitat d'excés de beneficis multiperíode. Per determinar si hi ha indicis de deteriorament s'ha comparat el saldo de dipòsits que hi ha actualment a TSB vinculats amb els clients existents en el moment de la seva adquisició per part del banc amb l'estimació de saldo que es va preveure en el moment de la valoració inicial que aquests clients tindrien al tancament de l'exercici 2023. D'aquesta comparació es desprèn que no hi ha cap indicatiu de deteriorament. El 31 de desembre de 2023 les relacions contractuals amb clients de TSB estan totalment amortitzades (el 31 de desembre de 2022 l'import comptable era de 17.727 milers d'euros).

A més, es va estimar el valor del dret d'exclusivitat de l'ús de la marca TSB per un import inicial de 73.328 milers d'euros. El valor atribuïble a aquest actiu es va determinar mitjançant el mètode de cost de reposició, l'enfocament del qual consisteix a establir el cost de reconstruir o adquirir una rèplica exacta de l'actiu en qüestió. L'amortització d'aquest actiu s'efectua en un termini de dotze anys. En l'anàlisi del valor recuperable de la UGE TSB s'ha inclòs implícitament la valoració de la marca, i s'ha conclòs que no hi ha deteriorament. L'import comptable de la marca TSB és de 17.509 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (22.056 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

Aplicacions Informàtiques

El concepte d'aplicacions informàtiques recull bàsicament l'activació del cost de desenvolupament dels programes informàtics del grup i la compra de llicències de programari.

Les despeses de recerca i desenvolupament dels exercicis 2023 i 2022 no han estat significatives.

Moviment

El moviment del fons de comerç en els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Fons de comerç	Deteriorament	Total
Saldo el 31 de desembre de 2021	1.026.457	—	1.026.457
Altes	353	—	353
Baixes	—	—	—
Saldo el 31 de desembre de 2022	1.026.810	—	1.026.810
Altes	—	—	—
Baixes	—	—	—
Traspassos	(8.499)	—	(8.499)
Saldo el 31 de desembre de 2023	1.018.311	—	1.018.311

El moviment de l'altre actiu intangible en els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Cost			Amortització			Deteriorament			Total
	Desenvolupat Internament	Reste	Total	Desenvolupat Internament	Reste	Total	Desenvolupat Internament	Reste	Total	
Saldo el 31 de desembre de 2021	2.413.611	862.547	3.276.158	(1.065.540)	(655.654)	(1.721.194)	—	—	—	1.554.964
Altes	187.533	7.105	194.638	(195.655)	(63.009)	(258.664)	—	—	—	(64.026)
Baixes	(27.296)	(83.657)	(110.953)	6.299	77.859	84.158	—	—	—	(26.795)
Altres	(6.554)	5.168	(1.386)	(14.115)	(28)	(14.143)	—	—	—	(15.529)
Diferències de canvi	6.511	(16.611)	(10.100)	2.693	16.145	18.838	—	—	—	8.738
Saldo el 31 de desembre de 2022	2.573.805	774.552	3.348.357	(1.266.318)	(624.687)	(1.891.005)	—	—	—	1.457.352
Altes	235.489	60.596	296.085	(221.636)	(34.827)	(256.463)	—	—	—	39.622
Baixes	(103.691)	(5.612)	(109.303)	60.722	2.464	63.186	—	—	—	(46.117)
Altres	438	(2.759)	(2.321)	(1.529)	3.536	2.007	—	—	—	(314)
Diferències de canvi	12.214	7.572	19.786	848	(6.414)	(5.566)	—	—	—	14.220
Saldo el 31 de desembre de 2023	2.718.255	834.349	3.552.604	(1.427.913)	(659.928)	(2.087.841)	—	—	—	1.464.763

El valor brut dels elements d'altres actius intangibles que es trobaven en ús i totalment amortitzats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 pujava a 1.367.070 i 1.078.836 milers d'euros, respectivament.

Nota 17 – Altres actius i passius

El desglossament de l'epígraf “Altres actius” dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	Nota	2023	2022
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	22	80.693	89.729
Existències		62.344	93.835
Reste dels altres actius		293.086	296.116
Total		436.123	479.680

La partida “Reste dels altres actius” inclou, principalment, despeses pagades no meritades, la periodificació de comissions de clients i operacions en camí pendents de liquidar.

El moviment de les existències en els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros

	Nota	Sòl	Edificis en construcció	Edificis acabats	Total
Saldo el 31 de desembre de 2021		8.409	1.516	132.787	142.713
Altes		802	3.661	8.946	13.409
Baixes		(2.279)	(558)	(42.895)	(45.732)
Dotació del deteriorament amb impacte en resultats	35	(2.459)	(173)	(33.519)	(36.151)
Reversió del deteriorament amb impacte en resultats	35	996	71	11.066	12.133
Altres traspassos	15	—	(3.645)	11.108	7.463
Saldo el 31 de desembre de 2022		5.469	872	87.493	93.835
Altes		422	39	4.978	5.439
Baixes		(1.268)	(50)	(20.714)	(22.032)
Dotació del deteriorament amb impacte en resultats	35	(1.711)	(4.505)	(13.060)	(19.276)
Reversió del deteriorament amb impacte en resultats	35	710	4.210	37	4.957
Altres traspassos	15	—	—	(579)	(579)
Saldo el 31 de desembre de 2023		3.622	566	58.155	62.344

El 31 de desembre de 2023 i 2022, l'import d'existències afectes a deutes amb garantia hipotecària és de 10.292 i 11.318 milers d'euros, respectivament.

El desglossament de l'epígraf "Altres passius" el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	31/12/2023	31/12/2022
Altres periodificacions	574.997	577.298
Resta dels altres passius	147.527	294.810
Total	722.524	872.108

La partida "Resta dels altres passius" inclou, principalment, operacions en camí pendents de liquidar.

Nota 18 – Dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit

El desglossament del saldo dels dipòsits en bancs centrals i entitats de crèdit en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Passius financers a cost amortitzat	23.616.543	39.217.078
Total	23.616.543	39.217.078
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	222.195	378.442
Dipòsits a termini	12.274.576	30.936.695
Pactes de recompra	10.821.129	8.118.516
Altres comptes	74.163	125.378
Ajustos per valoració	224.480	(341.953)
Total	23.616.543	39.217.078
Per moneda:		
En euros	17.615.523	31.390.222
En moneda estrangera	6.001.020	7.826.856
Total	23.616.543	39.217.078

Durant l'exercici 2023, Banc Sabadell ha prepagat 17.000 milions d'euros corresponents a la TLTRO III amb venciment al març del 2024. El saldo al tancament dels exercicis 2023 i 2022 d'aquesta facilitat de liquiditat era de 5.000 milions d'euros i 22.000 milions d'euros, respectivament (vegeu la nota 4.4.3.1).

Nota 19 – Dipòsits de la clientela

El desglossament del saldo dels dipòsits de la clientela en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Passius financers a cost amortitzat	160.330.653	164.076.445
Total	160.330.653	164.076.445
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	134.242.908	147.539.675
Dipòsits a termini	21.081.166	14.066.824
Termini fix	20.244.357	11.985.933
Cèdules i bons emesos no negociables	323.010	418.835
Resta	513.799	1.662.056
Passius financers híbrids (vegeu les notes 10 i 12)	4.507.056	2.074.477
Pactes de recompra	200.336	404.866
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	299.187	(9.397)
Total	160.330.653	164.076.445
Per sectors:		
Administracions públiques	7.869.390	8.499.245
D'altres sectors	152.162.076	155.586.597
Altres ajustos de valoració (interessos, comissions i altres)	299.187	(9.397)
Total	160.330.653	164.076.445
Per moneda:		
En euros	111.953.190	114.063.466
En moneda estrangera	48.377.463	50.012.979
Total	160.330.653	164.076.445

A causa de l'evolució creixent dels tipus d'interès, durant l'exercici 2023 s'ha produït un increment del pes dels dipòsits a termini en la composició dels dipòsits de la clientela.

Nota 20 – Valors representatius de deute emesos

El desglossament d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022, per tipus d'emissió, és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Bons/Obligacions simples	8.671.400	7.990.800
Obligacions simples	8.630.100	7.949.500
Bons estructurats	41.300	41.300
Pagarés	1.382.828	871.896
Cèdules hipotecàries	7.475.000	7.563.000
TSB covered bonds	3.164.376	1.409.356
Bons de titulització	1.370.573	1.202.846
Dèbits subordinats representats per valors negociables	3.550.000	3.450.000
Obligacions subordinades	1.800.000	1.800.000
Participacions preferents	1.750.000	1.650.000
Ajustos per valoració i altres	177.107	89.651
Total	25.791.284	22.577.549

En l'Annex III es presenta el detall de les emissions vives al tancament dels exercicis 2023 i 2022.

La remuneració de les participacions preferents, que són contingentment convertibles en accions ordinàries, puja a 115.391 milers d'euros en l'exercici 2023 (110.374 milers d'euros en l'exercici 2022) i s'ha registrat en l'epígraf "Altres reserves" del patrimoni net consolidat.

Nota 21 – Altres passius financers

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Passius financers a cost amortitzat	6.333.286	6.658.861
Total	6.333.286	6.658.861
Per naturalesa:		
Obligacions a pagar	293.380	364.207
Fiances rebudes	8.688	8.992
Cambres de compensació	1.138.627	1.032.869
Comptes de recaptació	3.379.742	3.322.141
Passius per arrendaments	947.469	969.477
Altres passius financers	565.380	961.175
Total	6.333.286	6.658.861
Per moneda:		
En euros	4.694.730	4.913.626
En moneda estrangera	1.638.556	1.745.235
Total	6.333.286	6.658.861

A continuació, es detalla la informació relativa al període mitjà de pagament a proveïdors requerida per la disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, tenint en compte les modificacions introduïdes per la Llei 18/2022, del 28 de setembre, de creació i creixement d'empreses:

	2023	2022
Període mitjà de pagament i ràtios de pagament a proveïdors (en dies)		
Període mitjà de pagament a proveïdors	25,49	28,74
Ràtio d'operacions pagades (*)	25,49	28,72
Ràtio d'operacions pendents de pagament (**)	38,81	50,03
Pagaments realitzats i pendents al tancament de l'exercici (en milers d'euros)		
Total pagaments realitzats	1.194.239	1.131.038
Total pagaments pendents	369	1.131
Pagaments realitzats en < 60 dies (en milers d'euros) (***)		
Volum monetari de factures pagades	1.110.490	1.011.940
Percentatge sobre l'import total dels pagaments a proveïdors	93	89
Nombre de factures pagades en < 60 dies (***)		
Nombre de factures pagades	133.690	141.339
Percentatge sobre el nombre total de factures	92	92

Els càlculs anteriors es fan tenint en compte únicament les operacions realitzades per les principals entitats espanyoles del grup, que representen el 98,75% del total de facturació.

(*) La ràtio d'operacions pagades és igual al sumatori dels productes de l'import de cada operació pagada pel nombre de dies transcorreguts des de la data de recepció de la factura fins al seu pagament dividit entre l'import total de pagaments realitzats.

(**) La ràtio d'operacions pendents de pagament és igual al sumatori dels productes de l'import de cada operació pendent de pagament pel nombre de dies transcorreguts des de la data de recepció de la factura fins a l'últim dia de l'exercici, dividit entre l'import total dels pagaments pendents.

(***) Correspon a les factures pagades en un període inferior al màxim establert en la normativa de morositat.

Nota 22 – Provisions i passius contingents

Els moviments que hi ha hagut durant els exercicis 2023 i 2022 en l'epígraf "Provisions" es mostren a continuació:

En milers d'euros

	Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació	Altres retribucions als empleats a llarg termini	Qüestions processals i litigis per impostos pendents	Compromisos i garanties concedits	Restants provisions	Total
Saldo el 31 de desembre de 2021	86.020	650	76.848	190.591	532.029	886.138
Addicions/retrades en el perímetre	—	—	—	—	—	—
A interessos i càrregues assimilades - compromisos pensions	1.958	4	—	—	—	1.962
A dotacions amb càrrec a resultats - despeses de personal (*)	1.152	5	—	—	(2.790)	(1.633)
A dotacions sense càrrec a resultats	—	—	—	—	—	—
A dotacions amb càrrec a resultats - provisions	228	(32)	45.211	(14.258)	65.672	96.821
Dotacions a provisions	84	—	47.619	191.058	65.672	304.433
Reversions de provisions	—	—	(2.408)	(205.316)	—	(207.724)
Pèrdues (guanys) actuàries	144	(32)	—	—	—	112
Diferències de canvi	688	—	—	(305)	(6.645)	(6.262)
Utilitzacions:	(7.562)	(457)	(32.209)	—	(172.876)	(213.104)
Aportacions netes del promotor d'actius afectes	612	—	—	—	—	612
Pagaments de pensions	(8.174)	(457)	—	—	—	(8.631)
Altres	—	—	(32.209)	—	(172.876)	(205.085)
Altres moviments	(19.100)	—	—	795	(101.108)	(119.413)
Saldo el 31 de desembre de 2022	63.384	170	89.850	176.823	314.282	644.509
Addicions/retrades en el perímetre	—	—	—	—	—	—
A interessos i càrregues assimilades - compromisos pensions	1.755	4	—	—	—	1.759
A dotacions amb càrrec a resultats - despeses de personal (*)	3.171	4	—	—	26.595	29.770
A dotacions sense càrrec a resultats	—	—	—	—	—	—
A dotacions amb càrrec a resultats - provisions	1.260	(4)	(4.560)	(11.403)	20.997	6.290
Dotacions a provisions	1.260	—	1.209	211.347	26.872	240.688
Reversions de provisions	—	—	(5.769)	(222.750)	(5.875)	(234.394)
Pèrdues (guanys) actuàries	—	(4)	—	—	—	(4)
Diferències de canvi	648	—	—	1.295	2.488	4.431
Utilitzacions:	(9.139)	(105)	(24.740)	—	(114.583)	(148.567)
Aportacions netes del promotor d'actius afectes	233	—	—	—	—	233
Pagaments de pensions	(9.372)	(105)	—	—	—	(9.477)
Altres	—	—	(24.740)	—	(114.583)	(139.323)
Altres moviments	(2.771)	—	—	(1.339)	2.010	(2.100)
Saldo el 31 de desembre de 2023	58.308	69	60.550	165.376	251.789	536.092

(*) Vegeu la nota 33.

Els epígrafs "Pensions i altres obligacions de prestacions definides postocupació" i "Altres retribucions als empleats a llarg termini" inclouen l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de les retribucions postocupació i els compromisos assumits amb el personal prejubilat i obligacions similars.

L'epígraf "Compromisos i garanties concedits" inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de compromisos concedits i de riscos contingents sorgits com a conseqüència de garanties financeres o altre tipus de contracte.

Durant el curs ordinari del negoci, el grup està exposat a contingències de caràcter fiscal, legal, reguladores, etc. Totes les que són significatives s'analitzen periòdicament, amb la col·laboració de professionals externs quan cal, i es registren, si escau, provisions en els epígrafs "Qüestions processals i litigis per impostos pendents" i "Resta de provisions". El 31 de desembre de 2023 i 2022, aquests epígrafs inclouen principalment:

- Provisions per contingències legals per un import de 17 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 (23 milions d'euros el 31 de desembre de 2022).
- Altres provisions per contingències legals a Espanya derivades de reclamacions de clients en relació amb determinades condicions generals dels contractes, per un import de 150 milions d'euros (179 milions d'euros el 31 de desembre de 2022). La provisió més significativa és la relativa a la possible devolució de les quantitats percebudes com a conseqüència de l'aplicació de les anomenades clàusules terra, com a conseqüència de la seva hipotètica anul·lació per part dels tribunals, o bé per l'aplicació del Reial decret llei 1/2017, de 20 de gener, de mesures de protecció de consumidors en matèria de clàusules terra, per un import de 81 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 (99 milions d'euros el 31 de desembre de 2022). En un escenari advers que no es considera probable de reclamacions addicionals potencials, tant a través dels procediments establerts per l'entitat d'acord amb el que requereix aquest reial decret com per la via judicial i aplicant els percentatges d'acord actuals, la màxima contingència seria de 111 milions d'euros.

En relació amb aquestes provisions, cal que el banc consideri que les seves clàusules terra són transparents i clares per als clients i que aquestes no han estat definitivament anul·lades amb caràcter general per sentència ferma. El 12 de novembre de 2018, la secció 28 de la sala civil de l'Audiència Provincial de Madrid va dictar una sentència en què estimava parcialment el recurs d'apel·lació interposat per part de Banco de Sabadell, S.A. contra la sentència del jutjat mercantil núm. 11 de Madrid sobre la nul·litat de les clàusules limitadores de tipus d'interès, considerant que algunes de les clàusules de Banco de Sabadell, S.A. són transparents i vàlides en la seva totalitat. Pel que fa a la resta de les clàusules, el banc continua considerant que té arguments jurídics que haurien de ser valorats en el recurs que l'entitat ha presentat davant del Tribunal Suprem, davant de la referida sentència dictada per l'Audiència Provincial de Madrid, recurs que ha estat suspès pel Tribunal Suprem, que ha plantejat qüestió prejudicial davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. El 28 de setembre de 2023 es va celebrar la vista davant aquest tribunal, i encara no ha dictat sentència.

La resta de provisions corresponen, fonamentalment, a reclamacions de clients relacionades amb la restitució de les despeses de constitució d'hipoteques, fons de lliurament a compte de promotors i interessos de targetes *revolving*, en què la provisió constituïda el 31 de desembre de 2023 puja a 69 milions d'euros (80 milions d'euros el 31 de desembre de 2022).

- Provisions per a la cobertura de les despeses previstes per plans de reestructuració a Espanya anunciats en exercicis anteriors pendents d'execució per un import de 56 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 i 2022.
- Provisions per contingències legals derivades de reclamacions de determinats clients de TSB. L'estimació del possible cost de les compensacions que cal pagar, que inclou interessos compensatoris i costos operacionals relacionats, és de 19 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 (86 milions d'euros el 31 de desembre de 2022). Durant l'exercici 2023 s'han fet utilitzacions vinculades a contingències legals de TSB per un import de 64 milions d'euros.
- Provisions per a la cobertura de les despeses previstes de reestructuració a TSB pendents d'execució per un import de 35 milions d'euros el 31 de desembre de 2023 (13 milions d'euros el 31 de desembre de 2022), dels quals 26 milions d'euros s'han dotat en l'exercici 2023 (vegeu la nota 33).

L'import final del desemborsament, així com el calendari de pagaments, és incert com a resultat de les dificultats inherents per estimar els factors utilitzats en la determinació de l'import de les provisions constituïdes.

Pensions i obligacions similars

Els plans de prestació definida cobreixen els compromisos existents derivats de l'aplicació del Conveni col·lectiu de banca. Aquests compromisos estan finançats a través dels vehicles següents:

Pla de pensions

El pla de pensions dels empleats de Banc Sabadell cobreix les prestacions del conveni detallades anteriorment amb els empleats pertanyents als col·lectius reglamentats, amb les excepcions següents:

- Compromisos addicionals per jubilació anticipada del Conveni col·lectiu de banca.
- Incapacitat sobrevinguda en determinades circumstàncies.
- Prestacions de viduitat i orfandat derivades de la mort d'un jubilat amb una antiguitat reconeguda posterior al 8 de març de 1980.

El pla de pensions dels empleats de Banc Sabadell es considera amb caràcter general com un actiu del pla per a les obligacions que té assegurades en entitats externes al grup. No es consideren actius del pla les obligacions del pla de pensions assegurades en les entitats associades del grup.

El pla de pensions té constituïda una Comissió de Control, formada pels representants del promotor i els representants dels partícips i beneficiaris. Aquesta Comissió de Control és l'òrgan encarregat de la supervisió del seu funcionament i de la seva execució.

Contractes d'assegurança

Els contractes d'assegurança cobreixen, en general, determinats compromisos derivats del Conveni col·lectiu de banca i, en particular:

- Els compromisos exclosos expressament en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell (detallats en l'apartat anterior).
- Personal en actiu adscrit al conveni col·lectiu procedent de Banco Atlántico.
- Compromisos per pensions assumits amb determinat personal en actiu no derivats del conveni col·lectiu.
- Compromisos amb personal en situació d'excedència no coberts amb drets consolidats en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell.
- Compromisos assumits per prejubilació, que poden estar parcialment finançats amb drets consolidats en el pla de pensions d'empleats de Banc Sabadell.

Aquestes pòlisses estan subscriïdes tant amb companyies externes al grup, els compromisos assegurats més importants de les quals són els assumits amb personal procedent de Banco Atlántico, com amb BanSabadell Vida, S.A. de Seguros y Reaseguros.

Entitat de previsió social voluntària (EPSV)

L'adquisició i posterior fusió de Banco Guipuzcoano va suposar la incorporació de Gertakizun, E.P.S.V., que cobreix els compromisos per prestació definida dels seus empleats actius i passius i els té assegurats en pòlisses. Aquesta entitat va ser promoguda per aquest banc, té personalitat jurídica independent, i va ser constituïda el 1991. Les obligacions totals del personal actiu i passiu estan assegurades en entitats externes al grup.

Fons interns

Els fons interns cobreixen les obligacions amb el personal prejubilat fins a la seva edat legal de jubilació i afecten personal procedent de Banc Sabadell.

A continuació, es mostra l'origen del passiu reconegut en matèria de retribucions postocupació i altres obligacions similars a llarg termini en el balanç del grup:

En milers d'euros

	2023	2022	2021	2020	2019
Obligacions per compromisos per pensions i similars	509.946	565.046	739.456	819.789	803.905
Valor raonable dels actius del pla	(451.569)	(501.492)	(652.786)	(716.128)	(697.621)
Passiu net reconegut en el balanç	58.377	63.554	86.670	103.661	106.284

El rendiment del pla de pensions dels empleats de Banc Sabadell ha estat el 5,37% i el de l'EPSV el -0,17% en l'exercici 2023 (el -13,88% i el 0,22%, respectivament, en l'exercici 2022).

Els moviments que hi ha hagut durant els exercicis 2023 i 2022 en les obligacions per compromisos per pensions i similars i en el valor raonable dels actius afectes del pla es mostren a continuació:

En milers d'euros

	Obligacions per compromisos per pensions i similars	Valor raonable dels actius afectes del pla	Passiu net reconegut en el balanç
Saldo el 31 de desembre de 2021	739.456	652.786	86.670
Cost per interessos	12.800	—	12.800
Ingressos per interessos	—	10.838	(10.838)
Cost normal de l'exercici	1.631	—	1.631
Cost per serveis passats	(474)	—	(474)
Pagaments de prestacions	(47.415)	(38.784)	(8.631)
Pagaments per liquidacions, reduccions i terminacions	(3.832)	(3.976)	144
Aportacions netes fetes per l'entitat	—	(644)	644
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis demogràfiques	(1.126)	—	(1.126)
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis financeres	(143.190)	—	(143.190)
Pèrdues i guanys actuàrials per experiència	(4.208)	—	(4.208)
Rendiment dels actius adscrits al pla, excloent-ne els ingressos per interessos	—	(131.322)	131.322
Altres moviments	10.715	12.594	(1.879)
Saldo el 31 de desembre de 2022	565.046	501.492	63.554
Cost per interessos	18.090	—	18.090
Ingressos per interessos	—	15.693	(15.693)
Cost normal de l'exercici	1.876	—	1.876
Cost per serveis passats	1.063	—	1.063
Pagaments de prestacions	(46.726)	(37.250)	(9.476)
Liquidacions, reduccions i terminacions	(470)	(1.300)	830
Aportacions netes fetes per l'entitat	—	(233)	233
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis demogràfiques	—	—	—
Pèrdues i guanys actuàrials per canvis en les hipòtesis financeres	(23.195)	—	(23.195)
Pèrdues i guanys actuàrials per experiència	(11.004)	—	(11.004)
Rendiment dels actius adscrits al pla, excloent-ne els ingressos per interessos	—	(31.391)	31.391
Altres moviments	4.618	4.558	60
Diferències de canvi	648	—	648
Saldo el 31 de desembre de 2023	509.946	451.569	58.377

El desglossament de compromisos per pensions i obligacions similars del grup el 31 de desembre de 2023 i de 2022, tenint en compte el seu vehicle de finançament, la seva cobertura i el tipus d'interès aplicat per al seu càlcul, es detalla a continuació:

En milers d'euros

		2023	
Vehicle de finançament	Cobertura	Import	Tipus d'interès
Plans de pensions		236.299	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	22.709	3,75 %
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	213.590	3,75 %
Contractes d'assegurances		266.615	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	55.095	3,75 %
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	211.520	3,75 %
Fons Interns	Sense cobertura	7.032	3,75 %
Total obligacions		509.946	

En milers d'euros

		2022	
Vehicle de finançament	Cobertura	Import	Tipus d'interès
Plans de pensions		270.917	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	26.279	3,25 %
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	244.638	3,25 %
Contractes d'assegurances		288.417	
Pòlisses d'assegurances amb parts vinculades	Vinculada	60.555	3,25 %
Pòlisses d'assegurances amb parts no vinculades	Vinculada	227.862	3,25 %
Fons Interns	Sense cobertura	5.712	3,25 %
Total obligacions		565.046	

L'import de les obligacions cobertes amb pòlisses d'assegurances vinculades dels plans de pensions i contractes d'assegurances el 31 de desembre de 2023 puja a 502.914 milers d'euros (559.334 milers d'euros el 31 de desembre de 2022), de manera que en un 98,62% dels seus compromisos (98,99% el 31 de desembre de 2022) el grup no té risc de supervivència (taules) ni de rendibilitat (tipus d'interès). L'evolució dels tipus d'interès durant l'exercici 2023, doncs, no ha tingut impacte en la capacitat de pagament de l'entitat per afrontar els seus compromisos per pensions.

L'anàlisi de sensibilitat per a les hipòtesis actuàries del tipus d'interès tècnic i la taxa d'increment salarial que es mostren en la nota 1.3.17 d'aquests comptes anuals consolidats, el 31 de desembre de 2023 i 2022, mostra com s'haurien vist afectats l'obligació i el cost dels serveis de l'exercici corrent per canvis raonablement possibles en aquesta data.

En percentatge

	2023	2022
Anàlisi de sensibilitat	Percentatge de variació	
Tipus d'interès		
Tipus d'interès -50 punts bàsics:		
Hipòtesis	3,25 %	2,75%
Variació obligació	4,59 %	5,19%
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	10,64 %	11,60%
Tipus d'interès +50 punts bàsics:		
Hipòtesis	4,25 %	3,75%
Variació obligació	(4,24) %	(4,47)%
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	(9,19) %	(10,13)%
Taxa d'increment salarial		
Taxa d'increment salarial -50 punts bàsics:		
Hipòtesis	2,50 %	2,50 %
Variació obligació	(0,01) %	(0,01) %
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	(3,03) %	(3,49) %
Taxa d'increment salarial +50 punts bàsics:		
Hipòtesis	3,50 %	3,50 %
Variació obligació	0,01 %	0,01 %
Variació cost dels serveis de l'exercici corrent	3,50 %	3,88 %

A continuació, es mostra l'estimació dels valors actuals probables, el 31 de desembre de 2023, de les prestacions a pagar per als pròxims deu anys:

En milers d'euros

	Anys										
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Total
Pensions probables	8.220	8.140	7.709	7.643	7.574	8.679	8.371	8.055	7.733	7.406	79.530

El valor raonable dels actius vinculats a pensions registrats en el balanç consolidat és de 80.693 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (89.729 milers d'euros el 31 de desembre de 2022), vegeu la nota 17.

Les principals categories dels actius del pla el 31 de desembre de 2023 i 2022 s'indiquen a continuació:

En percentatge

	2023	2022
Fons d'inversió	3,63 %	2,90 %
Dipòsits i fiances	0,38 %	0,42 %
Altres (pòlisses d'assegurança no vinculades)	95,99 %	96,68 %
Total	100%	100%

No hi ha instruments financers emesos pel banc inclosos en el valor raonable dels actius del pla el 31 de desembre de 2023 i 2022.

Nota 23 - Fons propis

El desglossament del saldo de fons propis dels balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022 (*)
Capital	680.028	703.371
Prima d'emissió	7.695.227	7.899.227
Altres elements de patrimoni net	21.268	21.548
Guanys acumulats	6.401.782	5.859.520
Altres reserves	(1.584.816)	(1.602.079)
(-) Accions pròpies	(39.621)	(23.767)
Resultat atribuïble als propietaris de la dominant	1.332.181	889.392
(-) Dividends a compte	(162.103)	(112.040)
Total	14.343.946	13.635.172

(*) Vegeu la nota 1.4.

Capital

El capital social del banc el 31 de desembre de 2023 puja a 680.027.680,875 euros, i està representat per 5.440.221.447 accions nominatives de 0,125 euros nominals cada una (el 31 de desembre de 2022 pujava a 703.370.587,63 euros, representat per 5.626.964.701 accions nominatives de 0,125 euros nominals). Totes les accions estan totalment desemborsades i estan numerades correlativament de l'1 al 5.440.221.447, ambdós inclosos.

Les accions del banc cotitzen en les borses de valors de Madrid, Barcelona, Bilbao i València en el mercat continu de valors dirigit per la Sociedad de Bolsas, S.A.

La resta de les societats dependents incloses en el grup de consolidació no cotitzen.

Els drets atorgats als instruments de patrimoni són els mateixos regulats en la Llei de societats de capital. A la Junta General d'Accionistes, un accionista pot emetre un percentatge de vot igual que el percentatge de capital social que ostenta. Els Estatuts Socials no contenen cap previsió de drets de vot addicionals per lleialtat.

Reducció de capital

El 30 de novembre de 2023, el Consell d'Administració de Banc Sabadell va acordar executar la reducció del capital social del banc en la quantia de 23.343 milers d'euros, mitjançant l'amortització a càrrec de reserves de lliure disposició de la totalitat de les accions pròpies adquirides en el marc del Programa de Recompra, és a dir, 186.743.254 accions de 0,125 euros de valor nominal cadascuna, representatives aproximadament del 3,32% del capital social del banc (vegeu la nota 3). Aquesta reducció va ser aprovada a l'empara de l'acord adoptat per la Junta General d'Accionistes el 23 de març de 2023.

La reducció de capital i la modificació de l'article 7 dels Estatuts Socials relatiu al capital social ha quedat inscrita al Registre Mercantil d'Alacant l'11 de desembre de 2023, i, per tant, queda executada aquesta reducció, i les accions amortitzades excloses de cotització.

Aquesta operació no ha suposat la devolució d'aportacions als accionistes perquè el banc és el titular de les accions amortitzades.

Inversions significatives en el capital del banc

D’acord amb el que disposen els articles 23 i 32 del Reial decret 1362/2007, de 19 d’octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, en relació amb els requisits de transparència relatius a la informació sobre els emissors els valors dels quals estiguin admesos a negociació en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat de la Unió Europea, a continuació es presenta la relació d’inversions significatives en el capital social de Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023.

Nom o denominació social de l'accionista	% drets de vot atribuïts a les accions		% drets de vot a través d'instruments financers		% total de drets de vot
	Directe	Indirecte	Directe	Indirecte	
BlackRock, Inc. (*)	—	3,43%	—	0,67%	4,10%
Dimensional Fund Advisors LP (**)	—	3,11%	—	—	3,11%
David Martínez Guzmán (***)	—	3,56%	—	—	3,56%

La informació facilitada té com a fonts les comunicacions remeses pels accionistes a la CNMV o bé directament al banc. De conformitat amb el que disposa el Reial decret 1362/2007, de 19 d’octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors, en relació amb els requisits de transparència relatius a la informació sobre els emissors els valors dels quals estan admesos a negociació en un mercat secundari oficial o en un altre mercat regulat de la Unió Europea, es considera titular d’una participació significativa l’accionista que tingui en el seu poder una proporció de, com a mínim, un 3% dels drets de vot i d’un 1% en cas de residents en paradisos fiscals.

(*) BlackRock Inc. té la participació indirecta a través de diverses de les seves filials.

(**) Dimensional Fund Advisors LP comunica la participació d’accions mantingudes per fons i comptes assessorats per si mateixa o per les seves empreses filials. Els drets de vot es corresponen a les accions mantingudes per aquests fons i comptes. Ni Dimensional Fund Advisors LP ni les seves empreses filials no tenen la propietat efectiva d’aquestes accions i/o dels seus drets de vot.

(***) Fintech Europe, S.À.R.L. (FE) és propietat al 100% de Fintech Investments Ltd. (FIL), que és el fons d’inversió gestionat per Fintech Advisory Inc (FAI). FAI és propietat al 100% de David Martínez Guzmán. En conseqüència, la participació que ara posseeix FE es considera controlada per David Martínez Guzmán.

Prima d'emissió

El saldo de la prima d’emissió el 31 de desembre de 2023 és de 7.695.227 milers d’euros (7.899.227 milers d’euros el 31 de desembre de 2022).

L’exercici 2023 la prima d’emissió s’ha reduït per un import de 180.657 milers d’euros, que correspon a la diferència entre el valor de compra de les accions amortitzades en el marc de la reducció de capital del banc, explicada en aquesta nota (204.000 milers d’euros) i el valor nominal d’aquestes accions (23.343 milers d’euros).

Així mateix, d’acord amb la legislació aplicable, s’ha dotat una reserva indisponible per capital amortitzat a càrrec de la prima d’emissió per un import igual al valor nominal de les accions amortitzades, 23.343 milers d’euros, de la qual només serà possible disposar complint els mateixos requisits que els que s’exigeixen per a la reducció del capital social.

Guany acumulats i altres reserves

La composició del saldo d’aquests epígrafs en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és la següent:

En milers d’euros	2023	2022 (*)
Reserves restringides:	228.033	222.820
Reserva legal (**)	140.674	140.674
Reserva per a accions en garantia	50.061	68.470
Reserva per a inversions a les Canàries	10.840	10.561
Reserva per redenominació del capital social	113	113
Reserva per capital amortitzat	26.345	3.002
Reserves de lliure disposició	4.534.097	4.107.070
Reserves d’entitats valorades pel mètode de la participació	54.836	(72.449)
Total	4.816.966	4.257.441

(*) Vegeu la nota 1.4.

(**) El Consell d’Administració, a la reunió celebrada el 22 de febrer de 2024, ha acordat proposar a la Junta General d’Accionistes la reclasseficació de l’excés de la reserva legal a reserves voluntàries sobre la xifra que excedeix el 20% del capital social resultant després de la reducció de capital executada l’exercici 2023, és a dir, 4.668 milers d’euros.

El desglossament de les reserves aportades per cada una de les empreses consolidades s’indica en l’Annex I.

Altres elements de patrimoni net

Aquest epígraf inclou l'import de les remuneracions pendents de liquidar basades en accions, que el 31 de desembre de 2023 i 2022 eren de 21.268 i 21.548 milers d'euros, respectivament.

Accions pròpies

El moviment de les accions de la societat dominant adquirides pel banc ha estat el següent:

	Nre. d'acclons	Valor nominal (en milers d'euros)	Preu mitjà (en euros)	% Participació
Saldo el 31 de desembre de 2021	40.679.208	5.084,90	0,85	0,72
Compres	115.797.928	14.474,74	0,75	2,06
Vendes	131.704.453	16.463,06	0,77	2,34
Saldo el 31 de desembre de 2022	24.772.683	3.096,58	0,96	0,44
Compres	248.821.193	31.102,65	1,10	4,43
Vendes	236.416.334	29.552,04	1,11	4,21
Saldo el 31 de desembre de 2023	37.177.542	4.647,19	1,07	0,68

Els resultats nets generats per transaccions sobre instruments de patrimoni propi es registren en el patrimoni net en l'epígraf "Fons propis- Altres reserves" del balanç consolidat, i es mostren en l'estat de canvis del patrimoni net en la línia de venda o cancel·lació d'accions pròpies.

El 31 de desembre de 2023, TSB disposa de 232 accions de Banc Sabadell (60.517 el 31 de desembre de 2022), amb un cost de 255 milers d'euros (46 milers d'euros el 31 de desembre de 2022), que estan registrades com a accions pròpies en el balanç consolidat.

El 31 de desembre de 2023, hi ha 44.978.083 accions del banc pignorades en garantia d'operacions per un valor nominal de 5.622 milers d'euros (77.735.661 accions per un valor nominal de 9.717 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

El nombre d'instruments de patrimoni propi de Banco de Sabadell, S.A. propietat de tercers, però gestionats per les diferents empreses del grup, és de 12.398.979 i 3.067.904 títols el 31 de desembre de 2023 i de 2022, respectivament. El seu valor nominal en aquestes dates és de 1.550 milers d'euros i 383 milers d'euros, respectivament. En ambdós anys, la totalitat dels títols es refereixen a accions de Banc Sabadell.

Nota 24 – Un altre resultat global acumulat

La composició d'aquest epígraf del patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és la següent:

En milers d'euros

	2023	2022 (*)
Elements que no es reclassifiquen en resultats	(30.596)	(29.125)
Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	(3.313)	(1.969)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	(27.283)	(27.156)
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)	—	—
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	—	—
Elements que es poden reclassificar en resultats	(468.357)	(554.275)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç) (**)	77.997	119.348
Conversió de divises	(384.086)	(476.030)
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç) (***)	(49.215)	(64.224)
Import procedent de les operacions vives	(71.464)	(93.562)
Import procedent de les operacions discontinuades	22.249	29.338
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	(145.732)	(180.199)
Instruments de cobertura (elements no designats)	—	—
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts de les inversions en negocis conjunts i associades	32.679	46.830
Total	(498.953)	(583.400)

(*) Vegeu la nota 1.4.

(**) El saldo de cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger procedeix íntegrament d'operacions vives (vegeu la nota 12).

(***) Les cobertures de fluxos d'efectiu mitiguen fonamentalment el risc de tipus d'interès i altres riscos (vegeu la nota 12).

El desglossament de les partides de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts el 31 de desembre de 2023 i 2022, mostrant els seus imports bruts i nets de l'efecte impositiu, s'indica a continuació:

En milers d'euros

	2023			2022 (*)		
	Import brut	Efecte Impositiu	Net	Import brut	Efecte Impositiu	Net
Elements que no es reclassifiquen en resultats	(669)	(802)	(1.471)	12.991	(358)	12.633
Guanys o (-) pèrdues actuàries en plans de pensions de prestacions definides	(1.919)	575	(1.344)	(4.123)	1.237	(2.886)
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—	—	—	—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts d'inversions en negocis conjunts i associades	—	—	—	—	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	1.250	(1.377)	(127)	17.114	(1.595)	15.519
Ineficàcia de les cobertures de valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	—	—	—	—	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (element cobert)	—	—	—	—	—	—
Canvis del valor raonable dels instruments de patrimoni valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global (instruments de cobertura)	—	—	—	—	—	—
Canvis del valor raonable dels passius financers a valor raonable amb canvis en resultats atribuïbles a canvis en el risc de crèdit	—	—	—	—	—	—
Elements que es poden reclassificar en resultats	107.466	(21.548)	85.918	(398.499)	80.040	(318.459)
Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger (part eficaç)	(41.351)	—	(41.351)	(38.393)	—	(38.393)
Conversió de divises	91.944	—	91.944	5.238	—	5.238
Derivats de cobertura. Reserva de cobertura de fluxos d'efectiu (part eficaç)	22.291	(7.282)	15.009	(52.125)	18.064	(34.061)
Canvis del valor raonable dels instruments de deute valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	48.733	(14.266)	34.467	(230.451)	61.976	(168.475)
Instruments de cobertura (elements no designats)	—	—	—	—	—	—
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—	—	—	—	—
Participació en altres ingressos i despeses reconeguts en inversions en negocis conjunts i associades	(14.151)	—	(14.151)	(82.768)	—	(82.768)
Total	106.797	(22.350)	84.447	(385.508)	79.682	(305.826)

(*) Vegeu la nota 1.4.

Nota 25 – Interessos minoritaris (participacions no dominants)

Les societats que constitueixen aquest epígraf del patrimoni net consolidat el 31 de desembre de 2023 i 2022 són les següents:

En milers d'euros

	2023			2022		
	% Minoritaris	Import	Del qual: Resultat atribuït	% Minoritaris	Import	Del qual: Resultat atribuït
Aurica Coinvestment, S.L.	38,24 %	33.433	1.498	38,24 %	33.553	10.009
Resta	—	780	(76)	—	791	739
Total		34.213	1.422		34.344	10.748

El moviment que s'ha produït en els exercicis 2023 i 2022 en el saldo d'aquest epígraf és el següent:

En milers d'euros

Saldos el 31 de desembre de 2021	24.980
Ajustos per valoració	—
Resta	9.364
Addicions/retirades en el perímetre	—
Percentatges de participació i altres	(1.384)
Resultat de l'exercici	10.748
Saldos el 31 de desembre de 2022	34.344
Ajustos per valoració	—
Resta	(131)
Addicions/retirades en el perímetre	—
Percentatges de participació i altres	(1.553)
Resultat de l'exercici	1.422
Saldos el 31 de desembre de 2023	34.213

Els dividendes repartits als minoritaris de les entitats del grup en l'exercici 2023 pugen a 1.618 milers d'euros i han estat distribuïts per Aurica Coinvestment, S.L. (646 milers d'euros en l'exercici 2022).

Nota 26 – Exposicions fora del balanç

El desglossament d'aquest epígraf al tancament dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros			
Compromisos i garantíes concedits	Nota	2023	2022
Compromisos de préstecs concedits		27.035.812	27.460.615
Del qual: import classificat com a stage 2		986.368	1.407.538
Del qual: import classificat com a stage 3		97.219	82.078
Disponibles per tercers		27.035.812	27.460.615
Per entitats de crèdit		54	43
Pel sector d'administracions públiques		910.744	1.019.180
Per altres sectors residents		15.565.366	15.815.706
Per no residents		10.559.648	10.625.686
Provisions registrades en el passiu del balanç	22	72.888	71.698
Garantíes financeres concedides (*)		2.064.396	2.086.993
Del qual: import classificat com a stage 2		165.222	254.090
Del qual: import classificat com a stage 3		44.828	58.197
Provisions registrades en el passiu del balanç (**)	22	23.814	26.817
Altres compromisos concedits		7.942.724	9.674.382
Del qual: import classificat com a stage 2		372.597	434.869
Del qual: import classificat com a stage 3		222.999	265.507
Altres garantíes concedides		6.832.086	6.916.058
Actius adscrits a obligacions de tercers		—	—
Crèdits documentaris irrevocables		729.299	722.640
Garantia addicional de liquidació		25.000	25.000
Altres avals i caucions prestats		6.077.787	6.168.418
Altres riscos contingents		—	—
Altres compromisos concedits		1.110.638	2.758.324
Compromisos de compra a termini d'actius financers		1.007.047	2.639.536
Contractes convencionals d'adquisició d'actius financers		8.249	—
Valors subscrits pendents de desemborsament		19	19
Compromisos de col·locació i subscripció de valors		—	—
Altres compromisos de préstecs concedits		95.323	118.769
Provisions registrades en el passiu del balanç	22	68.674	78.308
Total		37.042.932	39.221.990

(*) Inclou 99.631 i 122.500 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament, corresponents a garantíes financeres concedides en relació amb la construcció i la promoció immobiliària.

(**) Inclou 3.402 i 4.305 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament, corresponents a provisions sobre garantíes financeres en relació amb la construcció i la promoció immobiliària.

El total de compromisos disponibles per tercers el 31 de desembre de 2023 inclou compromisos de crèdit amb garantia hipotecària per un import de 4.640.343 milers d'euros (4.566.727 milers d'euros el 31 de desembre de 2022). Pel que fa a la resta, en la majoria dels casos hi ha altres tipus de garantíes d'acord amb la política de gestió de riscos del grup.

Garantíes financeres i altres compromisos concedits classificats com a stage 3

El moviment del saldo de les garantíes financeres i els altres compromisos concedits classificats com a stage 3 durant els exercicis 2023 i 2022 ha estat el següent:

En milers d'euros	
Saldos el 31 de desembre de 2021	474.557
Altes	90.909
Baixes	(241.762)
Saldos el 31 de desembre de 2022	323.704
Altes	43.391
Baixes	(99.268)
Saldos el 31 de desembre de 2023	267.827

El desglossament per àmbit geogràfic del saldo de les garanties financeres i els altres compromisos concedits classificats com a stage 3 el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros		
	2023	2022
Espanya	265.046	321.296
Resta de la Unió Europea	448	439
Regne Unit	15	8
Amèrica	1.905	14
Resta del món	413	1.947
Total	267.827	323.704

La cobertura del risc de crèdit corresponent a les garanties financeres i els altres compromisos concedits el 31 de desembre de 2023 i 2022, distribuïda en funció del seu mètode de determinació, és la següent:

En milers d'euros		
	2023	2022
Cobertura específica determinada individualment:	67.247	79.564
Stage 2	7.454	3.753
Stage 3	59.793	75.811
Cobertura específica determinada col·lectivament:	25.241	25.560
Stage 1	3.930	4.833
Stage 2	6.325	7.098
Stage 3	14.672	13.234
Altres	314	395
Total	92.488	105.124

El moviment d'aquesta cobertura durant els exercicis 2023 i 2022, juntament amb el de la cobertura dels compromisos de préstecs concedits, es mostra en la nota 22.

Nota 27 – Recursos de clients fora del balanç

Els recursos de clients fora del balanç gestionats pel grup, els comercialitzats però no gestionats i els instruments financers confiats per tercers el 31 de desembre de 2023 i 2022 són els següents:

En milers d'euros		
	2023	2022
Gestionats pel grup:	4.186.603	4.234.635
Societats i fons d'inversió	588.844	702.580
Gestió de patrimoni	3.597.759	3.532.055
Comercialitzats pel grup:	36.373.953	34.257.725
Fons d'inversió	23.503.719	21.878.344
Fons de pensions	3.249.167	3.182.486
Assegurances	9.621.067	9.196.895
Instruments financers confiats per tercers	66.753.270	58.006.395
Total	107.313.826	96.498.755

Nota 28 – Ingressos i despeses per interessos

Aquests epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat inclouen els interessos meritats en l'exercici per tots els actius i passius financers el rendiment dels quals, implícit o explícit, s'obté d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, amb independència que es valorin pel seu valor raonable, així com les rectificacions de productes com a conseqüència de cobertures comptables.

La major part dels ingressos per interessos han estat generats per actius financers del grup que es valoren a cost amortitzat o a valor raonable amb canvis en un altre resultat global.

El desglossament del marge d'interessos dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros	2023	2022
Ingressos per Interessos		
Préstecs i bestretes	7.286.718	4.252.331
Bancs centrals	1.215.497	252.274
Entitats de crèdit	281.945	72.999
Clientela	5.789.276	3.927.058
Valors representatius de deute (*)	589.033	288.540
Actius classificats en l' <i>stage</i> 3	27.036	21.840
Rectificació d'ingressos per operacions de cobertura	671.414	151.473
Altres interessos (**)	84.555	274.419
Total	8.658.756	4.988.603
Despeses per Interessos		
Dipòsits	(2.480.542)	(585.695)
Bancs centrals	(532.310)	(99.658)
Entitats de crèdit	(526.696)	(83.742)
Clientela	(1.421.536)	(402.295)
Valors representatius de deute emesos	(700.109)	(302.023)
Rectificació de despeses per operacions de cobertura	(566.050)	(147.708)
Altres interessos (***)	(188.837)	(154.451)
Total	(3.935.538)	(1.189.877)
Marge d'Interessos	4.723.218	3.798.726

(*) S'hi inclouen 69.956 milers d'euros el 2023 i 20.903 milers d'euros el 2022 corresponents a interessos procedents d'actius financers registrats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys (cartera de negociació).

(**) Inclou rendiments positius procedents de productes de passiu.

(***) Inclou rendiments negatius procedents de productes d'actiu.

La millora del marge d'interessos es deu, principalment, a l'increment del rendiment de la cartera de crèdit i a una millora dels ingressos de la cartera de renda fixa recolzats en l'augment dels tipus d'interès, fets que compensen el cost més alt dels recursos de clients i del mercat de capitals.

A continuació, es detalla el tipus d'interès mitjà anual durant els exercicis 2023 i 2022 de les següents partides del balanç:

En percentatge	2023	2022
Actiu		
Efectiu, saldos en efectiu en bancs centrals i altres dipòsits a la vista	3,51	0,39
Valors representatius de deute	2,92	1,11
Préstecs i bestretes		
Clientela	3,79	2,51
Passiu		
Dipòsits		
Bancs centrals i entitats de crèdit	(3,38)	0,02
Clientela	(0,89)	(0,19)
Valors representatius de deute emesos	(3,32)	(1,42)

Les xifres positives (negatives) es corresponen amb ingressos (despeses) per al grup.

Nota 29 – Ingressos i despeses per comissions

Els ingressos i les despeses per comissions per operacions financeres i per la prestació de serveis han estat els següents:

En milers d'euros

	2023	2022
Comissions derivades d'operacions de risc	286.480	282.500
Operacions d'actiu	183.209	180.403
Avals i altres garanties	103.271	102.097
Comissions de serveis	796.822	869.794
Targetes	251.815	256.492
Ordres de pagament	82.296	82.935
Valors	57.028	53.145
Comptes a la vista	277.111	286.471
Resta	128.572	190.751
Comissions de gestió i comercialització d'actius	302.856	337.914
Fons d'inversió	114.912	122.218
Comercialització de fons de pensions i assegurances	165.075	193.833
Gestió de patrimonis	22.869	21.863
Total	1.386.158	1.490.208
Promemòria		
Ingressos per comissions	1.671.213	1.742.311
Despeses per comissions	(285.055)	(252.103)
Comissions netes	1.386.158	1.490.208

Nota 30 – Resultats d'operacions financeres (nets) i diferències de canvi (netes)

Els resultats d'operacions financeres (nets) agrupen una relació d'epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals finalitzats el 31 de desembre de 2023 i de 2022, que es presenten a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
Per epígrafs:		
Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats, nets	23.250	13.227
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	4.304	22.752
Actius financers a cost amortitzat	15.939	(9.190)
Passius financers a cost amortitzat	3.007	(335)
Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets	122.249	204.691
Guanys o (-) pèrdues per actius financers no destinats a negociació valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats, nets	11.781	(4.157)
Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers designats a valor raonable amb canvis en resultats, nets	—	—
Guanys o (-) pèrdues resultants de la comptabilitat de cobertures, nets	12.193	17.851
Total	169.473	231.612
Per naturalesa d'instrument financer:		
Resultat net de valors representatius de deute	10.193	16.131
Resultat net d'altres instruments de patrimoni	7.100	(877)
Resultat net de derivats	140.199	225.548
Resultat net per altres conceptes (*)	11.981	(9.190)
Total	169.473	231.612

(*) Inclou, principalment, el resultat de la venda de diverses carteres de crèdit venudes durant l'exercici.

El detall de l'epígraf "Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua), nets" del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i 2022 es presenta a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua), netes	(101.093)	(127.971)

Durant l'exercici 2023, el grup ha dut a terme vendes de determinats valors representatius de deute que mantenia a la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global, de manera que ha generat uns beneficis de 4.304 milers d'euros (22.752 milers d'euros en l'exercici 2022). D'aquests resultats, 4.930 milers d'euros (22.752 milers d'euros el 2022) de beneficis provenen de la venda de valors representatius de deute mantinguts amb administracions públiques.

Per la seva banda, la partida de "Resultat net de derivats" de la taula anterior inclou, entre d'altres, la variació del valor raonable dels derivats utilitzats per cobrir el risc de tipus de canvi dels saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera. El 31 de desembre de 2023 els guanys generats per aquests derivats pugen a 143.569 milers d'euros (138.796 milers d'euros el 31 de desembre de 2022), que s'han registrat a l'epígraf "Guanys o (-) pèrdues per actius i passius financers mantinguts per negociar, nets" del compte de pèrdues i guanys consolidat, mentre que les diferències de canvi generades pels saldos deutors i creditors expressats en moneda estrangera coberts per aquests derivats s'han registrat a l'epígraf "Diferències de canvi (guany o (-) pèrdua), nets" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Nota 31 – Altres ingressos d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Ingressos per explotació d'inversions immobiliàries (*)	22.850	23.474
Vendes i altres ingressos per prestació de serveis no financers	14.264	11.522
Resta de productes d'explotació	54.070	86.558
Total	91.184	121.554

(*) Els imports corresponen fonamentalment a ingressos procedents de contractes d'arrendament operatiu en què el grup actua com a arrendador.

La disminució del saldo registrat a "Resta de productes d'explotació" es deu, principalment, a l'ingrés per un import de 45 milions d'euros registrat en l'exercici 2022 vinculat a les pòlisses d'assegurances contractades pel grup per compensar el pagament per part de TSB als reguladors britànics a causa de les incidències que es van produir després de la seva migració tecnològica en l'exercici 2018 (vegeu la nota 32).

Nota 32 – Altres despeses d'explotació

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Contribució a fons de garantia de dipòsits	(150.784)	(129.157)
Banc Sabadell	(132.209)	(113.832)
TSB	(280)	(540)
BS IBM Mèxic	(18.295)	(14.785)
Contribució al fons de resolució	(76.485)	(100.151)
Altres conceptes	(310.959)	(229.559)
Del qual: gravamen temporal d'entitats de crèdit i establiments financers de crèdit (*)	(156.182)	—
Total	(538.228)	(458.867)

(*) Vegeu la nota 1.3.19.

La partida “Altres conceptes” inclou la despesa corresponent a l'impost sobre els dipòsits a les entitats de crèdit, que és de 34.418 milers d'euros en l'exercici 2023 (34.894 milers d'euros el 2022), així com les despeses d'activitats no financeres.

Així mateix, l'exercici 2022 es van registrar despeses per, aproximadament, 57 milions d'euros en relació amb l'acord de l'entitat dependent TSB amb els reguladors britànics sobre les conclusions de la investigació de les causes i les circumstàncies de les incidències que es van produir després de la seva migració tecnològica l'exercici 2018. Tanmateix, en els exercicis 2023 i 2022 es van registrar ingressos per imports de 16 i 45 milions d'euros, respectivament, corresponents a indemnitzacions derivades de les pòlisses d'assegurances contractades, inclosos en l'epígraf “Altres ingressos d'explotació” dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2023 i 2022 (vegeu la nota 31).

Nota 33 – Despeses d'administració

Aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat inclou els imports de les despeses en què ha incorregut el grup corresponents al cost del personal i la resta de despeses generals d'administració.

Despeses de personal

Les despeses de personal registrades en el compte de pèrdues i guanys consolidat en els exercicis acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 han estat les següents:

En milers d'euros			
	Nota	2023	2022
Sous i gratificacions al personal actiu		(1.095.399)	(1.050.441)
Quotes de la Seguretat Social		(231.124)	(212.576)
Dotacions a plans de prestació definida	22	(3.175)	(1.157)
Dotacions a plans d'aportació definida		(65.452)	(61.560)
Altres despeses de personal		(99.494)	(65.874)
<i>Del qual: pla de reestructuració al Regne Unit</i>	22	(26.409)	—
Total		(1.494.644)	(1.391.608)

La classificació de la plantilla mitjana per a totes les empreses que formen el grup per categoria i sexe el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és la següent:

	2023			2022		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Directius	514	245	759	479	208	687
Comandaments intermedis	2.011	1.477	3.488	1.947	1.381	3.328
Especialistes	5.379	7.248	12.627	5.307	7.222	12.529
Administratius	706	1.733	2.439	707	1.817	2.524
Total	8.610	10.703	19.313	8.440	10.628	19.068

La classificació de la plantilla mitjana del grup per categoria el 31 de desembre de 2023 i de 2022 amb discapacitat superior o igual al 33% és la següent:

Nombre mitjà d'empleats			2023	2022
Directius			9	10
Comandaments intermedis			22	27
Especialistes			210	207
Administratius			64	78
Total			305	322

La classificació de la plantilla del grup per categoria i sexe el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és la següent:

Nombre d'empleats i empleades

	2023			2022		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Directius	529	262	791	460	208	668
Comandaments intermedis	2.091	1.632	3.723	1.944	1.381	3.325
Especialistes	5.341	7.077	12.418	5.298	7.194	12.492
Administratius	680	1.704	2.384	683	1.727	2.410
Total	8.641	10.675	19.316	8.385	10.510	18.895

Del total de la plantilla el 31 de desembre de 2023, 300 tenien reconegut algun grau de discapacitat (309 el 31 de desembre de 2022).

Sistema d'Incentius complementaris a llarg termini basats en accions

De conformitat amb la Política de Remuneracions, l'última revisió de la qual va ser aprovada pel Consell d'Administració en la sessió del 21 de desembre de 2023, a proposta de la Comissió de Retribucions, els membres que formen part del Col·lectiu Identificat del grup, a excepció dels consellers no executius, han tingut assignada una retribució a llarg termini a través dels sistemes vigents durant l'exercici 2023 que es descriuen a continuació:

Sistema d'incentiu complementari basat en accions

El pla d'incentius de l'entitat dependent britànica TSB basat en accions (SIP, per les sigles en anglès) proporciona als empleats l'oportunitat de tenir accions de Banc Sabadell i la concessió, si escau, d'accions a certs empleats sènior com a part dels acords de contractació.

Sistema de retribució a llarg termini

El Consell d'Administració, amb caràcter anual i a proposta de la Comissió de Retribucions, aprova una retribució a llarg termini adreçada als membres del Col·lectiu Identificat del grup amb retribució variable assignada, a excepció dels directius assignats a TSB Banking Group Plc o a les seves societats dependents, que consisteix en l'assignació d'un import determinat a cada beneficiari, la quantia del qual es determina en funció d'un import monetari corresponent a un determinat percentatge de la retribució fixa de cada beneficiari. L'incentiu es liquida en un 55% en accions del banc (per calcular el nombre d'accions s'agafa el preu mitjà ponderat de les darreres 20 sessions del mes de desembre del primer exercici del període de generació) i en un 45% en efectiu. El període de generació de l'incentiu consta de tres exercicis, i s'inicia l'1 de gener de l'exercici següent a la data de la seva aprovació i finalitza el 31 de desembre de dos exercicis posteriors. Aquest període de generació de l'incentiu comprèn dos subperíodes:

- Període de mesurament d'objectius anuals individuals: és el període d'un exercici transcorregut entre l'1 de gener i el 31 de desembre de l'exercici següent a la data de l'aprovació de l'incentiu. En aquest període es mesuren els objectius anuals de cada beneficiari (composats pels objectius de grup, els objectius de direcció i els objectius individuals) establerts per determinar el "target ajustat".

- Període de mesurament d'objectius plurianuals del grup: és el període de tres exercicis transcorregut entre l'1 de gener de l'exercici següent a la data de l'aprovació de l'incentiu i el 31 de desembre de dos exercicis posteriors. En aquest període es mesuren objectius plurianuals del grup amb l'objectiu de determinar l'incentiu final, que queda subjecte al factor corrector per riscos. Els objectius plurianuals del grup per a cada incentiu estan relacionats amb els següents indicadors i pesos, els percentatges de compliment dels quals determinen, si escau, un pagament final als directius que tenen assignat aquest incentiu:

Incentiu	Indicadors i pesos
Retribucions a llarg termini 2019-2021, 2020-2022 i 2021-2023	- Rendibilitat total de l'accionista (25%) - Ràtio de cobertura de liquiditat del grup (25%) - Indicador de solvència CET1 (25%) - Indicador del rendiment ajustat al risc de capital del grup (RoRAC) (25%)
Retribució a llarg termini 2022-2024	- Rendibilitat total de l'accionista (25%) - Ràtio de cobertura de liquiditat del grup (25%) - Indicador de solvència CET1 (25%) - Indicador de retorn sobre el capital tangible (ROTE) (25%)
Retribució a llarg termini 2023-2025	- Rendibilitat total de l'accionista (40%) - Indicador de retorn sobre el capital tangible (ROTE) (40%) - Indicador de sostenibilitat (20%)

A més del compliment dels objectius anuals i plurianuals descrits anteriorment, l'abonament dels incentius està subjecte als requisits recollits a les condicions generals de cada retribució a llarg termini.

A continuació, es mostra un resum amb les principals característiques dels incentius vigents del sistema de retribució a llarg termini:

En milers d'euros

Incentiu	Data d'aprovació del Consell d'Administració	Període de generació de l'incentiu	Objectius anuals individuals	Objectius plurianuals del grup			Import pendent de pagament el 31/12/2023
			Període de mesurament	Període de mesurament	Percentatge de compliment	Pagament final	
Retribució a llarg termini 2019-2021	20/12/2018	01/01/2019 - 31/12/2021	01/01/2019 - 31/12/2019	01/01/2019 - 31/12/2021	0% rendibilitat total de l'accionista. 100% ràtio de cobertura de liquiditat. 100% indicador de CET1 0% indicador de RoRAC.	50% del target	444
Retribució a llarg termini 2020-2022	19/12/2019	01/01/2020 - 31/12/2022	01/01/2020 - 31/12/2020	01/01/2020 - 31/12/2022	50% rendibilitat total de l'accionista. 100% ràtio de cobertura de liquiditat. 100% indicador de CET1 100% indicador de RoRAC.	87,5% del target	2.265
Retribució a llarg termini 2021-2023	17/12/2020	01/01/2021 - 31/12/2023	01/01/2021 - 31/12/2021	01/01/2021 - 31/12/2023	50% rendibilitat total de l'accionista. 100% ràtio de cobertura de liquiditat. 100% indicador de CET1. 100% indicador de RoRAC.	100% del target	4.533
Retribució a llarg termini 2022-2024	16/12/2021	01/01/2022 - 31/12/2024	01/01/2022 - 31/12/2022	01/01/2022 - 31/12/2024	—	—	—
Retribució a llarg termini 2023-2025	21/12/2022	01/01/2023 - 31/12/2025	01/01/2023 - 31/12/2023	01/01/2023 - 31/12/2025	—	—	—

En relació amb les despeses de personal associades als plans d'incentius basats en accions (vegeu la nota 1.3.15), la contrapartida d'aquestes despeses està registrada en el patrimoni net en el cas dels drets que es liquiden amb accions (vegeu l'estat de canvis de patrimoni net consolidat - pagaments basats en accions), mentre que els que es liquiden en efectiu es registren en l'epígraf "Altres passius" del balanç consolidat.

A continuació, es detalla la despesa registrada en relació amb els sistemes d'incentius i retribució a llarg termini concedits als empleats els exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Liquiden en accions	6.191	4.923
Liquiden en efectiu	1.330	693
Total	7.521	5.616

Altres despeses d'administració

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2023 i 2022 es mostra a continuació:

En milers d'euros

	2023	2022
D'immobles, instal·lacions i material	(68.908)	(70.614)
Informàtica	(416.313)	(391.562)
Comunicacions	(25.862)	(30.231)
Publicitat	(96.682)	(71.601)
Serveis administratius subcontractats	(118.383)	(112.898)
Contribucions i impostos	(116.542)	(114.185)
Informes tècnics	(26.948)	(26.094)
Serveis de vigilància i trasllat de fons	(17.429)	(18.375)
Despeses de representació i desplaçament del personal	(15.077)	(9.600)
Quotes d'associacions	(6.771)	(5.602)
Altres despeses	(92.803)	(95.045)
Total	(1.001.718)	(945.807)

Honoraris d'entitats auditores

Els honoraris percebuts per KPMG Auditores, S.L. en els exercicis acabats el 31 de desembre de 2023 i 2022 pels serveis d'auditoria de comptes i altres serveis diferents han estat els següents:

En milers d'euros

	2023	2022
Serveis d'auditoria de comptes (*)	2.921	2.540
Dels quals: Auditoria dels comptes anuals i semestral del banc	2.471	2.100
Dels quals: Auditoria dels comptes anuals de les sucursals a l'estranger (**)	27	27
Dels quals: Auditoria dels comptes anuals de societats dependents	423	413
Serveis relacionats amb l'auditoria	292	281
Total	3.213	2.821

(*) Inclouen els honoraris corresponents a l'auditoria de l'exercici, amb independència de la data de finalització d'aquesta. Els comptes anuals de Banc Sabadell i del grup consolidat Banc Sabadell dels exercicis 2023, 2022, 2021 i 2020 han estat auditats per la firma d'auditoria externa KPMG Auditores, S.L. (KPMG), amb CIF B-78510153 i domicili social a Madrid, Torre de Cristal, passeig de la Castellana, núm. 259 C, 28046 Madrid, inscrita al Registre Mercantil de Madrid, tom 11961, foli 90, secció 8, full M-188.007, inscripció 9, inscrita en el Registre Oficial d'Auditors de Comptes amb el número S0702. KPMG Auditores, S.L. no ha renunciat ni ha estat apartat de les seves funcions com a auditor de Banc Sabadell i del grup consolidat Banc Sabadell, durant els exercicis 2023, 2022, 2021 i 2020, ni fins a la data de formulació d'aquests comptes anuals.

(**) Corresponent a la sucursal ubicada a Londres.

Els honoraris percebuts per altres societats de la xarxa de KPMG en els exercicis acabats el 31 de desembre de 2023 i 2022 pels serveis d'auditoria de comptes i altres serveis diferents han estat els següents:

En milers d'euros

	2023	2022
Serveis d'auditoria de comptes (*)	6.848	6.861
Dels quals: Auditoria dels comptes anuals de les sucursals a l'estranger	341	343
Dels quals: Auditoria dels comptes anuals de filials del grup	6.507	6.518
Serveis relacionats amb l'auditoria	213	192
Altres serveis	474	383
Dels quals: Altres	474	383
Total	7.535	7.436

(*) Inclouen els honoraris corresponents a l'auditoria de l'exercici, amb independència de la data de finalització d'aquesta.

Els principals conceptes inclosos a “Serveis relacionats amb l'auditoria” es corresponen amb els honoraris relatius als informes exigits a l'auditor per la normativa aplicable, a l'emissió de *comfort letters* i altres informes de verificació requerits. Així mateix, s'inclouen a “Altres serveis” els honoraris relatius als informes de revisió de l'informe de rellevància prudencial i de l'estat d'informació no financera prestats per altres societats de la xarxa de KPMG, principalment.

Finalment, el grup va contractar altres auditors diferents de KPMG per a la realització de les auditories de sucursals a l'estranger i altres societats dependents del grup. Els serveis d'auditoria i diferents del d'auditoria que han prestat en aquestes sucursals i societats pugen a 62 i 0 milers d'euros l'exercici acabat el 31 de desembre de 2023, respectivament (51 i 9 milers d'euros l'exercici acabat el 31 de desembre de 2022).

Tots els serveis contractats amb els auditors i les societats de la seva xarxa compleixen els requisits d'independència de l'auditor extern que recull la Llei d'auditoria de comptes, i en cap cas no inclouen la realització de treballs incompatibles amb la funció d'auditoria.

Altres informacions

La ràtio d'eficiència al tancament de l'exercici 2023 (despeses de personal i generals / marge brut) és del 42,59% (44,86% en l'exercici 2022).

A continuació, es presenta la següent informació sobre oficines del grup:

Nombre d'oficines		
	2023	2022
Oficines	1.420	1.461
Espanya	1.178	1.210
Estranger	242	251

Nota 34 – Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers o valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2023	2022
Actius financers a valor raonable amb canvis en un altre resultat global		852	(182)
Valors representatius de deute	8	852	(182)
Altres instruments de patrimoni		—	—
Actius financers a cost amortitzat	11	(825.245)	(839.397)
Valors representatius de deute		(40)	(190)
Préstecs i bestretes		(825.205)	(839.207)
Total		(824.393)	(839.579)

Nota 35 - Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2023	2022
Immobilitzat d'ús propi	15	(1.930)	(1.916)
Inversions immobiliàries	15	(9.596)	(35.182)
Fons de comerç i altres actius intangibles		—	—
Existències	17	(14.319)	(24.018)
Total		(25.845)	(61.116)

El total de dotació per deteriorament de les inversions immobiliàries de l'exercici 2023 i 2022 s'ha fet prenent com a base valoracions de nivell 2 (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius deteriorats és de 225.641 i 293.226 milers d'euros en els exercicis 2023 i 2022, respectivament.

Del total de dotació per deteriorament d'existències de l'exercici 2023 i 2022, 1.295 i 1.564 milers d'euros s'han realitzat sobre la base de valoracions de nivell 2, respectivament, i 13.024 i 22.454 milers d'euros a valoracions de nivell 3, respectivament. El valor raonable dels actius deteriorats és de 61.561 i 90.614 milers d'euros al tancament dels exercicis 2023 i 2022.

Nota 36 – Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros		
	2023	2022
Immobilitzat material	(657)	3.261
Inversions immobiliàries	4.274	3.072
Actiu intangible	(50.750)	(35.132)
Participacions (*)	7.799	11.449
Altres conceptes	(10)	(19)
Total	(39.344)	(17.369)

(*) Vegeu l'Annex I - Sortides del perímetre de consolidació.

Les vendes d'actius tangibles en règim d'arrendament financer en què el grup actuava com a arrendador no han generat un impacte significatiu en els comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2023 i 2022.

La partida "Actiu intangible" inclou, fonamentalment, l'impacte de la baixa de determinades aplicacions informàtiques per obsolescència.

Nota 37 – Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes

El desglossament d'aquest epígraf del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 és el següent:

En milers d'euros			
	Nota	2023	2022
Immobilitzat material d'ús propi i adjudicat		(58.067)	(25.693)
Guanys/pèrdues per vendes		(23.755)	(22.269)
Deteriorament/reversió	13	(34.312)	(3.424)
Inversions immobiliàries		—	—
Participacions (*)		396	(1.829)
Altres conceptes		(2.284)	(279)
Total		(59.955)	(27.801)

(*) Vegeu l'Annex I - Sortides del perímetre de consolidació.

L'exercici 2023, la partida "Immobilitzat material d'ús propi i adjudicat - Deteriorament/reversió" inclou, principalment, l'impacte de la caiguda del valor raonable dels actius tangibles que s'han acordat alienar en la venda del negoci d'adquirència com a conseqüència del seu ús regular (vegeu la nota 2).

El deteriorament d'actius no corrents en venda no incorpora ingressos derivats de l'increment del valor raonable menys costos de venda.

El total de dotació per deteriorament d'actius no corrents en venda dels exercicis 2023 i 2022 s'ha fet prenent com a base valoracions de nivell 2 (vegeu la nota 6). El valor raonable dels actius deteriorats és de 554.978 i 585.758 milers d'euros al tancament dels exercicis 2023 i 2022.

Nota 38 – Informació segmentada

Criteris de segmentació

En aquest apartat es presenta informació dels resultats i altres indicadors per unitats de negoci del grup.

El 2023 els criteris amb què el Grup Banc Sabadell informa dels resultats per segments són els que es van establir el 2022, els quals són:

- Tres àrees geogràfiques: Negoci Bancari Espanya, Regne Unit i Mèxic. A Negoci Bancari Espanya s'hi inclouen les oficines a l'exterior (OFEX) i les oficines de representació (OR).
- A cada negoci se li assigna un 12% del capital sobre els seus actius ponderats per risc, assignant totes les deduccions corresponents a cada unitat de negoci, i l'excés de fons propis s'assigna a Negoci Bancari Espanya.

Pel que fa a la resta de criteris aplicats, la informació per segments s'estructura, en primer lloc, seguint una distribució geogràfica i, en segon lloc, en funció dels clients als quals va dirigida.

La informació que es presenta està basada en la comptabilitat individual de cadascuna de les societats que formen el grup, amb les eliminacions i els ajustaments corresponents de consolidació.

Cada negoci suporta els costos directes, obtinguts a partir de la comptabilitat general.

Seguidament, per a cada unitat de negoci es mostra, per al 2023 i el 2022, el detall dels resultats atribuïts al grup, altres magnituds rellevants i la conciliació del total d'aquests resultats amb els del consolidat:

En milions d'euros

	2023 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci Bancari Mèxic	Total grup
Marge d'interessos	3.353	1.174	196	4.723
Comissions netes	1.247	124	15	1.386
Marge bàsic	4.601	1.298	211	6.109
Resultats operacions financeres i diferències de canvi	45	16	8	68
Resultats pel mètode de participació i dividends	131	—	—	131
Altres productes i càrregues d'explotació	(404)	(23)	(20)	(447)
Marge brut	4.372	1.291	198	5.862
Despeses d'explotació i amortització	(1.965)	(941)	(108)	(3.015)
Marge abans de dotacions	2.407	350	90	2.847
Provisions i deterioraments	(816)	(75)	(19)	(910)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	(27)	—	(19)	(46)
Resultat abans d'impostos	1.564	274	53	1.891
Impost sobre beneficis	(469)	(80)	(9)	(557)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	1	—	—	1
Benefici atribuït al grup	1.093	195	44	1.332
ROTE (benefici net atribuït al grup sobre fons propis mitjans sense actius intangibles)	12,0%	10,0%	8,9%	11,5%
Eficiència (despeses d'administració sobre marge brut)	37,2%	62,1%	45,7%	42,6%
Ràtio de morositat	4,3%	1,5%	2,4%	3,5%
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 (**)	59,9%	41,8%	74,3%	58,3%
Empleats	13.455	5.426	435	19.316
Oficines nacionals i estrangeres	1.194	211	15	1.420

(*) Tipus de canvi aplicats en el compte de resultats: 0,8706 GBP (mitjana), 19,1120 MXN (mitjana), 1,0798 USD (mitjana) i 10,9543 MAD (mitjana).

(**) Considerant la totalitat de les provisions per insolvències en l'stage 3.

En milions d'euros

	2023 (*)			
	Negoci Bancari Espanya	Negoci Bancari Regne Unit	Negoci Bancari Mèxic	Total grup
Actiu	173.648	54.855	6.670	235.173
Inversió creditícia bruta viva dels clients	103.830	41.381	4.587	149.798
Actius immobiliaris problemàtics (net)	586	—	—	586
Passiu	162.767	52.487	6.039	221.294
Recursos de clients en el balanç	117.820	39.864	3.205	160.888
Finançament majorista mercat de capitals	19.949	4.545	—	24.494
Patrimoni net assignat	10.880	2.368	631	13.879
Recursos de clients fora del balanç	40.561	—	—	40.561

(*) Tipus de canvi aplicats al balanç 0,8691 GBP, 18,7231 MXN, 1,1050 USD i 10,9116 MAD.

En milions d'euros

	2022 (*)			
	Negoci bancari Espanya (**)	Negoci bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup (**)
Marge d'interessos	2.499	1.151	149	3.799
Comissions netes	1.344	134	12	1.490
Marge bàsic	3.843	1.284	162	5.289
Resultats operacions financeres i diferències de canvi	95	6	3	104
Resultats pel mètode de participació i dividends	156	—	—	156
Altres productes i càrregues d'explotació	(225)	(95)	(17)	(337)
Marge brut	3.869	1.195	148	5.211
Despeses d'explotació i amortització	(1.887)	(909)	(86)	(2.883)
Marge abans de dotacions	1.982	285	62	2.328
Provisions i deterioraments	(920)	(104)	(9)	(1.032)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	(9)	1	(14)	(23)
Resultat abans d'impostos	1.053	182	39	1.273
Impost sobre beneficis	(270)	(95)	(8)	(373)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	11	—	—	11
Benefici atribuït al grup	772	87	31	889
ROTE (benefici net atribuït al grup sobre fons propis mitjans sense actius intangibles)	9,3%	4,2%	6,6%	8,2%
Eficiència (despeses d'administració sobre marge brut)	39,9%	63,0%	48,7%	44,9%
Ràtio de morositat	4,2%	1,3%	2,3%	3,4%
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 (***)	56,2%	42,3%	70,1%	55,0%
Empleats	12.991	5.482	422	18.895
Oficines nacionals i estrangeres	1.226	220	15	1.461

(*) Tipus de canvi aplicats en el compte de resultats: 0,8532 GBP (mitjana), 21,0739 MXN (mitjana), 1,0538 USD (mitjana) i 11,1232 MAD (mitjana).

(**) Vegeu la nota 1.4.

(***) Considerant la totalitat de les provisions per insolvències en l'stage 3.

En milions d'euros

	2022 (*)			
	Negoci bancari Espanya (**)	Negoci bancari Regne Unit	Negoci bancari Mèxic	Total grup (**)
Actiu	189.545	55.810	6.025	251.380
Inversió creditícia bruta viva dels clients	108.889	43.110	4.131	156.130
Actius immobiliaris problemàtics (net)	713	—	—	713
Passiu	179.402	53.316	5.437	238.155
Recursos de clients en el balanç	120.118	40.931	3.090	164.140
Finançament majorista mercat de capitals	19.444	2.537	—	21.981
Patrimoni net assignat	10.005	2.494	587	13.086
Recursos de clients fora del balanç	38.492	—	—	38.492

(*) Tipus de canvi aplicats en el balanç: 0,8869 GBP, 20,856 MXN, 1,066 USD i 11,1558 MAD.

(**) Vegeu la nota 1.4.

Els actius totals mitjans del grup pugen, el 31 de desembre de 2023, a 245.173.480 milers d'euros (257.553.459 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

En relació amb el tipus de productes i serveis dels quals es deriven els ingressos ordinaris, tot seguit se n'informa per a cada unitat de negoci:

- Negoci bancari Espanya: agrupa les unitats de negoci de Particulars, Empreses i Banca Corporativa, en què Particulars i Empreses es gestionen sota la mateixa xarxa comercial:
 - Particulars: ofereix productes i serveis financers a persones físiques amb destinació particular. Entre ells destaquen els productes d'inversió i finançament a mitjà i llarg termini, com ara préstecs al consum, hipoteques, serveis de lísing o rènting, així com altre finançament a curt termini. Pel que fa als recursos, provenen principalment dels dipòsits i els comptes a la vista dels clients, assegurances d'estalvi, fons d'inversió i plans de pensions. Entre els serveis principals també hi ha els mitjans de pagament, com ara targetes, i els productes d'assegurances en les seves diferents modalitats.
 - Empreses: ofereix productes i serveis financers a empreses i autònoms. Entre aquests, destaquen productes d'inversió i finançament, com ara productes de circulat, crèdits i finançament a mitjà i llarg termini. També ofereix solucions a mida de finançament estructurat i mercat de capitals, i assessorament especialitzat per a empreses. Pel que fa als recursos, provenen, principalment, dels dipòsits, comptes a la vista dels clients i fons d'inversió. Entre els serveis principals també hi ha els mitjans de cobrament i pagament, com ara targetes i TPVs, així com serveis d'importació i exportació. A més, s'hi inclou Banca Privada, que ofereix un assessorament personalitzat i expert, recolzat amb la capacitat de producte especialista i d'alt valor per als nostres clients.
 - Banca Corporativa: ofereix serveis de finançament especialitzats juntament amb un global de solucions, que inclouen des dels serveis de banca transaccional fins a les solucions més complexes i adaptades, tant de l'àmbit del finançament com de tresoreria, a més d'activitats d'importació i exportació, entre d'altres.
- Negoci bancari Regne Unit: la franquícia de TSB inclou el negoci que es porta a terme al Regne Unit i que inclou comptes corrents i d'estalvi, crèdits, targetes i hipoteques.
- Negoci bancari Mèxic: ofereix serveis bancaris i financers de banca corporativa i banca comercial.

A continuació, es detallen, per als exercicis 2023 i 2022, els ingressos de les activitats ordinàries i el resultat abans d'impostos generats per cada unitat de negoci:

En milers d'euros

Segments	Consolidat			
	Ingressos de les activitats ordinàries (*)		Resultat abans d'impostos	
	2023	2022	2023	2022 (**)
Negoci Bancari Espanya	7.395.289	5.036.309	1.563.668	1.052.145
Negoci bancari Regne Unit	2.486.036	1.627.943	274.397	182.452
Negoci bancari Mèxic	717.713	422.437	52.713	38.799
Total	10.599.038	7.086.689	1.890.778	1.273.396

(*) Inclou els següents epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidat: "Ingressos per interessos", "Ingressos per dividends", "Ingressos per comissions", "Resultats d'operacions financeres (nets)" i "Altres ingressos d'explotació".

(**) Vegeu la nota 1.4.

Tot seguit, es detalla per a cadascuna de les unitats de negoci, quin percentatge de saldos, marge d'interessos i de comissions netes han generat sobre el total dels exercicis 2023 i 2022:

En percentatge

Segments	2023				
	Segmentació del marge d'interessos i de comissions netes				
	Crèdit a la clientela		Dipòsits de la clientela		Productes de serveis (*)
	% sobre saldo mitjà	% rendiment sobre total	% sobre saldo mitjà	% cost sobre total	% sobre saldo total
Negoci Bancari Espanya	69,3 %	65,5 %	73,2 %	61,1 %	91,7 %
Negoci bancari Regne Unit	27,6 %	26,6 %	24,8 %	28,7 %	7,4 %
Negoci bancari Mèxic	3,1 %	7,9 %	2,0 %	10,2 %	0,9 %
Total	100%	100%	100%	100%	100%

(*) Percentatge per segments sobre el total de comissions netes.

En percentatge

Segments	2022				
	Segmentació del marge d'interessos i de comissions netes				
	Crèdit a la clientela		Dipòsits de la clientela		Productes de serveis (*)
	% sobre saldo mitjà	% rendiment sobre total	% sobre saldo mitjà	% cost sobre total	% sobre saldo total
Negoci Bancari Espanya	69,7 %	63,0%	73,2 %	54,2 %	90,2 %
Negoci bancari Regne Unit	27,6 %	28,9 %	24,9 %	24,6 %	9,0 %
Negoci bancari Mèxic	2,7 %	8,0 %	1,9 %	21,2 %	0,8 %
Total	100%	100%	100%	100%	100%

(*) Percentatge per segments sobre el total de comissions netes.

A més, es presenta la distribució per àrea geogràfica de l'epígraf "Ingressos per interessos" dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

Àrea geogràfica	Distribució d'Ingressos per interessos per àrea geogràfica			
	Individual		Consolidat	
	2023	2022	2023	2022
Mercat nacional	5.212.561	2.874.905	5.040.658	2.869.020
Mercat internacional	619.846	268.772	3.618.098	2.119.583
Unió Europea	92.376	44.755	92.376	44.755
Zona Euro	92.376	44.755	92.376	44.755
Zona no Euro	—	—	—	—
Resta	527.470	224.017	3.525.722	2.074.828
Total	5.832.407	3.143.677	8.658.756	4.988.603

En l'apartat 4 de l'informe de gestió consolidat es fa una anàlisi més detallada per a cadascun d'aquests negocis.

Nota 39 – Situació fiscal (impost sobre els guanys d'activitats continuades)

Grup fiscal consolidat

Banco de Sabadell, S.A. és la societat dominant d'un grup de consolidació fiscal en l'impost sobre societats a Espanya, i en formen part, com a societats dependents, totes les societats espanyoles participades pel banc que compleixen els requisits exigits per la Llei de l'impost sobre societats.

La resta de societats del grup comptable, espanyoles o no residents a Espanya, tributen d'acord amb les normes fiscals que els són aplicables.

Conciliació

A continuació, es presenta la conciliació entre la despesa per l'impost sobre societats del grup resultant de l'aplicació del tipus impositiu general i la despesa registrada per aquest impost en els comptes de pèrdues i guanys consolidats:

En milers d'euros

	2023	2022
Resultat comptable abans d'impostos	1.890.778	1.273.396
Impost sobre societats al tipus impositiu nacional (30%)	(567.234)	(382.019)
Conciliació:		
Resultat per venda d'instruments de patrimoni (exempts)	2.049	(1.239)
Remuneració de les participacions preferents	34.617	33.112
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	37.893	47.350
Diferència taxa efectiva societats a l'estranger (*) (**)	22.678	(15.447)
Deduccions generades / Despeses no deduïbles	(66.157)	(22.640)
Resta	(21.021)	(32.373)
(Despeses o (-) Ingressos per impostos sobre els guanys de les activitats continuades)	(557.175)	(373.256)

(*) Calculada aplicant la diferència entre el tipus impositiu vigent per al grup a Espanya (30%) i el tipus efectiu aplicat al resultat del grup en cada jurisdicció.

(**) El 2022, el recàrrec de l'impost sobre societats al sector bancari al Regne Unit es va reduir del 8% al 3%, fet que va suposar una disminució dels actius fiscals diferits de 14,8 milions d'euros, que s'ha registrat amb contrapartida en una despesa més elevada per l'impost sobre societats.

El tipus impositiu efectiu calculat com la ràtio entre les despeses per impostos sobre els guanys i el resultat comptable abans d'impostos ha pujat al 29,47% i al 30,04% en els exercicis 2023 i 2022, respectivament.

Augments i disminucions en la base imposable

Els detalls relatius a augments i disminucions en la base imposable, en funció de la seva consideració com a diferències temporals o permanents, es desglossen en el quadre següent:

En milers d'euros		
	2023	2022
Diferència permanent	320.184	205.979
Deduccions generades / Despeses no deduïbles	156.504	181.566
Gravamen temporal a les entitats de crèdit	156.182	—
Resta	7.498	24.413
Diferència temporal amb origen en l'exercici actual	191.808	298.710
Diferència temporal amb origen en exercicis anteriors	15.192	33.704
Augments	527.184	538.393
Diferència permanent	(353.708)	(328.741)
Resultat per venda d'instruments de patrimoni (exempts) i mètode de la participació	(140.638)	(134.582)
Diferència taxa efectiva establiments permanents i filials estrangeres	(75.591)	(35.716)
Deduccions generades / Despeses no deduïbles	(115.391)	(110.374)
Resta	(22.088)	(48.069)
Diferència temporal amb origen en l'exercici actual	(12.123)	—
Diferència temporal amb origen en exercicis anteriors	(269.009)	(177.698)
Disminucions	(634.840)	(506.439)

Actius i passius per impostos diferits

Segons la normativa fiscal i comptable vigent hi ha determinades diferències temporàries que s'han de tenir en compte a l'hora de quantificar la despesa corresponent per l'impost sobre els guanys d'activitats continuades.

El 2013, Espanya va donar la condició d'actius garantits per l'Estat (Reial Decret-Llei 14/2013) als actius fiscals generats per dotacions per deteriorament dels crèdits o altres actius derivades de les possibles insolvències dels deutors no vinculats amb el subjecte passiu, així com els corresponents a provisions o aportacions a sistemes de previsió social i, si escau, prejubilació (a partir d'ara, "actius fiscals monetitzables").

Els actius fiscals monetitzables es poden convertir en un crèdit exigible davant l'Administració tributària en els supòsits en què el subjecte passiu presenti pèrdues comptables o que l'entitat sigui objecte de liquidació o insolvència judicialment declarada. A més a més, es podran canviar per valors de deute públic, un cop transcorregut el termini de 18 anys, computat des de l'últim dia del període impositiu en què es produeixi el registre comptable d'aquests actius. Així mateix, per mantenir la garantia de l'Estat estan subjectes a una prestació patrimonial de l'1,5% anual sobre els actius per impostos diferits que compleixen els requisits legals per mantenir la condició de monetització generats abans del 2016.

Els moviments dels actius i els passius per impostos diferits durant els exercicis 2023 i 2022 es mostren a continuació:

En milers d'euros

Actius per impostos diferits	Monetitzables	No monetitzables	Crèdits fiscals per bases imposables negatives	Deduccions no aplicades	Total
Saldos el 31 de desembre de 2021	5.042.392	1.156.067	478.826	30.242	6.707.527
(Càrrec) o abonament registrat en el compte de pèrdues i guanys	(47.661)	6.607	(87.366)	(16.385)	(144.805)
(Càrrec) o abonament registrat en el patrimoni net	—	85.337	—	—	85.337
Diferències de canvi i altres moviments	1.147	(5.096)	(771)	1.168	(3.552)
Saldos el 31 de desembre de 2022	4.995.878	1.242.915	390.689	15.025	6.644.507
(Càrrec) o abonament registrat en el compte de pèrdues i guanys	(93.090)	53.010	(104.319)	(14.999)	(159.398)
(Càrrec) o abonament registrat en el patrimoni net	—	(29.777)	—	—	(29.777)
Diferències de canvi i altres moviments	(159.445)	50.532	39.112	—	(69.802)
Saldos el 31 de desembre de 2023	4.743.343	1.316.680	325.482	26	6.385.531

En milers d'euros

Passius per impostos diferits	Total
Saldos el 31 de desembre de 2021	123.765
(Càrrec) o abonament registrat en el compte de pèrdues i guanys	(10.914)
(Càrrec) o abonament registrat en el patrimoni net	—
Diferències de canvi i altres moviments	866
Saldos el 31 de desembre de 2022	113.717
(Càrrec) o abonament registrat en el compte de pèrdues i guanys	(490)
(Càrrec) o abonament registrat en el patrimoni net	(502)
Diferències de canvi i altres moviments	2.245
Saldos el 31 de desembre de 2023	114.970

Els orígens dels actius i passius per impostos diferits registrats en els balanços consolidats el 31 de desembre de 2023 i de 2022 són els següents:

En milers d'euros

Actius per impostos diferits	2023	2022
Monetitzables	4.743.343	4.995.878
Per deteriorament de crèdit	3.369.993	3.323.114
Per deteriorament d'actius immobiliaris	1.248.285	1.547.338
Per fons de pensions	125.065	125.426
No monetitzables	1.316.680	1.242.915
Crèdits fiscals per bases imposables negatives	325.482	390.689
Deduccions no aplicades	26	15.025
Total	6.385.531	6.644.507
Passius per impostos diferits	2023	2022
Revaloració d'immobles	53.092	54.197
Ajustos de valor d'emissions de deute majorista sorgits en combinacions de negoci	4.020	7.472
Altres ajustos de valor d'actius financers	1.657	1.455
Altres	56.201	50.593
Total	114.970	113.717

El desglossament per països dels actius i passius per impostos diferits és el següent:

En milers d'euros

	2023		2022	
País	Actius per impostos diferits	Passius per impostos diferits	Actius per impostos diferits	Passius per impostos diferits
Espanya	6.174.220	104.364	6.417.930	104.530
Regne Unit	58.037	10.606	82.955	9.187
Estats Units d'Amèrica	63.492	—	62.754	—
Mèxic	82.608	—	70.198	—
Altres	7.174	—	10.670	—
Total	6.385.531	114.970	6.644.507	113.717

Tal com s'indica en la nota 1.3.20, tenint en compte la informació disponible al tancament de l'exercici i les projeccions que es desprenen del pla de negoci del grup per als pròxims exercicis, el grup estima que podrà generar base imposable suficient per compensar les bases imposables negatives en un termini de 4 anys i els actius fiscals no monetitzables quan siguin deduïbles en funció de la normativa fiscal vigent en un termini de 10 anys.

A més, el grup realitza una anàlisi de sensibilitat de les variables més significatives emprades en l'anàlisi de recuperabilitat dels actius per impostos diferits, considerant canvis raonables en les hipòtesis clau sobre les quals es basen les projeccions de resultats de cada entitat o grup fiscal i l'estimació de la reversió de les diferents diferències temporànies. Pel que fa a Espanya, les variables que s'inclouen són les que es fan servir en l'anàlisi de sensibilitat del càlcul del valor recuperable dels fons de comerç (vegeu la nota 16). De la realització d'aquesta anàlisi no se'n desprenen conclusions significativament diferents en relació amb les que s'han aconseguit sense estressar les variables significatives.

El Tribunal Constitucional ha declarat, en la Sentència 11/2024, de 18 de gener de 2024, publicada al *Butlletí Oficial de l'Estat* el 20 de febrer de 2024, la inconstitucionalitat de determinades mesures relatives a l'impost sobre societats, introduïdes pel Reial Decret-Llei 3/2016, del 2 de desembre. Es preveu que els efectes d'aquesta sentència comportaran una acceleració en l'aprofitament dels crèdits fiscals, i s'estima que no tindrà un impacte significatiu per al grup.

El grup té 61.078 milers d'euros de deduccions per activitats de recerca i desenvolupament i innovació tecnològica, acreditades els exercicis 2016 a 2022, i 9.068 milers d'euros de deduccions per reinversió de beneficis extraordinaris, acreditades el 2010, no reconegudes en el balanç consolidat el 31 de desembre de 2023. Les deduccions per activitats de recerca i desenvolupament i innovació tecnològica tenen una caducitat de 18 anys des de la seva generació, i les deduccions per reinversió de beneficis extraordinaris, de 15 anys des de la seva generació.

El 29 de desembre del 2021 es va publicar la Llei 22/2021, per la qual s'estableix la quota líquida mínima en l'impost sobre societats a Espanya, calculada per a entitats financeres, com el 18% de la base imposable (sempre que sigui positiva), a partir del 2022. La modificació introduïda per aquesta norma fiscal no modifica el termini de recuperabilitat dels actius fiscals diferits del grup.

Els actius fiscals monetitzables estan garantits per l'Estat; per tant, la seva recuperabilitat no depèn de la generació de beneficis fiscals futurs.

El 31 de desembre de 2023, el grup té actius fiscals diferits per bases imposables negatives pendents d'aplicar per 39,5 milions d'euros no reconeguts en el balanç (generades en exercicis previs a la integració de la societat que les origina, en el grup fiscal d'Espanya). Les bases imposables negatives no tenen límit temporal per a la seva utilització.

Exercicis subjectes a inspecció fiscal

El 31 de desembre de 2023, l'impost sobre societats (IS) del grup fiscal consolidat a Espanya té els exercicis 2020 i següents oberts a revisió. En relació amb l'impost sobre el valor afegit (IVA) corresponent a les entitats que formen part del grup d'IVA a Espanya, els períodes 2016, 2017, 2020 i següents estan oberts a revisió.

La resta d'entitats del grup que no tributen dins del grup de consolidació fiscal i grup d'IVA a Espanya tenen pendents de revisió tots els impostos no comprovats i no prescrits d'acord amb la seva normativa fiscal.

Procediments

Al gener de 2022, l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) va notificar l'inici d'actuacions de comprovació i investigació a Banc Sabadell, com a entitat dominant del grup de consolidació fiscal, en relació amb els impostos principals que afecten el grup, així com a tres de les seves filials¹. En concret, els conceptes i els períodes que s'indiquen a continuació:

- Impost sobre societats (IS), exercicis 2015 a 2019.
- Prestació patrimonial per conversió d'actius per impost diferit en crèdit exigible davant de l'Administració tributària (prestació patrimonial), exercicis 2016 a 2019.
- Impost sobre el valor afegit (IVA), exercicis 2018 i 2019.
- Retencions, ingressos a compte (rendiments del treball, del capital mobiliari), exercicis 2018 i 2019.
- Impost sobre els dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC), exercicis 2017 a 2019.

El 30 de novembre de 2023 es van signar les actes corresponents, i a continuació es detalla l'estat actual dels procediments:

- Impost sobre societats i prestació patrimonial: l'import total regularitzat per tots dos conceptes és d'1,6 milions d'euros (quota a tornar de 0,9 milions d'euros i import a ingressar de 2,5 milions d'euros d'interessos de demora). L'única qüestió que s'ha signat en disconformitat és la relativa a la regularització de la deducció per innovació tecnològica resultant de l'aplicació del canvi de criteri de l'Audiència Nacional en la sentència de 23 novembre de 2022; canvi de criteri acollit en posteriors sentències del mateix Tribunal, que es troben actualment recorregudes en cassació davant del Tribunal

¹ Sabadell Digital, S.A.U., Sabadell Real Estate Development, S.L.U i Tenedora de Inversiones y Participaciones, S.L.

Suprem. Respecte a aquest tema, es van presentar les alegacions corresponents el 28 de desembre de 2023, i l'acte de liquidació està pendent d'emissió.

- Impost sobre el valor afegit: l'import global regularitzat és de 9,5 milions d'euros (dels quals 1,5 milions d'euros corresponen a interessos de demora), i s'han signat en disconformitat les qüestions sectorials objecte de comprovació en procediments anteriors. Pel que fa a això, es van presentar les alegacions corresponents el 22 de desembre de 2023, i l'acte de liquidació està pendent d'emissió.
- Retencions, ingressos a compte i impost sobre els dipòsits de les entitats de crèdit: l'import total regularitzat és de 0,6 milions d'euros (dels quals 97 milers d'euros corresponen a interessos de demora).

D'altra banda, al juny de 2023 va concloure el procediment de comprovació dut a terme per les autoritats fiscals mexicanes (Servei d'Administració Tributària, SAT) relatiu a l'impost sobre la renda (ISR) corresponent a l'exercici 2018 de la filial mexicana, Banco Sabadell, S.A. Institución de Banca Múltiple, que va suposar una disminució de la base imposable negativa obtinguda durant l'exercici per un import de 10 milions d'euros, aproximadament.

El 31 de desembre de 2023, el grup té constituïdes provisions suficients per fer front a les qüestions que s'han posat de manifest durant les inspeccions fiscals realitzades.

Litigis en curs

A continuació, es detallen els litigis principals en matèria fiscal en curs el 31 de desembre de 2023:

- Recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional referit a la impugnació de la liquidació de l'acta en disconformitat per l'IVA 2008-2010 de Banc Sabadell per un import en quota de 1.831 milers d'euros (2.337 milers d'euros d'import total amb interessos de demora), després d'haver-se dictat acte administratiu de liquidació en execució de resolució del Tribunal Económico-administratiu Central parcialment estimatòria.
- Recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional respecte de l'Ordre HFP/94/2023, de 2 de febrer, per la qual s'aproven, entre d'altres, el model 797, "Gravamen temporal d'entitats de crèdit i establiments financers de crèdit. Declaració de l'ingrés de la prestació", i el model 798, "Gravamen temporal d'entitats de crèdit i establiments financers de crèdit. Pagament anticipat".

A més, s'han presentat sol·licituds de rectificació tant pel que fa al pagament anticipat del gravamen temporal d'entitats de crèdit i establiments financers de crèdit realitzat al febrer del 2023 (model 798) com a la declaració d'ingrés de la prestació realitzada al setembre del 2023 (model 797).

En tot cas, el grup té provisions suficients constituïdes per fer front a les contingències que s'estima que es puguin derivar d'aquests procediments.

En relació amb els conceptes impositius de períodes no prescrits, a causa de possibles diferents interpretacions que es poden donar a les normes fiscals, els resultats de les inspeccions de les autoritats fiscals per als anys subjectes a verificació podrien donar lloc a passius per impostos de caràcter contingent l'import dels quals no és possible quantificar d'una manera objectiva. Tanmateix, el grup estima que la possibilitat que es materialitzin aquests passius és remota, i, en tot cas, el deute tributari que se'n pugui derivar no afectaria significativament aquests comptes anuals consolidats.

Nota 40 – Transaccions amb parts vinculades

D'acord amb el que estableix el capítol VII bis, Operacions vinculades, de la Llei de societats de capital, introduït per la Llei 5/2021, del 12 d'abril, per la qual es modifica el text refós de la Llei de societats de capital, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2010, del 2 de juliol, i altres normes financeres, pel que fa al foment de la implicació a llarg termini dels accionistes en les societats cotitzades, no hi ha operacions amb administradors i directius de la societat que es puguin considerar rellevants, diferents de les considerades "operacions vinculades" d'acord amb l'article 529 *vicies* de la Llei de societats de capital, i realitzades amb aplicació del corresponent procediment d'aprovació i, si escau, publicitat establerts de conformitat amb els articles 529 *unvicies* i següents de la Llei de societats de capital. Les efectuades són pròpies del trànsit habitual de la societat o ho han estat en condicions de mercat o en condicions d'aplicació general a empleats. No consten operacions portades a terme fora del preu de mercat amb persones o entitats vinculades a administradors o a l'alta direcció.

El Consell d'Administració del 30 de novembre de 2023, amb un informe previ favorable de la Comissió d'Auditoria i Control, va aprovar una operació vinculada consistent en una línia de *factoring* de 150 milions d'euros a Puig Brands, S.A., que es va formalitzar el 4 de desembre de 2023. L'operació es considera operació vinculada, atès que el president de Banc Sabadell, Josep Oliu Creus, era alhora president de la societat matriu del Grup Puig (Exea Empresarial, S.L., accionista de Puig, S.L.) i era representant persona física d'aquesta societat en el seu càrrec de conseller al consell de Puig Brands, S.A. Pel fet d'excedir el seu import juntament amb dues operacions més dutes a terme en els dotze últims mesos, el 2,5% de la xifra de negoci dels comptes anuals consolidats del Grup Banc Sabadell de l'exercici 2022 es va publicar com a altra informació rellevant, juntament amb el corresponent informe de la Comissió d'Auditoria i Control, a la CNMV el mateix 4 de desembre de 2023 amb número de registre 25.658, d'acord amb el que estableix l'article 529 *unvicies* de la Llei de societats de capital. Així mateix, es va informar de les dues operacions referides que van ser aprovades pel Consell d'Administració del 30 de juny de 2023, amb un informe previ favorable de la Comissió d'Auditoria i Control, també adjunt a la mateixa altra informació rellevant del 4 de desembre de 2023. Aquestes operacions van consistir en la concessió d'un préstec de 100 milions d'euros a termini de 4 anys i d'una línia de derivats de tipus d'interès i de canvi de 10 milions d'euros.

El detall dels saldos més significatius mantinguts amb parts vinculades el 31 de desembre de 2023 i 2022, així com l'import registrat en els comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2023 i 2022 per les transaccions realitzades amb elles, es mostra a continuació:

En milers d'euros

	2023				
	Control conjunt o Influència signif. a BS	Associades	Personal clau	Altres parts vinculades (*)	TOTAL
Actiu:					
Crèdit a la clientela i altres actius financers	—	99.652	3.757	829.620	933.029
Passiu:					
Dipòsits de la clientela i altres passius financers	—	463.292	5.452	218.477	687.221
Exposicions fora del balanç:					
Garanties financeres concedides	—	294	—	29.136	29.430
Compromisos de préstecs concedits	—	54	378	261.702	262.134
Altres compromisos concedits	—	6.491	—	84.726	91.217
Compte de pèrdues i guanys:					
Interessos i rendiments assimilats	—	4.170	50	18.110	22.330
Interessos i càrregues assimilades	—	(4.010)	(75)	(915)	(5.000)
Rendiment d'instruments de capital	—	—	—	—	—
Comissions netes	—	106.253	13	1.452	107.718
Altres productes i càrregues d'explotació	—	5.655	3	4	5.662

(*) Inclou plans de pensions amb empleats.

En milers d'euros

2022					
	Control conjunt o Influència signif. a BS	Associades	Personal clau	Altres parts vinculades (*)	TOTAL
Actiu:					
Crèdit a la clientela i altres actius financers	—	139.981	3.917	515.006	658.904
Passiu:					
Dipòsits de la clientela i altres passius financers	—	227.023	5.718	75.107	307.848
Exposicions fora del balanç:					
Garanties financeres concedides	—	294	—	15.067	15.361
Compromisos de préstecs concedits	—	47	395	296.880	297.322
Altres compromisos concedits	—	6.499	—	82.913	89.412
Compte de pèrdues i guanys:					
Interessos i rendiments assimilats	—	3.467	36	5.646	9.149
Interessos i càrregues assimilades	—	(18)	(5)	(643)	(666)
Rendiment d'instruments de capital	—	—	—	—	—
Comissions netes	—	137.175	25	(64)	137.136
Altres productes i càrregues d'explotació	—	5.704	—	1	5.705

(*) Inclou plans de pensions amb empleats.

Nota 41 – Retribucions i saldos amb els membres del Consell d'Administració i l'alta direcció

Consell d'Administració

Les remuneracions percebudes pels consellers per l'exercici de les seves funcions com a tals el 31 de desembre de 2023 i 2022 han estat les següents:

En milers d'euros	2023	2022
Josep Oliu Creus	1.600	1.600
Pedro Fontana García	342	335
César González-Bueno Mayer (*)	100	100
Anthony Frank Elliott Ball (1)	24	158
Aurora Catá Sala	173	179
Luis Deulofeu Fuguet	175	175
María José García Beato	170	180
Mireya Giné Torrens	165	160
Laura González Molero (2)	145	30
George Donald Johnston III	206	178
David Martínez Guzmán	95	100
José Manuel Martínez Martínez	170	180
José Ramón Martínez Sufrategui (3)	—	91
Alicia Reyes Revuelta	170	150
Manuel Valls Morató	178	140
David Vegara Figueras (*)	100	100
Pedro Viñolas Serra (4)	90	—
Total	3.903	3.856

(*) Exerceixen funcions executives.

(1) Va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller amb efectes la data de celebració de la Junta General Ordinària d'Accionistes, que va tenir lloc el 23 de març de 2023.

(2) El 26 de maig de 2022, el Consell d'Administració en va acordar el nomenament com a membre del Consell d'Administració amb la consideració de consellera independent, i el 19 de setembre de 2022 va acceptar el càrrec.

(3) Va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller el 26 de maig de 2022, amb efecte en la data d'obtenció de les autoritzacions reguladores per cobrir la vacant, la qual cosa es va produir el 31 d'agost de 2022.

(4) El 23 de març de 2023 la Junta General d'Accionistes en va acordar el nomenament com a membre del Consell d'Administració amb la consideració de conseller independent, i el 22 de juny de 2023 va acceptar el càrrec.

El 2023 i el 2022 no s'han fet aportacions per a la cobertura dels compromisos per pensions per als consellers per les seves funcions com a membres del Consell d'Administració.

A part dels conceptes esmentats abans, els membres del Consell d'Administració han percebut 60 milers d'euros de retribució fixa el 2023 (94 milers d'euros el 2022) per la pertinença a consells d'administració de societats del Grup Banc Sabadell (aquests imports estan inclosos en l'informe anual sobre remuneracions dels consellers).

Les remuneracions que corresponen als consellers per les seves funcions executives meritades durant l'exercici 2023 pugen a 3.496 milers d'euros (3.520 milers d'euros el 2022).

En milers d'euros

	Retribució fixa	Retribució variable	Retribució a llarg termini	Total 2023	Total 2022
Consellers executius					
César González-Bueno Mayer	1.134	983	558	2.676	2.722
David Vegara Figueras	592	116	112	820	743
Consellers no executius					
María José García Beato (*)	—	—	—	—	55
Total	1.726	1.099	670	3.496	3.520

(*) La retribució de l'exercici 2022 correspon al programa de retribució a llarg termini que va començar l'exercici 2019 (vegeu la nota 33).

En compliment de la Política de Remuneracions dels Consellers per als exercicis 2024, 2025 i 2026, vigent des que la va aprovar la Junta General d'Accionistes celebrada el 23 de març de 2023, s'ha modificat l'esquema retributiu del conseller delegat. La retribució fixa anual és de 1.600 milers d'euros en efectiu. Després de les retencions a compte de l'IRPF, el conseller delegat fa una reinversió sistemàtica en la compra d'accions del banc per l'import net anual equivalent a una quantia de 300 milers d'euros bruts de la seva retribució fixa. Anualment es realitzarà una aportació anual de 300 milers d'euros en matèria de previsió social, tal com es descriu en la política esmentada. Per tant, la retribució fixa anual del conseller delegat és de 1.600 milers d'euros en efectiu.

Excepcionalment, com a inici del pla, l'exercici 2023 s'ha realitzat una aportació inicial al pla de previsió social de 600 milers d'euros (a més dels que s'han esmentat en el paràgraf anterior), amb la consegüent reducció d'un import igual en la retribució fixa. Com que s'ha aplicat de manera proporcional cada Política de Remuneracions dels Consellers pel període que va estar en vigor, l'import de retribució fixa de l'exercici 2023 ha estat de 1.100 milers d'euros més 34 milers d'euros en concepte de retribució en espècie i beneficis socials.

Tenint en compte això, les aportacions realitzades el 2023 en concepte de primes d'assegurances que cobreixen contingències per pensions per als consellers executius pugen a 961 milers d'euros (101 milers d'euros el 2022).

A més, a efectes comparatius cal destacar que per al conseller delegat el 2023 es compleix el primer cicle complet de meritació de retribució a llarg (període 2021-2023).

Per a més detalls sobre la remuneració dels consellers, es pot consultar l'informe anual sobre remuneracions dels consellers de l'exercici 2023, que s'incorpora per referència a l'informe de gestió consolidat.

Els imports que s'inclouen en l'informe anual sobre remuneracions dels consellers i en l'informe anual de govern corporatiu segueixen els criteris que estableix la Circular 5/2013, modificada per la Circular 2/2018, de 12 de juny; la Circular 1/2020, de 6 d'octubre, i la Circular 3/2021, de 28 de setembre, de la CNMV, per la qual cosa s'informa de les quantitats meritades i no subjectes a diferiment. Els imports inclosos en aquesta nota segueixen els criteris establerts per la normativa comptable aplicable al banc, per la qual cosa tenen en compte les quantitats meritades durant el 2023, amb independència del calendari de diferiment a què quedin subjectes.

Els riscos concedits pel banc i les societats consolidades al conjunt dels consellers de la societat dominant pugen a 875 milers d'euros el 31 de desembre de 2023, dels quals 738 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 137 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits (907 milers d'euros el 31 de desembre de 2022, dels quals 748 milers d'euros corresponien a préstecs i partides a cobrar i 159 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits). Aquestes operacions pertanyen al trànsit ordinari del banc i es fan en condicions normals de mercat. Per la seva banda, els saldos passius pugen a 3.751 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (4.376 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

Alta direcció

La remuneració total de l'alta direcció meritada durant l'exercici 2023 puja a 8.140 milers d'euros. D'acord amb la normativa, aquesta quantitat inclou la remuneració dels membres de l'alta direcció, més la de la directora d'Auditoria Interna. La remuneració total de l'alta direcció inclou els imports percebuts per tots els membres que hagin tingut aquesta consideració en algun moment de l'any 2023, per la part proporcional al temps en la posició (de mitjana 10 membres en l'exercici 2023 i 8,3 membres en l'exercici 2022).

En milers d'euros

	2023			2022		
	Retribucions ordinàries	Indemnitzacions	Total	Retribucions ordinàries	Indemnitzacions	Total
Retribucions alta direcció i directora d'Auditoria Interna	8.165	—	8.165	6.675	6.200	12.875

Els riscos concedits pel banc i les societats consolidades a l'alta direcció (sense incloure els que, al seu torn, són consellers executius, informació detallada anteriorment) pugen a 3.260 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (3.405 milers d'euros el 31 de desembre de 2022), dels quals 3.019 milers d'euros corresponen a préstecs i partides a cobrar i 241 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits (el 31 de desembre de 2022, 3.169 milers d'euros corresponien a préstecs i partides a cobrar i 236 milers d'euros a compromisos de préstecs concedits). Per la seva banda, els saldos passius pugen a 1.700 milers d'euros el 31 de desembre de 2023 (1.342 milers d'euros el 31 de desembre de 2022).

Les despeses meritades corresponents als sistemes de retribució a llarg termini atorgades als components de l'alta direcció, incloent-hi els consellers executius (vegeu la nota 33), han pujat a 1.494 milers d'euros en l'exercici 2023 (1.181 milers d'euros en l'exercici 2022).

Els acords existents entre la societat i els seus càrrecs d'administració i direcció que preveuen indemnitzacions en finalitzar les seves funcions s'indiquen a l'informe anual de govern corporatiu, que s'incorpora per referència a l'informe de gestió consolidat.

A continuació, s'especifiquen els consellers executius i l'alta direcció, i s'identifiquen els seus càrrecs al banc el 31 de desembre de 2023:

Consellers executius

César González-Bueno Mayer
David Vegara Figueras

Conseller delegat
Conseller director general

Alta direcció

Leopoldo Alvear Trenor
Marc Armengol Dulcet
Gonzalo Baretino Coloma
Elena Carrera Crespo
Cristóbal Paredes Camuñas
Carlos Paz Rubio
Sonia Quibus Rodríguez
Jorge Rodríguez Maroto
Carlos Ventura Santamans

Director general
Director general
Secretari general
Directora general
Director general
Director general
Directora general
Director general
Director general

El Consell d'Administració, en la reunió de 30 de novembre de 2023, va nomenar Marcos Prat Rojo director general de Banc Sabadell, que assumeix la funció de director d'Estratègia, que depèn del conseller delegat, subjecte a l'obtenció de la no objecció a la idoneïtat del Banc Central Europeu i amb efectes des d'aquell moment, així com la seva incorporació com a membre del Comitè de Direcció de Banc Sabadell. Atès que el 31 de desembre de 2023 no s'havia obtingut la no objecció a la seva idoneïtat per part del Banc Central Europeu, aquest directiu no ha tingut la consideració d'alta direcció a l'efecte de l'elaboració d'aquests comptes anuals.

Altres informacions del consell

De conformitat amb el que estableix l'article 229 del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital referent al deure d'evitar situacions de conflicte d'interès, i sense perjudici del que estableixen l'article 529 *vicies* i següents de la mateixa llei², els consellers han comunicat a la societat que, durant l'exercici 2023, ells o les seves persones vinculades, segons es defineix a l'article 231 de la Llei de societats de capital:

- No han realitzat transaccions amb la societat, sense tenir en compte les operacions ordinàries, fetes en condicions estàndard per als clients i de poca rellevància, entenent per tals aquelles la informació de les quals no sigui necessària per expressar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, ni les operacions, si s'escau, realitzades i considerades "operacions vinculades" d'acord amb l'article 529 *vicies* de la Llei de societats de capital amb aplicació del corresponent procediment d'aprovació i publicitat establerts de conformitat amb els articles 529 *unvicies* i següents de la Llei de societats de capital.
- No han fet servir el nom de la societat o invocat la seva condició d'administrador per influir indegudament en la realització d'operacions privades.
- No han fet ús dels actius socials, incloent-hi la informació confidencial de la societat, amb finalitats privades.
- No s'han aprofitat de les oportunitats de negoci de la societat.
- No han obtingut avantatges o remuneracions de tercers diferents de la societat i el seu grup associades a l'exercici del seu càrrec, llevat que es tractés d'atencions de mera cortesia.
- No han desenvolupat activitats per compte propi o compte d'altri que comportin una competència efectiva, sigui puntual o potencial, amb la societat o que, de qualsevol altra manera, els situïn en un conflicte permanent amb els interessos de la societat.

El banc ha subscrit per a l'exercici 2023 una pòlissa de responsabilitat civil que dona cobertura als administradors i alts càrrecs de l'entitat. La prima total pagada ha estat de 1.395 milers d'euros (3.761 milers d'euros el 2022).

² La regulació de les operacions vinculades es regeix pel seu propi règim especial.

Nota 42 – Altra informació

Transaccions amb accionistes significatius

Durant els exercicis 2023 i 2022, no s'han fet operacions rellevants amb els accionistes significatius.

Informació sobre el medi ambient

Davant dels reptes que presenta el canvi climàtic i en el seu rol d'entitat financera, el grup està cridat a jugar un paper fonamental per a la transició a una economia sostenible i la consecució de les metes establertes per l'Acord de París i l'Agenda 2030. En aquest sentit, Banc Sabadell disposa d'un marc d'actuació ESG, que està alineat amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i en què l'acció pel clima (ODS 13) és un dels ODS prioritaris de la seva estratègia corporativa.

Banc Sabadell, amb la seva Política de Sostenibilitat i el seu marc de riscos mediambientals i socials, s'orienta a emmarcar l'activitat i l'organització del grup dins dels paràmetres ESG. La incorporació dels factors mediambientals, socials i de govern corporatiu és present tant en la presa de decisions com en el fet de donar resposta a les necessitats i inquietuds de tots els grups d'interès. Fruit d'aquest mateix propòsit, Banc Sabadell, TSB i Banc Sabadell Mèxic han incorporat aquests paràmetres al seu compromís.

Com a entitat financera, Banc Sabadell juga un paper fonamental en la reconstrucció d'una economia inclusiva i descarbonitzada. D'una banda, mobilitzant recursos, identificant tecnologies i generant oportunitats i, de l'altra, incorporant noves capacitats i amb transformació interna per integrar la sostenibilitat en totes les agendes, gestionant el risc de la cartera de clients, minimitzant el seu impacte de riscos ESG i finançant gran part de les inversions necessàries per assolir l'Acord de París, el Pacte Verd Europeu i l'Agenda 2030.

En aquest context i per continuar avançant en el propòsit d'accelerar les transformacions econòmiques i socials que contribueixin al desenvolupament sostenible, el banc ja va reforçar el 2022 les dimensions ESG que s'apliquen a l'estratègia, el *governance* i el seu model de negoci, amb el llançament del seu marc ESG, Sabadell Compromís Sostenible, amb objectius concrets amb vista a 2025-2050 en quatre eixos estratègics. El conjunt d'aquests compromisos inclou l'alineació dels objectius de negoci amb els ODS i estableix palanques amb actuacions de transformació i impuls. Les línies d'acció principals són les següents:

- Avançar com a entitat sostenible: el banc posa el focus en la neutralitat en emissions de gasos amb efecte hivernacle (GEH), l'avenç en la diversitat, l'assegurament del talent i continuar incorporant criteris ESG a la seva governança, a més de col·laborar en les aliances més rellevants.
- Acompanyar els clients en la transició cap a una economia sostenible: en aquest sentit, l'entitat avança en el fet de fixar sendes de descarbonització, acompanyar els clients en la transició amb solucions especialitzades en energies renovables, d'eficiència d'energia i mobilitat sostenible i establir el marc de riscos mediambientals i socials, que conté les normes sectorials, que limitin activitats controvertides i/o amb impactes negatius sobre el desenvolupament social i ambiental.
- Oferir oportunitats d'inversió que contribueixin a la sostenibilitat: en l'ecosistema inversor, el banc se centra a incrementar les oportunitats d'estalvi i inversió que contribueixin a la sostenibilitat desplegant una àmplia oferta de bons i fons socials, ètics, verds i sostenibles, propis i de tercers.
- Treballar junts per a una societat sostenible i cohesionada: en el compromís amb la societat, l'entitat considera ineludible participar en la millora de l'educació financera, avançar en la inclusió, minimitzar les vulnerabilitats i garantir la seguretat en les transaccions i l'intercanvi d'informació.

Complementàriament, el banc continua avançant en l'àmbit de les finances sostenibles amb el Pla d'activitats ESG, com a instrument operatiu que assegura el compliment de les fites derivades de les novetats i les necessitats generades per l'entorn regulador i supervisor i les derivades del qual impacten en l'estratègia i model de negoci, la governança, la gestió del risc i la divulgació. Entre les línies principals, amb seguiment recurrent al Comitè de Sostenibilitat, destaca la mobilització de recursos i capacitats en l'àmbit de les finances sostenibles, el grau d'avenç en el Pla de finances sostenibles, l'assegurament de la divulgació al mercat i la identificació de mecanismes d'avenç sostenible en àrees com la comunicació, la formació i el mesurament.

Totes aquestes actuacions i els objectius fixats en el Sabadell Compromís Sostenible marquen el full de ruta ESG del banc.

Ateses les activitats a què es dedica, el 31 de desembre de 2023, el banc no té responsabilitats, despeses, actius, ingressos, ni provisions o contingències de naturalesa mediambiental que puguin ser significatius en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats consolidats d'aquest, per la qual cosa no s'inclou cap desglossament específic en el document d'informació mediambiental previst en l'Ordre JUS/616/2022, del 30 de juny, per la qual s'aproven els nous models per a la presentació al Registre Mercantil dels comptes anuals dels subjectes obligats a publicar-los.

Vegeu-ne més detalls a l'estat d'informació no financera, que s'inclou a l'informe de gestió consolidat.

Servei d'Atenció al Client (SAC)

El Servei d'Atenció al Client (a partir d'ara, el SAC) i el seu titular, nomenat pel Consell d'Administració, depenen jeràrquicament de la Direcció de Compliment Normatiu i són independents de les línies operatives i de negoci del banc. La funció del SAC consisteix a atendre i resoldre les queixes i reclamacions dels clients i usuaris dels serveis financers de Banco de Sabadell, S.A., i les entitats adherides, quan aquestes es refereixin als seus interessos i drets legalment reconeguts que es derivin dels contractes, de la normativa de transparència i protecció a la clientela o de les bones pràctiques i usos financers d'acord amb el Reglament per a la defensa dels clients i usuaris financers de Banc Sabadell.

Les entitats adherides al Reglament del SAC són: Sabadell Asset Management, S.A., S.G.I.I.C. Sociedad Unipersonal, Urquijo Gestión, S.G.I.I.C, S.A. i Sabadell Consumer Finance, S.A.U.

Durant l'exercici 2023 les reclamacions rebudes al SAC van pujar a 54.884, i durant l'exercici se'n van gestionar 54.048, i van quedar 2.301 queixes i reclamacions pendents d'anàlisi el 31 de desembre de 2023.

El detall de les reclamacions rebudes al SAC durant l'exercici 2023, distribuïdes per tipus de producte o servei, s'indica a continuació:

	Reclamacions	% s/ rebut
Producte		
Préstecs i crèdits amb garantia hipotecària	17.819	32,5 %
Préstecs i crèdits sense garantia real	8.391	15,3 %
Dipòsits a la vista i comptes de pagament	19.882	36,2 %
Instruments de pagament i diners electrònics	3.576	6,5 %
Altres serveis de pagament	2.156	3,9 %
Altres productes/serveis	2.007	3,7 %
Resta de productes	1.053	1,9 %
Total	54.884	100 %

Queixes i reclamacions tramitades pel SAC en primera instància

Durant l'exercici 2023, al SAC s'han rebut 51.175 queixes i reclamacions i se n'han admès i resolt 32.455, d'acord amb el que disposa l'Ordre ECO 734/2004, d'11 de març.

Del total de queixes i reclamacions admeses i resoltes pel SAC, 17.646 (54,4%) es van resoldre favorablement per al client, 14.803 (45,6%) a favor de l'entitat i en 6 casos el client va desistir de la seva reclamació. Durant l'exercici 2023 no es van admetre 17.923 reclamacions pels motius que preveu el Reglament del SAC.

Del total de queixes i reclamacions admeses i resoltes pel SAC, 20.823 (64,16%) s'han gestionat en un termini de 15 dies hàbils, 10.321 (31,80%) en un termini inferior a un mes i 1.311 (4,04%) en un termini superior a un mes.

Queixes i reclamacions tramitades pel Defensor del Client i del Partícip

Banc Sabadell disposa de la figura del Defensor del Client, funció que exerceix José Luis Gómez-Dégano y Ceballos-Zúñiga. El defensor és competent per resoldre les reclamacions que li plantegin els clients i usuaris de Banco de Sabadell, S.A., així com les de les altres entitats adherides a aquest esmentades anteriorment, tant en primera com en segona instància, així com per resoldre els assumptes que li trasllada el SAC. Les resolucions del defensor són vinculants per a l'entitat.

El 2023, a través del Defensor del Client, el SAC ha rebut un total de 2.952 queixes i reclamacions, i se n'han gestionat 2.933 durant aquest exercici.

Respecte de les queixes i reclamacions amb resolució del defensor, 24 reclamacions s'han resolt a favor del client, en 1.149 l'entitat ha cedit, 727 s'han resolt a favor de l'entitat i en 4 ocasions el reclamant va desistir. El defensor no ha admès 988 reclamacions aplicant el reglament que regeix el seu funcionament. El 31 de desembre de 2023, 72 reclamacions estan pendents d'enviament d'al·legacions i 41 pendents del dictamen del defensor.

Queixes i reclamacions tramitades pel Banc d'Espanya i la CNMV

D'acord amb la normativa legal vigent, els clients o usuaris no satisfets per la resposta del SAC o del Defensor del Client poden presentar les seves queixes i reclamacions davant el Departament de Conducta de Mercat i Reclamacions del Banc d'Espanya, davant la CNMV o davant la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, tot i que és requisit indispensable que prèviament s'hagin dirigit a l'entitat.

El SAC ha rebut un total de 757 reclamacions amb origen el Banc d'Espanya o la CNMV fins al 31 de desembre de 2023. Durant l'exercici 2023, considerant el que ha quedat pendent en tancar l'exercici anterior, s'han admès i resolt 737 reclamacions.

Nota 43 – Esdeveniments posteriors

Amb posterioritat al 31 de desembre de 2023 no s'han produït fets significatius dignes d'esment.

Annex I – Societats del Grup Banc Sabadell

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 consolidades per Integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades	Aportació al resultat consolidat del grup
			Directa	Indirecta	Capital	Rest a d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats		
Aurica Convestments, S.L.	Holding	Barcelona - Espanya	–	61,76	50.594	(3.205)	4.712	2.614	52.175	(15.793)
Banco Atlantico (Bahamas) Bank & Trust Ltd.	Entitat de crèdit	Nassau - Bahames	99,99	0,01	1.598	712	(90)	–	2.952	(435)
Banco de Sabadell, S.A.	Entitat de crèdit	Alacant - Espanya	–	–	680.028	10.247.219	1.088.014	–	179.945.913	–
Banco Sabadell, S.A., Institución de Banca Múltiple	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	99,99	0,01	635.734	65.095	25.755	–	5.721.555	725.419
BanSabadell Factura, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	100	812	613	–	1.828	799
BanSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.U.	Holding	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	16.975	165.564	21.193	–	205.074	108.828
BanSabadell Mediación, operador de bancassegurances vinculat del grup	Altres societats regulades	Alacant - Espanya	–	100,00	301	60	3.110	8.393	38.485	524
Banco de Sabadell, S.A.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	6.506	(2.288)	240	–	4.640	9.272
BStartup 10, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	1.000	4.495	509	–	12.761	1.000
Crisae Private Debt, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	3	286	203	–	607	200
Desarrollos y Participaciones Inmobiliarias 2006, S.L.U., en liquidació	Immobilària	Eix - Espanya	–	100,00	1.942	(89.871)	(209)	–	42	1.919
Duncan Holdings 2022-1, Limited	Holding	Londres - Regne Unit	–	100,00	1	–	–	–	1	–
Ederra, S.A.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	97,85	–	2.036	34.452	(461)	–	36.486	36.062
ESUS Energía Renovable, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Vigo - Espanya	–	90,00	50	(1.522)	(313)	–	18.476	45
Fonomad Gestión Telefónica Mediterráneo, S.A.U.	Altres activitats auxiliars	Alacant - Espanya	100,00	–	1.232	20.652	382	–	25.479	19.271
Gazteluberri, S.L.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	53	(20.795)	(79)	–	1.795	23.891
Gest 21 Inmobiliaria, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	7.810	1.140	24	–	8.995	80.516
Gestión Financiera del Mediterráneo, S.A.U.	Altres serveis financers	Alacant - Espanya	100,00	–	13.000	2.596	6.046	9.531	21.818	66.787
Gier Operations 2021, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Andorra - Andorra	100,00	–	730	(9)	(9)	–	712	730
Guipuzcoano Promoción Empresarial, S.L.	Holding	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	53	(77.109)	(258)	–	5.264	7.160
Hobatear, S.A.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	60	79	6	–	146	414
Hondarriberrí, S.L.	Holding	Sant Cugat del Vallès - Espanya	99,99	0,01	41	8.991	61	–	10.100	165.669
Hotel Management 6 Gestión Activa, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	135.730	28.210	(129)	–	163.812	136.335
Hotel Management 6 Holdco, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	29.074	(24.148)	(178)	–	61.401	27.611
Interstate Property Holdings, LLC	Holding	Miami - Estats Units	100,00	–	7.293	(1.152)	211	–	6.439	3.804
Inverán Gestión, S.L., en liquidació	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	44,83	55,17	90	(96)	–	–	50	45.090
Inversiones Cotizadas del Mediterráneo, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	100,00	–	308.000	207.830	6.564	–	1.008.718	589.523
Manston Invest, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	33.357	(13.688)	(95)	–	19.921	33.357
Marifamendi, S.L.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	62	(11.598)	(43)	–	3.821	109.529

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 consolidades per Integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat				Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades	Aportació al resultat consolidat del grup	
			Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats				Actius totals
Mediterráneo Sabadell, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	50,00	50,00	85.000	16.567	1.085	—	103.121	510.829	(409.218)	1.085
Paycomet, S.L.U.	Entitat de pagament	Torrelodones - Espanya	100,00	—	200	(19.658)	21.981	—	88.170	80.622	1.021	21.962
Puerto Pacific Vallarta, S.A. de C.V.	Inmobiliària	Ciutat de Mèxic - Mèxic	—	100,00	28.947	(14.693)	(74)	—	14.180	29.164	(12.264)	(74)
Ripollat Gestió, S.L.U.	Altres serveis financers	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	20	396	(369)	—	625.387	593	(177)	(369)
Rubi Gestió, S.L.U.	Altres serveis financers	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	3	14	(6)	—	295.504	53	(36)	(6)
Sabadell Consumer Finance, S.A.U.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	—	35.720	95.237	5.182	—	2.139.044	72.232	63.647	5.182
Sabadell Information Systems Limited	Prestació serveis tecnològics	Londres - Regne Unit	—	100,00	12.036	21.507	422	—	34.469	41.296	(8.160)	422
Sabadell Digital, S.A.U.	Prestació serveis tecnològics	Sabadell - Espanya	100,00	—	40.243	236.148	(45.105)	—	1.473.772	269.695	1.434	(49.813)
Sabadell Innovation Capital, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Valles - Espanya	—	100,00	1.000	8.552	31.752	—	43.824	1.000	(7.607)	(991)
Sabadell Patrimonio Inmobiliario, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	30.116	795.014	(5.789)	—	821.973	863.895	(38.820)	(5.734)
Sabadell Real Estate Activos, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	100.060	234.014	3	—	334.918	500.622	(166.548)	3
Sabadell Real Estate Development, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	15.807	137.336	(5.495)	—	1.036.087	4.748.442	(4.573.410)	(8.263)
Sabadell Real Estate Housing, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	2.073	662	20	—	4.786	23.792	(21.058)	20
Sabadell Securities USA, Inc.	Altres serveis financers	Miami - Estats Units	100,00	—	551	6.197	694	—	7.601	551	686	686
Sabadell Strategic Consulting, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	3	664	226	—	1.625	3	664	226
Sabadell Venture Capital, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Valles - Espanya	—	100,00	3	14.160	2.818	—	72.709	3	9.552	1.075
Sabcapital, S.A de C.V., SOFOM, E.R.	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	49,00	51,00	127.864	49.577	44.928	51.527	1.420.571	126.007	25.073	41.762
Sinia Capital, S.A. de C.V.	Holding	Ciutat de Mèxic - Mèxic	—	100,00	20.830	15.320	(6.405)	—	58.881	22.435	(4.160)	9.721
Sinia Renovables, S.A.U.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	15.000	2.055	9.591	—	176.162	15.000	4.449	8.047
Sogewise Servicios Gestión Vivienda Innovación Social, S.L.U.	Inmobiliària	Alacant - Espanya	100,00	—	3	10.078	248	—	11.960	3	11.659	(439)
Stonington Spain, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	60.729	(11.826)	(119)	—	49.277	60.729	(11.826)	(119)
Tasaciones de Bienes Mediterráneo, S.A., en liquidació	Altres activitats auxiliars	Alacant - Espanya	99,88	0,12	1.000	1.417	87	—	2.507	5.266	(2.850)	87
Tenedora de Inversiones y Participaciones, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	100,00	—	296.092	(129.129)	(38.776)	—	232.643	2.975.977	(2.739.862)	(38.596)
TSB Bank PLC	Entitat de crèdit	Edimburg - Regne Unit	—	100,00	90.710	1.945.133	196.655	137.839	54.786.747	1.814.636	351.887	212.331
TSB Banking Group PLC	Holding	Londres - Regne Unit	100,00	—	7.028	1.826.060	138.687	56.749	3.358.703	2.207.741	(245.481)	(21.409)
TSB Banking Group plc Employee Share Trust	Altres activitats auxiliars	Saint Helier - Jersey	—	100,00	1	(15.404)	(25)	—	286	—	(14.787)	1
TSB Covered Bonds (Holdings) Limited	Holding	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	—	—	—	1	—	—	—
TSB Covered Bonds (LM) Limited	Altres activitats auxiliars	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	—	—	—	1	—	—	—
TSB Covered Bonds LLP	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	20	3	—	72	—	21	3
Urquijo Gestió, S.A.U., S.G.I.I.C.	Activitats de gestió de fons	Madrid - Espanya	100,00	—	3.606	4.858	(1.536)	1.257	8.573	3.084	5.380	(1.536)
VeA Rental Homes, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Valles - Espanya	100,00	—	5.000	(222)	(2.229)	—	13.131	22.000	(17.222)	(2.229)
Venture Debt SVC, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Valles - Espanya	—	100,00	3	—	—	—	5.251	3	—	—
Total									267.920	16.642.461	4.762.129	1.213.370

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2023 Integrades pel mètode de la participació (*)

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades (d) (**)	Aportació al resultat consolidat del grup		
			Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat (b)	Dividende pagats (c)	Actius totals			
Aurica III, Fondo de Capital Riesgo	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	—	47,50	51.130	81.088	1.306	6.290	64.340	24.318	2.115	4.128
Aurica IIIB, S.C.R., S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	—	42,85	34.557	79.139	908	1.518	43.386	12.520	3.562	2.507
BanSabadell Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	7.813	34.412	3.343	—	49.106	40.378	(18.915)	1.672
BanSabadell Seguros Generales, S.A., de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	10.000	85.856	21.730	11.000	312.609	34.000	16.997	10.866
BanSabadell Vida, S.A., de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	43.858	241.380	189.414	—	9.556.627	27.106	82.370	96.365
Doctor Energy Central Services, S.L.	Altres activitats de consultoria de gestió empresarial	Granollers - Espanya	—	16,66	300	(100)	(166)	—	1.276	75	(50)	(19)
Catalana de Biogás Iberia, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	—	24,90	10	(373)	1	—	1	2	—	(2)
Parque Eólico Casa Vieja, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada -	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Parque Eólico Villumbrales, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada -	—	50,00	3	500	—	—	832	267	(15)	—
Parque Eólico Perales, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada -	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Parque Eólico Los Pedreñones, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada -	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Energies Renovables Terra Ferma, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	—	50,00	6	(73)	(15)	—	3.236	3	(3)	—
Financiera Iberoamericana, S.A.	Entitat de crèdit	L'Havana - Cuba	50,00	—	38.288	13.539	9.441	2.753	104.156	19.144	3.825	4.289
Flex Equipos de Descanso, S.A.	Fabricació	Getafe - Espanya	—	19,16	66.071	58.387	6.186	—	365.595	50.930	36.123	—
Murcia Emprende, S.C.R. de R.S., S.A.	Altres serveis financers	Múrcia - Espanya	28,70	—	2.557	910	(182)	—	3.340	2.026	(910)	(173)
Placix Estelar, S.L.	Immobiliària	Barcelona - Espanya	—	45,01	1.762	(15.237)	(11)	—	31.992	3.906	(3.114)	(792)
Portic Barcelona, S.A.	Procés de dades, hosting i activitats relacionades	Barcelona - Espanya	25,00	—	291	1.841	25	—	2.391	5	548	(14)
Sydñia, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Albacete - Espanya	—	50,00	226	(40)	1	—	1	113	—	(20)
SBD Creixent, S.A.	Immobiliària	Sabadell - Espanya	23,05	—	5.965	(891)	256	—	6.030	3.524	(2.299)	4
Enerlan Solutions, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Biscaia - Espanya	—	19,00	3	142	80	—	559	274	—	—
Ingubide, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Biscaia - Espanya	—	19,00	3	43	139	—	520	152	—	—
Total								21.561	219.544	120.189	118.811	

(*) Societats integrades pel mètode de la participació pel fet de no tenir control sobre aquestes però sí influència significativa.

(**) Vegeu la nota 1.4.

(a) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi històric i al tipus de canvi mitjà per als saldos del compte de pèrdues i guanys consolidat.

(b) Resultats pendents d'aprovació per part de la Junta General d'Accionistes o soci.

(c) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compte pagats al grup.

(d) L'epígraf "Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en negocis conjunts i associades" del balanç consolidat el 31 de desembre de 2023 inclou, a més, un import de -65.353 milers d'euros corresponents a Promontoria Challenger I, S.A., entitat classificada com a actiu no corrent en venda.

El saldo total d'ingressos ordinaris de les empreses associades a què s'aplica el mètode de la participació que considerades individualment no són materials és de 621.313 milers d'euros el 31 de desembre de 2023. El saldo dels passius al tancament de l'exercici 2023 és de 540.899 milers d'euros. Vegeu les magnituds principals al tancament de l'exercici 2023 de BanSabadell Vida, S.A., en la nota 14 de la memòria consolidada.

Entrades en el perímetre de consolidació:

En milers d'euros											
Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) adquirida o fusionada	Categoria	Data efectiva de l'operació	Valor raonable instruments de patrimoni net emesos per a						Mètode	Motiu	
			l'adquisició		Instruments de patrimoni net emesos per a		% Drets vots adquirits	% Drets vots totals			Tipus de participació
			Cost d'adquisició		l'adquisició						
Sydinia, S.L.	Associada	20/07/2023	113	—	50,00 %	50,00 %	Indirecta	M. participació	a		
Enerlan Solutions, S.L.	Associada	21/11/2023	274	—	19,00 %	19,00 %	Indirecta	M. participació	a		
Ingubide, S.L.	Associada	21/11/2023	152	—	19,00 %	19,00 %	Indirecta	M. participació	a		
Total entrades entitats dependents			—								
Total entrades entitats associades			539								
(a) Adquisició de societats associades.											

Sortides del perímetre de consolidació:

En milers d'euros									
Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) alienada, secindida o donada de baixa	Categoria	Data efectiva de l'operació	% Drets vots alienats	% Drets vots totals amb posterioritat a l'alienació	Benefici / Pèrdua generada	Tipus de participació	Mètode		Motiu
BanSabadell Financiació, E.F.C., S.A.	Dependent	10/10/2023	100,00 %	— %	—	Directa	Integració global		b
Business Services for Operational Support, S.A.U.	Dependent	19/01/2023	100,00 %	— %	43	Directa	Integració global		a
Duncan de Inversiones S.I.C.A.V., S.A., en liquidació	Dependent	11/01/2023	99,81 %	— %	—	Directa	Integració global		a
Galeban 21 Comercial, S.L.	Dependent	18/10/2023	100,00 %	— %	64	Directa	Integració global		a
Sabadell Innovation Cells, S.L.U.	Dependent	28/09/2023	100,00 %	— %	121	Directa	Integració global		a
Compañía de Cogeneración del Caribe Dominicana, S.A.	Dependent	15/02/2023	100,00 %	— %	312	Indirecta	Integració global		a
Fuerza Eólica De San Matías, S. de R.L. de C.V.	Dependent	15/12/2023	100,00 %	— %	11.892	Indirecta	Integració global		c
Urumea Gestión, S.L., en liquidació	Dependent	28/12/2023	100,00 %	— %	—	Indirecta	Integració global		a
Altres					(4.237)				
Total			8.195						

(a) Baixes del perímetre per dissolució i/o liquidació.

(b) Baixa del perímetre per fusió per absorció.

(c) Baixa del perímetre per venda.

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2022 consolidades per Integració global

En milers d'euros										
Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat		Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdies en societats consolidades	Aportació al resultat consolidat del grup	
			Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats	Actius totals	
Aurica Coinvestments, S.L.	Holding	Barcelona - Espanya	—	61,76	50.594	(853)	1.880	1.043	51.651	50.594 (10.045)
Banco Atlantico (Bahamas) Bank & Trust Ltd.	Entitat de crèdit	Nassau - Bahames	99,99	0,01	1.598	825	(31)	—	3.155	2.439 (403)
Banco de Sabadell, S.A.	Entitat de crèdit	Alacant - Espanya	—	—	703.371	10.009.080	740.551	—	195.620.963	— 12.573.535 593.675
Banco Sabadell, S.A., Institución de Banca Múltiple	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	99,99	0,01	573.492	(16.619)	12.599	—	4.789.408	618.750 (78.166) (12.409)
BanSabadell Factura, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	100	381	432	—	1.150	799 (318) 432
BanSabadell Financiación, E.F.C., S.A.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	—	24.040	12.856	683	—	571.813	24.040 12.856 683
BanSabadell Inversió Desenvolupament, S.A.U.	Holding	Barcelona - Espanya	100,00	—	16.975	99.786	71.235	—	214.258	108.828 70.161 3.196
BanSabadell Mediación, operador de bancassegurances vinculat del grup Banco de Sabadell, S.A.	Altres societats regulades	Alacant - Espanya	—	100,00	301	60	7.244	8.232	53.073	524 (1.597) 6.437
Bitarte, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	6.506	(2.176)	(113)	—	4.325	9.272 (4.488) (93)
BStartup 10, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	—	100,00	1.000	4.107	(315)	—	11.232	1.000 (999) (169)
Business Services for Operational Support, S.A.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	—	—	—	—	51	— (8.726) 2.825
Compañía de Ogeneración del Caribe Dominicana, S.A.	Producció d'energia elèctrica	Santo Domingo - República Dominicana	—	100,00	5.016	(4.581)	—	—	454	— (312) —
Crísae Private Debt, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Barcelona - Espanya	—	100,00	3	181	104	—	352	200 (16) 103
Desarrollos y Participaciones Inmobiliarias 2006, S.L.U., en liquidació	Inmobiliària	Eix - Espanya	—	100,00	1.942	(89.826)	(45)	—	3	1.919 (89.803) (45)
Duncan de Inversiones S.I.C.A.V., S.A., en liquidació	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	99,81	—	7.842	(7.787)	(55)	—	18	— (345) (55)
Duncan Holdings 2022-1 Limited	Holding	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	—	—	—	1	— — 5.993
Ederra, S.A.	Inmobiliària	Sant Sebastià - Espanya	97,85	—	2.036	34.085	371	—	36.563	36.062 (398) 363
ESUS Energía Renovable, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Vigo - Espanya	—	90,00	50	(1.279)	(173)	—	2.975	23 (1.361) (297)
Fonomed Gestión Telefónica Mediterráneo, S.A.U.	Altres activitats auxiliars	Alacant - Espanya	100,00	—	1.232	2.913	1.017	—	6.820	2.771 1.962 1.247
Fuerza Eólica De San Matías, S. de R.L. de C.V.	Producció d'energia elèctrica	Monterrey - Mèxic	—	99,99	8.144	(14.919)	(7.095)	—	53.496	5.951 (10.502) (6.497)
Galeban 21 Comercial, S.L.U.	Serveis	La Corunya - Espanya	100,00	—	10.000	(4.292)	(6)	—	5.702	14.477 (8.769) (6)
Gazteluberri, S.L.	Inmobiliària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	—	100,00	53	(20.789)	(7)	—	1.672	23.891 (44.627) (7)
Gest 21 Inmobiliaria, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	7.810	1.108	33	—	8.958	80.516 (46.727) 38
Gestión Financiera del Mediterráneo, S.A.U.	Altres serveis financers	Alacant - Espanya	100,00	—	13.000	2.573	8.211	12.875	23.963	66.787 (42.959) 1.269
Gier Operations 2021, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Andorra - Andorra	100,00	—	730	—	(9)	—	722	730 — (9)
Guipuzcoano Promoción Empresarial, S.L.	Holding	Sant Sebastià - Espanya	—	100,00	53	(75.662)	(1.447)	—	5.307	7.160 (82.761) (1.447)
Hobatear, S.A.U.	Inmobiliària	Barcelona - Espanya	—	100,00	60	72	7	—	141	414 72 7

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2022 consolidades per Integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades	Aportació al resultat consolidat del grup
			Directa	Indirecta	Capital	Restat d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats	Actius totals	
Hondarriberi, S.L.	Holding	Sant Sebastià - Espanya	99,99	0,01	41	63.158	(54.168)	–	10.037	165.669
Hotel Management 6 Gestión Activa, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	135.730	28.269	(54)	–	163.945	136.335
Hotel Management 6 Holdco, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	29.074	(24.133)	(15)	–	61.579	27.611
Interstate Property Holdings, LLC	Holding	Miami - Estats Units	100,00	–	7.293	(977)	51	–	6.387	3.804
Inverán Gestión, S.L, en liquidació	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	44,83	55,17	90	(80)	(15)	–	52	45.090
Inversiones Cotizadas del Mediterráneo, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	100,00	–	308.000	195.644	10.690	–	1.005.403	589.523
Manston Invest, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	33.357	(13.595)	(93)	–	19.939	33.357
Marifamendi, S.L.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	62	(11.590)	(8)	–	3.882	109.529
Mediterráneo Sabadell, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	50,00	50,00	85.000	16.528	(217)	–	101.314	510.829
Paycomet, S.L.U.	Entitat de pagament	Torrelodones - Espanya	–	100,00	200	726	802	–	24.335	9.205
Puerto Pacific Vallarta, S.A. de C.V.	Immobilària	Ciutat de Mèxic - Mèxic	–	100,00	28.947	(16.488)	338	–	12.798	29.164
Ripollat Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	–	20	272	124	–	458.163	593
Rubi Gestión, S.L.U.	Altres serveis financers	Barcelona - Espanya	100,00	–	3	20	(6)	–	402.936	53
Sabadell Consumer Finance, S.A.U.	Entitat de crèdit	Sabadell - Espanya	100,00	–	35.720	77.380	17.857	–	1.888.124	72.232
Sabadell Information Systems Limited	Prestació serveis tecnològics	Londres - Regne Unit	–	100,00	12.036	20.653	169	–	33.228	41.296
Sabadell Information Systems, S.A.U.	Prestació serveis tecnològics	Sabadell - Espanya	100,00	–	40.243	60.832	48.796	–	1.387.578	143.695
Sabadell Innovation Capital, S.L.U.	Holding	Sant Cugat del Vallès - Espanya	–	100,00	1.000	11.030	(1.129)	–	53.491	1.000
Sabadell Innovation Cells, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	3	755	155	–	1.354	3.203
Sabadell Patrimonio Inmobiliario, S.A.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	30.116	795.988	(1.029)	–	828.149	863.895
Sabadell Real Estate Activos, S.A.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	100.060	234.204	(190)	–	334.467	500.622
Sabadell Real Estate Development, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	15.807	157.455	(19.168)	–	1.081.488	4.748.442
Sabadell Real Estate Housing, S.L.U.	Immobilària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	2.073	730	(6.068)	–	7.521	17.792
Sabadell Securities USA, Inc.	Altres serveis financers	Miami - Estats Units	100,00	–	551	6.200	265	–	7.219	551
Sabadell Strategic Consulting, S.L.U.	Altres activitats auxiliars	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	–	3	488	176	–	1.266	3
Sabadell Venture Capital, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	–	100,00	3	13.942	3.275	–	69.559	3
Sabcapital, S.A de C.V., SOFOM, E.R.	Entitat de crèdit	Ciutat de Mèxic - Mèxic	49,00	51,00	164.828	69.276	44.696	–	1.618.240	154.568

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2022 consolidades per integració global

En milers d'euros

Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat				Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades	Aportació al resultat consolidat del grup		
			Directa	Indirecta	Capital	Reste d'elements de patrimoni net	Resultat	Dividends pagats				Actius totals	
Sinia Capital, S.A. de C.V.	Holding	Ciutat de Mèxic - Mèxic	—	100,00	20.830	10.230	6.899	—	84.776	20.140	5.448	7.391	
Sinia Renovables, S.A.U.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	100,00	—	15.000	2.318	(446)	—	117.076	15.000	3.885	211	
Sogeviso Servicios Gestión Vivienda Innovación Social, S.L.U.	Inmobiliària	Alacant - Espanya	100,00	—	3	9.963	101	—	11.380	3	11.559	101	
Stonington Spain, S.L.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	60.729	(11.704)	(122)	—	49.390	60.729	(11.705)	(122)	
Tasaciones de Bienes Mediterráneo, S.A., en liquidació	Altres activitats auxiliars	Alacant - Espanya	99,88	0,12	1.000	1.416	—	—	2.420	5.266	(2.850)	—	
Tenedora de Inversiones y Participaciones, S.L.	Holding	Alacant - Espanya	100,00	—	296.092	(128.603)	(532)	—	345.066	2.975.977	(2.738.513)	(1.336)	
TSB Bank PLC	Entitat de crèdit	Edimburg - Regne Unit	—	100,00	90.710	1.967.452	111.939	78.531	55.752.618	1.814.636	329.136	99.938	
TSB Banking Group PLC	Holding	Londres - Regne Unit	100,00	—	7.028	1.764.655	80.586	—	3.001.958	2.200.560	(227.995)	(39.268)	
TSB Banking Group plc Employee Share Trust	Altres activitats auxiliars	Saint Helier - Jersey	—	100,00	1	(13.106)	(56)	—	343	—	(12.896)	—	
TSB Covered Bonds (Holdings) Limited	Holding	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	—	—	—	1	—	—	—	
TSB Covered Bonds (LM) Limited	Altres activitats auxiliars	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	—	—	—	1	—	—	—	
TSB Covered Bonds LLP	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Londres - Regne Unit	—	100,00	1	15	4	—	67	—	17	4	
Urquijo Gestión, S.A.U., S.G.I.I.C.	Activitats de gestió de fons	Madrid - Espanya	100,00	—	3.606	4.858	1.257	4.213	13.822	3.084	5.380	1.257	
Urumea Gestión, S.L., en liquidació	Altres activitats auxiliars	Sant Sebastià - Espanya	—	100,00	9	(14)	—	—	—	9	(14)	—	
VeA Rental Homes, S.A.U.	Inmobiliària	Sant Cugat del Vallès - Espanya	100,00	—	5.000	1.358	(1.580)	—	36.383	22.000	(15.642)	(1.580)	
Venture Debt SVC, S.L.U.	Holding	Barcelona - Espanya	—	100,00	3	—	—	—	2.578	3	—	—	
Total						104.894			16.382.618			4.329.889	738.662

Societats del Grup Banc Sabadell el 31 de desembre de 2022 Integrades pel mètode de la participació (*)

En milers d'euros												
Nom de l'empresa	Activitat	Domicili	Percentatge de participació		Dades de la societat (a)			Inversió del grup	Aportació a les reserves o pèrdues en societats consolidades (d)	Aportació al resultat consolidat del grup (e)		
			Directa	Indirecta	Capital	Resta d'elements de patrimoni net	Resultat (b)	Dividenda pagada (c)	Actius totals			
Aurica III, Fondo de Capital Riesgo	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	—	47,50	51.130	(46.881)	69.348	36.612	75.249	24.318	(1.337)	9.743
Aurica IIIB, S.C.R., S.A.	Inversió col·lectiva, fons i entitats financeres similars	Barcelona - Espanya	—	42,85	34.557	(56.273)	71.330	22.320	50.765	14.837	199	4.881
BanSabadell Pensiones, E.G.F.P., S.A.	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	7.813	34.569	(740)	—	45.833	40.378	(18.544)	(370)
BanSabadell Seguros Generales, S.A., de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	10.000	78.476	21.390	6.000	308.357	34.000	15.585	12.379
BanSabadell Vida, S.A., de Seguros y Reaseguros	Altres societats regulades	Madrid - Espanya	50,00	—	43.858	437.575	117.961	60.000	8.808.926	27.106	(11.734)	94.103
Doctor Energy Central Services, S.L.	Altres activitats de consultoria de gestió empresarial	Granollers - Espanya	—	24,99	125	(57)	(427)	—	278	50	(33)	(17)
Catalana de Biogás Iberia, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Barcelona - Espanya	—	24,90	10	(1)	1	—	1	2	—	—
Parque Edificio Casa Vieja, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada - Espanya	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Parque Edificio Villumbrales, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada - Espanya	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Parque Edificio Perales, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada - Espanya	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Parque Edificio Los Pedreñones, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada - Espanya	—	50,00	3	500	—	—	633	267	(15)	—
Energías Renovables Terra Ferma, S.L.	Producció d'energia elèctrica	Ponferrada - Espanya	—	50,00	6	(65)	(9)	—	1.928	3	(3)	—
Financiera Iberoamericana, S.A.	Entitat de crèdit	L'Havana - Cuba	50,00	—	38.288	13.710	7.579	2.514	102.654	19.144	3.416	3.163
Flex Equipos de Descanso, S.A.	Fabricació	Getafe - Espanya	—	13,16	66.071	66.817	10.262	—	261.388	50.930	11.829	26.210
Múrcia Emprende, S.C.R. de R.S., S.A.	Altres serveis financers	Múrcia - Espanya	28,70	—	2.557	(594)	1.925	—	1.962	2.026	(1.441)	531
Plaxic Estelar, S.L.	Immobil·lari	Barcelona - Espanya	—	45,01	3	(15.303)	8	—	31.981	3.114	(3.114)	—
Portic Barcelona, S.A.	Procés de dades, hosting i activitats relacionades	Barcelona - Espanya	25,00	—	291	1.812	108	—	2.447	5	539	9
SBD Creixent, S.A.	Immobil·lari	Sabadell - Espanya	23,05	—	5.965	(1.073)	421	—	5.571	3.524	(2.397)	98
Total								127.446	220.505	7.095	150.730	

(*) Societats consolidades pel mètode de la participació pel fet de no tenir control sobre aquestes però sí influència significativa.

(a) Les societats estrangeres s'han convertit a euros al tipus de canvi històric i al tipus de canvi mitjà per als saldos del compte de pèrdues i guanys consolidat.

(b) Resultats pendents d'aprovació per part de la Junta General d'Accionistes o socis.

(c) Inclou els dividends complementaris de l'exercici anterior i els dividends a compte pagats al grup.

(d) L'epígraf "Reserves o pèrdues acumulades d'inversions en negocis conjunts i associades" del balanç consolidat el 31 de desembre de 2022 inclou, a més, un import de -65.353 milers d'euros corresponents a Promontoria Challenger I, S.A., entitat classificada com a actiu no corrent en venda.

El saldo total d'ingressos ordinaris de les empreses associades a què s'aplica el mètode de la participació que considerades individualment no són materials era de 561.496 milers d'euros el 31 de desembre de 2022. El saldo dels passius al tancament de l'exercici 2022 era de 439.403 milers d'euros.

Variacions del perímetre en l'exercici 2022

Entrades en el perímetre de consolidació:

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) adquirida o fusionada	Categoria	Data efectiva de l'operació	Valor raonable instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició				% Drets vots totals	Tipus de participació	Mètode	Motiu
			Cost d'adquisició	Valor raonable instruments de patrimoni net emesos per a l'adquisició		% Drets vots adquirits				
Catalana de Biogás Iberia, S.L.	Associada	25/04/2022	2	—	—	24,90 %	24,90 %	Indirecta	M. participació	a
Duncan Holdings 2022-1 Limited	Dependent	29/03/2022	1	—	—	100,00 %	100,00 %	Indirecta	Integració global	b
Gier Operations 2021, S.L.U.	Dependent	21/02/2022	730	—	—	100,00 %	100,00 %	Directa	Integració global	b
Total entrades entitats dependents			731							
Total entrades entitats associades			2							

- (a) Adquisició de societats dependents.
(b) Canvi de mètode de consolidació.

Sortides del perímetre de consolidació:

En milers d'euros

Denominació de l'entitat (o branca d'activitat) alienada, esclindida o donada de baixa	Categoria	Data efectiva de l'operació	% Drets vots alienats	% Drets vots totals amb posterioritat a l'alienació	Benefici / Pèrdua generada	Tipus de participació	Mètode	Motiu
Inversiones en Resorts Mediterráneo, S.L. en liquidació	Dependent	20/01/2022	55,06 %	— %	(800)	Indirecta	Integració global	a
Aurica Capital Desarrollo, S.G.E.I.C., S.A.	Associada	29/07/2022	20,00 %	— %	2.585	Directa	M. participació	b
Europea Pall Mall Ltd.	Dependent	15/07/2022	100,00 %	— %	(32)	Directa	Integració global	b
Gestora de Aparcamientos del Mediterráneo, S.L., en liquidació	Associada	05/05/2022	40,00 %	— %	—	Indirecta	M. participació	a
Plataforma de Innovación Sabadell, S.L.U.	Dependent	11/07/2022	100,00 %	— %	—	Directa	Integració global	a
Sabadell Brasil Trade Services - Assessoria comercial Ltda.	Dependent	30/08/2022	100,00 %	— %	(733)	Directa	Integració global	a
Sabadell Corporate Finance, S.L.U.	Dependent	22/06/2022	100,00 %	— %	(2)	Directa	Integració global	a
Arrendamiento de Bienes Inmobiliarios del Mediterráneo, S.L., en liquidació	Dependent	14/12/2022	100,00 %	— %	(24)	Directa	Integració global	a
Atrian Bakers, S.L.	Associada	28/12/2022	22,41 %	— %	1.833	Indirecta	M. participació	b
Solvía Servicios Inmobiliarios, S.L.	Associada	02/12/2022	20,00 %	— %	4.092	Directa	M. participació	b
LSP Finance, S.L.U., en liquidació	Dependent	28/10/2022	100,00 %	— %	(10)	Indirecta	Integració global	a
Altres					2.711			
Total			9.620					

- (a) Baixes del perímetre de consolidació per venda de la participació.
(b) Baixes del perímetre per dissolució i/o liquidació.

Annex II – Entitats estructurades – Fons de titulització

En milers d'euros

Any	Fons de titulització mantinguts íntegrament en el balanç	Entitat	Total actius titulitzats el 31/12/2023	Dels quals: emesos a través de certificats de transmissió d'hipoteca (*)	Dels quals: emesos a través de participacions hipotecàries (*)
2005	TDA CAM 4 FTA	Banco CAM	83.578	13.608	69.352
2005	TDA CAM 5 FTA	Banco CAM	233.752	67.851	164.564
2006	TDA 26-MIXTO, FTA	Banco Guipuzcoano	36.380	1.303	34.678
2006	TDA CAM 6 FTA	Banco CAM	171.009	73.797	95.552
2006	FTPME TDA CAM 4 FTA	Banco CAM	52.644	41.118	—
2006	TDA CAM 7 FTA	Banco CAM	269.629	113.981	153.700
2006	CAIXA PENEDES 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	97.182	21.103	75.933
2007	TDA 29, FTA	Banco Guipuzcoano	52.988	5.593	46.625
2007	TDA CAM 8 FTA	Banco CAM	242.268	63.614	176.747
2007	TDA CAM 9 FTA	Banco CAM	255.472	95.129	159.434
2007	CAIXA PENEDES PYMES 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	16.654	15.534	—
2008	CAIXA PENEDES FTGENCAT 1 TDA, FTA	BMN-Penedès	29.668	29.161	—
2009	ICO-FTVPO 1, F.T.H (CP)	BMN-Penedès	736	—	736
2017	TDA SABADELL RMBS 4, F.T	Banc Sabadell	3.383.327	3.380.614	—
2022	SABADELL CONSUMO 2, FT	Banc Sabadell	438.863	—	—
2022	DUNCAN FUNDING 2022 PLC	TSB Bank	1.495.200	—	—
2023	SCF AUTOS 1, FT	Sabadell Consumer Finance	587.473	—	—
Total			7.446.823	3.922.406	977.321

(*) Correspon a l'assignació en origen dels préstecs quan es van emetre els certificats de transmissió d'hipoteca i les participacions hipotecàries.

En milers d'euros

Any	Fons de titulització donats íntegrament de balxa del balanç	Entitat	Total actius titulitzats el 31/12/2023	Dels quals: emesos a través de certificats de transmissió d'hipoteca (*)	Dels quals: emesos a través de participacions hipotecàries (*)
2010	FPT PYMES 1 LIMITED	Banco CAM	212.141	87.703	23.921
2019	SABADELL CONSUMO 1, FT	Banc Sabadell	128.154	—	—
Total			340.295	87.703	23.921

(*) Correspon a l'assignació en origen dels préstecs quan es van emetre els certificats de transmissió d'hipoteca i les participacions hipotecàries.

Annex III – Detall de les emissions vives i passius subordinats del grup

Valors representatius de deute emesos

El desglossament de les emissions del grup el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment / cancel·lació	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A.	05/12/2017	—	1.000.000	0,875 %	05/03/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	26/02/2018	—	4.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,4%)	27/02/2023	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	16/03/2018	6.000	6.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,67%)	17/03/2025	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	03/04/2018	—	6.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,4%)	03/04/2023	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	31/05/2018	—	3.000	MAX(EURIBOR 3M; 0,3%)	31/05/2023	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	07/09/2018	750.000	750.000	1,625 %	07/03/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	14/11/2018	—	1.000	MAX(EURIBOR 3M; 1,1%)	14/11/2023	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	14/11/2018	2.500	2.500	MAX(EURIBOR 3M; 1,5%)	14/11/2025	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	10/05/2019	419.600	1.000.000	1,750 %	10/05/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	22/07/2019	1.000.000	1.000.000	0,875 %	22/07/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	27/09/2019	500.000	500.000	1,125 %	27/03/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	07/11/2019	500.000	500.000	0,625 %	07/11/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	11/09/2020	500.000	500.000	1,125 %	11/03/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	16/06/2021	500.000	500.000	0,875 %	16/06/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	29/11/2021	67.000	67.000	MAX(EURIBOR 12M; 0,77%)	30/11/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	24/03/2022	750.000	750.000	2,625 %	24/03/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	30/03/2022	120.000	120.000	3,150 %	30/03/2037	Euros	Institucional
TSB Banking Group Plc (*) (**)	13/06/2022	517.807	507.368	SONIA + 2,45%	13/06/2026	Lliures esterlines	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	08/09/2022	500.000	500.000	5,375 %	08/09/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	02/11/2022	750.000	750.000	5,125 %	10/11/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	23/11/2022	75.000	75.000	5,500 %	23/11/2031	Euros	Institucional
TSB Banking Group Plc (*) (**)	09/12/2022	287.670	281.871	SONIA + 3,40%	09/12/2025	Lliures esterlines	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	07/02/2023	750.000	—	5,250 %	07/02/2028	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	07/06/2023	750.000	—	5,000 %	07/06/2028	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	08/09/2023	750.000	—	5,500 %	08/09/2028	Euros	Institucional
TSB Banking Group Plc (*) (**)	05/12/2023	230.136	—	SONIA + 3,28%	05/12/2027	Lliures esterlines	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(1.095.613)	(874.239)				
Total obligacions simples		8.630.100	7.949.500				

(*) S'indica com a data de venciment/amortització la primera data d'opció d'amortització.

(**) Import equivalent en euros al tancament de desembre de 2023.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A.	14/07/2014	10.000	10.000	ref. actius subjacents	15/07/2024	Euros	Minorista
Banco de Sabadell, S.A.	05/11/2018	10.000	10.000	ref. actius subjacents	01/04/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	12/11/2018	3.200	3.200	ref. actius subjacents	01/04/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	03/06/2022	8.900	8.900	MAX (EURIBOR 12M; 2,75%)	03/06/2027	Euros	
Banco de Sabadell, S.A.	01/08/2022	9.200	9.200	MAX (EURIBOR 12M; 4%)	02/08/2027	Euros	
Total bons estructurats		41.300	41.300				

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès mitjà 31/12/2023	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A. (*)	10/05/2022	2.125.763	1.445.701	0,00 %	Diversos	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(742.935)	(573.805)				
Total pagarés		1.382.828	871.896				

(*) Registrat el programa per un import de 7.000.000 milers d'euros ampliables fins a 9.000.000 milers d'euros en la Societat de Gestió dels Sistemes de Registre, Compensació i Liquidació de Valors, S.A.U. (IBERCLEAR).

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A.	03/10/2014	—	38.000	EURIBOR 3M + 0,68	03/10/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	04/05/2015	—	250.000	EURIBOR 3M + 0,13	04/05/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	03/07/2015	—	50.000	EURIBOR 3M + 0,20	03/07/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	26/01/2016	550.000	550.000	EURIBOR 3M + 0,80	26/01/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	24/05/2016	50.000	50.000	EURIBOR 3M + 0,535	24/05/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	10/06/2016	1.000.000	1.000.000	0,63 %	10/06/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	20/10/2016	—	1.000.000	0,13 %	20/10/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	29/12/2016	250.000	250.000	0,97 %	27/12/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	26/04/2017	1.100.000	1.100.000	1,00 %	26/04/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	21/07/2017	500.000	500.000	0,89 %	21/07/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	21/12/2018	390.000	390.000	1,09 %	21/12/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	20/12/2019	750.000	750.000	EURIBOR 12M + 0,074	20/12/2024	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	20/12/2019	750.000	750.000	EURIBOR 12M + 0,104	22/12/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	20/01/2020	1.000.000	1.000.000	0,13 %	10/02/2028	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	23/06/2020	1.500.000	1.500.000	EURIBOR 12M + 0,080	23/06/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	30/03/2021	1.000.000	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,018	30/03/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	08/06/2021	1.000.000	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,012	08/06/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	08/06/2021	1.000.000	1.000.000	EURIBOR 12M + 0,022	08/06/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	21/01/2022	1.500.000	1.500.000	EURIBOR 12M + 0,010	21/09/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	30/05/2022	1.000.000	1.000.000	1,75 %	30/05/2029	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	12/12/2022	500.000	500.000	EURIBOR 12M + 0,140	12/06/2028	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	21/12/2022	500.000	500.000	EURIBOR 3M + 0,600	20/12/2030	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	28/02/2023	1.000.000	—	3,50 %	28/08/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	22/12/2023	200.000	—	EURIBOR 3M + 0,77	22/12/2031	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(8.065.000)	(8.115.000)				
Total càdules hipotecàries		7.475.000	7.563.000				

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment	Divisa d'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
TSB Banking Group PLC	15/02/2019	575.342	845.614	SONIA + 0.870	15/02/2024	Lliures esterlines	Institucional
TSB Banking Group PLC	22/06/2021	575.341	563.742	SONIA + 0.370	22/06/2028	Lliures esterlines	Institucional
TSB Banking Group PLC	14/02/2023	1.150.682	—	SONIA + 0.60	14/02/2027	Lliures esterlines	Institucional
TSB Banking Group PLC	15/09/2023	863.011	—	SONIA + 0.65	15/09/2028	Lliures esterlines	Institucional
TSB Banking Group PLC	11/10/2023	575.341	—	SONIA + 0.63	10/11/2027	Lliures esterlines	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(575.341)	—				
Total covered bonds		3.164.376	1.409.356				

Titulitzacions

A continuació, es detallen els bons emesos pels fons de titulització d'actius pendents d'amortització el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament:

En milers d'euros

Any	Denominació del fons (*)	Tipus d'emissió	Emissió		Saldo pendent de passiu		Rendiment
			Nombre de títols	Import	2023	2022	
2005	TDA CAM 4, F.T.A.	RMBS	20.000	2.000.000	25.714	47.009	EURIBOR 3M + (entre 0,09% i 0,24%)
2005	TDA CAM 5, F.T.A.	RMBS	20.000	2.000.000	85.251	105.476	EURIBOR 3M + (entre 0,12% i 0,35%)
2006	TDA CAM 6, F.T.A.	RMBS	13.000	1.300.000	55.923	68.970	EURIBOR 3M + (entre 0,13% i 0,27%)
2006	TDA CAM 7, F.T.A.	RMBS	15.000	1.500.000	65.853	82.944	EURIBOR 3M + (entre 0,14% i 0,3%)
2006	CAIXA PENEDES 1 TDA, F.T.A	RMBS	10.000	1.000.000	26.025	31.725	EURIBOR 3M + 0,14%
2006	FTPME TDA CAM 4, F.T.A	PIMES	15.293	1.529.300	21.662	27.614	EURIBOR 3M + 0,61%
2007	TDA CAM 8, F.T.A.	RMBS	17.128	1.712.800	62.769	75.165	EURIBOR 3M + (entre 0,13% i 0,47%)
2007	CAIXA PENEDES PYMES 1 TDA, F.T.A	PIMES	7.900	790.000	225	300	EURIBOR 3M + 0,8%
2007	TDA CAM 9, F.T.A.	RMBS	15.150	1.515.000	92.011	108.025	EURIBOR 3M + (entre 0,19% i 0,75%)
2022	SABADELL CONSUMO 2, F.T.	CONSUM	7.591	759.100	441.140	655.618	EURIBOR 1M + (entre 0,87% i 13,25%)
2023	SCF AUTOS 1, F.T.	AUTO	6.595	659.500	494.000	—	EURIBOR 1M + (entre 0,69% i 9,23%)
Total fons de titulització					1.370.573	1.202.846	

(*) Els bons emesos pels fons de titulització cotitzen en el mercat AIAF.

Passius subordinats

El desglossament dels passius subordinats emesos pel grup el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment/amortització anticipada	Divisa de l'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A.	06/05/2016	500.000	500.000	5,63 %	06/05/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	12/12/2018	—	500.000	5,38 %	12/12/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	17/01/2020	300.000	300.000	2,00 %	17/01/2025	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	15/01/2021	500.000	500.000	2,50 %	15/04/2026	Euros	Institucional
TSB Banking Group PLC	30/03/2021	345.205	338.245	3,45 %	30/03/2026	Lliures esterlines	Institucional
Banco de Sabadell, S.A.	16/02/2023	500.000	—	6,00 %	16/05/2028	Euros	Institucional
Subscrits per empreses del grup		(345.205)	(338.245)				
Total obligacions subordinades		1.800.000	1.800.000				

(*) S'indica com a data de venciment/amortització la primera data d'opció d'amortització.

En milers d'euros

Entitat emissora	Data d'emissió	Imports		Tipus d'interès vigent el 31/12/2023	Data de venciment/amortització anticipada	Divisa de l'emissió	Destinació de l'oferta
		31/12/2023	31/12/2022				
Banco de Sabadell, S.A. (*)	23/11/2017	—	400.000	6,13 %	23/02/2023	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	15/03/2021	500.000	500.000	5,75 %	15/09/2026	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	19/11/2021	750.000	750.000	5,00 %	19/11/2027	Euros	Institucional
Banco de Sabadell, S.A. (*)	18/01/2023	500.000	—	9,375 %	18/07/2028	Euros	Institucional
Total participacions preferents		1.750.000	1.650.000				

(*) Emissió perpètua. S'indica com a data de venciment/amortització la primera data d'opció d'amortització. Aquestes participacions subordinades i valors són perpetus, encara que es poden convertir en accions ordinàries de nova emissió de Banc Sabadell si Banc Sabadell o el seu grup consolidable presenten una ràtio inferior al 5,125% de capital de nivell 1 ordinari (Common Equity Tier 1 o CET1), calculada d'acord amb el Reglament (UE) 575/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny, sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió.

Les emissions incloses en passius subordinats, a l'efecte de la prelació de crèdits, se situen darrere de tots els creditors comuns del grup.

A l'efecte de donar compliment al que requereix la NIC 7, es presenta, tot seguit, la conciliació dels passius derivats d'activitats de finançament identificant els components que han suposat el seu moviment:

En milers d'euros

Total passius subordinats el 31 de desembre de 2021	4.200.000
Noves emissions	—
Amortitzades	(750.000)
Capitalització	—
Tipus de canvi	—
Variació dels passius subordinats subscrits per empreses del grup	—
Total passius subordinats el 31 de desembre de 2022	3.450.000
Noves emissions	1.000.000
Amortitzades	(900.000)
Capitalització	—
Tipus de canvi	—
Variació dels passius subordinats subscrits per empreses del grup	—
Total passius subordinats el 31 de desembre de 2023	3.550.000

Annex IV – Altres informacions de riscos

Exposició al risc de crèdit

Préstecs i bestretes amb la clientela per activitat i tipus de garantia

El desglossament del saldo de l'epígraf “Préstecs i bestretes - Clientela” per activitat i tipus de garantia, excloent-ne les bestretes que no tenen naturalesa de préstecs, el 31 de desembre de 2023 i 2022, respectivament, és el següent:

En milers d'euros

	2023							
	TOTAL	Dels quals: garantia Immobiliària	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import comptable sobre import de l'última taxació disponible. Loan-to-value				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	8.980.558	23.776	393.229	18.369	6.621	42	857	391.116
Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	1.315.339	206.658	238.726	233.252	161.757	5.918	9.410	35.047
Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	57.417.407	11.029.211	5.800.333	5.758.968	4.352.419	1.840.235	1.384.038	3.493.884
Construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	2.253.778	1.262.384	257.299	520.929	516.954	174.633	121.393	185.774
Construcció d'obra civil	1.007.464	26.668	45.518	39.612	8.729	2.981	7.501	13.363
Resta de finalitats	54.156.165	9.740.159	5.497.516	5.198.427	3.826.736	1.662.621	1.255.144	3.294.747
Grans empreses	29.971.252	2.574.879	2.095.603	1.216.378	914.663	385.915	395.883	1.757.643
Pimes i empresaris individuals	24.184.913	7.165.280	3.401.913	3.982.049	2.912.073	1.276.706	859.261	1.537.104
Resta de lliars	84.202.656	76.182.679	1.200.701	17.259.349	23.402.095	26.631.313	7.886.433	2.204.190
Habitatges	75.264.075	74.941.780	250.150	16.421.911	22.741.620	26.263.113	7.729.403	2.035.883
Consum	5.774.897	40.182	749.578	204.415	294.636	137.011	68.708	84.990
Altres finalitats	3.163.684	1.200.717	200.973	633.023	365.839	231.189	88.322	83.317
TOTAL	151.915.960	87.442.324	7.632.969	23.269.938	27.922.892	28.477.508	9.280.738	6.124.237
PROMEMÒRIA								
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	3.866.784	2.217.794	159.301	807.197	623.992	486.425	204.765	254.716

	2022							
	TOTAL	Dels quals: garantia Immobiliària	Dels quals: resta de garanties reals	Préstecs amb garantia real. Import comptable sobre import de l'última taxació disponible. Loan-to-value				
				Inferior o igual al 40%	Superior al 40% i inferior o igual al 60%	Superior al 60% i inferior o igual al 80%	Superior al 80% i inferior o igual al 100%	Superior al 100%
Administracions públiques	10.112.875	27.806	404.416	21.478	8.006	—	906	401.832
Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financer)	1.053.004	302.774	362.324	433.339	194.881	21.854	6.451	8.573
Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financer)	60.962.804	13.324.354	5.961.022	7.596.497	4.652.285	2.200.628	1.546.495	3.289.491
Construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	2.558.107	1.490.609	316.320	756.742	534.819	153.846	147.140	214.382
Construcció d'obra civil	968.875	25.767	151.094	140.083	11.224	2.729	3.783	19.042
Resta de finalitats	57.435.822	11.807.978	5.493.608	6.699.672	4.106.222	2.044.053	1.395.572	3.056.067
Grans empreses	25.586.942	2.161.488	2.006.076	1.773.688	443.347	276.123	372.204	1.302.202
Pimes i empresaris individuals	31.848.880	9.646.490	3.487.532	4.925.984	3.662.875	1.767.930	1.023.368	1.753.865
Resta de llars	85.544.442	77.898.980	1.384.690	17.922.933	24.711.578	26.895.158	6.936.913	2.817.088
Habitatges	77.075.115	76.728.550	296.420	17.006.740	24.088.867	26.531.341	6.779.029	2.618.993
Consum	5.440.517	41.627	672.238	126.801	262.036	149.721	74.613	100.694
Altres finalitats	3.028.810	1.128.803	416.032	789.392	360.675	214.096	83.271	97.401
TOTAL	157.673.125	91.553.914	8.112.452	25.974.247	29.566.730	29.117.640	8.490.765	6.516.984
PROMEMÒRIA								
Operacions de refinançament, refinançades i reestructurades	4.512.316	2.911.059	272.013	961.790	840.122	534.705	248.379	598.076

En relació amb els riscos amb LTV > 80%, principalment corresponen a operacions procedents d'entitats adquirides o a operacions empresarials en què, de manera accessòria a la valoració de l'operació, es disposa d'una garantia hipotecària com a cobertura d'aquesta. Així mateix, hi ha altres motius d'aprovació addicionals, que responen principalment a acreditats solvents i amb demostrada capacitat de pagament, així com a clients de perfil bo que aporten garanties addicionals (personals i/o pignoratives) a les garanties hipotecàries considerades en la ràtio LTV.

Operacions de refinançament i reestructuració

L'import dels saldos vigents de refinançaments i reestructuracions el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023						Total
	Entitats de crèdit	Administracions públiques	Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	De les quals: finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	Restes de lliars	
TOTAL							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	—	12	66	28.834	798	59.191	88.103
Import comptable brut	—	6.338	17.563	1.913.078	131.181	254.385	2.191.364
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	—	1	8	5.522	276	15.644	21.175
Import comptable brut	—	75	179	1.464.647	108.041	1.310.756	2.775.657
Correccions de valor per deteriorament	—	429	15.006	726.639	71.333	358.162	1.100.236
Del qual risc dubtós							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	—	2	32	18.946	554	45.576	64.556
Import comptable brut	—	630	16.250	1.030.015	75.717	175.898	1.222.793
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	—	1	4	3.210	197	8.232	11.447
Import comptable brut	—	75	150	621.211	67.899	845.735	1.467.171
Correccions de valor per deteriorament	—	429	14.970	660.589	69.559	332.799	1.008.787
TOTAL							
Nombre d'operacions	—	13	74	34.356	1.074	74.835	109.278
Import brut	—	6.413	17.742	3.377.725	239.222	1.565.141	4.967.021
Correccions de valor per deteriorament	—	429	15.006	726.639	71.333	358.162	1.100.236
Informació addicional: finançament classificat com a actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—	—	3.627	352	3.222	6.849

En milers d'euros

2022							
	Entitats de crèdit	Administracions públiques	Altres societats financeres i empresaris individuals (activitat empresarial financera)	Societats no financeres i empresaris individuals (activitat empresarial no financera)	De les quals: finançament a la construcció i promoció immobiliària (incloent-hi sòl)	Restes de lliars	Total
TOTAL							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	—	13	77	29.290	807	59.586	88.966
Import comptable brut	—	8.115	24.424	1.910.336	76.455	245.991	2.188.866
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	—	1	11	7.936	1.238	14.654	22.602
Import comptable brut	—	100	1.688	2.079.054	180.451	1.323.929	3.404.771
Correccions de valor per deteriorament	—	1.049	15.313	776.751	79.589	288.210	1.081.323
Del qual risc dubtós							
Sense garantia real							
Nombre d'operacions	—	10	35	14.428	478	43.708	58.181
Import comptable brut	—	6.938	16.529	891.441	60.892	173.526	1.068.434
Amb garantia real							
Nombre d'operacions	—	1	5	4.539	1.128	7.202	11.747
Import comptable brut	—	100	218	895.810	75.145	759.672	1.655.800
Correccions de valor per deteriorament	—	864	15.176	702.017	74.597	262.845	980.902
TOTAL							
Nombre d'operacions	—	14	88	37.226	2.045	74.240	111.568
Import brut	—	8.215	26.112	3.989.390	256.906	1.569.920	5.593.637
Correccions de valor per deteriorament	—	1.049	15.313	776.751	79.589	288.210	1.081.323
Informació addicional: finançament classificat com a actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	—	—	—	—	—	—	—

El valor de les garanties rebudes per assegurar el cobrament, relacionades amb les operacions de refinançament i reestructuració, distingint entre garanties reals i altres garanties, el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Garanties rebudes	2023	2022
Valor de les garanties reals	2.374.930	2.893.373
<i>Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3</i>	1.151.958	1.310.560
Valor d'altres garanties	942.367	1.061.177
<i>Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3</i>	427.369	376.624
Total valor de les garanties rebudes	3.317.297	3.954.550

El moviment detallat del saldo de refinançaments i reestructuracions durant els exercicis 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

	2023	2022
Saldo d'obertura	5.593.638	6.834.437
(+) Refinançaments i reestructuracions del període	1.381.276	933.461
<i>Promemòria: impacte registrat en el compte de pèrdues i guanys del període</i>	146.794	116.365
(-) Amortitzacions de deute	(686.252)	(919.789)
(-) Adjudicacions	(5.086)	(8.044)
(-) Baixa del balanç (reclassificació a fallits)	(114.835)	(105.546)
(+)/(-) Altres variacions (*)	(1.201.720)	(1.140.882)
Saldo al final de l'exercici	4.967.021	5.593.637

(*) Inclou les operacions que han deixat d'estar identificades com a refinançament, refinançat o reestructurat, perquè han complert els requisits per tal de ser reclassificades de risc classificat com a stage 2 a risc classificat com a stage 1 (vegeu la nota 1.3.4).

A continuació, es mostra l'import de les operacions que, amb posterioritat al refinançament o la reestructuració, s'han classificat com a stage 3 en els exercicis 2023 i 2022:

En milers d'euros

	2023	2022
Administracions públiques	—	—
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	249.593	374.135
<i>Del qual: Finançament a la construcció i promoció</i>	25.064	20.280
Resta de persones físiques	153.883	90.171
Total	403.476	464.306

La probabilitat d'incompliment mitjana el 31 de desembre de 2023 i 2022 de les operacions vigents de refinançaments i reestructuracions per activitat és la següent:

En percentatge

	2023	2022
Administracions públiques (*)	—	—
Resta de persones jurídiques i empresaris individuals	17	14
<i>Del qual: Finançament a la construcció i promoció</i>	17	19
Resta de persones físiques	19	10

(*) No es disposa d'autorització per a l'ús de models interns per al càlcul de requeriments de capital respecte a aquesta dada.

La probabilitat d'incompliment mitjana està calculada el 30 de setembre de 2023.

El canvi de PD observat en persones físiques obeeix a l'actualització i la millora del model IRB realitzada el 2023. Es poden observar PDs més alineades amb les del segment d'empreses. El model anterior tenia un ajustament perquè l'estimació fos més *through the cycle* o a llarg termini, que s'ha eliminat en la nova versió.

Risc de concentració

Exposició geogràfica

Mundial

La distribució de la concentració de riscos per activitat i a escala mundial el 31 de desembre de 2023 i 2022 és la següent:

En milers d'euros

	2023				
	TOTAL	Espanya	Resta de la Unió Europea	Amèrica	Resta del món
Bancs centrals i entitats de crèdit	40.818.131	24.396.259	5.901.206	2.413.890	8.106.776
Administracions públiques	34.319.129	25.077.209	4.812.170	2.377.517	2.052.233
Administració central	23.338.073	15.730.694	4.563.364	991.796	2.052.219
Resta	10.981.056	9.346.515	248.806	1.385.721	14
Altres societats financeres i empresaris individuals	4.514.495	1.051.126	201.741	647.539	2.614.089
Societats no financeres i empresaris individuals	60.294.112	44.591.755	3.639.175	9.830.688	2.232.494
Construcció i promoció immobiliària	2.364.448	1.873.580	74.974	325.046	90.848
Construcció d'obra civil	1.098.655	766.428	14.205	240.774	77.248
Resta de finalitats	56.831.009	41.951.747	3.549.996	9.264.868	2.064.398
Grans empreses	32.091.522	19.952.554	2.871.965	7.856.577	1.410.426
Pimes i empresaris individuals	24.739.487	21.999.193	678.031	1.408.291	653.972
Resta de llars	84.308.370	39.585.977	1.324.896	623.225	42.774.272
Habitatges	75.264.075	32.888.290	1.306.620	337.152	40.732.013
Consum	5.774.897	3.907.018	7.319	6.024	1.854.536
Altres finalitats	3.269.398	2.790.669	10.957	280.049	187.723
TOTAL	224.254.237	134.702.326	15.879.188	15.892.859	57.779.864

En milers d'euros

	2022				
	TOTAL	Espanya	Resta de la Unió Europea	Amèrica	Resta del món
Bancs centrals i entitats de crèdit	47.918.906	34.158.121	3.778.817	2.613.583	7.368.385
Administracions públiques	36.026.312	27.319.509	4.865.464	1.685.660	2.155.679
Administració central	25.682.763	18.162.012	4.671.930	693.142	2.155.679
Resta	10.343.549	9.157.497	193.534	992.518	—
Altres societats financeres i empresaris individuals	7.416.023	1.367.666	2.502.161	485.170	3.061.026
Societats no financeres i empresaris individuals	63.587.639	48.156.329	3.400.613	9.597.141	2.433.556
Construcció i promoció immobiliària	2.680.945	2.205.881	54.640	286.390	134.034
Construcció d'obra civil	1.043.510	767.633	14.266	236.171	25.440
Resta de finalitats	59.863.184	45.182.815	3.331.707	9.074.580	2.274.082
Grans empreses	27.398.039	16.773.028	1.859.562	7.549.562	1.215.887
Pimes i empresaris individuals	32.465.145	28.409.787	1.472.145	1.525.018	1.058.195
Resta de l'ars	86.241.976	39.850.415	1.193.792	612.502	44.585.267
Habitatges	77.672.228	33.741.442	1.170.817	282.090	42.477.879
Consum	5.440.517	3.488.618	8.853	6.998	1.936.048
Altres finalitats	3.129.231	2.620.355	14.122	323.414	171.340
TOTAL	241.190.856	150.852.040	15.740.847	14.994.056	59.603.913

Per comunitats autònomes

La distribució de la concentració de riscos per activitat i en l'àmbit de comunitats autònomes espanyoles el 31 de desembre de 2023 i de 2022, respectivament, és la següent:

En milers d'euros

	2023									
	TOTAL	COMUNITATS AUTÒNOMES								
		Andalusia	Aragó	Astúries	Balears	Canàries	Cantàbria	Castella - la Manxa	Castella i Lleó	Catalunya
Bancs centrals i entitats de crèdit	24.396.259	5.410	—	—	—	—	696.942	—	—	430.307
Administracions públiques	25.077.209	578.710	241.671	431.346	343.768	664.383	3.215	135.071	1.043.140	760.577
Administració central	15.730.694	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Resta	9.346.515	578.710	241.671	431.346	343.768	664.383	3.215	135.071	1.043.140	760.577
Altres societats financeres i empresaris individuals	1.061.126	3.681	1.772	1.996	1.312	880	186	627	32.962	108.816
Societats no financeres i empresaris individuals	44.581.755	2.343.177	963.467	1.178.938	2.121.692	1.076.886	187.623	654.351	1.066.855	12.397.422
Construcció i promoció immobiliària	1.873.580	84.243	32.392	34.190	70.540	25.438	5.298	17.468	24.539	447.318
Construcció d'obra civil	766.428	24.615	12.107	18.725	5.653	4.146	2.883	8.684	12.627	136.796
Resta de finalitats	41.951.747	2.234.319	918.968	1.126.023	2.045.499	1.047.302	179.442	628.199	1.029.689	11.813.308
Grans empreses	19.952.554	737.726	414.435	376.522	1.250.346	396.396	79.599	210.930	255.722	4.981.149
Pimes i empresaris individuals	21.999.193	1.496.593	504.533	749.501	795.153	650.906	99.843	417.269	773.967	6.832.159
Resta de l'ars	39.585.977	2.946.721	563.894	1.131.953	1.478.250	625.737	116.920	519.921	752.937	15.228.142
Habitatges	32.888.290	2.260.819	480.061	890.596	1.302.328	433.508	96.987	403.927	594.361	13.078.263
Consum	3.907.018	445.359	46.353	100.552	100.212	164.035	13.001	87.486	97.486	1.135.004
Altres finalitats	2.790.669	140.543	37.480	140.805	75.710	28.194	6.932	28.508	61.090	1.014.875
TOTAL	134.702.326	5.777.699	1.770.804	2.744.233	3.945.022	2.367.856	1.006.856	1.309.970	2.895.894	28.924.964

En milers d'euros										
	2023									
	COMUNITATS AUTÒNOMES									
	Extremadura	Galícia	Madrid	Múrcia	Navarra	Comunitat Valenciana	País Basc	La Rioja	Corts i Melilla	
Banca central i entitats de crèdit	—	4.984	22.079.828	1	—	85.085	1.091.702	—	—	
Administracions públiques	39.126	760.893	2.676.261	60.696	266.743	586.724	682.970	52.617	18.604	
Administració central	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Resta	39.126	760.893	2.676.261	60.696	266.743	586.724	682.970	52.617	18.604	
Altres societats financeres i empresaris individuals	21.190	2.603	282.444	2.130	2.738	537.554	32.564	18.031	10	
Societats no financeres i empresaris individuals	121.904	2.007.256	12.716.367	993.898	493.121	4.113.260	1.985.073	153.674	16.791	
Construcció i promoció immobiliària	2.139	89.728	813.387	26.778	9.548	139.160	42.655	7.811	948	
Construcció d'obra civil	1.719	34.342	378.929	14.495	2.295	59.305	46.768	1.044	1.295	
Resta de finalitats	118.046	1.883.186	11.524.051	952.625	481.278	3.914.795	1.895.650	144.819	14.548	
Grans empreses	21.484	613.494	7.409.234	287.277	249.810	1.624.341	990.456	53.476	157	
Pimes i empresaris individuals	96.562	1.269.692	4.114.817	665.348	231.468	2.290.454	905.194	91.343	14.391	
Restes de lliure	149.504	1.002.659	5.347.812	2.069.573	161.017	6.110.308	1.307.172	68.368	85.089	
Habitatges	113.058	739.180	4.330.340	1.715.650	132.805	5.012.629	1.167.233	57.450	79.095	
Consum	28.303	174.860	625.842	201.006	8.536	600.720	69.838	5.371	3.054	
Altres finalitats	8.143	88.619	391.630	172.917	19.676	496.959	70.101	5.547	2.940	
TOTAL	331.714	3.778.395	43.102.712	3.146.298	923.619	11.432.931	5.099.481	292.690	120.494	

En milers d'euros										
	2022									
	COMUNITATS AUTÒNOMES									
	TOTAL	Andalusia	Aragó	Astúries	Balears	Canàries	Cantàbria	Castella - la Manxa	Castella i Lleó	Catalunya
Banca central i entitats de crèdit	34.168.121	5.145	1	13	8	2	349.943	—	—	350.636
Administracions públiques	27.319.509	548.524	282.965	377.523	413.874	614.807	5.646	177.985	886.455	806.616
Administració central	18.162.012	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Resta	9.157.497	548.524	282.965	377.523	413.874	614.807	5.646	177.985	886.455	806.616
Altres societats financeres i empresaris individuals	1.367.666	4.751	1.754	3.187	1.433	941	247	705	11.315	496.126
Societats no financeres i empresaris individuals	49.156.329	2.461.160	1.077.323	1.355.755	2.131.431	1.162.795	203.928	677.576	1.191.791	13.643.536
Construcció i promoció immobiliària	2.205.881	97.474	38.811	43.796	73.749	25.553	7.609	16.082	33.632	519.457
Construcció d'obra civil	767.633	32.037	11.282	21.868	5.224	4.860	4.146	6.674	14.556	156.519
Resta de finalitats	45.182.815	2.331.649	1.027.230	1.290.091	2.052.458	1.132.372	192.173	654.820	1.143.603	12.967.560
Grans empreses	16.773.028	631.451	380.888	383.933	956.528	295.167	73.266	186.787	235.303	4.383.584
Pimes i empresaris individuals	28.409.787	1.700.198	646.342	906.158	1.095.930	837.205	118.907	468.033	908.300	8.583.976
Restes de lliure	39.850.415	2.814.410	562.841	1.168.698	1.467.079	615.733	118.407	510.091	781.808	15.385.484
Habitatges	33.741.442	2.305.080	487.577	937.797	1.305.843	436.697	99.189	408.621	626.088	13.366.915
Consum	3.488.618	381.060	41.462	93.342	89.192	154.546	10.152	73.193	91.257	1.049.933
Altres finalitats	2.620.355	128.270	33.802	137.559	72.044	24.490	7.066	28.277	64.263	968.636
TOTAL	150.862.040	5.533.990	1.924.884	2.905.176	4.013.825	2.394.268	676.171	1.366.367	2.871.172	30.682.398

En milers d'euros										
	2022									
	COMUNITATS AUTÒNOMES									
	Extremadura	Galícia	Madrid	Múrcia	Navarra	Comunitat Valenciana	País Basc	La Rioja	Corts i Melilla	
Banca central i entitats de crèdit	—	11.345	32.841.524	2	—	100.128	499.374	—	—	
Administracions públiques	73.251	660.025	2.464.005	53.136	308.543	693.533	709.949	56.001	24.659	
Administració central	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Resta	73.251	660.025	2.464.005	53.136	308.543	693.533	709.949	56.001	24.659	
Altres societats financeres i empresaris individuals	93	3.729	778.585	3.310	468	24.064	29.769	7.130	16	
Societats no financeres i empresaris individuals	197.915	2.404.086	12.870.370	1.122.284	606.933	4.755.150	2.060.952	191.396	19.958	
Construcció i promoció immobiliària	1.948	94.226	969.667	31.131	11.134	151.009	80.439	9.611	553	
Construcció d'obra civil	2.174	43.328	336.020	14.633	3.006	60.242	47.909	2.279	876	
Resta de finalitats	193.793	2.266.532	11.564.683	1.076.520	594.793	4.543.899	1.952.604	179.506	18.529	
Grans empreses	51.207	756.107	5.625.249	236.223	236.299	1.469.595	812.271	58.931	239	
Pimes i empresaris individuals	142.586	1.510.425	5.939.434	840.297	358.494	3.074.304	1.140.333	120.575	18.290	
Restes de lliure	151.499	975.804	5.433.400	2.050.394	168.933	6.116.889	1.375.881	71.251	84.013	
Habitatges	116.510	734.267	4.494.023	1.734.407	139.664	5.177.257	1.233.510	59.076	78.921	
Consum	27.443	146.638	567.330	174.643	9.796	502.475	67.443	6.017	2.696	
Altres finalitats	7.546	94.899	372.047	141.344	19.473	437.157	74.928	6.158	2.396	
TOTAL	422.758	4.054.989	54.387.884	3.229.126	1.066.897	11.689.784	4.695.925	325.778	128.646	

Concentració sectorial

La distribució dels préstecs i bestretes a societats no financeres per sector d'activitat, el 31 de desembre de 2023 i 2022, és la següent:

En milers d'euros

	2023	
	Import comptable brut	Correccions de valor
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	1.079.949	(55.420)
Explotació de mines i pedreres	437.183	(7.619)
Fabricació	8.926.171	(282.974)
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	4.615.623	(51.549)
Abastiment d'aigua	330.722	(2.431)
Construcció	3.982.666	(168.404)
Comerç majorista i minorista	8.715.123	(305.582)
Transport i emmagatzematge	3.718.878	(76.819)
Hostaleria	4.423.217	(134.623)
Informació i comunicació	2.063.748	(30.525)
Activitats financeres i d'assegurances	4.761.296	(157.430)
Activitats immobiliàries	6.388.897	(163.617)
Activitats professionals, científiques i tècniques	2.290.929	(89.641)
Activitats administratives i serveis auxiliars	1.594.423	(37.410)
Administració pública i defensa; seguretat social obligatòria	452.396	(506)
Educació	304.439	(10.184)
Activitats sanitàries i de serveis socials	1.036.992	(20.020)
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	431.773	(22.864)
Altres serveis	315.642	(160.511)
Total	55.870.067	(1.778.129)

En milers d'euros

	2022	
	Import comptable brut	Correccions de valor
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	1.076.502	(42.865)
Explotació de mines i pedreres	369.936	(7.452)
Fabricació	9.868.505	(256.971)
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	4.785.320	(86.295)
Abastiment d'aigua	352.310	(3.257)
Construcció	4.233.888	(173.834)
Comerç majorista i minorista	8.944.060	(256.582)
Transport i emmagatzematge	3.794.633	(79.969)
Hostaleria	4.592.388	(143.964)
Informació i comunicació	1.836.754	(25.602)
Activitats financeres i d'assegurances	4.595.168	(83.165)
Activitats immobiliàries	6.779.311	(162.317)
Activitats professionals, científiques i tècniques	2.358.265	(95.985)
Activitats administratives i serveis auxiliars	1.670.244	(36.732)
Administració pública i defensa; seguretat social obligatòria	378.164	(664)
Educació	321.192	(10.179)
Activitats sanitàries i de serveis socials	937.181	(12.758)
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	511.259	(78.890)
Altres serveis	1.043.584	(126.549)
Total	58.448.664	(1.684.030)

Exposició al risc sobirà

El desglossament, per tipus d'instruments financers, de l'exposició al risc sobirà, amb el criteri requerit per l'EBA, el 31 de desembre de 2023 i 2022 és el següent:

En milers d'euros

Exposició al risc sobirà per països (*)	2023							Derivats		Total	Altres exposicions fora del balanç (***)	%
	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar - Posicions curtes de valors	Valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat	Préstecs i bestretes clientela (**)	Del qual: AFVR-OCI o d'actius financers no derivats / no destinats a negociació comptabilitzats a valor raonable en PN	Amb valor raonable positiu	Amb valor raonable negatiu			
Espanya	16.760	(158.175)	—	2.846.230	13.305.462	9.837.310	—	2.860	(6.040)	25.844.407	—	74,0 %
Itàlia	62.269	(9.798)	—	95.074	3.399.329	—	—	—	—	3.546.874	—	10,2 %
Estats Units	—	—	12.191	1.105.010	338.484	161	—	—	—	1.455.845	—	4,2 %
Regne Unit	—	—	—	411.132	1.628.549	9.053	—	—	—	2.048.734	—	5,9 %
Portugal	—	(27.347)	—	—	734.133	—	—	—	—	706.786	—	2,0 %
Mèxic	—	—	—	713.467	100.411	101.362	—	—	—	915.240	—	2,6 %
Resta del món	6.891	(134.321)	—	72.081	443.811	8.511	—	—	—	396.974	—	1,1 %
Total	85.920	(329.641)	12.191	5.242.994	19.980.179	9.956.397	—	2.860	(6.040)	34.914.860	—	100 %

(*) Es mostren les posicions de risc sobirà amb criteris EBA.

(**) Inclou els disponibles de les operacions de crèdit i altres riscos contingents (947 milions d'euros el 31 de desembre de 2023).

(***) Correspon als compromisos de compra i venda d'actius financers al comptat.

En milers d'euros

2022												
Exposició al risc sobirà per països (*)	Valors representatius de deute sobirà					Préstecs i bestretes clientela (**)	Del qual: AFVR-OCI o d'actius financers no derivats i no destinats a negociació comptabilitzats a valor raonable en FN	Derivats		Total	Altres exposicions fora del balanç (***)	%
	Actius financers mantinguts per negociar	Passius financers mantinguts per negociar - Posicions curtes de valors	Valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	Valorats a valor raonable amb canvis en un altre resultat global	Actius financers a cost amortitzat			Amb valor raonable positiu	Amb valor raonable negatiu			
Espanya	6.434	(135.382)	—	3.196.334	14.028.933	11.113.371	—	1.903	(9.021)	28.202.572	—	76,6 %
Itàlia	20.284	(79.404)	—	—	3.057.287	—	—	—	—	2.998.168	—	8,1 %
Estats Units	—	—	11.851	833.134	257.520	233	—	—	—	1.102.737	—	3,0 %
Regne Unit	—	—	—	575.289	1.524.614	24.077	—	—	—	2.123.980	—	5,8 %
Portugal	—	—	—	—	740.688	3.042	—	—	—	743.730	—	2,0 %
Mèxic	—	—	—	428.712	100.303	43.904	—	—	—	572.919	—	1,6 %
Resta del món	293.320	—	—	192.611	586.427	13.508	—	—	—	1.085.866	—	2,9 %
Total	320.038	(214.786)	11.851	5.228.080	20.295.772	11.198.135	—	1.903	(9.021)	36.829.972	—	100 %

(*) Es mostren les posicions de risc sobirà amb criteris EBA.

(**) Inclou els disponibles de les operacions de crèdit i altres riscos contingents (1.041 milions d'euros el 31 de desembre de 2022).

(***) Correspon als compromisos de compra i venda d'actius financers al comptat.

Exposició al sector de la construcció i promoció Immobiliària

A continuació, es detalla el finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària i les seves cobertures. La classificació dels crèdits que es presenta s'ha elaborat d'acord amb la finalitat de les operacions i no amb la CNAE del deutor. Això implica, per exemple, que si el deutor és: (a) una empresa immobiliària, però dedica el finançament concedit a una finalitat diferent de la construcció o promoció immobiliària, no s'inclou en aquest quadre, i (b) una empresa l'activitat principal de la qual no és la de construcció o immobiliària, però destina el crèdit al finançament d'immobles destinats a la promoció immobiliària, sí que s'hi inclou.

En milions d'euros

	2023		
	Import comptable brut	Excés sobre el valor de la garantia real	Correccions de valor per deteriorament (*)
Finançament a la construcció i promoció Immobiliària (Incloent-hi sòl) (negocis a Espanya)	2.208	562	111
<i>Del qual: riscos classificats en l'stage 3</i>	<i>169</i>	<i>92</i>	<i>94</i>

En milions d'euros

	2022		
	Import comptable brut	Excés sobre el valor de la garantia real	Correccions de valor per deteriorament (*)
Finançament a la construcció i promoció Immobiliària (Incloent-hi sòl) (negocis a Espanya)	2.527	578	123
<i>Del qual: riscos classificats en l'stage 3</i>	<i>189</i>	<i>82</i>	<i>97</i>

(*) Correccions de valor constituïdes per a l'exposició per a la qual el banc reté el risc de crèdit. No inclou, per tant, correccions de valor sobre l'exposició amb risc transferit.

En milions d'euros

Import comptable brut	2023	2022
Promemòria:		
Actius fallits (*)	12	21

En milions d'euros

Promemòria:	2023	2022
Préstecs i bestretes a la clientela, excloent-ne administracions públiques (negocis a Espanya) (import comptable)	87.451	91.064
Total actiu (negocis totals) (import comptable)	235.173	251.241
Correccions de valor i provisions per a exposicions classificades com a no dubtoses (negocis totals)	922	908

(*) Fa referència al finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària traspasat a fallit durant l'exercici.

Tot seguit, s'exposa el desglossament del finançament destinat a construcció i promoció immobiliària per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros

	Import comptable brut 2023	Import comptable brut 2022
Sense garantia Immobiliària	910	969
Amb garantia Immobiliària	1.298	1.558
Edificis i altres construccions acabats	627	772
Habitatge	466	567
Resta	161	205
Edificis i altres construccions en construcció	615	654
Habitatge	590	621
Resta	25	34
Sòl	56	132
Sòl urbà consolidat	55	95
Resta del sòl	1	37
Total	2.208	2.527

Les xifres presentades no mostren el valor total de les garanties rebudes, sinó el valor net comptable de l'exposició associada a aquestes.

Les garanties rebudes associades al finançament destinat a la construcció i promoció immobiliària es presenten a continuació, per a ambdós períodes:

En milions d'euros

Garanties rebudes	2023	2022
Valor de les garanties reals	1.285	1.506
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3	44	66
Valor d'altres garanties	315	347
Del qual: garanteix riscos classificats en l'stage 3	25	19
Total valor de les garanties rebudes	1.600	1.853

A continuació, es presenta el desglossament del crèdit a les llars per a l'adquisició d'habitatge per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros

	2023	
	Import comptable brut	Dels quals: riscos classificats en l'stage 3
Préstecs per a adquisició d'habitatge	35.271	872
Sense garantia immobiliària	603	20
Amb garantia immobiliària	34.668	852

En milions d'euros

	2022	
	Import comptable brut	Dels quals: riscos classificats en l'stage 3
Préstecs per a adquisició d'habitatge	35.934	780
Sense garantia immobiliària	596	29
Amb garantia immobiliària	35.338	751

Seguidament, es detalla el desglossament del crèdit amb garantia hipotecària a les llars per a l'adquisició d'habitatge segons el percentatge que suposa el risc total sobre l'import de l'última taxació disponible per a les operacions registrades per entitats de crèdit (negocis a Espanya):

En milions d'euros

	2023	
	Import brut	Dels quals: riscos classificats en l'stage 3
Rangs de LTV	34.668	852
LTV <= 40%	6.942	130
40% < LTV <= 60%	9.884	182
60% < LTV <= 80%	12.923	220
80% < LTV <= 100%	3.039	149
LTV > 100%	1.880	171

En milions d'euros

	2022	
	Import brut	Dels quals: riscos classificats en l'stage 3
Rangs de LTV	35.338	751
LTV <= 40%	6.679	118
40% < LTV <= 60%	9.573	153
60% < LTV <= 80%	12.608	193
80% < LTV <= 100%	4.096	130
LTV > 100%	2.382	157

Així mateix, es detallen els actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes de les entitats del grup consolidat per a les operacions registrades per entitats de crèdit dins del territori nacional el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milions d'euros

	2023			
	Import comptable brut	Correcions de valor	Import brut (*)	Correcions de valor (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i promoció immobiliària	358	122	407	176
Edificis acabats	325	107	366	152
Habitatge	182	47	201	69
Resta	144	60	165	83
Edificis en construcció	2	1	2	1
Habitatge	2	1	2	1
Resta	—	—	—	—
Sòl	30	14	38	23
Terrenys urbanitzats	16	7	20	11
Resta de sòl	14	7	18	11
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a adquisició d'habitatge	467	123	540	198
Resta d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	18	5	25	11
Instruments de capital adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Instruments de capital d'entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Finançament a entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Total	843	249	971	385

(*) Actius immobiliaris problemàtics incorporant els immobles fora del territori nacional i la cobertura constituïda en el finançament original i exclouent-ne el risc de crèdit transferit en vendes de carteres (vegeu la conciliació entre actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes i actius problemàtics a continuació).

En milions d'euros

	2022			
	Import comptable brut	Correccions de valor	Import brut (*)	Correccions de valor (*)
Actius immobiliaris procedents de finançaments destinats a la construcció i promoció immobiliària	487	158	531	215
Edificis acabats	448	140	485	188
Habitatge	269	71	286	95
Resta	179	69	199	93
Edificis en construcció	4	1	5	3
Habitatge	3	1	5	3
Resta	—	—	—	—
Sòl	35	16	41	24
Terrenys urbanitzats	19	8	22	12
Resta de sòl	16	8	19	12
Actius immobiliaris procedents de finançaments hipotecaris a llars per a adquisició d'habitatge	522	136	598	218
Resta d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	24	5	27	10
Instruments de capital adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Instruments de capital d'entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Finançament a entitats tenidores d'actius immobiliaris adjudicats o rebuts en pagament de deutes	—	—	—	—
Total	1.032	299	1.157	443

(*) Actius immobiliaris problemàtics incorporant els immobles fora del territori nacional i la cobertura constituïda en el finançament original i excloent-ne el risc de crèdit transferit en vendes de carteres (vegeu la conciliació entre actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes i actius problemàtics a continuació).

A continuació, es detalla la conciliació entre els actius adjudicats o rebuts en pagament de deutes amb els actius immobiliaris adjudicats considerats problemàtics pel grup el 31 de desembre de 2023 i 2022:

En milions d'euros

	2023		
	Valor brut	Correccions de valor	Valor net comptable
Total cartera d'immobles al territori nacional (valor comptable)	843	249	594
Total negoci fora del territori nacional i altres	1	1	1
Cobertura constituïda en el finançament original	147	147	—
Risc de crèdit transferit en vendes de carteres	(21)	(13)	(8)
Total immobles problemàtics	971	385	586

En milions d'euros

	2022		
	Valor brut	Correccions de valor	Valor net comptable
Total cartera d'immobles al territori nacional (valor comptable)	1.032	299	734
Total negoci fora del territori nacional i altres	1	1	1
Cobertura constituïda en el finançament original	174	174	—
Risc de crèdit transferit en vendes de carteres	(51)	(30)	(21)
Total immobles problemàtics	1.157	443	713

Annex V – Informe bancari anual

INFORMACIÓ PER AL COMPLIMENT DE L'ARTICLE 89 DE LA DIRECTIVA 2013/36/UE DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL DE 26 DE JUNY DE 2013

Aquesta informació s'ha preparat en compliment del que disposa l'article 89 de la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió i la seva transposició a la legislació interna espanyola, de conformitat amb l'article 87 i la disposició transitòria dotzena de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, publicada al Butlletí Oficial de l'Estat el 27 de juny de 2014.

De conformitat amb la normativa esmentada, es presenta la informació següent en base consolidada corresponent al tancament de l'exercici 2023:

En milers d'euros

	Volum de negoci	Nre. empleats equivalents a temps complet	Resultat brut abans d'impostos	Impostos sobre el resultat
Espanya	4.101.120	13.013	1.331.993	(412.217)
Regne Unit	1.279.175	5.088	304.732	(84.715)
Mèxic	196.767	445	62.862	(12.006)
Estats Units	235.577	236	155.442	(40.016)
Resta	49.293	88	35.749	(8.221)
Total	5.861.932	18.870	1.890.778	(557.175)

El 31 de desembre de 2023, el rendiment dels actius del grup calculat dividint el resultat consolidat de l'exercici entre el total actiu del balanç consolidat és d'un 0,57%.

La denominació, la ubicació geogràfica i la naturalesa de l'activitat de les societats que operen en cada jurisdicció es detallen en l'Annex I d'aquests comptes anuals consolidats.

Com es pot observar en aquest Annex I, l'activitat principal desenvolupada pel grup en les diferents jurisdiccions en què opera és la de banca i, fonamentalment, la de banca comercial a través d'una extensa oferta de productes i serveis a grans i mitjanes empreses, pimes, comerços i autònoms, col·lectius professionals, altres particulars i bancassegurances.

A l'efecte d'aquesta informació s'ha considerat com a volum de negoci el marge brut del compte de resultats consolidat al tancament de l'exercici 2023. Les dades d'empleats equivalents a temps complet s'han obtingut a partir de la plantilla de cada societat/país al tancament de l'exercici 2023.

L'import de les subvencions o ajudes públiques rebudes no és significatiu.

Glossari de termes sobre mesures alternatives de rendiment

El grup, en la presentació dels seus resultats al mercat i per al seguiment del negoci i la presa de decisions, utilitza mesures del rendiment d'acord amb la normativa comptable generalment acceptada (NIIF-UE) i també utilitza altres mesures no auditades comunament utilitzades en el sector bancari (mesures alternatives de rendiment o MAR), com a indicadors de seguiment de la gestió dels actius i passius, i de la situació financera i econòmica del grup, fet que facilita la comparabilitat amb altres entitats.

Seguint les directrius de l'ESMA sobre les MAR (ESMA/2015/1415 d'octubre de 2015), la finalitat de les quals és promoure la utilitat i transparència de la informació per protegir els inversors a la Unió Europea, el grup presenta en aquest apartat per a cada MAR la seva definició, càlcul i conciliació.

Mesura de rendiment	Definició i càlcul	Ús o finalitat
Inversió creditícia bruta viva dels clients	També anomenada <i>crèdit viu</i> , inclou la inversió creditícia bruta dels clients sense tenir en compte l'adquisició temporal d'actius, els ajustos per periodificació ni els actius classificats com a <i>stage 3</i> .	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Inversió creditícia bruta dels clients	Inclou els préstecs i les bestretes a la clientela sense tenir en compte les correccions de valor per deteriorament.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Recursos de clients en el balanç	Inclou dipòsits de clients (<i>ex-repos</i>) i altres passius col·locats per la xarxa comercial (bons simples de Banc Sabadell, pagarés, etc.).	Magnitud rellevant entre els principals saldos del balanç consolidat del grup, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Recursos en el balanç	Inclou les subpartides comptables de dipòsits de la clientela, valors representatius de deute emesos (emprèstits i altres valors negociables i passius subordinats).	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Recursos de clients fora del balanç	Inclou els fons d'inversió, la gestió de patrimonis, els fons de pensions i les assegurances comercialitzades.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Recursos gestionats i comercialitzats	És la suma dels recursos en el balanç i els recursos de clients fora del balanç.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre la qual se'n segueix l'evolució.
Marge de clients	És la diferència entre el rendiment i els costos dels actius i passius relacionats amb clients, és a dir, la contribució al marge d'interessos de l'operativa exclusiva amb clients. En el seu càlcul es considera la diferència entre el tipus mitjà que el banc cobra pels crèdits als seus clients i el tipus mitjà que el banc paga pels dipòsits dels seus clients. El tipus mitjà del crèdit a clients és el percentatge anualitzat entre l'ingrés financer comptable del crèdit a clients en relació amb el saldo mitjà diari del crèdit a clients. El tipus mitjà dels recursos de clients és el percentatge anualitzat entre els costos financers comptables dels recursos de clients en relació amb el saldo mitjà diari dels recursos de clients.	Reflecteix la rendibilitat de l'activitat purament bancària.
Altres actius	Es compon de les partides comptables de: derivats - comptabilitat de cobertures, canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès, actius per impostos, altres actius, actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança i actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre el qual se'n segueix l'evolució.
Altres passius	Es compon de les partides comptables de: derivats - comptabilitat de cobertures, canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès, passius per impostos, altres passius i passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.	Magnitud rellevant entre els principals indicadors del negoci d'una entitat financera, sobre el qual se'n segueix l'evolució.
Altres productes i càrregues d'explotació	Es compon de les partides comptables de: altres ingressos i altres despeses d'explotació, així com ingressos d'actius i despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança.	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.

Marge abans de dotacions	Es compon de les partides comptables: marge brut més les despeses d'administració i amortització.	És un dels marges rellevants que reflecteix l'evolució dels resultats consolidats del grup.
Total de provisions i deterioraments	Es compon de les partides comptables de: i) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació; ii) provisions o reversió de provisions; iii) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades; iv) deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers; v) els guanys o les pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions i altres conceptes), i vi) els guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	Es compon de les partides comptables de: i) guanys o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets (exclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries) i ii) els guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (només inclou els resultats per venda de participacions i altres conceptes).	Agrupació de partides utilitzades per explicar part de l'evolució dels resultats consolidats del grup.
ROA	Resultat consolidat de l'exercici / actius totals mitjans. En el numerador es considera l'anualització del benefici obtingut fins aquest moment. Així mateix, en el numerador es periodifica fins ara la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any. Actius totals mitjans: és la mitjana aritmètica calculada com la suma dels saldos diaris del període de referència i dividida entre el nombre de dies d'aquest període.	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda dels actius del grup.
RORWA	Benefici atribuït al grup / actius ponderats per risc (APR). En el numerador es considera l'anualització del benefici obtingut fins aquest moment. Així mateix, en el numerador es periodifica fins ara la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any. Actius ponderats per risc: és el total d'actius d'una entitat de crèdit, multiplicat pels seus respectius factors de risc (ponderacions de risc). Els factors de risc reflecteixen el nivell de risc percebut d'un tipus d'actiu determinat.	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda sobre els actius ponderats per risc.

ROE	Benefici atribuït al grup / fons propis mitjans. En el numerador es considera l'anualització del benefici obtingut fins aquest moment. Així mateix, en el numerador es periodifica fins ara la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any. Fons propis mitjans: és la mitjana dels fons propis calculada fent servir el saldo de final de mes des del desembre de l'any anterior.	Mesura comunament utilitzada en el sector financer per determinar la rendibilitat comptable obtinguda sobre els fons propis del grup.
ROTE	Benefici atribuït al grup / fons propis mitjans. En el numerador es considera l'anualització del benefici obtingut fins aquest moment. Així mateix, en el numerador es periodifica fins ara la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any. En el denominador s'exclou l'import dels actius intangibles i el fons de comerç de les participades. Fons propis mitjans: és la mitjana dels fons propis calculada fent servir el saldo de final de mes des del desembre de l'any anterior.	Mesura addicional sobre la rendibilitat comptable obtinguda dels fons propis, però en la qual s'exclouen els fons de comerç en el càlcul.
Ràtio d'eficiència	Despeses d'administració sobre marge brut ajustat. El denominador inclou la periodificació lineal de les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), tret del tancament de l'any.	Principal indicador d'eficiència o productivitat de l'activitat bancària.
Ràtio d'eficiència amb amortització	Despeses d'administració i amortitzacions / marge brut ajustat. El denominador inclou la periodificació lineal de les contribucions als fons de garantia i de resolució (FUR i FGD), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), tret del tancament de l'any.	Un dels principals indicadors d'eficiència o productivitat de l'activitat bancària.
Riscos classificats en l'stage 3	S'hi inclouen: i) els actius classificats en l'stage 3, incloent-hi altres ajustaments de valoració (interessos meritats, comissions i altres) classificats en l'stage 3 dels préstecs i les bestretes que no estiguin classificats com a actius no corrents mantinguts per a la venda, i ii) les garanties financeres i altres garanties concedides classificades en l'stage 3.	Magnitud rellevant entre els indicadors principals utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i per valorar-ne la gestió.
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3 amb total de provisions	Mostra el percentatge de riscos stage 3 que està cobert per provisions o fons de deteriorament totals. El seu càlcul es compon del quocient entre el fons de deteriorament dels préstecs i bestretes a la clientela (incloent-hi els fons de les exposicions fora del balanç) / total de riscos stage 3 (incloent-hi les garanties financeres i altres garanties concedides stage 3).	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients, i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre els préstecs classificats en l'stage 3.
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l'stage 3	Mostra el percentatge de riscos stage 3 que està cobert per provisions o fons de deteriorament en stage 3. El seu càlcul es compon del quocient entre el fons de deteriorament dels préstecs i bestretes a la clientela stage 3 (incloent-hi els fons de les exposicions fora del balanç en l'stage 3) / total de riscos stage 3 (incloent-hi les garanties financeres i altres garanties concedides stage 3).	És un dels principals indicadors utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients, i mostra la cobertura de provisions stage 3 que l'entitat ha constituït sobre els préstecs classificats en l'stage 3.

Actius problemàtics	És la suma dels riscos classificats com a stage 3 juntament amb els actius immobiliaris problemàtics. Es consideren actius immobiliaris problemàtics aquells immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes i els immobles classificats en la cartera d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda, a excepció d'inversions immobiliàries amb la plusvàlua latent significativa, immobles en règim de lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es portarà a terme després d'un procés de reforma.	Indicador de l'exposició total de riscos classificats en l'stage 3 i dels actius immobiliaris problemàtics.
Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics	El seu càlcul es compon del quocient entre les provisions d'actius immobiliaris problemàtics / total d'actius immobiliaris problemàtics. Actius immobiliaris problemàtics: aquells immobles adjudicats o rebuts en pagament de deutes i els immobles classificats a la cartera d'actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda, a excepció d'inversions immobiliàries amb la plusvàlua latent significativa, immobles en règim de lloguer per als quals hi ha un acord de venda en ferm que es portarà a terme després d'un procés de reforma.	És un dels indicadors principals utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc immobiliari, i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre l'exposició immobiliària.
Ràtio de cobertura d'actius problemàtics	És el quocient que es compon del numerador del fons de deteriorament dels préstecs i bestretes a la clientela (inclou els fons de deteriorament de les exposicions fora del balanç) més les provisions associades a immobles problemàtics i en el denominador del total d'actius problemàtics.	És un dels indicadors principals utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit juntament amb l'immobiliari, i mostra la cobertura de provisions que l'entitat ha constituït sobre l'exposició problemàtica.
Ràtio de morositat	El seu càlcul es compon d'un quocient en què en el numerador s'hi inclouen: i) els actius classificats en l'stage 3 incloent-hi altres ajustaments de valoració (interessos meritats, comissions i altres) classificats en l'stage 3 dels préstecs i bestretes que no estiguin classificats com a actius no corrents mantinguts per a la venda, i ii) les garanties financeres i altres garanties concedides classificades en l'stage 3. En el denominador s'hi inclouen: i) la inversió creditícia bruta de clients sense adquisicions temporals d'actius o préstecs i bestretes a la clientela sense ATAs i sense correccions de valor per deteriorament, i ii) les garanties financeres i altres garanties concedides.	És un dels indicadors principals utilitzats en el sector bancari per seguir l'estat i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit amb clients i per valorar-ne la gestió.
Cost of risk de crèdit (pb)	És el quocient entre les dotacions a insolvències / inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius i incloent-hi les garanties financeres i altres garanties concedides. El numerador considera l'anualització lineal de les dotacions a insolvències. A més, s'ajusten els costos associats a la gestió d'actius classificats en l'stage 3.	Mesura relativa del risc que és un dels principals indicadors que s'utilitzen en el sector bancari per seguir la situació i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit a través del cost o pèrdues per deteriorament dels actius financers que s'han produït en un any.
Cost of risk total (pbs)	És el quocient entre el total de dotacions i deterioraments / inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius i incloent-hi les garanties financeres i altres garanties concedides i actius immobiliaris problemàtics. El numerador considera l'anualització lineal del total de dotacions i deterioraments.	Mesura relativa del risc que és un dels principals indicadors que s'utilitzen en el sector bancari per seguir la situació i l'evolució de la qualitat del risc de crèdit a través del cost o pèrdues per deteriorament dels actius financers que s'han produït en un any.

<i>Loan-to-deposit ratio</i>	Préstecs i partides a cobrar netes sobre finançament minorista. Per calcular-les es resten del numerador els crèdits de mediació. En el denominador, es considera el finançament minorista o els recursos de clients, definits en aquesta taula.	Mesura la liquiditat d'un banc a través de la relació entre els fons de què disposa respecte al volum de crèdits concedits als clients. La liquiditat és un dels aspectes rellevants que defineixen l'estructura d'una entitat.
Capitalització borsària	És el producte del valor de cotització de l'acció i el nombre d'accions en circulació (nombre d'accions totals deduint la posició final d'autocartera) al tancament del període.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor total d'una empresa segons el preu de mercat.
Benefici (o pèrdua) net atribuït per acció (BPA)	És el quocient del benefici (o pèrdua) net atribuït al grup entre el nombre mitjà d'accions en circulació (nombre mitjà d'accions totals deduint la mitjana de l'autocartera i el nombre d'accions subjectes a un programa de recompra). En el numerador es considera l'anualització del benefici (o pèrdua) obtingut fins llavors i ajustat per l'import del cupó de l'Additional Tier 1 registrat en fons propis. Així mateix, en el numerador es periodifica fins ara la despesa relativa a les contribucions als fons de garantia i de resolució (FGD i FUR), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica la rendibilitat d'una empresa, i és una de les mesures més utilitzades per avaluar el rendiment de les entitats.
Valor comptable per acció	És el quocient entre el valor comptable / nombre d'accions en circulació (nombre d'accions totals deduint la posició final d'autocartera) al tancament del període. Per valor comptable es considera la suma dels fons propis, ajustada per la meritació relativa de les contribucions als fons de garantia i de resolució (FGD i FUR), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), a excepció del tancament de l'any.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor comptable per acció.
TBV per acció	És el quocient entre el valor comptable tangible / el nombre d'accions en circulació (nombre d'accions totals deduint la posició final d'autocartera) al tancament del període. Per valor comptable tangible es considera la suma dels fons propis i ajustat pels actius intangibles i el fons de comerç de les participades, així com per la meritació relativa de les contribucions als fons de garantia i de resolució (FGD i FUR), l'impost sobre dipòsits de les entitats de crèdit (IDEC) i el gravamen a la banca (GB), tret del tancament de l'any.	És una mesura econòmica de mercat o ràtio borsària que indica el valor comptable tangible per acció.
P/TBV (valor de cotització s/ valor comptable tangible)	És el quocient entre el preu o valor de cotització de l'acció / valor comptable tangible per acció.	Mesura econòmica o ràtio borsària comunament utilitzada pel mercat, representativa de la relació entre el valor de cotització i el valor comptable per acció.
PER (valor de cotització / BPA)	És el quocient entre el preu o valor de cotització de l'acció / benefici (o pèrdua) net atribuïble per acció.	Mesura econòmica o ràtio borsària comunament utilitzada pel mercat, representativa de la valoració que realitza el mercat sobre la capacitat de generar beneficis de l'empresa.

Equivalència d'epígrafs del compte de resultats de negocis i gestió que apareixen en la nota 38 d'informació segmentada i en l'Informe de gestió amb el compte de pèrdues i guanys consolidat (*)

Comissions netes:

- Ingressos per comissions.
- (Despeses per comissions).

Marge bàsic:

- Marge d'interessos.
- Ingressos per comissions.
- (Despeses per comissions).

Altres productes i càrregues d'explotació:

- Altres ingressos d'explotació.
- (Altres despeses d'explotació).

Despeses d'explotació i amortització:

- (Despeses d'administració).
- (Amortització).

Marge abans de dotacions:

- Marge brut.
- (Despeses d'administració).
- (Amortització).

Provisions i deterioraments:

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació).
- (Provisions o (-) reversió de provisions).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions i altres conceptes).
- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).

Dotacions per a Insolvències:

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o (-) guanys nets per modificació).
- (Provisions o (-) reversió de provisions) (només inclou els compromisos i les garanties concedides).

Dotacions a altres actius financers:

- (Provisions o (-) reversió de provisions) (exclou els compromisos i les garanties concedides).

Altres dotacions i deterioraments:

- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades).
- (Deteriorament del valor o (-) reversió del deteriorament del valor d'actius no financers).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (exclou els resultats per venda de participacions i altres conceptes).
- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (només inclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).

Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats:

- Guanys o (-) pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers i participacions, nets (exclou els resultats per venda d'inversions immobiliàries).
- Guanys o (-) pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes (només inclou els resultats per venda de participacions i altres conceptes).

(*) Els noms dels epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat expressats entre parèntesis indiquen xifres negatives.

Conciliació de MAR (dades en milions d'euros, excepte percentatges).³

BALANÇ	31/12/2023	31/12/2022
<u>Inversió creditícia bruta de clients / Inversió creditícia bruta viva de clients</u>		
Préstecs i crèdits amb garantia hipotecària	86.162	89.340
Préstecs i crèdits amb altres garanties reals	5.064	3.412
Crèdit comercial	7.465	7.489
Arrendament financer	2.236	2.227
Deutors a la vista i diversos	48.870	53.663
Inversió creditícia bruta viva dels clients	149.798	156.130
Actius en <i>stage</i> 3 (clientela)	5.472	5.461
Ajustos per periodificació	172	159
Inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius	155.442	161.750
Adquisició temporal d'actius	17	—
Inversió creditícia bruta dels clients	155.459	161.750
Correccions de valor per deteriorament	(3.199)	(3.020)
Préstecs i bestretes a la clientela	152.260	158.730
<u>Recursos de clients en el balanç</u>		
Passius financers a cost amortitzat	216.072	232.530
Passius financers sense naturalesa minorista	55.184	68.390
Dipòsits de bancs centrals	9.776	27.844
Dipòsits d'entitats de crèdit	13.840	11.373
Emissions institucionals	25.234	22.514
Altres passius financers	6.333	6.659
Recursos de clients en el balanç	160.888	164.140
<u>Recursos en el balanç</u>		
Dipòsits de la clientela	160.331	164.076
Comptes a la vista	134.243	147.540
Dipòsits a termini incloent-hi disponibles i passius financers híbrids	25.588	16.141
Cessió temporal d'actius	200	405
Ajustos per periodificació i cobertura amb derivats	299	(9)
Emprèstits i altres valors negociables	22.198	19.100
Passius subordinats (*)	3.593	3.478
Recursos en el balanç	186.122	186.654
<u>Recursos de clients fora del balanç</u>		
Fons d'inversió	24.093	22.581
Gestió de patrimonis	3.598	3.532
Fons de pensions	3.249	3.182
Assegurances comercialitzades	9.621	9.197
Recursos de clients fora del balanç	40.561	38.492
<u>Recursos gestionats i comercialitzats</u>		
Recursos en el balanç	186.122	186.654
Recursos de clients fora del balanç	40.561	38.492
Recursos gestionats i comercialitzats	226.682	225.146

(*) Es tracta dels passius subordinats dels valors representatius de deute emesos.

³ La informació comparativa el 31 de desembre de 2022 ha estat reexpressada tenint en compte l'aplicació de la NIIF 17 (vegeu la nota 1.4 dels comptes anuals consolidats de 2023).

BALANÇ	31/12/2023	31/12/2022
<u>Altres actius</u>		
Derivats - comptabilitat de cobertures	2.425	3.072
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(568)	(1.546)
Actius per impostos	6.838	6.851
Altres actius	436	480
Actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	771	738
Altres actius	9.902	9.596
<u>Altres passius</u>		
Derivats - comptabilitat de cobertures	1.172	1.242
Canvis del valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura del risc de tipus d'interès	(422)	(959)
Passius per impostos	333	227
Altres passius	723	872
Passius inclosos en grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda	13	—
Altres passius	1.818	1.382
<u>RESULTATS</u>	<u>31/12/2023</u>	<u>31/12/2022</u>
<u>Marge de clients</u>		
Crèdit a la clientela (net)		
Saldo mitjà	153.978	157.870
Resultat	5.840	3.966
Tipus (%)	3,79	2,51
Dipòsits de la clientela		
Saldo mitjà	160.564	162.393
Resultat	(1.432)	(309)
Tipus (%)	(0,89)	(0,19)
Marge de clients	2,90	2,32
<u>Altres productes i càrregues d'explotació</u>		
Altres ingressos d'explotació	91	122
Altres despeses d'explotació	(538)	(459)
Ingressos d'actius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	—	—
Despeses de passius emparats per contractes d'assegurança o reassegurança	—	—
Altres productes i càrregues d'explotació	(447)	(337)

	31/12/2023	31/12/2022
<u>Marge abans de dotacions</u>		
Marge brut	5.862	5.211
Despeses d'administració	(2.496)	(2.337)
De personal	(1.495)	(1.392)
Altres despeses generals d'administració	(1.002)	(946)
Amortització	(519)	(545)
Marge abans de dotacions	2.847	2.328
<u>Total de provisions i deterioraments</u>		
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'inversions en negocis conjunts o associades	—	(12)
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers ajustat	(22)	(58)
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor d'actius no financers	(26)	(61)
Resultat vendes inversions immobiliàries	4	3
Guany o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes ajustat	(58)	(26)
Guany o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	(60)	(28)
Resultat per venda de participacions i altres conceptes	2	2
Altres dotacions i deterioraments	(80)	(96)
Provisions o reversió de provisions	(6)	(97)
Deteriorament del valor o reversió del deteriorament del valor i guanys o pèrdues per modificacions de fluxos de caixa d'actius financers no valorats a valor raonable amb canvis en resultats i pèrdues o guanys nets per modificació	(824)	(840)
Dotacions per a insolvències i dotacions a altres actius financers	(831)	(936)
Total de provisions i deterioraments	(910)	(1.032)
<u>Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats</u>		
Guany o pèrdues en donar de baixa en comptes actius no financers, nets	(39)	(17)
Resultat per venda de participacions i altres conceptes	(2)	(2)
Resultat vendes inversions immobiliàries	(4)	(3)
Plusvàlues per venda d'actius i altres resultats	(46)	(23)

RENDIBILITAT I EFICIÈNCIA

	31/12/2023	31/12/2022
<u>ROA</u>		
Actius totals mitjans	245.173	257.553
Resultat consolidat de l'exercici	1.334	900
ROA (%)	0,54	0,35
<u>RORWA</u>		
Actius ponderats per risc (APR)	78.428	79.545
Benefici net atribuït al grup	1.332	889
RORWA (%)	1,70	1,12
<u>ROE</u>		
Fons propis mitjans	14.053	13.392
Benefici net atribuït al grup	1.332	889
ROE (%)	9,48	6,64
<u>ROTE</u>		
Fons propis mitjans (sense actius intangibles)	11.594	10.855
Benefici net atribuït al grup	1.332	889
ROTE (%)	11,49	8,19
<u>Ràtio d'eficiència</u>		
Marge brut	5.862	5.211
Despeses d'administració	(2.496)	(2.337)
Ràtio d'eficiència (%)	42,59	44,86
Amortització	(519)	(545)
Ràtio d'eficiència amb amortització (%)	51,44	55,32

GESTIÓ DEL RISC

	31/12/2023	31/12/2022
<u>Riscos classificats en l' stage 3</u>		
Actius classificats en l' stage 3 (inclou altres ajustaments de valoració)	5.510	5.491
Garanties financeres i altres garanties concedides classificades en l' stage 3 (fora del balanç)	268	324
Riscos classificats en l' stage 3	5.777	5.814
<u>Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' stage 3 amb total de provisions</u>		
Provisions insolvències	3.368	3.200
Riscos classificats en l' stage 3	5.777	5.814
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' stage 3 amb total de provisions (%)	58,3%	55,0%
<u>Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' stage 3</u>		
Provisions insolvències stage 3	2.445	2.292
Riscos classificats en l' stage 3	5.777	5.814
Ràtio de cobertura de riscos classificats en l' stage 3 (%)	42,3%	39,4%
<u>Actius problemàtics</u>		
Riscos classificats en l' stage 3	5.777	5.814
Actius immobiliaris problemàtics	971	1.157
Actius problemàtics	6.748	6.971
<u>Ràtio de cobertura d'actius problemàtics</u>		
Provisions d'actius problemàtics	3.752	3.644
Actius problemàtics	6.748	6.971
Ràtio de cobertura d'actius problemàtics (%)	55,6%	52,3%
<u>Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics</u>		
Provisions d'actius immobiliaris problemàtics	385	443
Actius immobiliaris problemàtics	971	1.157
Ràtio de cobertura d'immobles problemàtics (%)	39,6%	38,3%
<u>Ràtio de morositat</u>		
Riscos classificats en l' stage 3	5.777	5.814
Inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius	155.442	161.750
Garanties financeres i altres garanties concedides (fora del balanç)	8.896	9.003
Ràtio de morositat (%)	3,5%	3,4%
<u>Cost of risk de crèdit</u>		
Inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius	155.442	161.750
Garanties financeres i altres garanties concedides (fora del balanç)	8.896	9.003
Dotacions per a insolvències	(813)	(825)
Despeses NPL	(106)	(82)
Cost of risk de crèdit (pbs)	43	44
<u>Cost of risk total</u>		
Inversió creditícia bruta de clients sense adquisició temporal d'actius	155.442	161.750
Garanties financeres i altres garanties concedides (fora del balanç)	8.896	9.003
Actius immobiliaris problemàtics	971	1.157
Total de provisions i deterioraments	(910)	(1.032)
Cost of risk total (pbs)	55	60

GESTIÓ DE LA LIQUIDITAT	31/12/2023	31/12/2022
<u>Loan-to-deposit ratio</u>		
Crèdit net sense ATA ajustat per crèdits de mediació	151.290	156.924
Recursos de clients en el balanç	160.888	164.140
<u>Loan-to-deposit ratio (%)</u>	94,0%	95,6%
<u>ACCIONISTES I ACCIONS:</u>	31/12/2023	31/12/2022
<u>Capitalització borsària</u>		
Nombre d'accions en circulació (en milions)	5.403	5.602
Valor de cotització	1,113	0,881
Capitalització borsària (en milions d'euros)	6.014	4.934
<u>Benefici net atribuït per acció (BPA)</u>		
Benefici atribuït al grup ajustat	1.217	779
Benefici atribuït al grup	1.332	889
Ajust AT1 meritat	(115)	(110)
Nombre mitjà d'accions en circulació (nombre mitjà d'accions totals deduint la mitjana de l'autocartera i el nombre d'accions subjectes a un programa de recompra) (en milions)	5.401	5.594
Benefici net atribuït per acció (en euros)	0,23	0,14
<u>Valor comptable per acció</u>		
Fons propis	14.344	13.635
Nombre d'accions en circulació (en milions)	5.403	5.602
Valor comptable per acció (en euros)	2,65	2,43
<u>TBV per acció</u>		
Fons propis	14.344	13.635
Actius intangibles	2.483	2.484
Valor comptable tangible (fons propis ajustats)	11.861	11.151
Nombre d'accions en circulació (en milions)	5.403	5.602
TBV per acció (en euros)	2,20	1,99
<u>P/TBV</u>		
Valor de cotització	1,113	0,881
TBV per acció (en euros)	2,20	1,99
P/TBV (valor de cotització s/ valor comptable tangible)	0,51	0,44
<u>PER</u>		
Valor de cotització	1,113	0,881
Benefici net atribuït per acció (en euros)	0,23	0,14
PER (valor de cotització / BPA)	4,94	6,32